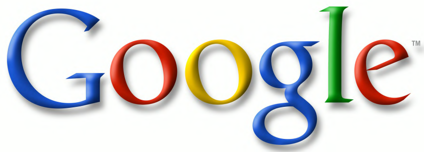
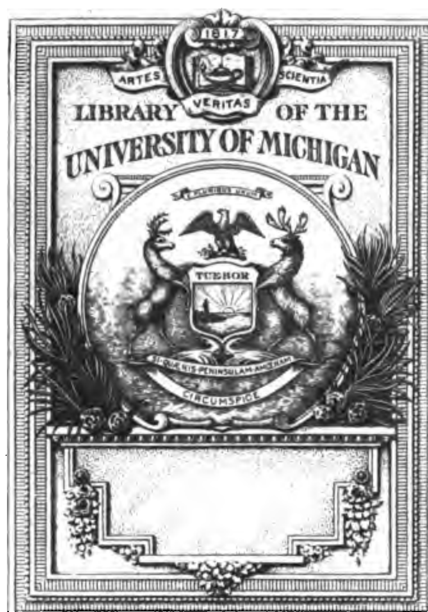
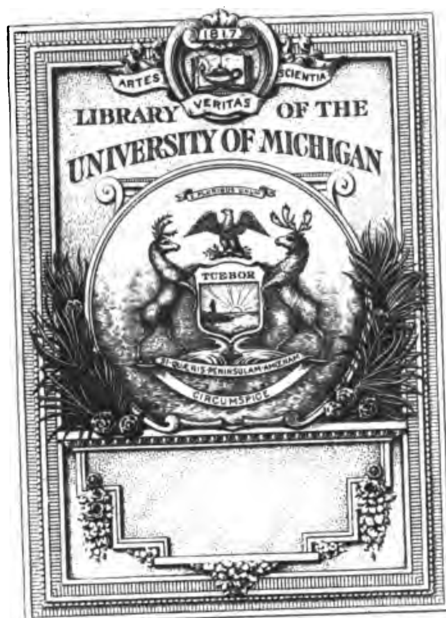

1817
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

ksanchief,

EF

INVENTARIS

VAN HET

PROVINCIALE ARCHIEF

VAN

NOORD-HOLLAND,

GERANGSCHIKT EN BESCHREVEN

DOOR

Dr. P. SCHELTEMA,
Archivaris der Provincie Noord-Holland.

HAARLEM,
JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.
1873.

VOORREDE.

Nadat de Raad van Amsterdam mij in zijne vergadering van den zevenden April 1848, op voorstel van Heeren Burgemeester en Wethouders, tot Archivaris der stad benoemd had, ontving ik op den laatsten December van hetzelfde jaar een schrijven van den Heer Mr. D. J. van Ewijck, destijds Gouverneur van Noord-Holland, waarin deze namens Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie mij uitnoodigde, om den toestand van het Provinciale Archief in Haarlem op te nemen en hem daarna mijne gedachten over eene mogelijke regeling van dit Archief mede te deelen. Bij een kort daarna gehouden onderzoek vond ik den staat van het Noord-Hollandsche Archief alles behalve gunstig, dewijl het op de zolders van het Gouvernements-gebouw verspreid lag onder eene groote hoeveelheid stroo, in het jaar 1830 tot tijdelijke bewaring daarheen overgebragt uit de kazerne der kavalerie, waar het gebruikt was door de plattelandsche schutterij van Noord-Holland, die bij het uitbreken der Belgische revolutie daar eenigen tijd werd ingekwartierd, alvorens de vroegere bewoners der kazerne, de kurassiers, die naar het leger te velde waren opgetrokken, derwaarts te volgen. Bij welke verplaatsing van het stroo

geene behoorlijke afscheiding tusschen dit en het Archief schijnt gemaakt te zijn, daar het een en ander, dooreen op den grond liggende, door mij werd aangetroffen. In de eerste plaats was het derhalve noodig, ten einde aan de ontvangen uitnoodiging verder gevolg te kunnen geven, om het stroo te scheiden van het papier en dit laatste tevens te ontdoen van het vuil en stof, waarmede het sedert vele jaren bedekt was. Toen in het volgende jaar Heeren Gedeputeerde Staten mij de regeling van het Provinciale Archief hadden opgedragen en hiermede terstond een begin door mij gemaakt was, deed zich nog een ander bezwaar aan mij op, daarin bestaande, dat vele papieren, bij elkander behoorende, mij bleken van elkander gescheiden en verspreid te zijn. Veel moeite kostte het mij, het verstrooide weder bijeen en op zijne plaats terug te brengen, te meer daar telkens het eene of andere stuk ontbrak, dat bij voortgezet onderzoek somwijlen wel te regt kwam maar ook menigmaal door mij niet teruggevonden werd.

Naar waarheid mogt ik derhalve in mijn eerste jaarlijksche verslag over den toestand van het Provinciale Archief, uitgebragt den 21sten Mei 1850, aan Heeren Gedeputeerde Staten schrijven: „Heb ik eenige zwarigheid gemaakt, het werk, mij door U opgedragen, om het Archief van Noord-Holland na te zien en in orde te brengen, op mij te nemen, hoe vereerend ook die opdragt voor mij was, de uitkomst heeft mij doen zien, dat de bezwaren aan de volvoering dezer taak verbonden, door mij niet te groot geacht of overdreven voorgesteld zijn. In welke wanorde dit Archief zich bevond, toen het aan mijne zorg werd toevertrouwd, daarvan zal iemand naauwelijks zich een denkbeeld kunnen vormen, die niet met eigene oogen dien chaos van verwarring heeft aanschouwd. Verbeeldt u eene groote massa boeken en papieren,

loopende over eene tijdruimte van bijna drie eeuwen, waarvan de laatstgenoemde, uit de doozen gerukt en uit de portefeuilles gesleurd, waarin zij vroeger geborgen waren, achteloos en ordeloos daar heen zijn geworpen. Daarbij is dit alles onder het stof als 't ware bedolven en met eene menigte stroo vermengd. En wat nog het ergste is en de regeling der papieren het meest belemmerde, was de treurige ervaring, dat Hollanders en Franschen dit Archief, als om strijd, hebben geplunderd, waardoor het onvolledig en eene volmaakte schikking daarvan bijna eene onmogelijkheid geworden is. Voorwaar! er was moed noodig, om zulk een werk met lust op te vatten, en kracht, om het met ijver voort te zetten." Aan het einde van hetzelfde verslag verzocht ik aan Heeren Gedeputeerde Staten, om te mogen aangesteld worden tot Archivaris der Provincie Noord-Holland. Het gevolg hiervan was, dat ik den 12den November 1850, op hunne voordragt, door de Staten van dit gewest, als zoodanig, werd benoemd. Daarop heb ik den begonnen arbeid voortgezet ter zelfder plaatse, waar het Archief aanvankelijk door mij gevonden was en gebleven is tot het jaar 1855, toen het op mijn verzoek naar vijf, naast elkander gelegen, vertrekken aan de achterzijde van het Gouvernementsgebouw overgebragt is en eene allezins voegzame en veilige plaatsing bekomen heeft.

Het Provinciale Archief van Noord-Holland bestaat uit verschillende bestanddeelen, welke niet alle, zoo als verder door mij zal aangetoond worden, bij mijne eerste komst te Haarlem daar aanwezig waren. Het Bestuur van Holland en West-Friesland was eertijds gevestigd te 's Gravenhage, waar Gecommitteerde Raden hun verblijf hielden. Bij de scheiding van Holland in twee gedeelten, het Noordelijke en Zuidelijke, ten jare 1814, is het Archief van

Holland en West-Friesland tusschen deze twee gewesten verdeeld. Het eene gedeelte van het Archief, voor Noord-Holland bestemd, werd toen naar Haarlem overgebragt, terwijl het andere en wel het grootste gedeelte, aan Zuid-Holland toegewezen, bij het Archief van het Rijk te 's Gravenhage is gevoegd. Het is dan ook omtrent dezen tijd dat ik gemeend heb de afscheiding van het Oude en Nieuwe Archief der Provincie te moeten vast stellen, daar op den derden October 1814 het Collegie der Gedeputeerde Staten van Noord-Holland geïnstalleerd is en zich geconstitueerd heeft. Het Oude Archief eindigt derhalve hier in den regel met dat jaar, ofschoon ik raadzaam heb geoordeeld, nu en dan op dezen regel eenige uitzondering te maken en daarbij ook stukken van lateren tijd op te nemen, wanneer het belang der zaak dit vorderde, zooals vooral bij de afdeeling betreffende den waterstaat geschied is.

De vergaderplaats der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier bevond zich weleer in de stad Hoorn. Ten jare 1817 is door de Staten der Provincie besloten, om dit Archief van daar te verplaatsen naar Haarlem en te vereenigen met het Provinciale Archief van Noord-Holland. Nog voor de verplaatsing heeft men echter goedgevonden, al wat nutteloos of als van geene waarde werd geoordeeld, publiek te verkoopen. Dien ten gevolge heeft er op den tweeden Februarij 1818 in het gebouw der voormalige Gecommitteerde Raden aan den Rooden Steen te Hoorn eene verkooping van die stukken plaats gehad door den Notaris Claas Boldingh, waarbij deze niet minder dan eene som van nagenoeg tweeduizend gulden hebben opgebragt. Het grootste gedeelte der papieren is toen, als scheurpapier, door eenen Amsterdamschen Jood, genaamd Foltijn, gekocht en zeker vernietigd, terwijl de perkamenten, gelijk later blijken zal, gedeel-

telijk buitenlands vervoerd zijn. Daarenboven schijnt er bij het verplaatsen der overige boeken en papieren naar Haarlem nog vrij wat verloren te zijn gegaan. Althans blijkt uit eenen nog bestaanden Inventaris, dat van het uitgebreide Archief van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, zooals het weleer te Hoorn bestaan heeft, betrekkelijk slechts een klein gedeelte in het Provinciale Archief van Noord-Holland is opgenomen.

Niet veel beter is het gesteld met het Archief van de Préfecture der Zuiderzee. Waarschijnlijk komt het mij voor, dat vele stukken, tijdens het Fransche bestuur, daaruit geligt en naar Parijs opgezonden zijn, daar deze thans hier gemist worden. Buitendien heeft gemis aan toezigt bij het vervoer van dit Archief uit Amsterdam naar Haarlem en gebrek aan zorg voor eene goede plaatsing en bewaring in de laatstgenoemde stad zeker ook veel schade daaraan toegebragt. Vollediger zijn de Archieven der Sous-préfectures van Amsterdam, Haarlem, Alkmaar en Hoorn tot ons gekomen, ofschoon zij vroeger in eenen gelijken staat van verwarring, als het Archief der Préfecture, verkeerd hebben. Ik heb getracht deze papieren, zoo veel mogelijk, in dezelfde orde, waarin zij eertijds geplaatst waren, terug te brengen, zoodat het Archief der Sous-préfecture van Alkmaar alphabetisch en dat van Hoorn chronologisch is gerangschikt. Tot het Departement der Zuiderzee hebben ook behoord de Sous-préfectures van Utrecht en Amersfoort. Echter bevinden de Archieven van deze zich niet meer in het Provinciale Archief van Noord-Holland, dewijl zij afgestaan zijn aan dat van Utrecht, waar zij eigenlijk te huis behooren.

Verscheidene malen heeft Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandsche Zaken zijne belangstelling in het Noord-Hollandsche Archief doen blijken door de verplaatsing van enkele stukken of

wel van geheele verzamelingen uit het Archief van het Rijk naar dat der Provincie toe te staan. Zoo ontvingen wij in het jaar 1854 de Memorialen van het Hof van Holland, beginnende in 1428 en eindigende in 1559, in het jaar 1857 eenige banden der Hollandsche Octrooijen, welke in het Provinciale Archief ontbraken, en in het jaar 1859 de Grafelijkheids-registers, bestaande in afschriften der memorialen, commissie-boeken, inventarissen, leen-registers, enz. der Oude Registerkamer van Holland, om niet van andere, wel kleinere, maar daarom niet minder belangrijke bijdragen te spreken. Wanneer men bij het opgenoemde nog voegt de registers en papieren der verschillende besturen, die elkander van 1795 tot 1811 in Holland zijn opgevolgd, dan heeft men hiermede een beknopt overzigt van het eerste gedeelte van dezen Inventaris, hetwelk grootendeels het eigenlijke en oorspronkelijke Archief der Provincie bevat.

Het tweede gedeelte van het Archief is, om zoo te zeggen, geheel van mijne eigene schepping. Ik geloof niet, dat één stuk daarvan, voordat ik te Haarlem mijne taak aanvaardde, in het daar alstoen aanwezige Archief gevonden werd. Alles, wat tot dit gedeelte behoort, is door mij bewerkt en verzameld, of wel bij aankoop en schenking verkregen. Bij het groote belang, hetwelk de zaken van dijks- en polderbestuur bezitten voor deze Provincie, welke zoo vele waterschappen van binnen en zoo vele zeeweringen aan de buitenzijde heeft, heb ik noodig geacht, alles, wat tot den waterstaat behoort of daarover eenig licht verspreidt, bijeen te brengen en in eene afzonderlijke afdeeling te vereenigen. Zelfs heb ik gemeend, de gedrukte boekwerken, over dit onderwerp handelende, hierbij te moeten voegen, omdat ook het nut van deze bij de behandeling van zaken betreffende den waterstaat mij dik-

wijls bij eigene ondervinding gebleken is. Heb ik hiermede welligt aan eene onregelmatigheid mij schuldig gemaakt, tot mijne verontschuldiging diene, dat deze geschied is ter bevordering der bruikbaarheid van den Inventaris, waarop ik boven alles mij heb toegelegd. Op raad en aansporing van den vroegeren Griffier der Staten, thans Minister van Justitie, Mr. G. de Vries Az., ben ik begonnen eene verzameling afschriften van contracten, besluiten, uitspraken en andere stukken betreffende de polders en waterschappen dezer Provincie bijeen te brengen. Welke verzameling, ofschoon reeds niet onaanzienlijk, echter nog voor veel uitbreiding vatbaar is. Waarom ik dan ook voornemens ben, wanneer de gelegenheid daartoe zich aanbiedt, met de verdere aanvulling van deze gestadig voort te gaan. Ook droegen Heeren Gedeputeerde Staten, op voorstel van den genoemden Griffier, aan mij op, om zoowel uit de Resolutiën als uit de Acten en Missiven der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier aanteekeningen betreffende den waterstaat der Provincie Noord-Holland te maken. Welk werk, nog niet voltooid zijnde, zoo veel mijne andere bezigheden dit toelaten, geregeld door mij wordt voortgezet.

De geschreven registers en boeken van verschillenden inhoud, bij dit gedeelte geplaatst, welke grootendeels handvesten, keuren en geschiedkundige aanteekeningen aangaande plaatsen, gelegen in deze Provincie, bevatten, zijn, behalve enkele geschenken, aan de welwillendheid van eenige begunstigers te danken, alle bij voorkomende gelegenheden door mij aangekocht. Even zoo zijn voor het Archief verkregen de brieven en papieren, behoorende tot de volgende afdeeling, waarvan de verzameling brieven en andere stukken, afkomstig van den beroemden hopman Nicolaas Ruychaver, een wezenlijk sieraad uitmaakt. Deze verzameling, blijkens

het opschrift, ten sterfhuize van Ruychaver gevonden, geeft een naauwkeurig overzigt van zijne voornaamste wapenfeiten sedert het jaar 1570 tot den 23sten November 1577, toen hij bij den mislukten aanslag van den overste Herman Helling op Amsterdam in deze stad het leven liet. Jammer is het, dat aan deze papieren, blijkens eene daarbij gevoegde lijst, de stukken ontbreken, welke op Ruychavers krijgsverrigtingen in Zuid-Holland betrekking hebben, en te hopen is het inderdaad, dat ook deze nog eenmaal zullen teruggevonden en aan het licht gebragt worden, daar zij waarschijnlijk, even als met de hier aanwezige verzameling het geval is, eene gewigtige bijdrage zullen leveren tot de levensgeschiedenis van eenen der meest verdienstelijke Watergeuzen en tevens tot de kennis van den opstand onzer voorvaderen tegen den Koning van Spanje. Ik kocht die belangrijke stukken voor het Provinciale Archief op eene verkooping van handschriften, afkomstig van C. van Alkemade, P. van der Schelling en Jhr. M. van der Houve, gehouden te Amsterdam in het jaar 1859, en heb deze eene meer uitvoerige beschrijving in mijnen Inventaris ruimschoots waardig gekeurd.

Oude charters en perkamenten vond ik bij mijne komst te Haarlem niet in het Provinciale Archief. Wel moet het Archief der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier die vroeger bezeten hebben, maar bij de verplaatsing van dit Archief uit Hoorn schijnen zij, op welke wijze dan ook, naar Engeland verdwaald te zijn. Althans heeft de vroegere Rijks-archivaris Mr. J. C. de Jonge mij vertoond den Catalogus eener verkooping van boeken en handschriften, te Londen gehouden, waarin verscheidene zoodanige stukken betreffende het Noorder-Kwartier voorkwamen, van welke eenige door hem voor het Rijks-

archief te 's Gravenhage zijn aangekocht. Toch heeft ons Archief in lateren tijd iets van dien aard verkregen, doordien het niet lang geleden de Archieven der gemeente Graft bij aankoop, die der heerlijkheid Callantsoog bij schenking en die van het eiland Wieringen bij afstand in eigendom bekomen heeft. Deze verzamelingen zijn wel niet volledig maar toch geenszins van belang ontbloot en bestaan grootendeels uit stukken van zeer oude dagteekening.

In een artikel der Instructie voor den Provincialen Archivaris van Noord-Holland, bij mijne benoeming vastgesteld, is bepaald, dat hij zich, zoo veel mogelijk, met alle Archieven van dit gewest bekend zal maken. Ter voldoening aan deze bepaling heb ik sedert mijne aanstelling jaarlijks eenige gemeenten der Provincie bezocht, ten einde inspectie van hare Archieven te nemen. Ik stelde mij daarbij niet slechts voor, om te onderzoeken, welke oude bescheiden op verschillende plaatsen van dit gewest nog aanwezig zijn, maar ook om in den toestand van het nog bestaande verbetering te brengen en voor het behoud daarvan te waken. Veel heeft ontegenzeggelijk tot dit laatste ook bijgedragen het besluit, dòor de Provinciale Staten in het jaar 1860 genomen, waarbij het regelen en beschrijven van de Archieven der gemeente- en waterschapsbesturen, die niet behoorlijk geïnventariseerd zijn, aan den Archivaris werd opgedragen. Hierbij heb ik zoowel het bijzondere belang der gemeente- en waterschaps-besturen als het algemeene van het Provinciale Bestuur steeds in het oog gehouden, want van al de door mij vervaardigde Inventarissen zijn twee exemplaren gemaakt, het eene voor het Archief der gemeente, waarop zij betrekking hebben, en het andere voor het Provinciale Archief. Waar reeds Inventarissen bij de gemeenten en waterschappen bestonden, werden aan de besturen afschriften daarvan voor ons Archief

verzocht, die met de meeste bereidwilligheid door deze aan mij verstrekt zijn. Aan de uitgebreide verzameling Inventarissen van de gemeente-archieven dezer Provincie, aanwezig in het Provinciale Archief, ontbreken slechts die van enkele gemeenten, en dat wel, op weinige uitzonderingen na, om de eenvoudige reden, dat op die plaatsen geen oud-archief meer aanwezig is. Minder gunstig is het gesteld met de Archieven der waterschapsbesturen, van welke de inventarisatie wegens verschillende oorzaken nog veel te wenschen overlaat, waarom mijne verzameling Inventarissen te dezen opzigte dan ook nog zeer onvolledig is. Ik heb derhalve mijne taak, welke voor mij eene levens-taak geworden is, alzoo opgevat en getracht ten uitvoer te brengen, dat aan de ordening en inventarisatie van het Provinciale Archief die der gemeente- en waterschaps-archieven van dit gewest verbonden werd, terwijl daarom van al de gemaakte Inventarissen een exemplaar in ons Archief is nedergelegd, opdat men bij het Provinciale Bestuur een overzigt en als het ware den sleutel van alle Archieven dezer Provincie zou bezitten.

Kaarten en plattegronden bestonden hier vroeger wel, maar zij waren bij verschillende afdeelingen van het Provinciale Gouvernement verspreid en niet op eene voldoende wijze geregeld en beschreven. In het jaar 1861 heb ik de verstrooide kaarten naar het Archief doen overbrengen en eene kleine verzameling daarvan aangelegd, welke allengskens eene vrij groote uitgebreidheid bekomen heeft. Onder de later verkregen kaarten treft men verscheidene zeldzame en belangrijke aan. Inzonderheid verdienen, als zoodanig, vermeld te worden een tweetal kaarten van Noord-Holland, zijnde de oudste tot dusverre van deze Provincie bekend. Zij zijn overgenomen uit eenen Atlas der Nederlanden,

door den beroemden aardrijkskundige en kaartenteekenaar Jacob van Deventer vervaardigd op last van den Spaanschen Koning Filips II. Welk merkwaardig kaartenboek, bestaande uit drie deelen, door den Belgischen Rijks-archivaris Gachard in Spanje teruggevonden en voor de Koninklijke Bibliotheek te Brussel aangekocht is. Blijkbaar zijn deze twee kaarten onzer Provincie, waarvan eene naauwkeurige afteekening ons door den Heer Delcroix te Brussel bezorgd werd, niet vóór het jaar 1572 gemaakt, omdat daarop de doorbraak van de Zijpe door den hoogen watervloed van 1 November 1570 is aangewezen en zelfs de nieuwbedijkte Zijpe reeds voorkomt. Jacob van Deventer overleed te Keulen in 1575, hetzelfde jaar, waarin op bevel des Hertogen van Alva door Joost Janszoon Beeldsnijder werd uitgegeven de bekende kaart van Noord-Holland, tot hiertoe voor de oudste der Provincie gehouden. Ongeveer een paar jaren vroeger is, naar mijn oordeel, geteekend eene verzameling plattegronden der Noord-Hollandsche steden, de voormalige stede Grootebroek daarbij gerekend, dertien in getal, door denzelfden kaartenteekenaar op het papier gebragt. Echter houdt de Heer W. Eekhoff, Archivaris der stad Leeuwarden, deze kaarten, die van hem voor het Provinciale Archief werden aangekocht, voor een twintigtal jaren ouder, gelijk blijkt uit het onderschrift van zijne hand, daaronder gesteld, waarin vermeld staat, dat zij omstreeks het jaar 1550 gemaakt zijn. Het zijn minuutkaarten, die eertijds behoord hebben tot eenen Atlas met de plattegronden van honderd en vijftig Nederlandsche steden. Welke kaarten, volgens het verlangen van Filips II door Jacob van Deventer geteekend, daarna door dezen overgeteekend aan den Koning naar Spanje werden opgezonden, terwijl de eerstgemaakte teekeningen onder

den vervaardiger bleven berusten. De Heer Eekhoff, in lateren tijd eigenaar van de geheele verzameling geworden zijnde, verdeelde de Noord-Nederlandsche stedekaarten naar de Provinciën van ons vaderland, waarop zij betrekking hebben, en verkocht deze alzoo aan de verschillende Provinciale Besturen voor de Archieven der Provinciën [1]), met uitzondering van die der Provincie Noord-Braband, welke met de acht en zestig plattegronden der Zuid-Nederlandsche steden, even als de bovenvermelde Atlas der Nederlanden, geplaatst werden in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel.

De kaarten en plattegronden maken het derde gedeelte van dezen Inventaris uit, hetwelk weder verdeeld is in vier afdeelingen, waarvan de laatste door mij alphabetisch werd gerangschikt, om ieder stuk des te gemakkelijker te kunnen opzoeken en terugvinden. In de beschrijving der kaarten heb ik de opgave, welke daarop voorkomt, zoo veel mogelijk, letterlijk gevolgd. Ofschoon reeds veel hier is bijéengebragt, moet ik echter bekennen, dat er nog niet weinig ontbreekt, hetgeen, zoo ik hoop, gaandeweg bij voorkomende gelegenheden zal aangevuld worden.

Daar bij elk goed ingerigt Archief, naar mijn inzien, eene Bibliotheek van gedrukte boekwerken, die op dat Archief betrekking hebben of bij de nasporingen, daarin te bewerkstelligen, van dienst kunnen zijn, behoort te bestaan, heb ik ook aan ons

---

[1]) Evenwel zijn de plattegronden der steden van Zuid-Holland in het Rijksarchief te 's Gravenhage en die der steden van Zeeland in de Bibliotheek van het Zeeuwsche Genootschap der wetenschappen te Middelburg opgenomen. De Heer Eekhoff behield de elf stedekaarten van Friesland voor zijne rijke verzameling *Frisia illustrata*, behalve die van Leeuwarden, welke naar het Archief dezer gemeente werd overgebragt.

Provinciale Archief eene kleine boekerij toegevoegd. Deze verzameling is gedeeltelijk zamengesteld uit boeken van zeer uiteenloopende strekking, als zijnde deels door aankoop deels door schenking verkregen. Daarbij komen voor al mijne werken, in druk uitgegeven, behalve verscheidene kleinere opstellen, door mij in mengelwerken en tijdschriften geplaatst. Wel handelen deze niet alle bepaaldelijk over het Archiefwezen, maar toch staan zij daarmede in een naauw verband, als bevattende de resultaten van mijne bewerking der Archieven en de vruchten der nasporingen, daarin door mij gedaan in het belang onzer vaderlandsche geschiedenis. Dewijl de Bibliotheek slechts geringen omvang bezit, zijn de werken, daartoe behoorende, tot dusverre eenvoudig naar het formaat verdeeld. Bij eene verdere uitbreiding van deze houd ik het voor wenschelijk, de boeken te splitsen in drie afdeelingen, te weten, in die van wetgeving en administratie, die van geschiedenis en plaatsbeschrijving, en die van verschillenden inhoud.

Om verschillende redenen heb ik raadzaam gevonden, eenige verzamelingen, tot het Provinciale Archief behoorende, in mijnen Inventaris niet op te nemen. Het zijn:

I. Eene verzameling registers en boeken, afkomstig van J. van Styrum, landdrost van Amstelland, die reeds alle, grootendeels bij de vierde afdeeling van het eerste gedeelte voorkomende, in den Inventaris vermeld zijn.

II. Eene verzameling teekeningen en platen van publieke werken en particuliere gebouwen, welke geringen omvang en weinig waarde bezit.

III. Het Archief der voormalige Ridderschap van Noord-Holland, ontbonden in het jaar 1859, hetwelk niet van algemeen belang is.

IV. Het Archief der voormalige commissie tot droogmaking van het Haarlemmer-meer, hetwelk, sedert het jaar 1862 in het Provinciale Archief opgenomen, welligt nog eenmaal naar het Archief van den Haarlemmer-meerpolder, waar het eigenlijk ook te huis behoort, zal worden overgebragt.

V. Eenige zegels en stempels betreffende deze Provincie, eene kleine en nog onvolledige verzameling.

Ik heb een beknopt overzigt gegeven over den inhoud van dezen Inventaris en over mijne werkzaamheden ten aanzien van het Archiefwezen onzer Provincie. In hoeverre ik daarin naar wensch geslaagd ben, staat niet aan mij te beslissen, maar dit vermeen ik toch in gemoede te mogen verklaren, dat tijd noch moeite door mij gespaard is, om mijn doel te bereiken en mijne uitgebreide taak naar eisch te volvoeren. Ik mag deze voorrede niet eindigen zonder mijne hulde toegebragt te hebben aan de nagedachtenis van den vroegeren Gouverneur van Noord-Holland, Mr. D. J. van Ewijck, die het eerst maatregelen beraamde, om een Archief, dat hopeloos verloren scheen, voor geheele vernietiging te bewaren, en mijnen dank toe te brengen aan zijnen tegenwoordigen ambtsopvolger, den Commissaris des Konings in deze Provincie, Jhr. Mr. H. H. Röell, die met de Heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest mij in staat stelde, om aan het Provinciale Archief die uitbreiding te geven, welke mij noodig voorkwam voor de kennis der historie en in het belang der administratie. Voorts betuig ik mijne erkentelijkheid aan allen, die aan mij bij mijnen moeijelijken en veeljarigen arbeid in eenig opzigt hunne hulp en ondersteuning geschonken of mij met hunne goedkeuring en aanmoediging vereerd hebben.

EERSTE GEDEELTE.

EERSTE AFDEELING.

Grafelijkheids-registers.

---

1. *Residentieboeck*, gehouden bij Mr. Cornelis Oem, griffier van de Leenen, cas A, a°. 1565—1580, 170 fol.

2. Het boeck A, cassa I, a°. 1515—1534. N.B. De Superscriptie van het origineel dezes is als volgt: *Verlijen* 1525—1534, cas A, 430 fol.

3. *Coninck Willem*, cas B, ab anno 1253—1310. *Pauca collecta*, ab anno 1244—1325, 133 fol. op perkament.

4. *EL* 26, cas B, ab anno 1285—1291, 117 fol.

5. *EL* 5, cas B, ab anno 1282—1286, Comitis Florentii, 41 fol.

6. *Kennemerlandt*, van 1316 usque 1336, EL 39, *Comitis Wilhelmi in Beyeren*, cas B, 97 fol.

7. *Kennemerlandt in Beijeren*, cas B, ab anno 1316—1336, EL 39. Buitenop staat: Hiervan is nog eene kopij, enz., 153 fol.

8. *Kennemerlandt*, cas B, ab anno 1316—1336, EL 39, 116 fol.

9. *Albertus item Beijeren.* Maniere van Inventaris van personen, die leene gehouden hebben, cas B, 249 fol.

10. *Albertus Beijeren et Oostvrieslandt*, cas B, 116 fol.

11. *Vrieslandt*, ab anno 1316 usque 1336, EL 10, 174 fol.

12. *Utrecht*, van 1299 usque 1337, EL 11, *Comitis Wilhelmi in Beijeren*, cas B, 181 fol.

13. *EL* 40, *Allemagne*, ab anno 1319—1326, 110 fol.

14. *EL* 41, *cas B*, ab anno 1285—1314, op perkament, 96 fol.

15. *EL* 3 *en* 4, *Bourgoinge*, cas B, de anno 1358 tot Translatio 1359, 201 fol.

16. *EL* 29, *Ducis Wilhelmi in Beijeren*, 1316—1358, cas B, 168 fol.

17. *Roerende boeten ende breucken*, EL 21, cas R, 141 fol.

18. *EL* 22, *Vrieslandt*, ab anno 1350 usque 1355, 86 fol.

19. *Registrum factum* tempore Comitis Wilhelmi infirmi per magistrum Theodoricum de Thenis tempore Imperatricis XVII[e] EL 23 in Henegouwen, cas D, 1345—1356, 150 fol.

20. *EL* 28, *Kennemerlandt*, ab anno 1350—1355, 37 fol.

21. *EL* 37, *Comitis Wilhelmi in Beijeren*, cas C, de anno 1317—1336, 73 fol.

22. *EL* 20, *Boni Comitis Wilhelmi in Beijeren*, cas C, ab anno 1316 usque 1336, 545 fol.

23. *EL* 1 *in Beijeren*, ab anno 1316 usque 1336, cas C, 249 fol.

24. *Noordt-Hollandt*, van 1316 tot 1336; *Zeelandt*, EL 2, Boni Comitis Wilhelmi in Henegouwen, cas C, 419 fol.

25. *Ghelre EL* 30, Comitis Wilhelmi 1320 in Henegouwen, 67 fol.

26. *EL* 32, cas C, 1337—1344, in twee deelen gefoliëerd van fol. 1 tot 228, en van 229 tot 510.

27. *Vrieslandt EL* 12 *in Henegouwen*, ab anno 1316 usque 1336, cas C. Nota, de copie van de capittels Henegouwen en Brabandt, in het origineel dezes te vinden, is abusivelijk gebonden achter de kopij van EL 3, 88 fol.

28. *EL* 25, *Noordt-Hollandt*, ab anno 1350—1355, 124 fol.

29. *EL* 31, *Amsterlandt ende Waterlandt*, cas C, de anno 1317—1337, 74 fol.

30. *Registrum domini Henrici Popponis*, EL 27, Ducis Wilhelmi anno 1354 in Beijeren, cas C, 177 fol.

31. *EL* 43, *Noordt-Hollandt*, ab anno 1350—1355. Item van *Mannen van Brabandt*, van 1322—1328, 85 fol.

32. *Bloys*, cas D, 1340—1390. Item liber *TT*, cas D, gefoliëerd van 1 tot 13 en van 1 tot 6.

33. *BB Bloys*, cas D, 1348—1380, 158 fol.

34. *EL* 8, *Renten van Noordt-Hollandt* van den jare 63 tot behoef van mire Vrouwe van Brabandt, cas D, 147 fol.

35. *II*, *anno* 1338—1378 *in Henegouwen*, cas D, 95 fol.

36. *II*, *inhoudende verlijen van Leenen*, beginnende anno 1338 usque 1378 etc. in Henegouwen, cas D, 125 fol.

37. *XVIII cas E*, de anno 1275—1390, 197 fol.

38. *Bloys XV*, cas E, ab anno 1396—1403, 112 fol.

39. *II*, *Hertog Albrecht*, beginnende anno 1401 ende eyndigende anno 1404 in Henegouwen, cas E, 100 fol.

40. *Liber IIII Albrecht*, ab anno 1358—1391, cas E, in twee deelen, het eerste op perkament, het tweede op papier, gefoliëerd van 1—266 en van 267—650.

41. *Liber V*, inhoudende veel partijen van Leenen, beginnende anno 1390 tot 1401, cas C, in twee deelen, gefoliëerd van fol. 1 tot 393 en van 394 tot 778.

42. *Registrum novorum* Vasallorum Hollandiae, cas F, 1404—1416, gefoliëerd van fol. 1—287 en 1—154.

43. *Tricushandt*, cas F, 1404 tot 1413, 261 fol.

44. *Jacoba VI in Beijeren VIII*, 1417—1419, cas F, 164 fol.

45. *Hertog Jan van Beijeren en Vrouw Jacoba en Hertog*

Philips van Bourgongiën, 1420—1433, in Beijeren X, cas F, 341 fol.

46. *Hertog Jan van Beijeren en Vrouw Jacoba en Hertog Philips van Bourgongiën in Beijeren*, 1420—1433, cas F, in twee deelen, gefoliëerd van 1—232 en 233—528.

47. *Vrouw Margriet XIIII*, cas F, 1417—1440, 167 fol.

48. *In Beijeren IX*, cas F, 1420—1433, in twee deelen, gefoliëerd van 1 tot 273 en van 274 tot 490.

49. *Alpha*, cas G, 1440 tot 1447, verschillende foliëringen.

50. *Principium*, cas G, 1447 tot 1459, verschillende foliëringen.

51. *Et finis*, cas G, 1459 tot 1467, verschillende foliëringen.

52. *Philippus A*, cas G, 1433—1440, op perkament, niet gefoliëerd.

53. *Charolois*, cas G, 1459 tot 1466, 196 fol.

54. *Karolus A*, anno 1468 tot 1478, cas G, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

55. *Maria*, *Maximiliaen*, 1477—1485, cas H., met verschillende foliëringen.

56. *Maximilianus B*, in papiro, cas H, 1482 tot 1483, 51 fol.

57. *Maximiliaen et Philippus Oostenrijck*, cas H, anno 1482– 1492, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

58. *Finis MP*, cas H, 1492—1496, met verschillende foliëringen.

59. *A. P. Archidux*, anno 1496—1506, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

60. *Principium Regis Castellae*, anno 1505 tot 1517, cas H, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

61. *'t Zwarte ruyge register*, cas H, September 1517 tot 1528, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

62. *Karoli Imperatoris Germaniae*, ab anno 1527 tot 1536, cas H, in drie deelen, met verschillende foliëringen.

63. *'t Nieuw Register*, anno 1536 tot 1545, cas H, in vier deelen, met verschillende foliëringen.

64. *Pax utilis et diuturna*, 1541 tot 1562, cas H, in drie deelen, met verschillende foliëringen.

65. *Het Roode Register*, 1544—1553, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

66. *Rumor Episcoporum*, 1560—1566, cas H, in vier deelen, met verschillende foliëringen.

67. *Confoederatio Anglorum*, 1553—1559, cas H, in vier deelen, met verschillende foliëringen.

68. *'t Witte Bonte Register*, beginnende anno 1566, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

69. *Nativitas Ferdinandi*, *Principis Hispaniae*, beginnende anno 1571 tot 1575, H, met diverse foliëringen.

70. *Valor Feudorum*, anno 1472 ende 1473 aengebracht. *Item valor Vasalorum deficientium*, 1476, cas I, met verschillende foliëringen.

71. *Registrum novum*, Valor Feudorum, cas I, in twee deelen, met verschillende foliëringen.

72. *Aengebracht in den jare* 1476, *Valor Feudorum*, cas I, 52 fol.

73. *Novitas Bourgonge*, 1428—1442, cas I, 70 fol.

74. *Het boeck I*, *cassa I*, 1500—1521, 364 fol.

75. *Privilegia I*, cas K, 1404, 304 fol.

76. *Privilegiën ende hantvesten*, ab anno 1433 usque 1466, *Philippus B*, cas K.

77. *Privilegia Ducis Karoli*, beginnende anno 1469 ende eyndigende anno 1495, cas K, 270 fol.

78. *Privilegiën*, *Octroijen*, *Tractaten*, Giften ende Gratiën,

gegeven ende gemaeckt sedert den dood van Hertog Karel van Bourgondiën, etc., cas K, 503 fol.

79. *Tollen*, *cas K*, 1322—1358, 88 fol.

80. *Privilegia diversa*, data per Ducem Philippum, cas K, 1433—1454, 59 fol.

81. *Het Boeck AT*, 1534—1559, cas I. N. B. De Superscriptie van het originele dezes is als volgt: *Verlijen*, 1534—1559, cas A, 312 fol.

82. *Cas M*, *Oude Verlijbrieven* van de Leenen van de Abdij van Egmond, 160 fol.

83. *A*, *Abdij van Egmond*, cas M, 627 fol.

84. *Commissiones Officiorum* Hollandiae et Zelandiae et Frisiae, 1425—1427, 134 fol.

85. *Commissiones BR*, Bourgonge, cas N, 1425—1427, 432 fol.

86. *Commissiones Bourgondiae*, cas N, 1428—1453, 270 fol.

87. *Memoriale B D*, *cas R*, 1351—1396, 273 fol.

88. *Memoriale B G*, *cas R*, 1386—1390, 195 fol.

89. *Memoriale B E*, *cas R*, 1395—1431, 147 fol.

90. *Memoriale B M*, *cas R*, 1396—1402, 198 fol.

91. *Memoriale B I*, *cas R*, 1401—1404, 130 fol.

92. *Memoriale B H*, *cas R*, 1404—1406, 202 fol.

93. *Memoriale B F*, *cas R*, 1406—1408, 138 fol.

94. *Memoriale B C*, *cas R*, 1408—1410, 126 fol.

95. *Memoriale B A*, *cas R*, 1409—1412, 332 fol.

96. *Memoriale B B*, *cas R*, 1417, 80 fol.

97. *Memoriale B K*, beginnende 1418, cas R, 151 fol.

98. *Memoriale anno Domini* 21 *in Beijeren*, cas N, 1421, 381 fol.

99. *Memoriale BL*, *cas R*, 1420—1421, 106 fol.

100. *Memoriale annis* 1422 *et* 1423 *Ducis Johannis*, cas N, 216 fol.

101. *Memoriale de anno* 24 *Ducis Johannis*, cas R, 1423—1424, N. 1, 125 fol.

102. *Memoriale Ducis Johannis* 1423 et 1424, cas R, N. 2, 114 fol.

103. *Memoriale anno* 1427 *et* 1428, *Bourgongne*, cas N, 105 fol.

104. *Memoriale T*, cas N, 1445—1453, 227 fol.

105. *Registrum Appoinctuatorum* et Juramentorum inter Anglicos et Hollandos in Bourgongne, cas N, anno 1428, 71 fol.

106. *F H*, *cas R*, *et Memoriale EL* 9, cas R, 1398—1402. Item roerende de nieuwe Paroch tot Delff, noch roerende de thienden in Nuleckerlandt, noch Gaesbeeck ende Putten, met verschillende foliëringen.

107. *Presentatie- ende Residentie-boeck*. Item Register van de Leenen van J. Hodenpijl. Item roerende Jans Leenen van Hodenpijl. Item roerende gedingen van Leenrechten, cas O, met verschillende foliëringen.

108. *Het boeck genaemt O*, 't Quohier van de *Hantvesten*, Privilegiën ende andere Munimenten ende brieven van landen, steden ende plecken, cas O, seculis XIII, XIV, XV, 605 fol.

109. *Decreta Feudorum* cum sententiis, cas O, 1469—1566, in twee deelen, 630 en 252 fol.

110. 1568—1576, *Inferiora Feuda Hollandiae*, cas O, met verschillende foliëringen.

111. *Groot Reportatorium ofte Remissorium* van Mr. Pieter Beoosten Zwene de Renesse, met coperen sloten in houten berden, cas P, in drie deelen, met verschillende foliëringen.

112. *'t Nieuw Register*, gecopuleert in 't corte uyt diverse registeren van alle de Leenen van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, gemaeckt in den jare 1502, anders Remissorium Registrorum, cas P, in twee deelen, gefoliëerd van 1—254 en 255—492.

113. *Register, hebbende een swarte leere couverture*, 1358—1420, cas P, 372 fol.

114. *Libro O P*, cas P, anno 1245, 152 fol.

115. *Repertorium* van veel diverse brieven, cas P. Nota: Het origineel van dit register is op de rugge genaemt *Nova cas P*, 362 fol.

116. *Inventaris* van de Leengoederen, begrepen in de oude boecken, van den jare 1316 beginnende tot 1390 toe. Vopponis P, 324 fol.

117. *Gapinge cas P, Wiltyanck cas B.* Inventaris van 't boeck Philippus A, cas P, 1358—1398. Item Inventaris van de Leenmannen van de heerlijckheyd Arckel uyt het boeck *Charlois*, met verschillende foliëringen.

118. *Inventaris* van de oudheden in de Thesaurie van de Chartres van Hollandt in Henegouwen, anno 1226 tot 1356, gefoliëerd van 1 tot 127 en van fol. 1 tot 15.

119. Inventaris van de Registeren 1, 3, 4, 5, 6, 15, 18, cas P, 294 fol.

120. *Inventaris Hannoniae*, cas P, 1378, 106 fol.

121. *Inventaris* van de Registers, etc., 139 fol.

122. *Libro O O.* Dit is een tafel van sulck seggen, als bi heeren Dirck Voppensoons tide geseyt sijn, anno 1359. Item *Libro O S*, een oud inventaris, daer men al die oude brieven van oude tiden geweest, cedullen ende anders menigerhande saken van alle landen in vinden mach, cas P. Item Leenen van Heemskerck, met verschillende foliëringen.

123. *Leenen van den huyse ende graefschappe van Egmond*, A, 102 fol.

124. *Taxation des services des Trefves*, etc. en Hollande, Zelande, Frise, 1477—1479, Q, met verschillende foliëringen.

125. *Vernieuwing van eed* op 1556, Q, 173 fol.

126. *Waerde van Leenen*, aengebracht in Julio 1504. Item 1498—1504, Q, met verschillende foliëringen.

127. *Registrum Brunonis de Buschuysen*, de Juribus Dominicalibus Feudorum Hollandiae et Zelandiae et Frisiae, et Decimarium in Zelandia, Q, 104 fol.

128. *Register van de leenen van Brederode*, cas S, 117 fol. Op het titelblad staat: Dit is dat oude register van de leenen van Brederode.

129. *Register van de leenen van Brederode*, 1531—1567, cas S, 127 fol.

130. Copie van het boeck in klein folio, gesuperscribeerd: *Leenen, vervallen bij doode van Heer Hendrick van Brederode*, S, 25 fol., los of niet ingebonden.

131. *Service des Trefves d'Hollande*, anno 1470, Q, 113 fol.

132. *Quohier* van de tolvrije steden, Q, 51 fol.

133. *Roerende dat Heycoopwater ende Aemstellandt*, R, 140 fol.

134. Register, getiteld, *In dit boeck staen geschreven, die hun vrij gecoft hebben van borge te sijn voor dootslagen off leempten*, 17, cas R, 78 fol.

135. *Bevelboeck IIII*, cas R, 1408—1417, 91 fol.

136. *Bevelboeck V*, cas R, 1418—1421, 131 fol.

137. *Volumen van de leenen van den huyse ofte heerlijckheyd van Egmond, in vier deelen*, gefoliëerd van fol. 1 tot 1005.

138. *Nassau*, cas Q, nu cas S, 1577—1579, 605 fol.

139. *Oraigne*, cas Q, nu cas S, 1574—1577, 434 fol.

140. *Recueil van verscheyde oude privilegiën ende acten*, cas T, 371 fol.

141. *Eerste Memoriael-boeck van den Leenhove*, 18 Mei 1520 tot 27 Maart 1564 stilo curiae, cas T, 165 fol.

142. *Leenen van de heerlijckheyd van Egmond*, in vijf deelen, gemerkt ABC, D, EFG, H en IK, met verschillende foliëringen.

143. *Registers van Parthije jegens Parthije*, in twee deelen, begonnen 15 September 1520, cas T, 261 en 256 fol.

144. *Registers van Parthije jegens Parthije*, begonnen 28 Januarij 1555 stilo curiae, cas T, 340 fol.

145. *Quohier van de achterleenen, gehouden van de geconfisqueerde heerlijckheden van Hollandt, aengebracht anno* 1568, cas R, in twee deelen, 193 en 389 fol.

146. *Copies, tirées d'un régistre, qui regardent les chartres des Comtés d'Hollande et de Zélande et la Seigneurie de Frise*, cas T, 411 fol.

147. *Register van de Sententiën*, gepronunciëert in den Leenhove van Hollandt, sedert 3 Maart 1525 tot 14 April 1564, ende van 1567 tot 1569, gefoliëerd van fol. 1 tot 85.

148. *Register, genaemt Triplijck*, cas T, 248 fol.

149. *Register van informatie ordinaris, begonst opten* 25 Augusti 1549, cas T, 93 fol.

TWEEDE AFDEELING.

Holland en West-Friesland.

---

1. Resolutiën van de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden, 1674—1793, 133 deelen. Gedr.

2. Secrete Resolutiën van de Staten-Generaal, 1738—1788, 52 deelen. De jaren 1748, 1776 en 1782 ontbreken.

3. Index op de Secrete Resolutiën van de Staten-Generaal, 1766—1768, 3 deelen.

4. Plakkaten der Staten-Generaal en der Staten van Holland en West-Friesland, 1592—1629. Gedr.

5. Plakkaten als voren, 1773—1794. Gedr.

6. Plakkaten en publicatiën van de Staten-Generaal, 1774—1793. Gedr.

7. Plakkaten en publicatiën der Staten van Holland en West-Friesland, 1773—1794, 2 deelen. Gedr.

8. Het Roode Register der Staten van Holland, bevattende verschillende octrooijen, privilegiën, ordonnantiën, acten en resolutiën, 1575—1696.

9. Resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland, 1524—1795, 238 deelen, gedr., behalve tien deelen, te weten van de jaren 1660—1666 en 1675—1677, welke geschreven zijn. Het jaar 1608 bis, geschr. en gedr.

10. Generale Index op de voorgaande Resolutiën, 1524—1790, 18 deelen. Gedr.

11. Generale Index op de Resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland, 1524—1652, 3 deelen.

12. Lijst der gedrukte Resolutiën en Instructiën der Staten van Holland en West-Friesland, 1581—1787, benevens eene lijst der gedrukte Resolutiën van Gecommitteerde Raden, 1658—1795.

13. Secrete Resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland, 1653—1795, 17 deelen. Gedr.

14. Generale Index op de elf eerste deelen van de voorgaande Resolutiën, 1653—1751, 2 deelen. Gedr.

15. Octrooijen, verleend door de Staten van Holland en West-Friesland, 1601—1803, 77 deelen. De jaren 1618—1620, 1695, 1697—1720, 1732, 1733, 1735, 1736, 1751—1754, 1795 en 1798—1801 ontbreken.

16. Generale Index van de voorgaande octrooijen, 1601—1688 en 1708—1722.

17. Memorie van de advijzen, tot de octrooijen verleend, 1708—1722.

18. Memorie van octrooijen en commissiën in diverse registers ter secretarie geregistreerd, 1575—1624.

19. Octrooijen, door de Staten van Holland en West-Friesland verleend aan de steden, sessie hebbende in de vergadering van Hun Edel Groot Mogenden, nopens het bestellen van haar magistratuur, 1650—1669.

20. Memorialen van het Hof van Holland, 1428—1468, 1513—1523 en 1529—1559, 60 deelen.

21. Index op de Memorialen van het Hof van Holland, 1428—1735, 9 deelen.

22. Repertorium van alle acten, vervat in de Memorialen van het Hof van Holland, 1428—1700.

23. Repertorium van de plakkaten, octrooijen en ordonnan-

tiën, geregistreerd in de Memorialen van het Hof van Holland, 1514—1584.

24. Register van missiven en advijzen van en aan het Hof van Holland, 1557—1713.

25. Inventaris van de Memorialen en andere registers, behoorende tot het Archief van het Hof van Holland (1725), met naamlijsten der leden en verdere officianten van het Hof, 1428—1725.

26. Stukken betreffende het Hof van Holland, 1463—1786.

27. Concept-rapporten, verhooren, proces-verbalen en andere stukken, afkomstig van een der leden van het Hof van Holland, (Nolst?), 1766—1769.

28. Resolutiën der Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland, 1624—1795, 268 deelen. (De Minuten van deze Resolutiën zijn geplaatst in het Rijks-archief te 's Gravenhage.)

29. Extract-resolutiën der Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland, 1750—1795, 65 deelen.

30. Minuten van politieke commissiën, verleend door Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland, 1729—1794, 9 deelen.

31. Resolutiën der Staten en Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland rakende de collective middelen, met registers, 1748—1795, bis, 6 en 13 deelen. Aan het tweede exemplaar ontbreekt het jaar 1754.

32. Rapporten en memoriën over de finantiën van Holland, met de bijlagen daartoe behoorende, in de jaren 1678, 1721, 1728 en 1750 uitgebragt ter vergadering der Staten van deze Provincie. Gedr. Zes exemplaren.

33. Quohier der rekeningen van den griffier der leenen van Holland, 1619—1629.

34. Minuut-notulen van Gecommitteerden in de Provinciale Rekenkamer van Holland en West-Friesland, 1752—1805, 49 deelen. De jaren 1761, 1773, 1774, 1785 en 1789 ontbreken.

35. Minuut-resolutiën van de commissie tot de finantiën van Holland, van Februarij 1797 tot October 1798, 2 deelen. Bladz. 1 tot 18 van het eerste deel ontbreekt.

36. Register van de resolutiën der Gecommitteerden in de Provinciale Rekenkamer van Holland en West-Friesland, 1783—1795.

37. Register van de missiven der Gecommitteerden in de Provinciale Rekenkamer van Holland en West-Friesland, 1791—1804.

DERDE AFDEELING.

West-Friesland en het Noorder-Kwartier.

---

1. Resolutiën, genomen bij de magistraten en gedeputeerden der steden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1615—1788, 3 deelen.

2. Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1574—1795, 56 deelen. De jaren 1701—1703, 1765 en 1766 ontbreken.

3. Register van de Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1665—1730.

4. Extract-resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1728—1795. Gedr.

5. Secrete Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1788—1795.

6. Acten en missiven der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1617—1795, 46 deelen.

7. Secrete acten en missiven der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1788—1794.

8. Register van gedrukte acten en missiven der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1700—1776, 3 deelen.

9. Notulen, gehouden in de vergaderingen der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1700—1795, 26 deelen.

10. Bijlagen tot de voorgaande notulen, 1749—1795, 896 bundels. Aan welke bijlagen verscheidene ontbreken.

11. Register van appoinctementen der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1665—1795, 14 deelen. De jaren 1779—1785 ontbreken.

12. Register der huislasten van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1683—1779, 29 deelen.

13. Extraordinaris huislasten, 1700—1752, 2 deelen.

14. Staten van de lasten en inkomsten van het Zuider- en Noorder-Kwartier, specterende tot de liquidatie van de jaren 1726—1776, 13 deelen.

15. Ordonnantiën staat van oorlog, 1680—1752, 21 deelen. De jaren 1720—1723 ontbreken.

16. Memoriaal, ordonnantiën militie en staat van oorlog, 1670—1778, 20 deelen. De jaren 1675—1684, 1687—1689, 1695 en 1696 ontbreken.

17. Publicatiën, ordonnantiën en reglementen der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1726—1791, met eene lijst dezer stukken.

18. Register van instructiën en bedieningen, 2 deelen.

19. Register van acten en commissiën, 1753—1795, 2 deelen.

20. Ambten, staande ter dispositie van rekenmeesteren der domeinen van Hun Edel Groot Mogenden, 1728.

21. Formulieren van eed, bij diverse ambtenaren voor dezen afgelegd in handen van de raden en meesters der rekeningen van Hun Edel Groot Mogenden domeinen, z. j.

22. Resolutiën aangaande het heeren-, redemtie- en consumtiegeld, 1751—1761.

23. Ordonnantiën van het middel op het trouwen en begraven, den 20sten en 40sten penning bij collaterale successie, het kleine zegel, den 40sten penning op schepen en ongefundeerde processen 1695—1748.

24. Instructiën en informatiën voor de opzieners van het ze-

gel, hoofd- en ondergaarders, boekhouders, adsistenten, hoofd- en andere chergers, in het Zuider-Kwartier gearresteerd, 1758—1760.

25. Recueil van de nieuwe instructiën voor de opzieners van het zegel, hoofd- en ondergaarders, boekhouders, adsistenten, hoofd- en andere chergers over de gemeene middelen, bij collecte geformeerd in het Zuider-Kwartier, 1760.

26. Register van al de plakkaten, tot de gemeene middelen behoorende, 1748—1791, 2 deelen.

27. Generaal register op de invordering der gemeene middelen van Holland en West-Friesland, 1749—1777.

28. Collectie van de resolutiën, plakkaten, ordonnantiën en andere orders van Hun Edel Groot Mogenden rakende de middelen, die gecollecteerd worden, 1748 en 1749.

29. Plakkaten van den honderdsten en tweehonderdsten penning, 1734—1794.

30. Recueil van verscheidene plakkaten, ordonnantiën, resolutiën, instructiën, orders en lijsten betreffende de zaken van den oorlog, zoo te water als te land, 1750—1769.

31. Stukken betreffende de aanstelling van eenen secretaris van de magistraten en gedeputeerden der steden, mitsgaders van Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1748—1785.

32. Kerkelijke zaken van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1625—1795, 2 deelen.

33. Stukken betreffende de inkomsten en uitgaven der kerken in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1748—1755, 2 deelen.

34. Apostillen en resolutiën van de Staten en Gecommitteerde Raden wegens de traktementen van predikanten, 1637—1795.

35. Stukken betreffende de Roomschgezinden, 1750—1790.

36. Superintendentie der West-Friesche dijken, 1676—1795, 2 deelen.

37. West-Friesche dijksrekeningen, 1750—1794, 2 deelen.

38. Resolutiën, memoriën, negotiatiën en andere stukken betreffende de West-Friesche dijken, 1690—1795.

39. Herstelling der West-Friesche zeedijken volgens de resolutie der Staten van 24 Junij 1732.

40. Heldersche werken, 1756.

41. Onkosten aan de zeeweringen van den Helder, Texel, Vlieland en Terschelling, 1756—1780.

42. Dijken en polders van Texel, 1594—1795.

43. Haven- en waterwerken van Texel, 1770—1795.

44. Heldersche commissie voor de zeeweringen aldaar, 1774—1785.

45. Stukken betreffende het Horntje op Texel en den Hors of Mok bij dit eiland, 1756—1795.

46. Stukken van verschillenden aard aangaande Texel, 1571—1795.

47. Stukken wegens de extraordinaris Heldersche werken, 1756—1792.

48. Bijlagen van de extraordinaris Heldersche werken, 1774.

49. Extracten uit het register der resolutiën van Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland aangaande de liquidatie tusschen het Zuider- en Noorder-Kwartier over de Heldersche zeeweringen, 1774—1794.

50. Stukken rakende de Kwelder of West-gronden van het Eijerland, 1703—1771.

51. Memorie van de directie der werken aan den Helder, Texel, Eijerland, Vlieland en Terschelling, 1786.

52. Verkoop van alle bezittingen onder Huisduinen en den Helder, afkomstig van Isaäk le Maire, aan Gecommitteerde Raden, 1789.

53. Stukken betreffende Texel en den Helder, 1773—1794.

54. Stukken betreffende de defensie der eilanden en zeekusten, 1780—1794.

55. Peilingen van de diepten voor de steenen glooijingen op de uitstekende hoeken der Drechterlandsche zeedijken, 1773—1794.

56. Stukken betreffende het eiland Wieringen, 1755—1761.

57. Rekeningen wegens de subsidie voor Wieringen, 1757—1791, 13 stukken.

58. Rekeningen als voren, 1774—1787.

59. Resolutiën en advijzen rakende Urk, Emmeloord en Marken, 1751—1792.

60. Rekeningen wegens de subsidie, verleend aan het eiland Marken, tot verbetering van den omringdijk, 1757—1794, 4 deelen.

61. Rekeningen van de verleende subsidie aan den Koog- of Hesemer-polder, gelegen bewesten Westgraftdijk, tot voorziening der dijken aldaar, 1790—1793, 2 stukken.

62. Rekeningen wegens de reparatiën aan de grafelijke spuisluis bij de stad Monnikendam, 1778—1780.

63. Rekeningen wegens de subsidie-penningen voor den Keukendijk, 1769—1772.

64. Stukken betreffende de zeeweringen en duinen van Petten 1757—1794.

65. Stukken aangaande de Kamperduin, 1657—1694.

66. Stukken betreffende het Y en de Zuiderzee, 1769—1792.

67. Stukken betreffende den Nieuwendam benoorden de stad Monnikendam, 1763—1770.

68. Stukken betreffende den Zuidpolder en Zuidpolders-zeedijk, 1763—1791.

69. Memorie van gedeputeerden der stad Monnikendam tot destructie van het verzoek der gedeputeerden van Alkmaar, om in de grafelijkheids-sluis te Monnikendam ebdeuren te mogen hangen, 1707.

70. Stukken betreffende de Uitwaterende Sluizen, 1654—1780.

71. Stukken betreffende de beplanting der duinen en de depopulering der konijnen, 1752—1794, 3 deelen.

72. Register van ordonnantiën en reglementen betreffende de dijken, zeeweringen en eilanden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1751—1793. Gedr.

73. Octrooijen van nieuw-bedijkte meren, 1612—1766, 5 deelen.

74. Register van de confessiën en sententiën in cas crimineel, 1751—1780.

75. Register van mandementen door Hun Edel Mogenden verleend in zaken, waarin zij ter eerster instantie of bij appel competent zijn, alsmede eischen, antwoorden, replieken en duplieken, mitsgaders van alle andere schrifturen en acten, *in scriptis* overgegeven aan Hun Edel Mogenden in zaken, gebragt ter judicature van hun collegie, 1750—1794, 3 deelen.

76. Commies-fiskaals rolle, 1751—1786.

77. Schouts-rolle, 1750—1795.

78. Particuliere rolle, 1757—1794.

79. Proces-stukken, 1774—1781.

80. Stukken van criminele justitie, 1735—1784.

81. Stukken betreffende de admissie van in- en opgezetenen onder cautie, 1721—1784.

82. Stukken betreffende het weren van landloopers en bedelaars, 1760—1790.

83. Register der uitspraken nopens de vrachtloonen der Terschellinger schippers, 1712—1785.

84. Militair register, houdende de aanstelling van officieren, 1743—1795.

85. Register van gepensioneerde officieren, gerepartiëerd op West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1752—1791.

86. Register van geregistreerde acten der geaccordeerde traktementen aan vlag- en andere zee-officieren, schippers en stuurlieden, 1793.

87. Register van ordonnantiën voor de militie der West-Indische Compagnie, 1688—1725.

88. Grafelijkheids-commissiën, 1728—1794, 3 deelen.

89. Lijst van domeinen, behoorende tot het rentmeesterschap van Kennemerland en West-Friesland, 1728.

90. Resolutiën der magistraten en gedeputeerden van de steden

in West-Friesland en het Noorder-Kwartier rakende de domeinen, 1729—1743, 2 deelen.

91. Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier rakende de domeinen, 1734—1748, 7 deelen.

92. Notulen rakende de domeinen, gehouden ter vergadering van Hun Edel Mogenden, 1728—1749.

93. Missiven betreffende de domeinen, 1728—1755.

94. Register van de appoinctementen rakende de domeinen, 1728—1791, 2 deelen.

95. Processale stukken rakende de domeinen, 1681—1795.

96. Lijst der verkochte domeinen, 1722—1731.

97. Register der verkoopingen van ambachts heerlijkheden, landen en tienden der grafelijkheids-domeinen, 1722—1740, 3 deelen.

98. Resolutiën en andere stukken rakende de verponding en de verantwoording van deze in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1626—1785.

99. Remissiën van verponding, 1746—1764.

100. Advijzen en andere stukken rakende de remissiën van de ordinaris verponding over West-Friesland in het generaal, 1745—1796, 2 deelen.

101. Requesten en memoriën aangaande de verponding van West-Friesland en het Noorder-Kwartier uit de achttiende eeuw.

102. Retroacta over de verponding van de tienden, 1731—1766.

103. Resolutiën betreffende de gemeene lands-middelen, bij collecte geheven, 1749—1795, 7 deelen.

104. Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier rakende de gemeene middelen, 1749—1793.

105. Resolutiën als voren, 1749—1795.

106. Index op de voorgaande resolutiën, 1749—1775.

107. Recueil van decreten en resolutiën betreffende de gemeene middelen, 31 Januarij 1795—13 Julij 1796.

108. Maand- en restant-staten, alsmede rendement van de collective middelen over de jaren 1750—1797, 48 deelen.

109. Restant-staten van alle gemeene lands-middelen, geheven bij collecte, 1771—1795.

110. Lijsten van rendement der gemeene middelen, 1753—1795.

111. Aanslagen van de middelen, geheven bij collecte, geformeerd door den controlleur, 1748—1797, 5 deelen.

112. Acten en missiven betreffende de gemeene lands-middelen, 1788—1795.

113. Stukken rakende de revisie van de ordonnantiën op de gemeene middelen, 1761—1765.

114. Resolutiën wegens het opnemen en sluiten van de rekeningen der gaarders van de gemeene middelen door commissarissen van Hun Edel Mogenden, 1750—1794, 5 deelen.

115. Lijsten van 's lands regten rakende verschillende gemeene middelen, 1687.

116. Stukken aangaande de vrijdommen van de collective middelen, vooral voor schepen en corporatiën, 1749—1792.

117. Lijsten en formulieren van gemeene lands-middelen, 1753—1792.

118. Acten voor de bedienden der gemeene lands-middelen, 1750—1791.

119. Notitie van de stukken, aan de gemeene lands-ontvangers bij hunne aanstelling gegeven, 1741—1790.

120. Resolutiën, rapporten, commissiën en contracten wegens de extraordinaris middelen, 1753—1794.

121. Register van de namen der opzieners van het zegel, zoo ook van de gaarders en verdere bedienden van de collective middelen, 1750—1762.

122. Register van het beloop van het kleine zegel, geslagen

voor secretarissen der steden in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, alsmede voor de secretarie en den eersten klerk van Hun Edel Mogenden, 1738—1795, 2 deelen.

123. Vergelijking der middelen van het zegel (zuiver genomen) over het geheele Kwartier volgens de overgegeven maandstaten, 1787—1793.

124. Register der aflossingen van de obligatiën ten laste van de algemeene lands-kantoren, 1755—1774.

125. Geldleeningen van het Zuider- aan het Noorder-Kwartier en aflossingen daarop gedaan, 1745—1791.

126. Gearresteerde negotiatiën, 1781—1788.

127. Consenten van Holland in de Generaliteits-petitiën, 1793 en 1794.

128. Resolutiën aangaande de verdeeling van den ordinaris en extraordinaris staat van oorlog tusschen het Zuider- en Noorder-Kwartier, 1735—1793.

129. Resolutiën, waarbij de liquidatiën tusschen de Zuider- en Noorder-Kwartieren geapprobeerd worden, 1733—1786.

130. Recueil van stukken aangaande de liquidatiën tusschen het Zuider- en Noorder-Kwartier, 1728—1790.

131. Stukken betreffende de oprigting van loterijen, 1777—1784.

132. Stukken betreffende de posterijen, 1779—1784.

133. Stukken betreffende de uitgaven van recepissen, 1794 en 1795.

134. Financiële stukken, 1790—1794.

135. Stukken betreffende den afkoop der erf-renten ten behoeve van Vrouwe Louise Juliana de Nassau Bourbon, 1741.

136. Reiskosten, necessiteiten, consumtiën en reparatiën, 1750—1785.

137. Stukken betreffende de constitutie van de administratie der financiën van het Noorder-Kwartier, 1668—1782.

138. Stukken wegens de ontvangst van huren der goederen, pachten en andere inkomsten, toebehoorende aan Gecommitteerde Raden van het Noorder-Kwartier, 1771—1792.

139. Register der extraordinaris ontvangsten bij de ontvangers in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1752—1784.

140. Resolutiën van Gecommitteerde Raden betreffende de Rekenkamer van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1669—1748, 2 deelen.

141. Rekeningen van den concierge van Hun Edel Mogenden logement te Hoorn, 1765—1794.

142. Rekeningen van meubelen voor het logement van Hun Edel Mogenden aan den Helder, 1779 en 1780.

143. Rekeningen van bedijkte polders, 1764—1766.

144. Rekening van ordinaire en extraordinaire ontvangst en uitgaaf van P. Kuyper, ontvanger-generaal in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1793.

145. Rekening van D. C. de Dieu, wegens de rentmeesterschappen van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, mitsgaders van de Egmonden, Vroonen en Zijplanden, alsmede van de Espergnes van het voorzegde Kwartier, 1793.

146. Rekeningen van ontvangst en uitgaaf van G. C. van Vladeracken, rentmeester van den Hondsbossche, 1791 en 1792, 2 deelen.

147. Rekeningen van Mr. C. A. van Brakel en A. J. Heshuysen, thesauriers der stad Haarlem, 1776—1778, 3 deelen.

148. Rekeningen en verantwoordingen van ontvangers der gemeene lands-middelen in de steden van het Noorder-Kwartier, 1792 en 1793.

149. Sloten van de maandstaten van het Noorder-Kwartier, 1735—1794, 3 deelen.

150. Sloten der maandstaten van het Noorder-Kwartier, 1751—1782, 2 deelen.

151. Staten van extraordinaris betalingen, gedaan bij het Noorder-Kwartier, 1781—1788.

152. Calculatien der uitgaven van het Noorder-Kwartier over de jaren 1793 en 1794.

153. Sloten der maandstaten van het Zuider-Kwartier, 1723—1794, 3 deelen.

154. Register der resolutiën aangaande de liquidatie tusschen het Zuider- en Noorder-Kwartier, 1740—1742.

155. Lijsten van de sterfte onder het rundvee in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1769—1784, 2 deelen.

156. Lijsten van het getal der dienstboden in het Noorder-Kwartier, 1787—1793.

157. Lijsten van de bierstekerijen op de dorpen in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, welke volgens de publicatie van 26 Februarij 1749 voor geoctrooijeerd moeten gehouden worden.

158. Lijsten van de bierstekerijen en koekebakkerijen in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1769—1794.

159. Register van de korenmolens en van het douceur van getrouwheid, aan de molenaars toegestaan, 1751—1760.

160. Stukken betreffende het douceur van getrouwheid, aan de molenaars verleend, 1751—1791.

161. Stukken over de geschillen van den heer van Hensbroek met eenige regenten en ingelanden aldaar over de regten en administratie dezer heerlijkheid, 1774—1790.

162. Stukken betreffende de liquidatie met de curateurs over den persoon en de goederen van W. A. van Nassau Woudenberg, gewezen rentmeester-generaal van Hun Edel Groot Mogenden domeinen in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1789—1794.

163. Stukken betreffende de pretensie van het gemeene land ten laste van W. L. Ivangh, gewezen schout en secretaris te Bergen 1794.

164. Stukken betreffende de procedures tegen den secretaris van Gecommitteerde Raden, B. Blok, 1789—1791.

165. Stukken betreffende de procedures tegen H. Claus, oud-burgemeester van Monnikendam, 1788.

166. Stukken betreffende het voormalige collegie van Gecommitteerde Raden te Hoorn, 1795, met bijlagen van lateren tijd.

167. Notulen van de commissie, vervangen hebbende het vernietigde collegie van Gecommitteerde Raden in het Noorder-Kwartier, van 31 Januarij tot 1 Mei 1795.

168. Twee lijsten van gedrukte stukken, behoord hebbende tot het Archief der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, afgegeven aan 's Rijks Archief.

169. Register van de brieven en acten, gedepecheerd door de commissie tot de zaken van het afgeschafte collegie van Gecommitteerde Raden te Hoorn, van 2 Februarij tot 1 Mei 1795.

170. Register van missiven, afgezonden door het committé van algemeen welzijn uit het volk van Holland betreffende het zoogenaamde West-Friesland en het Noorder-Kwartier, van 23 Mei tot 12 October 1795.

171. Stukken, overgelegd bij het rapport der commissie, door de representanten van het volk van Holland benoemd tot de zaken van het gemortificeerde collegie van Gecommitteerde Raden in West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1795.

172. Stukken betreffende de gedeeltelijke opruiming van het Archief der Gecommitteerde Raden te Hoorn en het overbrengen van het overige gedeelte naar het Provinciaal Gouvernement van Noord-Holland te Haarlem, 1818.

173. Eenige keuren, ordonnantiën en reglementen van verschillende tijden.

174. Requesten en advijzen met bijlagen van de steden, dorpen eilanden en meren in West-Friesland en het Noorder-Kwartier. [1])

A. 1. Aartswoud.

2. Abbekerk.

Abbestee. Zie 14.

3. Akersloot.

---

[1]) Deze stukken hebben vroeger gelegen in de loquetten eener kas, geplaatst aan de zuidzijde der vergaderkamer van Hun Edel Mogenden te Hoorn. Zij zijn thans in alphabetische orde gerangschikt en, voor zoo verre zij nog bestaan, voorzien van een doorloopend nommer.

Alkmaar.
Assendelft.
4. Avenhorn.
B. Baarsdorper- of Wognummermeer.
Baccum.
Barsingerhorn.
5. Beemster.
6. Beets.
Belmermeer.
Bennemeer.
7. Benningbroek.
8. Bergen.
9. Bergermeer.
10. Berkhout.
11. Berkmeer.
Binnenwijzend.
Bleekmeer. Zie 106.
12. Boekelermeer.
Bovenkarspel.
Braakpolder, Wijmers en Ligte Water
13. Broek op Langedijk.
Broek in Waterland.
Broekermeer.
Burghorn.
Burg op Texel. Zie 86.
C. 14. Callantsoog en Abbestee.
Camp. Zie 82.
15. Castricum.

D. Dampten.
Driehuizen. Zie 112.
16. Duinkavel.
E. 17. Edam.
18. Eenigenburg.
19. Egmond aan zee.
20. Egmond Binnen, Rinnegom en den Hoef.
Egmonder-meer.
21. Enge Wormer.
22. Enkhuizen.
Etershem. Zie 61.
Etershemmerbraak.
G. 23. Graft, Graftdijk en Noordeinde.
Grint.
24. Groet.
25. Grosthuizen.
26. Grootebroek.
27. Grootewaal.
H. 28. Haringhuizen.
29. Haringkarspel.
30. Hauwert.
Hazepolder. Zie 116.
31. Heemskerk.
32. Heilo en Oesdom.
Helder (De). Zie 39.
33. Hem.
34. Hensbroek.
Hobrede. Zie 61.
Hoef (Den). Zie 20.

Hooge en Lage Zwaagdijk.
35. Hoogkarspel.
36. Hoogwoud.
37. Hoorn.
38. Hugowaard (Heer-).
39. Huisduinen en de Helder.
Huiswaard. Zie 41.
I. Ilpendam. Zie 72.
J. 40. Jisp.
K. Katwoude.
41. Koedijk en Huiswaard.
42. Kolhorn.
Koog (De). Zie 102.
43. Krommenie.
Kwadijk.
L. 44. Lambertschagen.
45. Landsmeer.
46. Leekermeertje.
47. Limmen.
48. Lutjebroek.
M. 49. Maarten (Sint).
50. Marken.
51. Medemblik.
52. Middelie.
Midwoud.
53. Monnikendam.
N. Nanningbraakje.
54. Nibbixwoud.
55. Nieuwe Niedorp.

R. 73. Ransdorp.

Rinnegom. Zie 20.

74. Rijp.

S. 75. Sapmeertje.

76. Schaalsmeer.

Schaapskuilmeer.

77. Schagen.

Schardam.

78. Scharwoude.

79. Schellingwoude.

80. Schellinkhout.

81. Schermer.

Schermerhorn. Zie 57.

Schild (Het) op Texel. Zie 86.

82. Schoorl en Camp.

83. Spanbroek.

84. Starnmeer.

85. Sunderdorp en Nieuwendam.

T. 86. Texel.

Twisk.

U. 87. Uitdam.

88. Uitgeest.

89. Urk.

90. Ursem.

V. 91. Valkoog.

92. Veenhuizen.

93. Venhuizen.

94. Vlieland.

95. Volendam.

VIERDE AFDEELING.

Staats-, Provinciaal en Departementaal Bestuur,

1795—1810.

1. Decreten van de provisionele representanten van het volk van Holland, van 26 Januarij 1795 tot 2 Maart 1796, met eenen generalen index, 7 deelen of 14 stukken. Gedr.

2. Extracten uit het register der decreten van de provisionele representanten van het volk van Holland, van 26 Januarij 1795 tot 11 October 1795, 3 deelen. Gedr.

3. Extracten uit de registers der decreten en resolutiën van Holland, van 31 Januarij 1795 tot 31 October 1799, 2 deelen. Geschr. en gedr.

4. Publicatiën en decreten der provisionele representanten van het volk van Holland, van 26 Januarij 1795 tot 14 April 1795, 2 deelen. Gedr.

5. Decreten der nationale vergadering, van 1 Maart 1796 tot 20 Januarij 1798, 23 deelen. Gedr.

6. Decreten der constituerende vergadering, representerende het Bataafsche volk, van 22 Januarij 1798 tot 4 Mei 1798, 4 deelen. Gedr.

7. Decreten van de tweede kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 4 Mei tot 12 Junij 1798.

8. Decreten van het intermediair wetgevend ligchaam des Bataafschen volks, van 13 Junij 1798 tot 31 Julij 1798, 2 deelen. Gedr.

9. Besluiten der eerste kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 4 Mei 1798 tot 12 Junij 1798. Gedr.

10. Besluiten der eerste kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 31 Julij 1798 tot 18 September 1801, 38 deelen of 74 stukken. Gedr.

11. Bladwijzer op de besluiten en decreten der eerste kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 31 Julij 1798 tot 31 Januarij 1799, 2 deelen. Gedr.

12. Besluiten van de tweede kamer en decreten van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 31 Julij 1798 tot 18 September 1801, 38 deelen. Gedr.

13. Bladwijzer op de besluiten en decreten der tweede kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks, van 31 Julij 1798 tot 31 Januarij 1800, 5 stukken. Gedr.

14. Dagbladen van het verhandelde ter vergadering van de provisionele representanten van het volk van Holland, van 26 Januarij 1795 tot 2 Maart 1796, 4 deelen. Gedr.

15. Register der decreten van de vergadering van het provinciaal bestuur van Holland, van 2 Maart 1796 tot 20 Januarij 1798, 12 deelen. Gedr.

16. Decreten der extraordinair beschreven vergadering van het provinciaal bestuur van Holland en de resolutiën van het intermediair administratief bestuur van het voormalig Hollandsche gewest, van 23 tot 31 Januarij 1798. Gedr.

17. Index op de voorgaande decreten, van 23 tot 31 Januarij 1798. Gedr.

18. Register op de decreten van de extraordinair beschreven vergadering van het provinciaal bestuur van Holland en op de resolutiën van het intermediair administratief bestuur van het voormalig Hollandsche gewest van 23 Januarij 1798 tot 31 Maart 1799. Gedr.

19. Commissiën, verleend bij diverse collegiën van Holland, van 1795 tot 1806.

20. Resolutiën van het committé van algemeen welzijn van Holland, van 29 Januarij 1795 tot 1 April 1796, 4 deelen.

21. Extract-resolutiën van het committé van algemeen welzijn van Holland en van het daarop gevolgde provinciaal committé van Holland, van 29 Januarij 1795 tot 29 December 1797, 4 deelen.

22. Dagverhaal der handelingen van de nationale vergadering, representerende het volk van Nederland, van 7 Maart 1796 tot 28 Februarij 1797, 4 deelen. Gedr.

23. Resolutiën van het provinciaal committé van Holland, van 1 April 1796 tot 5 Februarij 1798, 19 deelen.

24. Rapport der commissie tot het onderzoek van den staat der financiën, gedaan ter vergadering van het provinciaal bestuur, 4 Januarij 1797. Gedr. Zes exemplaren.

25. Rapport der commissie tot het onderzoek naar den staat der financiën, uitgebragt ter vergadering van het provinciaal bestuur, 14 December 1797. Gedr. Zes exemplaren.

26. Resolutiën van het intermediair administratief bestuur van het voormalige gewest Holland, van 5 Februarij 1798 tot 30 Maart 1799, 14 deelen. Gedr. Bis.

27. Notulen der commissie tot de gemeene middelen bij het intermediair administratief bestuur van het voormalige gewest Holland, 1798.

28. Notulen van het departementaal bestuur van Texel, van 30 Maart 1799 tot 23 Junij 1802, 42 deelen.

29. Index op de voorgaande notulen.

30. Bijlagen, behoorende tot de notulen van het departementaal bestuur van Texel, van 30 Maart 1799 tot 23 Junij 1802, 59 deelen.

31. Resolutiën der commissie tot de binnenlandsche correspondentie uit het departementaal bestuur van Texel, van 28 Junij 1799 tot 12 Mei 1802, 3 deelen.

32. Minuut-notulen met bijlagen der voorgaande commissie, van 15 Augustus tot 31 Augustus 1799.

33. Resolutiën en circulaire missiven aan de gemeente-besturen binnen het departement Texel, van 11 April 1799 tot 21 Junij 1802, 3 deelen. Gedr.

34. Stukken betreffende de schadeloosstelling aan de voormalige bezitters van de verkochte ambachtsheerlijkheden, 1799 en 1800.

35. Stukken betreffende nog aanhangige zaken bij het departementaal bestuur van Texel voor dat gedeelte, hetwelk onder het departement Holland behoort, 1799—1802, 4 deelen.

36. Notulen van het departementaal bestuur van den Amstel, van 30 Maart 1799 tot 29 November 1799, 6 deelen. De maanden Junij en Julij ontbreken.

37. Bijlagen tot de voorgaande notulen, 6 deelen.

38. Notulen van het departementaal bestuur van den Amstel met de bijlagen, van 3 Januarij 1800 tot 22 Junij 1802, 21 doozen. De maanden Februarij en October 1800 ontbreken.

39. Register op de notulen van het departementaal bestuur van den Amstel, van 30 Maart 1799 tot 31 Maart 1801, 2 deelen.

40. Register van paspoorten, afgegeven door het departementaal bestuur van den Amstel, van 30 Maart 1799 tot 30 Maart 1801.

41. Secrete notulen van het departementaal bestuur van den Amstel met bijlagen, van 12 April 1799 tot 27 October 1801.

42. Stukken betreffende zaken, welke onafgedaan zijn gebleven bij het departementaal bestuur van den Amstel, 1802.

43. Notulen van het staatsbewind der Bataafsche republiek, van 17 October 1801 tot 9 Junij 1806, 15 deelen. Gedr.

44. Indices op de voorgaande notulen, 2 deelen. Gedr.

45. Besluiten van het departementaal bestuur van Holland, van 21 Junij 1802 tot 30 December 1806, 10 deelen met indices. Gedr. Bis.

46. Resolutiën van het gedeputeerd bestuur van Holland, van 21 Junij 1802 tot 31 December 1805. Eén deel, bevattende de resolutiën der laatste helft van het jaar 1804 ontbreekt.

47. Korte notulen, gehouden door commissarissen tot de

zaken der gemeene middelen bij het gedeputeerd bestuur van Holland, van 25 November 1802 tot 31 December 1805.

48. Reglementen van de gemeente-besturen 1802—1806.

49. Reglementen van het justitie-wezen, 1802—1805.

50. Reglementen voor dijks- en polder-besturen, 1802—1805.

51. Reglementen voor de gewapende burgermagt der stad Amsterdam, 1806.

52. Extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den secretaris van staat voor de financiën en uit het register der besluiten van den minister van financiën, 1808 en 1807. Gedr.

53. Extract-resolutiën van de financiële commissie over het voormalige gewest Holland en van den raad van financiën in het departement Holland, van 2 Januarij 1799 tot 8 Januarij 1807, 5 deelen. Gedr.

54. Bijlagen, behoorende tot de voorgaande resolutiën, 1806 en 1807.

55. Register van ingekomen stukken bij den raad van financiën in het departement Holland, 1806, 2 deelen.

56. Octrooijen van plaatselijke belastingen voor gemeente-besturen, vastgesteld door het departementaal bestuur van Holland, 1806, 2 deelen.

57. Minuut-resolutiën van het departementaal bestuur van Delft, van 30 Maart 1799 tot 23 Junij 1802, 39 deelen.

58. Compte général du trésor public pour l'an 1806.

59. Algemeene rekening over de geldmiddelen van het koningrijk over het jaar 1807.

60. Register van gedrukte stukken bij het landdrostschap van Maasland, 1807—1810. 6 deelen.

61. Wetten, besluiten en reglementen van het staatsbewind der Bataafsche republiek, het departementaal bestuur van Holland en het gedeputeerd bestuur van Holland, 1802—1804, vier deelen. Gedr. met eenige geschreven stukken.

62. Publicatiën en proclamatiën van verschillende besturen, 1795—1809, 24 deelen. Gedr.

VIJFDE AFDEELING.

Departement Amstelland,

1807—1811.

EERSTE KWARTIER.

1807.

1. Publicatie van Z. M. den koning van Holland, houdende bepalingen nopens de inrigting van het bestuur in de departementen van het koningrijk, 13 April 1807. Reglement op het bestuur in de departementen, 29 April 1807. Gedr., met een geschreven index.

2. Verbaal, met de daarbij behoorende stukken, der verrigtingen van den benoemden landdrost van het departement Amstelland, Mr. J. van Stijrum, van 11 Mei 1807 tot zijne installatie op 2 Junij 1807.

3. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost, van 3 Junij 1807 tot 31 December 1807, 7 deelen.

4. Verbaal als voren, 2 deelen.

5. Index op het voorgaande verbaal.

6. Index als voren. Gedr. Drie exemplaren.

7. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 7 deelen.

8. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, van 9 Junij 1807 tot 31 December 1807, 7 deelen.

9. Verbaal als voren, 2 deelen.

10. Index op het voorgaande verbaal.

11. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 7 deelen.

12. Register der agenda van den landdrost, van 3 Junij 1807 tot 31 December 1807.

13. Expeditie-boek van den landdrost, van 3 Junij 1807 tot 31 December 1807.

14. Secrete missiven van den landdrost, van 9 Julij 1807 tot 28 December 1807.

15. Secrete notulen van den landdrost, van 4 Julij 1807 tot 29 December 1807.

16. Commissoriaal register van den landdrost, van 3 Junij 1807 tot 31 December 1807, 2 deelen.

17. Commissoriaal register van den landdrost en de assessoren, van 12 Junij 1807 tot 29 December 1807.

18. Extracten aangaande successiën, 1807.

19. Extracten aangaande verponding, 1807.

20. Extracten aangaande diverse zaken, 1807.

21. Sententiën van den landdrost en de assessoren, van 30 Junij 1807 tot 29 December 1807.

22. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost, van 3 Junij 1807 tot 29 December 1807, 4 deelen.

23. Index op de voorgaande extracten.

24. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, van 4 Junij 1807 tot 29 December 1807, 6 deelen.

25. Register der huishoudelijke administratie in het departement Amstelland, 1807.

26. Reglement op de monstering, administratie, soldij en verantwoording der landmagt, 24 Julij 1807.

27. Handelingen der Synode van Noord-Holland, vergaderd te Haarlem op 28 Julij 1807 en volgende dagen.

28. Losse bijlagen van 1807.

1. Stukken betreffende de ambtenaren die gepensioneerd behooren te worden.

2. Opgaven van de gemeente-, dijks- en polderbesturen over de jagten en andere vaartuigen, bij deze in gebruik.

3. Berigten aangaande het armwezen.

4. Statistieke registers van den staat der gemeenten, geformeerd volgens decreet des konings van Holland, 28 Mei 1807.

5. Ingekomen missiven aangaande het transport van buskruid.

6. Staten en verantwoordingen van de ontvangers der gemeene middelen.

7. Extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren aangaande de geëmployeerden bij de middelen te lande.

8. Publicatiën, decreten en wetten. Gedr.

9. Verbaal van de deliberatiën der commissie van landbouw in hare vergaderingen van December 1807.

1808.

29. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 12 deelen.

30. Verbaal als voren, 4 deelen.

31. Index op het voorgaande verbaal.

32. Bijlagen behoorende tot dit verbaal, 12 deelen.

33. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 12 deelen.

34. Verbaal als voren, 4 deelen.

35. Index op het voorgaande verbaal.

36. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 12 deelen.

37. Register der agenda van den landdrost, 2 deelen.

38. Expeditie-boek van den landdrost, 2 deelen.

39. Secrete missiven van den landdrost, 2 deelen.

40. Secrete notulen en resolutiën van den landdrost, 2 deelen.

41. Commissoriaal register van den landdrost.

42. Commissoriaal register van den landdrost en de assessoren.

43. Extracten aangaande successiën.

44. Extracten aangaande verponding.

45. Extracten aangaande diverse zaken.

46. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 4 deelen.

47. Index op de voorgaande extracten.

48. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 4 deelen.

49. Recueil van dispositiën, orders en aanschrijvingen van den landdrost.

50. Losse bijlagen van 1808.

1. Missiven van de opzieners der gemeene middelen.
2. Staten van de gemeene middelen.
3. Calangiën bij de middelen te lande.
4. Stukken betreffende de ronden der onder-inspecteurs.
5. Bijlagen, behoorende tot de ronden der onder-inspecteurs.
6. Opgaven en tarieven van het maalloon.
7. Stukken betreffende de reizen van den landdrost.

8. Stukken betreffende Hoog en Laag Zwaagdijk.

9. Berigten aangaande de wekelijksche markten.

10. Berigten van gemeente-, dijks- en polderbesturen aangaande de visscherijen.

11. Stukken betreffende de veenderijen.

12. Stukken betreffende de achterstallige predikants-traktementen.

13. Berigten aangaande de Fransche conscrits en deserteurs.

14. Concept-missiven van den secretaris-generaal van het departement Amstelland.

15. Missiven aangaande de Zweedsche onderdanen, hier te lande zich bevindende.

16. Berigten aangaande de goederen, toebehoord hebbende aan het gesupprimeerde klooster te Boerlo, 2 deelen.

17. Opgaven van ambtenaren bij de middelen te lande, vallende in de termen van pensioen.

18. Lijsten van ambtenaren bij de middelen te lande.

19. Lijst van bedienden op de kantoren van de ontvangers der gemeene middelen.

20. Generale lijst van de bedienden ter recherche.

21. Generale lijst van de extraordinaris bedienden ter recherche.

22. Opgaven betreffende de ambtenaren in het vak van administratie, de judicature der middelen te lande en de administratie der domeinen.

23. Instructie voor de geographische ingenieurs.

24. Generale tabel van de fabrijken en trafijken binnen de stad Amsterdam en hare jurisdictie.

25. Verbaal van de deliberatiën der commissie van landbouw in hare vergaderingen van September en December 1808, 2 deelen.

26. Generale tabellen van den staat der gewassen in 1808, 2 deelen.

1809.

51. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 12 deelen.

52. Verbaal als voren, 9 deelen.

53. Index op het voorgaande verbaal.

54. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 12 deelen.

55. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 12 deelen.

56. Verbaal als voren, 12 deelen.

57. Index op het voorgaande verbaal.

58. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 12 deelen.

59. Register der agenda van den landdrost, 2 deelen.

60. Expeditie-boek van den landdrost.

61. Secrete missiven van den landdrost, 2 deelen.

62. Secrete notulen en resolutiën van den landdrost.

63. Commissoriaal register van den landdrost.

64. Commissoriaal register van den landdrost en de assessoren.

65. Extracten aangaande successiën.

66. Extracten aangaande verponding.

67. Extracten aangaande diverse zaken.

68. Instructiën van den landdrost en de assessoren.

69. Maandelijksche rapporten aan den landdrost.

70. Besluiten van den landdrost en de assessoren aangaande de middelen te lande.

71. Register van inkomende en uitgaande ordonnantiën.

72. Index op het kopij-boek der uitgaande brieven van het bureau van financiën.

73. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 5 deelen.

74. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 4 deelen.

75. Recueil van dispositiën, orders en aanschrijvingen van den landdrost.

76. Losse bijlagen van 1809.

1. Missiven aangaande de publicatiën en keuren ter vervolging van vogels, die niet, als schadelijk, bij het jagtreglement zijn opgegeven.

2. Stukken, behoorende bij het rapport over den Koninklijken Almanak.

3. Opgaven aangaande de rijks-goederen van oorlog, op verschillende plaatsen aanwezig, 2 deelen.

4. Berigten over bergplaatsen van wapens en ammunitie, 2 deelen.

5. Verbalen van de ronden der onder-inspecteurs.

6. Stukken betreffende de organisatie van het corps ter recherche.

7. Missiven aangaande de mannelijke kinderen, die op kosten der publieke kassen worden opgevoed, 2 deelen.

8. Stukken betreffende de statistieke opgaven en registers 2 deelen.

9. Lijst van declaratoren der hoogere en lagere ambtenaren van het landdrostschap van Amstelland aangaande hunne traktementen en emolumenten.

10. Opgaven der hoogere en lagere ambtenaren van het landdrostschap van Amstelland, die meer dan één ambt bekleeden en daardoor onderscheidene traktementen genieten.

11. Stukken betreffende het klooster van Mariënberg en Toewedder.

12. Stukken betreffende onderscheidene kloosters.

13. Opgaven aangaande de leenkamers, op verschillende plaatsen bestaan hebbende of nog aanwezig.

14. Opgaven der kosten van criminele justitie, 2 deelen.

15. Tabellen aangaande den ijk van maten en gewigten.

16. Opgaven aangaande kerkgebouwen, buiten godsdienstig gebruik ledig staande of tot andere einden dienstbaar gemaakt.

17. Missiven over het onderhoud der kerken, welke geene goederen bezitten.

18. Berigten aangaande de verpligting der tiendeheffers tot het doen van reparatiën aan de kerken.

19. Opgaven van geestelijke beneficiën en prebenden, 2 deelen.

20. Stukken betreffende de betaling der predikanten.

21. Opgaven van de bevolking der gemeenten en van het getal der individuële personen, tot elk godsdienstig genootschap behoorende.

22. Tabellen van het aantal zielen der onderscheidene godsdienstige gezindheden.

23. Missiven over het aandeel van verschillende gezindheden in de inrigtingen, waartoe de plaatselijke of algemeene kassen contribuëren.

24. Opgaven van de nadeelen, voortvloeijende uit de remotie van de administrateurs der gestichten van liefdadigheid.

25. Algemeen verslag der departementale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt, residerende te Amsterdam.

26. Tabellen wegens den geneeskundigen toestand ten platten lande.

27. Getal en sommen der gequotiseerden.

28. Opgaven van waaggebouwen en waagmeesters.

29. Opgaven aangaande de schutterijen te platten lande.

30. Stukken betreffende de reglementen op de corporatiën.

31. Missiven betreffende de fabrijken en trafijken.

32. Tabel der restitutiën van beschreven en onbeschreven middelen ten behoeve van fabrijken en trafijken in het ressort Amsterdam.

33. Opgaven van jongelingen voor de militaire établissementen.

34. Lijsten van jongelingen, opgezonden naar de militaire établissementen.

35. Stukken betreffende de organisatie der gemeente-besturen.

36. Stukken betreffende de randsoenen of het oortjes-geld der gemeene middelen.

37. Stukken betreffende het weiden van schapen op gemeene of andere gronden.

38. Stukken betreffende het verzoek der provisionele commissarissen van het gewezen Sint Victors-gild te Amsterdam om verhooging van maalloon.

39. Stukken betreffende het verzoek, om voor de Schermer een afzonderlijk politiek en justitiëel bestuur te mogen hebben.

40. Missiven betreffende de voorziening tot wering van slagten en verkoopen van slecht vleesch.

1810.

77. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 13 deelen.

78. Index op het voorgaande verbaal, 2 deelen.

79. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 14 deelen.

80. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 12 deelen.

81. Index op het voorgaande verbaal.

82. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 12 deelen.

83. Register der agenda van den landdrost, 2 deelen.

84. Expeditie-boek van den landdrost.

85. Secrete missiven van den landdrost, 3 deelen.

86. Secrete notulen en resolutiën van den landdrost.

87. Commissoriaal register van den landdrost.

88. Commissoriaal register van den landdrost en de assessoren.

89. Extracten aangaande successiën.

90. Extracten aangaande diverse zaken.

91. Sententiën van den landdrost en de assessoren.

92. Besluiten van den landdrost en de assessoren aangaande de middelen te lande.

93. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost, 5 deelen.

94. Gedrukte extracten uit het verbaal van het verhandelde bij den landdrost en de assessoren, 3 deelen.

95. Concept-missiven van den secretaris-generaal.

96. Losse bijlagen van 1810.

1. Opgaven omtrent de gebouwen der gemeenten, in gebruik ten dienste van den lande.
2. Missiven aangaande de tollen en barrières, gelegen aan de post-routes.
3. Lijsten van ambtenaren bij het landdrostschap van Amstelland.
4. Lijsten der eeden, gepraesteerd door de financiële ambtenaren in dit departement.
5. Opgaven van schorren en moerassen, aanwezig in dit departement.
6. Opgaven, gedaan bij het formeren der nieuwe kaart van het koningrijk, alsmede der postkaart.
7. Stukken betreffende de werkzaamheden der commissie van geneeskundig onderzoek te Amsterdam.

8. Opgaven van vondelingen (jongens) in dit departement.

9. Opgaven omtrent den staat der gevangenissen, 2 deelen.

10. Berigten betreffende de diligent-verklaringen, verleend aan schuldpligtigen bij de plaats gehad hebbende geldheffingen.

11. Lijsten van kerkelijke betalingen bij wijze van voorschot.

12. Missiven betreffende de betaling der jaarlijksche koorn- en andere lasten ten behoeve der Gereformeerde predikanten.

13. Staten van de kerkelijke gemeenten.

14. Stukken betreffende het onderhoud der kerktorens.

15. Opgaven van voorschotten, door regenten, administrateurs, diakenen en armverzorgers genoten.

16. Opgaven van de kapitalen en interessen, welke elk gesticht van liefdadigheid of iedere armen-inrigting, de diaconiën daaronder begrepen, ten laste van het voormalige koningrijk Holland heeft.

17. Missiven betreffende de gast- gods- en armenhuizen.

18. Missiven betreffende verschillende établissementen in de gemeenten.

19. Missiven betreffende de broodzetting.

20. Opgaven betreffende de gemiddelde prijzen der eetwaren.

21. Registers van gepensioneerden en gegageerden in de gemeenten.

22. Berigten betreffende de distinctie, welke in verschillende gemeenten gemaakt wordt tusschen Joden en andere ingezetenen.

23. Antwoorden van de gemeentebesturen aangaande de teelt van de hop.

24. Duplicaten van de financiële staten der steden.

25. Stukken betreffende de declaratiën ter zake van de geheerscht hebbende épidemische ziekten.

26. Opgaven omtrent den tegenwoordigen staat der wetenschappen.

27. Opgaven betreffende de middelen, welke de gemeenten voor den dienst der troepen opleveren.

28. Stukken betreffende het benoemen van armen-commissiën.

29. Tabellen van restitutie ten behoeve van fabrijkanten en trafijkanten.

30. Plaatselijke belastingen met eenige notulen, daarbij behoorende.

31. Opgaven van de personen, uitmakende de gemeentebesturen van dit departement.

32. Opgaven van den staat der inkomsten en lasten der gemeenten, mitsgaders van de schulden.

33. Missiven betreffende de ontginning van woeste gronden.

34. Bevolking-registers.

35. Missiven betreffende het verifiëren en ijken van maten en gewigten.

36. Reparatiën aan het slot te Muiden.

37. Reglementen, keuren en statuten van dijks- en polderbesturen, ingezonden aan den landdrost van Amstelland, over den

1. Sint Aagtendijk.
2. Assendelver zeedijk.
3. Bergermeer.
4. Berkmeer.
5. Buikslooter-, Broeker- en Belmermeren.
6. Diemerdijk.
7. Drechterland.
8. Egmondermeer.
9. Geestmerambacht, Schager- en Niedorperkoggen.
10. Graft.

11. Heer Hugo-waard.
12. Hondsbosch en duinen tot Petten.
13. Huisduinen en de Helder.
14. Zeedijk beoosten Muiden.
15. Nieuwer-Amstel.
16. Oostzanen.
17. Purmer.
18. Schermer.
19. Starnmeer en Kamerhop.
20. Acht Stichtsche polders, in den Rondenveenschen kring gelegen.
21. Het eiland Texel.
22. Uitwaterende Sluizen van Kennemerland en West-Friesland.
23. Vier Noorderkoggen.
24. Watergraafsmeer.
25. Waterland.
26. Het eiland Wieringen.
27. Wieringerwaard.
28. Wormer.
29. Zijpe en Hazepolder.

1811.

97. Minuut-verbaal van het verhandelde bij den landdrost, als waarnemende de préfectuur van het departement der Zuiderzee, Januarij en Februarij 1811, 4 deelen.

98. Index op het voorgaande verbaal.

99. Bijlagen, behoorende tot dit verbaal, 2 deelen.

100. Dispositiën.

Boeken en stukken, loopende over den geheelen tijd van het bestuur van den landdrost, 1807—1811.

101. Plaatselijke belastingen.

102. Reglementen op het heffen van plaatselijke belastingen.

103. Bestekken en aanbestedingen.

104. Reglementen op den invoer van vleesch, meel, brood en wijn, benevens keuren op het houden van broodmarkten.

105. Geapprobeerde veenderij-rekeningen.

106. Concept-reglementen voor de gemeentebesturen.

107. Keuren en kennisgevingen, geapprobeerd bij den landdrost van Amstelland en den drost van het kwartier Hoorn.

108. Rekeningen, verantwoordingen en begrootingen der steden van de eerste klasse.

109. Kopijen en triplicaten van stukken, ingekomen bij en beantwoord door den landdrost, 2 deelen.

110. Stukken betreffende den eeredienst.

111. Namen, standplaatsen en traktementen van predikanten, 2 deelen.

112. Originele acten, voor landdrost en assessoren gepasseerd.

113. Presentatiën ter rolle en conclusiën in civile zaken.

114. Presentatiën ter rolle en conclusiën in criminele zaken.

115. Groote civile rolle, gehouden bij den landdrost en de assessoren.

116. Kleine civile rolle, gehouden bij den landdrost en de assessoren.

117. Secreet verbaal van het verhandelde bij den landdrost.

118. Register van dispositiën van den landdrost.

119. Register der secrete correspondentie van den landdrost, 4 deelen.

120. Lijst van stukken uit het verbaal van den landdrost en de assessoren, welke commissoriaal gemaakt en niet afgedaan zijn.

121. Aanstellingen door den minister van financiën, op voordragt van den landdrost.

122. Geschillen over kerken en kerkelijke fondsen.

123. Kerkelijke geschillen.

124. Extracten uit de resolutiën van den raad van financiën en uit het verbaal van den landdrost.

125. Besluiten.

TWEEDE KWARTIER.

1. Lijst der plaatsen, behoorende tot het tweede kwartier van Amstelland.

2. Verbaal van het verhandelde bij den drost van het tweede kwartier, van 29 Mei 1807 tot 31 December 1807.

3. Register van uitgaande missiven, van 30 Mei 1807 tot 31 December 1807.

4. Register van ingekomen missiven, van 30 Mei 1807 tot 31 December 1807, 7 deelen.

5. Verbaal van het verhandelde bij den drost van het tweede kwartier van Amstelland, 1808.

6. Register van uitgaande missiven, 1808.

7. Register van ingekomen missiven, 1808, 12 deelen.

8. Verbaal van het verhandelde bij den drost van het tweede kwartier van Amstelland, 1809.

9. Register van uitgaande missiven, 1809.

10. Register van ingekomen missiven, 1809, 12 deelen.

11. Verbaal van het verhandelde bij den drost van het tweede kwartier van Amstelland, 1810.

12. Register van uitgaande missiven, 1810.

13. Register van ingekomen missiven, 1810, 12 deelen.

14. Verbaal van het verhandelde bij den drost van het tweede kwartier van Amstelland, als waarnemende de Sous-préfecture van het arrondissement Hoorn bij het departement der Zuiderzee, Januarij—Maart 1811.

15. Register van uitgaande missiven, 1811.

16. Register van ingekomen missiven, 1811, 4 deelen.

17. Dispositiën, 1811.

18. Statistieke tabellen, 1811.

ZESDE AFDEELING.

Préfecture du Zuiderzee.

1811—1814.

REGISTRES.

1. Minutes de lettres de la troisième division, Février 1811 — Septembre 1813, 31 voll.

2. Minutes de lettres de la quatrième division, Mars 1811 — Décembre 1813, 51 voll.

3. Indicateurs de lettres, entrées et sorties, 1811—1814, 58 voll.

4. Feuille politique du Département du Zuiderzee, Avril 1812 — Juillet 1813, 5 voll.

5. Affiches, annonces et avis divers d'Amsterdam, Décembre 1811 — Juillet 1813, 6 voll.

6. Affiches, annonces et avis divers de Haarlem, Décembre 1811 — Juillet 1813, 3 voll.

7. Affiches, annonces et avis divers d'Alkmaar, Décembre 1811 — Janvier 1813.

8. Budgets, 1811—1814, 3 voll.

9. Budgets de 1811 avec les décrets impériaux.

10. Cahiers d'observations du Préfet sur les budgets de 1811.

11. Petits budgets de 1812, Amsterdam et Alkmaar.

12. Petits budgets de 1812, Haarlem et Hoorn.

13. Cahiers d'observations du Préfet sur les budgets de 1812.

14. Petits budgets de 1813, Amsterdam et Alkmaar.

15. Petits budgets de 1813, Haarlem et Hoorn.

16. Cahiers d'observations du Préfet sur les budgets de 1813.

17. Rekening van den thesaurier der hoofdstad over den jare 1808.

18. Etat approximatif des recettes et dépenses d'Amsterdam pour 1811, 2 voll.

19. Budget d'Amsterdam, 1811, 4 voll.

20. Budget d'Amsterdam, 1813, 2 voll.

21. Rekening van den stedelijken ontvanger van Amsterdam, 1813.

22. Specificatie der rekening van den stedelijken ontvanger van Amsterdam, 1813, bis.

23. Rekening van ontvangst en uitgaaf van Amsterdam, 1813.

24. Rekening van den stedelijken ontvanger van Amsterdam, 1814.

25. Specificatie der rekening van den stedelijken ontvanger van Amsterdam, 1814.

26. Rekening van ontvangst en uitgaaf van Amsterdam, 1814.

27. Achterstand van Amsterdam, van 1810 en vroeger.

28. Achterstand van Amsterdam, 1811—1814, 2 deelen.

29. Comptes des ordonnances de S. E. le Ministre de l'Intérieur, 1811—1813.

30. Comptes des ordonnances de S. E. le Ministre de la Justice, 1811—1813.

31. Détails personnels des fonctionnaires, 1811.

32. Secrétariat-général et cabinet, 1812.

33. Registre des séances des membres du conseil de Préfecture, 1811—1813.

34. Registre des pétitions pour l'exportation des grains, 1811—1813.

35. Registre des états de non-valeur, 1811—1813.

36. Réclamations de contributions directes, 1812 et 1813, 6 voll.

37. Dispositions définitives, 1812 et 1813.

38. Indicateurs des bureaux de la Préfecture, 1812 et 1813, 13 voll.

39. Registre des arrêtés du Préfet, 1811—1813, 3 voll.

40. Registre supplémentaire aux arrêtés du Préfet, 1812 et 1813.

41. Registre des contributions, 1812 et 1813.

42. Registre des vérifications des caisses communales, 1813.

43. Registre d'objets divers, 1812 et 1813, 6 voll.

44. Registre des ponts et chaussées et de la comptabilité des ponts et chaussées, 1812, 3 voll.

45. Tableau de la situation des hospices et hôpitaux, 1812.

46. Demandes de places et pétitions, 1811 et 1812, 2 voll.

47. Journal du Ministère de l'Intérieur, 1811—1813.

48. Registre de correspondance, 12 Février 1811—31 Mars 1811.

49. Avis du Préfet sur les budgets de 1812 au dessus de 10,000 francs.

50. Plaatselijke administratiën, 1813 en 1814.

51. Stukken, ingekomen bij den Commissaris-generaal van het Departement der Zuiderzee, 1814.

52. Register der besluiten van den Raad bij het Commissariaat-generaal van het Departement der Zuiderzee, 1814.

53. Vrijwillige giften voor het vaderland, 1814.

54. Missiven en adressen aan den Gouverneur van Holland voor het noordelijk gedeelte, 1814.

55. Gedrukte stukken van den Commissaris-generaal voor het Departement der Monden van de Maas, 1813 en 1814.

BOÎTES.

1. Etats analytiques des opérations et actes administratifs du Préfet.

2—7. Cabinet du Préfet.

8. Comptes de la Préfecture.

9 et 10. Commissaris-generaal.

11. Ministre des finances.

12. Ministre des cultes.

13. Ministre de la guerre et marine.

14. Ministre de l'interieur.

15. Directeur-général de la police.

16. Directeur-général de la conscription.

17. Directeurs divers.

18 et 19. Intendance générale des finances et du trésor impérial en Hollande.

20. Receveur-général.

21. Intendance de l'interieur.

22—24. Conseil-général du Département.

25—27. Secrétariat-général.

28. Conseils d'Arrondissement.

29. Arrondissement d'Amsterdam.

30. Arrondissement de Haarlem.

31—34. Arrondissement d'Alkmaar.

83. Octroi de Hoorn.

84. Octroi des communes de Muiden, Weesp, Nieuwer-Amstel, Sloten et Sloterdijk.

85. Octroi des communes de Monnikendam, Edam et Purmerende.

86. Octroi des communes de Medemblik, Enkhuizen, Beemster et Hilversum.

87. Octroi des communes de Wormerveer et Crommenie.

88. Octroi des communes de Westzaan et Zaandam.

89. Octroi de la commune du Zijpe.

90. Octroi des communes du Helder et de Texel.

91—106. Contributions directes.

107—117. Réclamations de contributions directes.

118 et 119. Patentes.

120. Réclamations de patentes.

121. Receveurs et percepteurs des contributions directes.

122. Cautionnemens de receveurs.

123. Régie du tabac.

124—126. Droits réunis.

127. Douanes impériales.

128. Listes des cent plus imposés.

129. Listes des cotes non recouvrables.

130. Etats du vingtième des revenus.

131. Instructions sur les hospices.

132 et 133. Hospices.

134 et 135. Hospices d'Amsterdam.

136. Hospices de Haarlem.

137. Fonctionnaires militaires.

138—140. Affaires militaires.

261. Objets envoyés au rapport.

262—266. Adjudications publiques.

267. Arrêtés et décrets.

268. Domaines.

269. Sciences et beaux arts.

270 et 271. Instruction publique.

272. Fêtes.

273. Corporations et confrèries.

274. Societé de la charité maternelle.

275 et 276. Cultes.

277. Affaires ecclésiastiques.

278. Dons et legs aux diaconies et hospices.

279. Inhumations.

280. Actes de décès.

281. Eclairage.

282. Mendicité.

283. Navigation.

284. Service des pompiers.

285. Pompes à incendie.

286. Elections.

287. Péages.

288. Ordres, titres et armoiries.

289. Enregistrement.

290. Minutes.

291. Droits de pêche.

292. Débiteurs des communes.

293—295. Contribution foncière.

296. Israëlites.

297. Objets divers, N. 1.

1. Ecole vétérinaire d'Alfort.
2. Renseignemens sur les sociétés d'assurance.
3. Hôpital militaire d'Amsterdam.
4. Fours à chaux.
5. Administration des Ommelanden.
6. Etablissement des pupilles royaux à la Haye.
7. Empiétemens, concessions et aliénations sur la voie publique.
8. Bureaux d'assistance dans la gestion des masses dérangées.
9. Conventions volontaires sur les enterremens.
10. Messagers piétons.
11. Meules de foin.
12. Absence du Préfet.
13. Commissaires vendeurs.
14. Manufactures ou ateliers qui répandent une odeur insalubre.
15. Actes d'indemnité.
16. Inspection des canaux.
17. Exposition d'une baleine.
18. Livrets pour les ouvriers, travaillant en qualité de compagnon ou de garçon.
19. Légalisations et certificats de vie.
20. Secours pour des accidens imprévus.

298. Objets divers, N. 2.

1. Constitution physique, habillement, moeurs et usages des habitants de la Hollande.
2. Emigration et immigration.
3. Récompenses.
4. Biens communaux non cultivés.

5. Caisse des veuves et orphelins des employés.
6. Bienfaisance.
7. Division territoriale.
8. Costume pour les fonctionnaires.
9. Circulaires et dispositions.
10. Etablissemens et entrepôts de farine.
11. Patrouilles de nuit.
12. Distilleries.
13. Actes de transport et hypothèques.
14. Local pour un dépôt de poudres.
15. Perceptions sur les théâtres en faveur des pauvres.
16. Placets, adressés à S. M. l'Empereur lors de son passage en Hollande.
17. Soupes à la Rumfort.
18. Prélèvemens de cinq pour cent sur les octrois et autres revenus des communes.
19. Ventes publiques.
20. Tontines.

299. Objets divers, N. 3.
1. Organisation du service des poudres.
2. Bateliers d'ordonnance.
3. Le banquier Duijfhuis.
4. Etablissement de la quarantaine à Wieringen.
5. Balises et fanaux.
6. Monts de piété.
7. Imposition sur les spectacles.
8. Notaires.
9. Tourbières.
10. Usines.

11. Sociétés d'assurance contre les incendies.
12. Requêtes à S. M. l'Empereur.
13. Pétitions.
14. Liquidation des dettes constituées sur les villes et communes.
15. Défrichement des terres incultes.
16. Taxe sur les bestiaux.
17. Ordonnances de décharge.
18. Gendarmerie impériale.
19. Etat des biens de Guillaume Henri de Nassau Zuilenstein.
20. Secours à domicile.

300. Objets divers, N. 4.

1. Hôtel et bureaux de la Préfecture.
2. Navigation du Rhin.
3. Pertes occasionnées par des incendies.
4. Port d'armes de chasse.
5. Démolition de maisons.
6. Recettes et dépenses des soit disant Biens Ecclésiastiques.
7. Bulletins de la grande armée.
8. Postillons de barques.
9. Barques d'ordonnance d'Amsterdam à Zaandam.
10. Droit de propriété.
11. Batelier d'Amsterdam à Schiedam.
12. Hôpitaux militaires et temporaires.
13. Rentes sur la banque de Vienne.

14. Pupilles royaux.

15. Caisses de secours ou de prévoyance.

16. Affaires d'industrie.

17. Société d'encouragement.

18. Voirie urbaine.

19. Jury pastoral.

20. Bureaux de garantie des matières d'or et d'argent.

301. Objets divers, N. 5.

1. Plans généraux d'alignement des communes.

2. Consommation en viande.

3. Catalogue de la bibliothéque de l'ancien ministère de la justice et de la police.

4. Ecluse de Muiden.

5. Messageries.

6. Journal politique du Département.

7. Plan d'une société d'assurance contre les incendies.

8. Propositions de règlemens pour le commerce de boulangerie.

9. Etats de prélèvemens.

10. Affaires en retard.

11. Tableau des monts de piété existant dans le Département du Zuiderzee.

12. Certificats de visite.

13. Rapport de l'ancien inspecteur-général des domaines de l'état en Hollande, E. Temminck, concernant la prise en possession des biens provenus des cinq chapitres supprimés à Utrecht.

14. Logement militaire d'Utrecht.

15. Logement du commandant au Helder.

16. Logement du commandant à Alkmaar.

17. Logement du général, commandant le Département du Zuiderzee.

18. Ecoles d'équitation.

19. Deniers de cautionnement.

20. Secours public aux pauvres.

ZEVENDE AFDEELING.

Sous-préfecture d'Amsterdam.

1811—1814.

REGISTRES ET PAQUETS.

1. Conseil-général du Département.
2. Conseil de l'Arrondissement d'Amsterdam.
3. Registre des arrêtés de la Sous-préfecture d'Amsterdam.
4. Hôtel de la Sous-préfecture.
5. Administration générale.
6. Administration civile.
7. Renseignemens sur le personnel d'administration.
8. Lettres au Sous-préfet, 3 voll.
9. Minutes de lettres du Sous-préfet, 20 voll.
10. Registres de lettres.
11. Lettres du Maire d'Amsterdam au Sous-préfet.
12. Assemblées sectionnaires.
13. Maires et adjoints. Renseignemens sur les candidats.
14. Instructions aux Maires.

15. Affaires des Mairies.
16. Dettes communales.
17. Cotisations communales.
18. Vérifications des caisses communales, 2 voll.
19. Comptes d'administration.
20. Observations sur les comptes d'administration.
21. Arrêtés des comptes d'administration.
22. Receveurs municipaux.
23. Instructions et modèles pour les receveurs municipaux.
24. Petits budgets.
25. Arrêtés des budgets.
26. Copie-budgets.
27. Budgets qui ne sont pas en règle.
28. Correspondance sur les budgets.
29. Contributions directes, 2 voll.
30. Contribution foncière.
31. Réclamations de contributions.
32. Percepteurs des contributions.
33. Etats de versemens des percepteurs.
34. Etats des frais faits par les percepteurs.
35. Vérifications des caisses des percepteurs, 2 voll.
36. Commissaires répartiteurs.
37. Taxes établies sur les bestiaux.
38. Régie des droits réunis.
39. Conscription, 3 voll.
40. Enrôlemens volontaires.
41. Inscription maritime.
42. Garde d'honneur et garde nationale.

43. Désignations pour la garde nationale.
44. Administration militaire, 2 voll.
45. Pensions militaires.
46. Cavaliers votés.
47. Levée de chevaux pour l'artillerie.
48. Batteries mobiles.
49. Fortifications militaires.
50. Justice.
51. Forçats libérés.
52. Rapports des Maires concernant la police.
53. Police municipale et rurale, 4 voll.
54. Police médicale.
55. Gendarmerie.
56. Gardes champêtres, 2 voll.
57. Droits de péage et passage.
58. Droits de pêche, 2 voll.
59. Statistique.
60. Tableaux statistiques.
61. Population, 2 voll.
62. Etat civil.
63. Registres de l'état civil, 2 voll.
64. Listes des plus imposés.
65. Listes des dix plus agés et des dix plus imposés.
66. Cartes civiques.
67. Etats d'approvisionnement et de la consommation en grains.
68. Consommation de viande.
69. Vaccine et petite vérole.
70. Maladie de la teigne.

71. Commerce.

72. Etat nominatif des négociants et courtiers à Amsterdam.

73. Marchés d'Amsterdam.

74. Quantité et prix des laines.

75. Statistique agricole.

76. Plantes oléagineuses.

77. Récolte des betteraves et pommes de terre.

78. Mendicité.

79. Renseignemens divers.

80. Secours, 2 voll.

81. Instruction publique.

82. Cultes.

83. Fêtes publiques.

84. Théâtres et spectacles.

85. Routes.

86. Loterie.

87. Maîtres de quartier.

88. Archives des anciennes jurisdictions.

89. Caisses de secours et prévoyance.

90. Travaux du Helder.

91. Batimens civils et militaires dont les réparations sont à la charge des communes.

92. Administration des digues et polders.

93. Hospices.

94. Etats de la population des hospices.

95. Tableaux des hospices et hôpitaux d'Amsterdam.

BOÎTES.

1.

1. Etats des importations et exportations de chevaux.
2. Chevaux et moutons.
3. Etats statistiques de bestiaux.
4. Artistes vétérinaires.
5. Moulins.
6. Gardes champêtres.
7. Fêtes.
8. Foires.
9. Réverbères.

2.

1. Approvisionnement et consommation en grains.
2. Bled.
3. Réponses aux questions sur l'agriculture.
4. Culture de chanvre.
5. Passeports.
6. Jurés.
7. Exécutions criminelles.
8. Rapports de police.

3.

1. Pauvres et mendiants.
2. Orphelins.
3. Bureaux de bienfaisance et commission administrative des hospices.
4. Etats mensuels des hospices.
5. Renseignemens sur les hospices.

6. Maisons, actuellement chargées de logemens militaires.

7. Accusés de réception de mandats pour les militaires pensionnés.

8. Accusés de réception de mandats pour les ministres des cultes.

9. Chefs des cultes.

10. Sociétés d'enthousiastes religieux.

11. Fortifications.

12. Ecoles.

13. Barrières.

14. Population industrielle.

15. Distances.

16. Demandes à l'Empereur.

17. Pesage.

18. Lombards.

19. Conventions de particuliers.

20. Archives des jurisdictions.

21. Tanneries.

4.

1. Statistique des bureaux d'administration.

2. Quinzième des revenus.

3. Vingtième des revenus.

4. Sols additionnels.

5. Autres impositions que les sols additionnels.

6. Inprimeries.

7. Livres.

8. Enrôlement volontaire.

9. Tableaux des pupilles de la garde nationale.

10. Population.

5.

1. Recettes et dépenses des communes.

2. Procès-verbaux de vérification des caisses communales.

3. Tableaux de situation de la caisse du receveur particulier de l'arrondissement d'Amsterdam.

4. Etats de situation des caisses des percepteurs.

5. Bordereaux et versemens par l'administration des octrois.

6. Revenus fonciers.

7. Impositions indirectes.

ACHTSTE AFDEELING.

Sous-préfecture de Haarlem.

1811—1814.

REGISTRES ET PAQUETS.

1. Listes générales des conscrits, 3 voll.

2. Listes alphabétiques des conscrits, 4 voll.

3. Listes nominatives des conscrits.

4. Actes de supplétion.

5. Certificats d'inscription dans la garde nationale.

6. Lettres relatives à l'arrondissement de Haarlem, envoyées par le préfet au sous-préfet d'Amsterdam avant que l'arrondissement de Haarlem était créé.

7. Copies de circulaires antérieures à la création de l'arrondissement de Haarlem.

8. Minutes de lettres, sorties du bureau de la sous-préfecture, 25 voll.

9. Réponses des maires de l'arrondissement à des circulaires sorties des bureaux de la sous-préfecture, 9 voll.

10. Indicateurs des lettres entrées et sorties, 2 voll.

11. Listes des expéditions, 2 voll.

12. Lettres des maires de la sous-préfecture de Haarlem au sous-préfet, 4 voll.

13. Lettres de différentes autorités et de particuliers.

Artistes vétérinaires.

Caisse centrale.

Conseil d'arrondissement.

Conseil gratuit et charitable des prisons.

Contrôleur et directeur des contributions directes.

Directeur des postes.

Droits réunis et octrois.

Enregistrement des domaines.

Gardes champêtres.

Imprimerie et librairie.

Ponts et chaussées. Digues et polders.

Présidents des cantons.

Recette générale et particulière.

Receveurs municipaux et percepteurs.

Secrétariat-général de la Préfecture, chargé de l'administration du Département.

Service militaire. Garde nationale et gendarmerie.

Sous-préfets.

Tribunaux et justices de paix.

Autorités, qui ne sauraient être classées.

Particuliers.

2 voll.

14. Lettres du commissariat des guerres, 2 voll.

15. Secrétariat-général.

Actes de décès.

Administration générale.

Culte.

Direction générale d'enregistrement.

Imprimerie et librairie.

Ordre de la réunion.

Passe-ports.

Port d'armes de chasse.

Perceptions illégales.

Personnel.

Statistique.

Pièces indéterminées.

2 voll.

16. Cabinet. Lettres du préfet au sous-préfet.

17. Petits budgets de l'arrondissement, 2 voll.

18. Comptes de recettes et dépenses de la commune de Haarlem, 3 voll.

19. Comptes d'administration des petites communes de l'arrondissement, 3 voll.

20. Comptes de recettes et dépenses des percepteurs dans les communes, 2 voll.

21. Pièces, formant le travail mensuel de la vérification des caisses du receveur particulier et des percepteurs, 2 voll.

22. Renseignemens de quelques maires sur les dettes de leurs communes.

23. Procès-verbaux de vérification des caisses communales, 2 voll.

24. Registre des talons de récépisses, présentés au sous-préfet.

25. Procès-verbaux de prestation de serment.

26. Registre de réclamations contre les patentes, 2 voll.

27. Registre des états de non-valeur, 2 voll.

28. Registre des réclamations en matière des contributions directes, 2 voll.

29. Renseignemens de quelques maires sur les impôts fonciers arrièrés, dus par leurs communes au trésor.

30. Listes des personnes, inscrites sur les registres civiques des communes de l'arrondissement, 2 voll.

31. Etats de la sous-préfecture de Haarlem, envoyés à la Préfecture, 2 voll.

32. Rapports de police des maires de l'arrondissement, 2 voll.

33. Renseignemens des maires sur les locaux, qui pourraient servir dans leurs communes à des prisons de police.

34. Renseignemens des maires sur l'alignement de leurs communes.

35. Rapports des maires de l'arrondissement sur l'approvisionnement et la consommation en grains, 4 voll.

36. Tableaux hebdomadaires des prix du pain, de la viande, du bois et charbon.

37. Mercuriales des grains.

38. Renseignemens des maires sur les produits des récoltes.

39. Propositions des maires pour l'établissement de nouveaux cimetières et pour l'introduction de nouveaux tarifs pour les frais d'inhumation.

40. Arrêtés de la sous-préfecture.

41. Cahiers de charges et procès-verbaux des adjudications.

42. Etats de la population des hospices, 2 voll.

43. Rapports des maires sur la statistique industrielle et manufacturière des communes.

44. Recueil de pièces sur la statistique industrielle et manufacturière.

45. Procès-verbaux d'adjudication de l'entretien des routes impériales traversant l'arrondissement.

46. Propositions des maires pour les règlemens des pompes à feu.

47. Informations des maires sur les droits de pêche, appartenant aux communes.

48. Société maternelle.

49. Pièces, qui pour différentes raisons n'ont pu être terminées.

50. Répertoire de la Sous-préfecture.

PAPIERS.

Première division.

51. Conscription militaire. Inscription maritime. Compagnie de réserve. Garde d'honneur. Garde nationale. Casernement. Fournitures. Transports. Logements militaires. Cavaliers votés par les communes. Gendarmerie. Requisitions pour travaux militaires. Pensions militaires. Pièces indéterminées.

Seconde division.

52. Adjudications. Budgets. Comptes. Octrois. Surveillance des caisses. Effets, appartenant aux communes. Dettes et recettes communales. Receveurs municipaux. Pièces indéterminées.

Troisième division.

53. Administration générale. Fêtes publiques. Gardes champêtres. Inhumations. Instruction publique. Pesage. Jaugeage. Mesurage. Chasse et pêche. Etat civil. Commerce. Population. Statistique. Police. Hospices. Mendicité. Administration sanitaire. Pièces indéterminées.

Quatrième division.

54. Prisons. Ponts et chaussées. Administration hydraulique. Communications. Digues et polders. Comptabilité. Commissaires répartiteurs. Percepteurs. Répartitions des contributions. Réclamations. Taxes sur les bestiaux. Loteries. Pièces indéterminées.

COMMISSARIAAT.

55. Lijsten bij orde van lotingsnommer der acht onderscheidene cantons.

56. Landstorm.

57. Minuten der brieven, verzonden uit het bureau van den Commissaris van het arrondissement Haarlem, 9 voll.

58. Antwoorden der burgemeesters van het arrondissement op circulaires, verzonden uit de bureaux van het Commissariaat, 4 voll.

59. Algemeene staten, verzonden uit de bureaux van het Commissariaat aan het Commissariaat-generaal in het departement der Zuiderzee en aan het Gouvernement van Noord-Holland.

60. Brieven van den Commissaris-generaal in het departement der Zuiderzee en van het stedelijke bestuur der stad Haarlem aan den Commissaris van het arrondissement.

61. Brieven van verschillende autoriteiten en personen, als van:
Commissarissen der Russische en Pruisische legers.
Vrederegters.
Dijks- en polderbesturen.
Veldwachters.
Secretaris-generaal in het departement der Zuiderzee.
Magazijnmeesters.
Directeurs van het postkantoor.

62. Brieven van burgemeesteren der gemeenten aan den commissaris van het arrondissement.

63. Staten van ontvangst der directe belastingen in de gemeenten, opgemaakt door burgemeesteren.

64. Register der reclames van onderscheidene belastingen.

65. Register van oninvorderbare posten, 2 voll.

66. Register der geviseerde recepissen.

67. Proces-verbalen van chargement, 2 voll.

68. Opgaven van ontvangers der directe belastingen wegens hunne borgtogten, gestort bij het Fransche Gouvernement.

69. Maandelijksche rapporten van de brigadiers-veldwachters.

70. Confidentiële stukken.

71. Stukken betreffende het herstel der heerlijkheid van Westzanen.

PAPIEREN.

Eerste Divisie.

72. Landmilitie. Decisiën van den militie-raad wegens goed- en afkeuring alsmede vrijstelling van personen met de onderschei-

dene certificaten. Militaire pensioenen. Militaire logementen. Casernering. Fournitures. Onbepaalde stukken.

Tweede Divisie.

73. Gemeente-ontvangsten en uitgaven. Schulden der gemeenten. Waarde hebbende effecten. Opzigt der kassen. Rekeningen. Staten van begrooting. Aanbestedingen. Octrooijen. Onbepaalde stukken.

Derde Divisie.

74. Publiek onderwijs. Bevolking. Generale administratie. Posterijen. Politie. Koophandel. Publieke feesten. Godshuizen. Manufacturen en fabrijken. Burgerlijke stand. Veldwachters. Jagt en visscherij. Veeartsen. Onbepaalde stukken.

Vierde Divisie.

75. Gevangenissen. Bruggen en wegen. Directe belastingen. Ontvangers. Commissarissen répartiteurs. Reclamatiën van belastingen. Indirecte belastingen. Municipale kas. Particuliere ontvanger. Contrôleur der directe belastingen. Onbepaalde stukken.

NEGENDE AFDEELING.

Sous-préfecture d'Alkmaar.

1811—1814.

REGISTRES.

1. Petits budgets de l'arrondissement d'Alkmaar, 1811.

2. Comptes de caisse des petites communes de l'arrondissement d'Alkmaar, 1811.

3. Arrêtés des comptes d'administration de l'arrondissement d'Alkmaar, 1811—1813, 3 voll.

4. Comptes de recettes et dépenses communales de l'arrondissement d'Alkmaar, 1811.

5. Procès-verbal des opérations de l'assemblée de la section du canton d'Alkmaar N. 1, 1813, 2 voll.

BOÎTES.

I.

1. Adjudications.
2. Approvisionnement.
3. Artistes vétérinaires.
4. Assemblées électorales.

2.

1. Budgets.

2. Bureau de bienfaisance.

3.

1. Caisses communales.

2. Caisses (Vérification des).

3. Cautionnements.

4. Chevaux.

4.

1. Circulaires.

2. Civil (Etat).

3. Collectes.

4. Communales (Dépenses).

5. Communales (Dettes).

6. Communes (Revenus des).

5.

1. Compte (Pièces à l'appui du).

6.

1. Conscription.

7.

1. Conscription.

8.

1. Conseils municipaux.

2. Contributions directes.

3. Culte.

9.

1. Démolitions.

2. Digues et polders.

3. Douanes.

4. Dotation.

5. Dunes (Culture des).
6. Eaux et forêts.
7. Eclairage.
8. Ecluses.
9. Edifices.
10. Enregistrement.

10.

1. Enrôlements volontaires.
2. Epizootie.
3. Gardes champêtres.
4. Garde-côte.

11.

1. Garde nationale.
2. Hospices.
3. Hydrauliques (Travaux).
4. Impôt foncier.
5. Inprimeries.
6. Inhumations.

12.

1. Inscription maritime.
2. Lois (Bulletins des).
3. Loterie impériale.
4. Maires et mairies.

13.

1. Militaires (Affaires).

14.

1. Militaires (Affaires).
2. Notaires.
3. Octrois.

15.

1. Passeports.
2. Pauvres.
3. Pêche.
4. Pensions.
5. Poids et mesures.

16.

1. Polders.
2. Police.
3. Pompes à incendie.
4. Ponts et chaussées.
5. Population.
6. Ports.
7. Postes impériales.
8. Poudres.
9. Prisons.
10. Rappels.
11. Réception (Accusations de).

17.

1. Receveurs d'arrondissement.
2. Receveurs municipaux.
3. Répartitions.

18.

1. Retard (Affaires en).
2. Routes.
3. Santé (Service de).

19.

1. Statistique.
2. Traitements.
3. Tribunaux et justices de paix.
4. Vaccine.

COMMISSARIAAT.

Doozen.

1.

1. Adeldom.
2. Administratie (Algemeene).
3. Amotie van gebouwen.
4. Artillerie (Mobile).
5. Armée (Repartitiën voor de behoeften der).
6. Bank van leening.
7. Begrafenissen.
8. Belastingen.

2.

1. Borgtogten.
2. Brand-assurantie.
3. Broodzetting.
4. Bruggen en wegen.
5. Budgets.
6. Cavalerie.

3.

1. Casernes.
2. Circulaires.
3. Collectes.
4. Commissariaat.
5. Contracten.
6. Convooijen en licenten.
7. Dagbladen.
8. Domeinen.
9. Drukpers.
10. Dijken en polders.
11. Eeredienst.

4.

1. Fabrijken en trafijken.
2. Feesten.
3. Garde nationale.
4. Geëmployeerden.
5. Geestelijken.
6. Gemeente-besturen.
7. Gemeente-eigendommen.
8. Geneeskundig toevoorzigt.

5.

1. Gevangenissen.
2. Giften (Vrijwillige).
3. Godshuizen.
4. Granen (Voorraad van).
5. Grondwet.
6. Jagers (Corps).
7. Jagt.

6.

1. Justitie-kosten.
2. Kas-rekeningen.
3. Korenmolens.
4. Kust-kanonniers.
5. Landbouw.
6. Landmilitie.

7.

1. Landstorm.

8.

1. Mangelwortelen.
2. Markten.
3. Markt-prijzen.

4. Maten en gewigten.
5. Militairen (Pruisische).

9.

1. Militaire zaken.

10.

1. Nachtwachten.
2. Onderstand (Publieke).
3. Onderwijs (Publiek).
4. Ontvangers (Particuliere).
5. Paarden (Dragonder-).
6. Paspoorten.
7. Patenten.
8. Pensioenen.

11.

1. Policie.
2. Policie-rapporten.
3. Posterijen.
4. Rappels.
5. Receptie van Z. K. Hoogheid.

12.

1. Registratie.
2. Regtbanken.
3. Rekeningen.
4. Requisitiën.
5. Slagtoffers van 1795.
6. Statistiek.
7. Strandvonderij.

13.

1. Successie.
2. Traktementen.

3. Vaccine.
4. Varkens.
5. Veeziekte.
6. Veldwachters.
7. Visscherij.
8. Voetboden.

14.

1. Vredegeregten.
2. Wapening (Vrijwillige).
3. Waterstaat.
4. Wegen.
5. Werken (Publieke).
6. Werving.
7. Zeehavens.

TIENDE AFDEELING.

Sous-préfecture de Hoorn.

1811—1814.

REGISTRES.

1. Petits budgets de l'arrondissement de Hoorn, 1811.

2. Comptes des petites communes de l'arrondissement, 1811.

3. Arrêtés des comptes d'administration de l'arrondissement, 1811.

4. Comptes d' administration de l'arrondissement, 1811.

5. Registre civique de l'arrondissement, 1811.

6. Liste générale des docteurs en médecine, chirurgiens, sages femmes, apothécaires, etc. dans l'arrondissement, 1811.

7. Arrêtés des petits budgets de l'arrondissement, 1813.

PAPIERS.

1. Pièces entrées et sorties de la sous-préfecture de Hoorn, 1811—1813, 38 voll.

2. Verbaal van inkomende en uitgaande stukken bij het commissariaat van Hoorn, 1814—1817, 16 voll.

3. Agenda de la sous-préfecture de Hoorn, 1811 et 1812.

4. Procès-verbaux des actes du sous-préfet, 1811 et 1812.

5. Circulaires van den commissaris van het arrondissement Hoorn, 1813—1815.

6. Rekening en verantwoording des ontvangers, 1814—1818.

TWEEDE GEDEELTE.

EERSTE AFDEELING.

Geschreven registers en gedrukte boeken van waterstaat.

GESCHREVEN REGISTERS.

Folio.

1. **Contracten, besluiten, uitspraken en andere stukken betreffende polders en waterschappen. Kopij. Deze verzameling bevat de volgende stukken.**

1. *Achtermeer.* Twee contracten over de bemaling van de Achtermeer en de Nieuwpoortermeer of het Groenewater, 16 November 1579 en 12 Junij 1650.

2. ———— Conditiën en punten, geconcipiëerd bij de ingelanden van de Achtermeer en Nieuwpoortermeer op den koop van den molen, staande op de Achtermeer, 23 Februarij 1580.

3. ———— Accoord der ingelanden van den polder van Overdie met die van de Achtermeer, aangegaan voor den tijd van een jaar, om de beide polders door den Achtermeer-molen te doen bemalen, 3 Augustus 1709.

4. *Baarsdorpermeer.* Vergunning, door de Staten van Holland aan de ingelanden van den Baarsdorper- of Wognummerpolder gegeven, om in plaats van vijf en twintig slechts vijf stuivers jaarlijks aan de rekenkamer te betalen voor ieder morgen lands, in hunne dijkage gelegen, 3 Augustus 1663.

5. *Barsingerhorn.* Schikking wegens de bedijking van het Barsinger Wad tusschen den Heer van Schagen en die van Barsingerhorn, 10 October 1626.

6. *Bergermeer.* Twee contracten betreffende de uitwatering van den Bergerham op de Bergermeer, 17 Junij 1603 en 11 Mei 1619.

7. *Berkmeer.* Contract van Geestmerambacht, Schager- en Niedorperkoggen met dijkgraaf en heemraden van de Berkmeer over het leggen van een sluisje tusschen de Berkmeer en Veenhuizen, 21 Julij 1689.

8. *Boekelermeer.* Contract tusschen die van Akersloot, Limmen en Heilo over het onderhoud van hunne dijken, sluizen en wateringen, 14 Mei 1512.

9. *Buikslooterpolder.* Polderbrief van Buiksloot, 29 April 1630.

10. ——————— Keur en orde op de directie van den Buikslooterpolder, 2 Julij 1790.

11. ——————— Ampliatie op de voorgaande keur en orde, 2 Maart 1815.

12. ——————— Reglement op het bestuur van den Buikslooterpolder, 30 October 1838.

13. *Egmondermeer.* Decisie aangaande de contributie der nieuwe landen in de Egmondermeer aan den Hondsbossche, 30 Maart 1620, en contract, naar aanleiding daarvan gesloten met den Hondsbossche, 10 Julij 1620.

14. *Engewormer.* Vergunning, door hoofdingelanden der Uitwaterende Sluizen van Kennemerland en West-Friesland aan die van de Engewormer verleend, om eene uitwatering door de Kalversloot te maken, onder conditie, dat deze altijd open blijve, terwijl zij, dit niet kunnende nakomen, verpligt zullen zijn, eene ringsloot aan de zuidzijde van de Engewormer te maken, 16 April 1637.

15. ——————— Verklaring van twee buurlieden te Wormer, afgelegd ten verzoeke der regering van Purmerend, dat de Kalversloot, genaamd de Groote Braak, altijd is geweest eene ruime open vaart, 7 Mei 1637.

16. *Engewormer*. Verklaring der heemraden van de Kalverlanden, dat zij de Groote Braak niet zullen overkaden of de vaart daardoor beletten, 11 Mei 1637.

17. ——————— Dagvaarding, door die van de Engewormer gedaan aan die van Oostzanen over de opening van de Groote Braak en de verwijding van de Kalverbrug, 17 Junij 1637.

18. ——— Uitspraak van commissarissen, dat de Groote Braak ten eeuwigen dage zal blijven eene ruime open vaart zonder eenige versperring, behalve eene brug met een oorgat daarin, 20 Junij 1637.

19. ——————— Bepaling door heemraden van de Kalverlanden, welke schadevergoeding Marij Albertsdochter zal hebben voor het wegnemen van hare brug, liggende over de Groote Braak, 4 Julij 1637.

20. ——————— Overeenkomst tusschen die van de Engewormer en die van het Kalf ter approbatie der uitspraak van commissarissen, 20 Junij 1637, en nader accoord, om den ringdijk der Kalverlanden vast te maken aan den ringdijk van de Engewormer, 7 Julij 1637.

21. ——————— Accoord tusschen de bedijkers van de Engewormer en Marij Albertsdochter over het wegnemen van de brug, liggende over de Groote Braak, 20 October 1637.

22. ——————— Punten van beschrijving aangaande de Groote Braak, om daarop te resolveren in de vergadering van dijkgraaf en hoofdingelanden van de Engewormer, 14 December 1641.

23. Verschillende contracten, bij welke de betaling van het molengeld door de binnen den Heer-Hugowaard bedijkte oude landen is geregeld, 1630—1849.

24. *Jewelpolder*. Vergunning, door Reinoud van Brederode gegeven aan die van Callantsoog, om den Jewel te bedijken, 27 Mei 1536.

25. *Kalslagerpolder*. Accoord tusschen poldermeesters van den Buitendijkschen Amstelveenschen polder en schout

met poldermeesters van Kalslagen betreffende het dragen van de kosten der molens, enz., 28 Februarij 1674.

26. *Katwouderpolder.* Octrooi tot vrijdom van verponding voor den tijd van tien jaren, door de Staten van Holland aan die van Katwoude voor hunnen polder verleend, 10 September 1718.

27. *Katwouder zeedijk.* Verbindtenis van die van Katwoude, om de grondwalen in den hoogen zeedijk van Katwoude voortaan door gemeene ingelanden te laten opmaken, 1 October 1605.

28. ——————— Request der regenten van Katwoude aan de Staten van Holland betreffende het opmaken der grondwalen, vallende in hunnen zeedijk, met de apostille der Staten daarop, 19 April 1606

29. *Koegras.* Octrooi, door de Staten van Holland verleend tot bedijking van het Koegras, 6 April 1629.

30. *Kogerpolder.* Autorisatie, door schout en schepenen van Akersloot aan eenige personen verleend, om den Kogerpolder te bedijken en aldaar sluizen te maken, 3 Mei 1647.

31. *Kostverlorenpolder.* Autorisatie, door het hof van Holland aan den schout van Oude en Nieuwe Niedorp verleend, om met molenmeesters van den Kostverlorenpolder keuren te mogen maken op de kade en bemaling van den polder, 12 October 1553.

32. ——————— Request der molenmeesters van den Kostverlorenpolder aangaande hunne benoeming door ingelanden, met de approbatie daarop der schepenen van Nieuwe Niedorp, 24 September 1770.

33. *Kwadijk.* Contract tusschen Purmerend en Kwadijk betreffende het verhoogen van den dijk voor Kwadijk, het zetten van eenen watermolen en het onderhouden van het nieuwgemaakte werk aan de sluisjes aldaar, 27 Mei 1630.

34. *Kijfpolder.* Contract tusschen die van Limmen, Baccum, Akersloot en Castricum betreffende de bemaling

van den Kijfpolder door den Groot-Limmerpolder, 7 December 1733.

35. *Limmerpolder.* Uitspraak van commissarissen der Staten van Holland betreffende de sluis en de sluistogten in den Limmerpolder, 12 Junij 1579.

36. ———— Request der ingelanden van Limmen, Akersloot en Baccum aan Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier met de qualificatie, door deze gegeven, tot het opmaken der dijken en wateringen van den Limmerpolder, 20 Januarij 1589.

37. ———— Uitspraak der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier met bevel, om te gemoet te komen aan de klagten van die van Akersloot over den last, hun veroorzaakt door het Limmer-water, bekrachtigd door de Staten van Holland, 6 December 1512.

38. ———— Contract tusschen den Groot-Limmerpolder en den Zwartedijkspolder over het onderhouden van een tusschen beide polders gelegen dijkje, 11 Mei 1651.

39. *Luijendijk.* Overeenkomst tusschen het hoogheemraadschap van Waterland en het heemraadschap van den banne Oostzaan en Oostzaandam over den omslag der landen buiten den Luijendijk aan het Twiske, 5 September 1862.

40. *Niedorperkogge.* Reglement op de nieuwe uitwatering en de erectie der strijkmolens, zoo ook het onderhoud van deze in de Niedorperkogge, goedgekeurd door Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 9 November 1655.

41. *Noordeindermeer.* Accoord tusschen de regenten van Zuid-Schermer en de bedijkers van de Noordeindermeer, 30 December 1643.

42. *Noordscharwouderpolder.* Contract tusschen de hoofdingelanden van den Heer-Hugowaard en poldermeesters van den Noordscharwouderpolder betreffende de omkading en afwatering van laatstgenoemden polder, 15 April 1627.

43. *Noordscharwouderpolder.* Besluit der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, waarbij zij die van den Noordscharwouderpolder gelasten, om den Heer-Hugowaard van het schut- en regenwater van hunnen polder te bevrijden en de voorwaarden regelen, waarop die polder in zijne eigene bemaling zal voorzien, 12 October 1634.

44. *Obdam.* Stukken betreffende de afscheiding der polders Obdam en Hensbroek, zoo ook over de bemaling der Staartlanden, 1619—1844.

45. ——— Contract der regenten van Obdam met de ingelanden van de Braak over de voorwaarden, waarop de polder Obdam het water van de Braak op zijnen boezem overneemt, 29 Maart 1690.

46. *Oostzaan.* Contract tusschen dijkgraaf en heemraden van Oostzaan en poldermeesters van den Purmerlanderpolder over de heffing van de lasten der landen, gelegen in het Rietveld, alsmede van die buiten en bewesten den Luijendijk, bemalen door Oostzaan, zoo ook over de uitkeering, te doen aan Oostzaan, 16 October 1683, gewijzigd in Augustus 1853.

47. *Opmeer.* Antwoord der koggemeesters van de Vier Noorder Koggen aan de regering van Hoorn over het verleggen van den overtoom bij de wipbrug te Opmeer, z. j. (1591?).

48. *Oudendijk.* Accoord der hoofdingelanden van de Beemster met de ingezetenen van den Oudendijk en Schardam, om de landen langs den Oudendijk en Schardam te vergraven voor de uitwatering van de Beemster, 7 Mei 1608.

49. *Schagerkogge.* Vergunning, door Willem, heer van Schagen, verleend aan die van de Schagerkogge, om met het nieuwbedijkte land door de nieuwe sluis in den ouden zeedijk te mogen uitwateren op de kogge van Schagen, 10 Februarij 1463.

50. ——— Brief van Willem, heer van Schagen, waarbij hij eenige punten regelt tusschen het nieuwbe-

dijkte land (Burghorn) en de buren van Schagen, voornamelijk betreffende de uitwatering, 10 April 1463.

51. *Schagerkogge*. Uitspraak der heemraden van de Schager- en Niedorperkoggen, waarbij bepaald wordt, dat die van Niedorp, Barsingerhorn en Haringhuizen zullen meten tegen die van Schagen bij den ouden dijk, gelijk men deed voordat de nieuwe dijk bestond, 24 Julij 1488.

52. ——— ——— Vergunning, door Johan, heer van Schagen, verleend aan de ingelanden van Schagen, om het Wad te mogen bedijken, 13 Junij 1594.

53. ——— ——— Verklaring aangaande de hoogte van het water in de Schagerkogge, den Slikvennerpolder en den Kostverlorenpolder, 10 Augustus 1618.

54. ——— ——— Brief van Albrecht, heer van Schagen, over eene verbetering der waterloozing van de landen, gelegen omtrent Schagen en de Niedorperkogge, 15 December 1650.

55. ——— ——— Benoeming van Cornelis Cornelisz. Wijck tot hoofdingeland van de Schagerkogge, 27 Januarij 1651.

56. ——— ——— Acte van presentatie, door die van Schagen gedaan aan die van Barsingerhorn, 5 November 1653.

57. ——— ——— Separatie van de Schagerkogge en Niedorperkogge, 20 December 1653, met de nadere dispositie op de separatie door een verlaat in de Krommegouw in plaats van in de Hoogsloot, 26 Augustus 1654.

58. *Schagerwaard*. Contract der regenten van Schagen met de eigenaars en bedijkers van de Schagerwaard of Witsmeer, 7 Februarij 1630.

59 *Slootgaard*. Notariële overeenkomst der ingelanden van den Slootgaardpolder, waarbij zij aan het bestuur het regt toekennen tot het trekken van specie uit hunne slooten tot instandhouding van de kade des polders, 5 Julij 1859.

60. *Smuigelpolder*. Contract der poldermeesters van den

Smuigelpolder met die van den Heer-Hugowaard, 14 Augustus 1636.

61. *Starnmeer.* Accoord der regering van Alkmaar met hoofdingelanden en heemraden van de Starnmeer over de bedijking van dit meer, 2 Mei 1642.

62. *Tolke.* Vergunning, door de regenten van Schagen verleend aan Johan Gheef, pastoor der kerk te Schagen, om één of twee wielen te maken aan den overtoom, genaamd *de Tolke*, 5 December 1474.

63. *Uitgeester- en Heemskerkerbroek.* Accoord tusschen die van Heemskerk en Uitgeest wegens hunnen gemeenen polder, 24 October 1577.

64. *Ursem.* Contract tusschen het dijksbestuur van de Schermer en de regering van Ursem, waarbij deze zich verbindt, om alle dijkslasten in den banne van Ursem en het onderhoud van de brug te Ursem voor hare rekening te nemen, 9 Augustus 1638.

65. *Valkkoog.* Accoord der ingelanden van Imkeland met die van Valkkoog tot het brengen van Imkeland onder de bemaling van den Valkkooger molen, 25 September 1570.

66. *Vier Noorder-Koggen.* Vergunning, door hertog Albrecht van Beijeren verleend aan die van de Niedorper- en Schagerkoggen, om te mogen uitwateren op de Vier Noorder-Koggen, 12 April 1398.

67. *West-Friesche omringdijk.* Accoord wegens de aanstelling van eenen hoofdingeland van den West-Frieschen omringdijk wegens de Schagerkogge en benoeming daartoe van Dirk Jansz. Jonk, 27 April 1690.

68. *Wieringen.* Vergunning, door prins Karel aan de bewoners van Wieringen gegeven om hunnen dijk te verleggen en een dijksbestuur aan te stellen, 6 Maart 1515.

69. ——— Uitspraak van commissarissen der dijkage van West-Friesland in het geschil tusschen de inwo-

ners van den Oever en de ingelanden van Wieringen over den dijk van dat eiland, 29 September 1541.

70. *Wijdewormer.* Overeenkomst tusschen het waterschapsbestuur van de Wijdewormer en dat van den banne Oostzaan en Oostzaandam aangaande den eigendom, het beheer en het onderhoud van den dijk en de twee dammen, daargesteld tot afscheiding der beide waterschappen, 9 Mei 1862.

71. *Wijzend.* Verdrag tusschen die van Enkhuizen en Grootebroek ter eene en die van Westwoud en Oudijk ter andere zijde over het onderhoud van de Wijzend, 11 Augustus 1723.

72. ——— Nieuw verdrag tusschen die van Enkhuizen en Grootebroek ter eene en die van Westwoud en Oudijk ter andere zijde over hetzelfde onderwerp, 13 Augustus 1754.

73. *Zeevang.* Extract uit zeker verbaal over de besogne, bij Mr. Jaques de Quesnoy, raad en commissaris van het hof van Holland, gemaakt en genomen op het visiteren der dijkage om den Zeevang in den jare 1571.

74. *Zijpe.* Punten aangaande de bedijking van de Zijpe, door den hertog van Bourgondië overgegeven aan de Heeren van Egmond en Brederode, met het antwoord daarop, 1438.

2. Afschriften van stukken betreffende den Binnenaatsveldschen, den Overaatsveldschen en den Romolen polder. Kopij [1]).

1. Vergunning, door hertog Jan van Beijeren aan die van Weesp gegeven, om eene sluis te maken in de Singelgracht op het zuideinde van de groote poort aldaar, 18 November 1422 [2]).

2. Onderlinge overeenkomst van allen, die onder Overaatsveld geland zijn, om op gemeene kosten tusschen de

---

[1]) De originele stukken berusten in het Archief van Weesp.

[2]) Van Mieris, Groot Charterboek, Deel 4, bl. 663. Handvesten en privilegiën van Weesp, Muiden en Naarden, bl. 5.

kade en de Aatsveldsche sluis eenen watermolen te zetten, 26 Januarij 1480.

3. Vergunning van den baljuw van Muiden, Weesp, Naarden en van Gooiland tot plaatsing van den voorzegden molen, 5 Februarij 1480.

4. Onderlinge overeenkomst der landzaten en landgenooten aan de oostzijde van het Gein, om op gemeene kosten aldaar eenen watermolen te zetten, 1 October 1484.

5. Molenbrief van den Gein- of Kleinen polder, 20 Januarij 1485.

6. Molenbrief van Binnenaatsveld, 1 Februarij 1515.

7. Overeenkomst van de buurlieden en landgenooten, sorterende onder den watermolen van Overaatsveld, met die te Weesp en elders gezeten, om eenen tweeden watermolen onder Nichtevecht te plaatsen, 4 Junij 1566.

8. Accoord der molenmeesters en ingelanden van den Overaatsveldschen polder met de gecommitteerden der landen, gelegen aan het Gein, waarbij de Gein- of Kleine polder onder den Overaatsveldschen polder wordt opgenomen, 19 November 1650.

9. Octrooi, door de Staten van Holland verleend aan de ingelanden van den Overaatsveldschen polder, om op of omtrent het Gasthuisland van Weesp te stellen eenen nieuwen achtkanten watermolen en de kosten daarvan om te slaan over de morgentalen van den genoemden polder, met vergunning, die gelden des noods bij parate executie te innen, 7 April 1651.

10. Gift van het regt van den wind voor den voorzegden molen aan die van den Overaatsveldschen polder door den drost van Muiden en baljuw van Gooiland, 1 Januarij 1652.

11. Accoord der molenmeesters van den Overaatsveldschen watermolen met de landgenooten van het Damlands watermolentje, waarbij de laatstgenoemden onder den Overaatsveldschen polder worden opgenomen, 25 November 1655.

12. Accoord der ingelanden van den Borrelandschen polder met die van den Romolen polder over de beheering, bezorging en beschouwing der beide polders, 8 December 1700, met eene nadere overeenkomst dienaangaande tusschen hen aangegaan, 6 Februarij 1731.

3. Afschriften uit het perkamenten privilegie-boek van Geestmerambacht van den volgenden inhoud [1]).

1, bl. 1 (fol. 1.) Vergunning, door hertog Albrecht van Beijeren aan die van Geestmerambacht, Obdam, Hensbroek, Ursem, Spanbroekerkogge en verder allen, die op den Heer-Hugowaard wateren en mede gelden in de onkosten der sluizen en wateringen, waarmede men op de Waard watert, gegeven, om deze sluizen te mogen leggen en verleggen, vermeerderen en verminderen, zoo als hun nuttig zal dunken, en om ten behoeve van de Waard te maken eene nieuwe uitwatering (later de Langereis genaamd). Waarbij tevens eenige bepalingen aangaande het onderhoud en beheer der sluizen en wateringen worden gemaakt, Sint Clemens-avond (22 November) 1386.

2, bl. 4 (fol. 2). Confirmatie van het voorgaande handvest door Filips, hertog van Bourgondië, met verandering der gemaakte bepalingen, zoo als gezegd wordt, naar den eisch des tijds, 4 September 1458.

3, bl. 14 (fol. 7 verso). Confirmatie van alle regten en vrijheden, eertijds aan die van de Niedorperkogge, Schagerkogge, Langedijkerkogge en Koedijk verleend, door graaf Willem van Beijeren, met bijvoeging van eenige nieuwe voorregten, 27 Maart 1404(5).

4, bl. 17 (fol. 8 verso). Confirmatie van den brief van Filips, hertog van Bourgondië, gegeven op den 4den September 1458, door Willem, Heer van Egmond, voor de belanghebbende landen, gelegen binnen zijne heerlijkheid, 27 October 1458.

---

[1]) De bladzijde, hierbij vermeld, is die van de afschriften en het folium dat van het perkamenten privilegie-boek.

5, bl. 19 (fol. 9). Handvest van Filips, hertog van Bourgondië, waarbij hij maatregelen neemt tot verbetering van den toestand van den dijk in Geestmerambacht, Schagerkogge en Niedorperkogge, door in vijf punten aangaande het beheer van dien dijk verandering te brengen, 16 Maart 1438(9).

6, bl. 33 (fol. 16). Ordonnantie aangaande het onderhoud van den Oosterdijk, bij advijs en goeddunken der gedeputeerden van Alkmaar en die der dorpen van Geestmerambacht, gelegen onder den ring van den Oosterdijk, gemaakt door commissarissen van het Hof van Holland, 20 September 1533.

7, bl. 38 (fol. 18). Verklaring van eenige personen, voor heemraden van Geestmerambacht, Schager- en Niedorperkoggen afgelegd, aangaande het contract, gemaakt tusschen de waarschappen van Geestmerambacht en de burgemeesteren van Alkmaar over het onderhoud van den Lageweg, loopende van de stad Alkmaar tot het Bergersluisje, 3 December 1544.

8, bl. 41 (fol. 19). Vergunning, door Filips, hertog van Bourgondië, aan die van Geestmerambacht gegeven, om sluizen te leggen en verleggen in de Harkensloot tusschen Schager-zijdewind en den Valkkooger-weg, 22 Januarij 1455(6).

9, bl. 49 (fol. 21). Confirmatie van den voorgaanden brief door Willem, Heer van Egmond, voor de belanghebbende landen, gelegen binnen zijne heerlijkheid, 3 Februarij 1456.

10, bl. 53 (fol 22). Handvest, door Filips, hertog van Bourgondië, aan die van de Niedorper- en Schagerkoggen, Geestmerambacht en het Nieuweland gegeven, waarbij hij hen bevestigt in het regt, dat diegenen, wier dijken, binnen de voorzegde dijkage gelegen, ter eerste schouw kwijtgeschouwd zijn, daarna ter andere schouw kwijtgeschouwd en onbezwaard zullen blijven ten zij het gebrek der dijkage zoo groot was, dat eene nieuwe keur daarop gedaan en gelegd diende te worden, 16 Januarij 1455(6).

11, bl. 59 (fol. 23 verso). Confirmatie van het privilegie betreffende den zeedijk bij Winkel, door Hertog Albrecht van Beijeren aan die van de Niedorperkogge, Schagerkogge en Wieringerkogge gegeven op den 19[den] April 1396, door Karel hertog van Bourgondië, ten verzoeke der buren en inwoners van Langedijk, als uitgemaakt hebbende ééne der koggen van West-Friesland, 12 Julij 1470.

12, bl. 64 (fol. 25 verso). Last van den stadhouder en raad van Holland aan den eersten deurwaarder van dien raad, om al de schouten en schepenen van Geestmerambacht te bevelen, de wateringen aldaar ééne roede wijd en éénen voet diep te schouwen en ordonnantiën te maken, gelijk behoorlijk is, 13 October 1473.

13, bl. 68 (fol. 26 verso). Last van den stadhouder en raad van Holland aan den eersten deurwaarder van dien raad, om den dijkgraaf van Medemblik te bevelen toe te laten, dat ééne of meer sluizen in den Waligsdijk gelegd en verlegd worden, van welke de dijkgraaf van Geestmerambacht de schouw zal hebben, 27 Maart 1499 (1500).

14, bl. 72 (fol. 33). Accoord, gemaakt ten overstaan der commissarissen van het Hof van Holland door die van Geestmerambacht met die van de Vier Noorderkoggen over het maken en onderhouden van zekere kade, genaamd de Zanddijk, liggende aan de Langereis bij de sluis van Geestmerambacht, 1 October 1507.

15, bl. 77 (fol. 35 verso). Vergunning, door die van Drechterland aan die van Geestmerambacht gegeven, om eene sluis te mogen leggen in den Drechterdijk bij Rustenburg, 12 November 1516.

16, bl. 79 (fol. 36). Accoord tusschen die van Alkmaar en die van Geestmerambacht over het onderhoud van den dijk, beginnende te Alkmaar aan de Friesche poort en loopende oostwaarts bij de vesten dier stad tot aan den Gravendijk, 24 April 1529.

17, bl. 81 (fol. 36 verso). Vergunning, door commissarissen tot de dijkage van West-Friesland met bewilliging van die van Geestmerambacht gegeven aan Albrecht van Treslong, Heer van Veenhuizen, om bij provisie en proeve de landen van Veenhuizen te bekaden met eene kade, loopende van dat dorp over de Langereis tot Oude Niedorp, mits een nieuwe watertogt gemaakt worde, 29 Augustus 1539.

18, bl. 85 (fol. 37 verso). Vergunning, door molenmeesters en waarschappen met hunne volgers gegeven aan Willem Jansz., Dirk van Teijlingen en Bartholomeus van Teijlingen, gebroeders, wonende te Alkmaar, en Jacob Jansz. Stoot, wonende te Haringkarspel, om het Kerkmeer, gelegen in den ban van Oudkarspel, te bedijken, 25 Julij 1547.

19, bl. 95 (fol. 49 verso). Benoeming van Mr. Nanning van Foreest tot vijfden heemraad van Geestmerambacht Schager- en Niedorperkoggen door burgemeesteren van Alkmaar, 5 Mei 1577.

20, bl. 97 (fol. 52). Accoord van die van Geestmerambacht met die der lage landen van Hoogwoud en Opmeer (den polder de Lagehoek) over het onderhoud van den Zanddijk en de onkosten van de Langereis, der sluizen te Aartswoud en in den Huigendijk en van den binnendijk, te weten, den Boekelweg, gezamenlijk door die der lage landen van Hoogwoud en Opmeer te dragen, 28 December 1578.

21, bl. 107 (fol. 57 verso). Uitspraak van scheidslieden in de geschillen over het onderhoud van den dijk, loopende van den ban van Sint Maarten tot Windigerhorn, waar de landen des graven van Egmond eindigen, 2 December 1584.

22, bl. 112 (fol. 65). Verklaring, door schepenen van Winkel van wege die gemeente afgelegd, dat zij van die van Geestmerambacht vergunning hebben gekregen, om op hunne kosten omtrent de laan, genaamd de Zijger Akker, eene voetbrug over de Langereis te maken, 3 November 1592.

23, bl. 115 (fol. 66). Uitspraak der heemraden van Geestmerambacht, Schager- en Niedorperkoggen in het geschil tusschen die van den Lagehoek en die van Geestmerambacht over de uitlegging van het tusschen hen gemaakte accoord, met eene gedeeltelijke wijziging daarvan, 6 Julij 1593.

24, bl. 119 (fol 67). Accoord tusschen Sabina, gravin van Egmond, en die van Geestmerambacht over de bedijking van het Diepsmeer, gelegen in den ban van Oudkarspel, en van het Tjaarlingermeer, gelegen in den ban van Warmenhuizen, 4 Maart 1594.

25, bl. 130 (fol. 93 verso). Accoord van Sabina, gravin van Egmond, met die van Geestmerambacht aangaande zeker geschil over de erfpacht der visscherij van de Zeewiel, waarbij deze erfpacht aan Geestmerambacht wordt kwijtgescholden en de grafelijkheid van Egmond vrijgesteld van eenige molengelden, voor de Rekerlanden met die van Geestmerambacht te betalen, ofschoon de Rekerlanden hun water op dat ambacht ontlasten, gelijk ook dezelfde Rekerlanden niet zullen dragen eenige onkosten van de sluizen in den Huigendijk of van de sluis der Langereis, 19 April 1590.

4. Recueil van verscheydene saken specterende den Hondsbossche.

Dit HS. bevat:

1. Staat van de belangrijkste stukken aangaande den Hondsbossche, met eene opgave, waar deze te vinden zijn en welke van deze vermist worden, opgemaakt in April 1587.

2. Register van de stukken betreffende den Hondsbossche, geplaatst in de Memorialen van het Hof van Holland, 1513—1565.

3. Staat van de rekeningen en documenten, aanwezig in het Archief van den Hondsbossche, 1502—1696.

4. Extracten uit de rekeningen van den Hondsbossche, 1502—1620.

5. Extracten uit de Memoriaalboeken van den Hondsbossche, 1607—1648.

5. Stukken betreffende de stranden en zeegaten van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, afkomstig van Johan Hudde, Heer van Waveren, Botshol en de Ruige Wilnis, burgemeester van Amsterdam, 1670—1702.

Deze zijn van den volgenden inhoud:

1. Rapport der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier aan Hun Edel Groot Mogenden over de bekommerlijke constitutie der West-Friesche zeedijken en de remediën daartegen ter hand te nemen, 7 November 1670.
2. Rapport der commissie van Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, benoemd tot inspectie en beraming der Heldersche werken voor het loopende jaar, 5 Junij 1681. Kopij.
3. Memorie der consideratiën van Anthonij van Voorthuysen wegens Texel, Huisduinen en den te maken Statendijk, strekkende van de Kwelderduin tot aan Wieringen, 10 Januarij 1682.
4. Missive van D. C. Abbestee, secretaris van Callantsoog, aan den burgemeester van de stad Hoorn, Jac. van Foreest, over de constitutie van de Heldersche werken en de stroomen, zoo daar als elders in de zeegaten van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 12 Mei 1688.
5. Rapport der Gecommitteerde Raden van Hun Edel Groot Mogenden tot inspectie der zeegaten van de Zuiderzee en het eiland Wieringen, 30 Junij 1688, bis. Gedr.
6. Peiling der gronden van het Westerhoofd aan den Helder door A. van Twuyver, A. H. Wentel en P. Muller, 28 September 1688.
7. Missive van A. H. Wentel over de constitutie van het Westerhoofd aan den Helder, 30 September 1688.
8. Peilingen van de Heldersche kust, 1689—1702.

9. Consideratiën en advijs der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier aan Hun Edel Groot Mogenden aangaande het rapport van 30 Junij 1688, 6 April 1689, bis. Geschr. en gedr.

10. Verklaring, afgelegd door eenige bewoners van Petten aangaande het afnemen der duinen van den Hondsbossche, gelegen omtrent Petten ten noorden van den Droomerdijk, 8 Januarij 1694.

11. Inspectie van het Eijerland en het Horntje door A. H. Wentel, 29 Augustus 1694. Kopij.

12. Missive van burgemeester Jac. van Foreest aan burgemeester J. Hudde, waarbij deze aan hem voorstelt, om eene conferentie te houden over de Heldersche werken en de vernaauwing der zeegaten van het Noorder-Kwartier, 3 September 1694.

13. Consideratiën van eenige loodsen en stuurlieden aan den Helder omtrent de hoofden aldaar en het maken van stuifdijken op het strand van Texel, het Eijerland en West-Vlieland, 5 September 1694, bis. Kopij.

14. Verklaring van eenige zeekundige en zeevarende personen, wonende aan den Helder, omtrent den stand van het water voor de zeegaten van het Noorder-Kwartier bij hooge vloeden en buitengewone stormwinden, 12 October 1694. Kopij.

15. Berigt van A. H. Wentel, opziener van 's lands werken aan den Helder, en van P. Muller, secretaris en landmeter te Callantsoog, over den stand van het water bij de hoogste vloeden vóór en omtrent de zeegaten van het Noorder-Kwartier, mitsgaders over de constitutie van het Eijerland en het zeegat aldaar, 26 October 1694. Kopij.

16. Berigt van dezelfden over de verandering der stranden, zoo ook der wijdte en diepte van de Texelsche, Eijerlandsche en West-Vlielandsche zeegaten sedert de inspectie, in April en Mei 1688 gedaan, 27 October 1694, bis. Kopij.

17. Missive van A. H. Wentel aan burgemeester Jac. van Foreest, waarbij dezen wordt toegezonden eene kaart van de diepte vóór en tusschen de paalhoofden aan de Heldersche kust, met eene nadere explicatie van deze kaart, 25 November 1694.

18. Missive van burgemeester Jac. van Foreest aan burgemeester J. Hudde, met toezending van de vermelde kaart ter beoordeeling, 29 November 1694.

19. Meting van den stuifdijk op het Eijerland door A. H. Wentel, 3 April 1695.

20. Missive van A. H. Wentel aan burgemeester Jac. van Foreest, waarbij eerstgenoemde zich bereid verklaart, om met den landmeter Petersom de bepaalde reis naar Texel te ondernemen, 9 April 1695. Kopij.

21. Missive van burgemeester Jac. van Foreest aan burgemeester J. Hudde, met verzoek om den tijd van deze reis te bepalen, 10 April 1695.

22. Rapport van J. Petersom Hansz. en A. H. Wentel aan de regering van Amsterdam omtrent de ware gedaante van den Noord-oosterhoek of het strand op het oosteinde van Terschelling tegenover Ameland, 25 April 1695.

23. Twee calculatiën met de consideratiën van dezelfden wegens de kosten, verbonden aan het leggen van eenen zanddijk op het Noord-oosteinde van Terschelling, 25 April 1695.

24. Rapport van J. van Petersom Hansz. omtrent de duinen op het Westeinde van Vlieland, 26 April 1695.

25. Berigt van het passeren der stroomen door de zeegaten van Texel, Vlieland en Terschelling naar en in de Zuiderzee, door A. H. Wentel, 29 April 1695. Kopij.

26. Calculatie wegens de kosten, benoodigd tot het maken van eenen stuifdijk op het Noord-oosteinde van Terschelling, gelijk aan den stuifdijk, gelegd op Ameland, door J. van Petersom Hansz., 5 Mei 1695.

27. Verklaring aangaande de voorvloeden tusschen Terschelling en Ameland langs de Vlielandsche kust tusschen Texel en den Helder, medegedeeld door J. van Petersom Hansz., 6 Mei 1695.

28. Burgemeester Jac. van Foreest zendt aan burgemeester J. Hudde de voorgaande verklaring tot informatie toe en schrijft hem daarbij over den stuifdijk, te leggen op het Noord-oosteinde van Terschelling, 8 Mei 1695.

29. Burgemeester Jac. van Foreest noodigt burgemeester J. Hudde uit tot het houden van eene conferentie over het werk der zeegaten en zendt hem daarbij toe de peiling der diepten van het zeegat van Texel, mitsgaders de genomen observatie van den koers der eb naar en langs de Heldersche kust, 1 Junij 1695.

30. Consideratiën van burgemeester J. Hudde aangaande de zanddijken, te leggen zoo op Eijerland als op Terschelling, het voorzien van Wieringen en het verzekeren van den Helder, 6 Junij 1695.

31. Informatie op den koers der stroomen omtrent het eiland van Terschelling en het voordeel te verwachten door het leggen van eenen stuifdijk op het Noord-oosterstrand van dat eiland, 16 Junij 1695.

32. Verklaringen van eenige personen op Huisduinen en den Helder over het vloeijen van het water bij extraordinaire stormwinden voor de zeegaten van het Noorder-Kwartier, 24 Junij 1695.

33. Missive van A. H. Wentel aan den burgemeester Jac. van Foreest over den toestand der stuifwerken op het Eijerland, 11 Augustus 1695. Kopij.

34. Missive als voren, 19 Augustus 1695. Kopij.

35. Burgemeester Jac. van Foreest schrijft aan burgemeester J. Hudde, dat hij aan hem wenscht te communiceren, hoedanige stuifwerken op het Eijerland gemaakt zijn, mitsgaders zijne consideratiën over het leggen van eenen stuifdijk op het Ooster-kwartier van Terschelling, 24 Augustus 1695.

36. Burgemeester Jac. van Foreest deelt aan burgemeester J. Hudde mede den inhoud van eenen brief des kasteleins van het Eijerland over de gemaakte stuifwerken aldaar, 26 Augustus 1695.

37. Peiling van de een en twintig hoofden aan de Heldersche kust door A. H. Wentel, 5 September 1695.

38. Peiling van het gat tusschen het Vlie en Eijerland door A. Kickert, 15 November 1695. Kopij.

39. Burgemeester Jac. van Foreest zendt aan burgemeester J. Hudde de kaart en peiling van de Heldersche kust, het zeegat van Texel en het Eijerland, 30 November 1695.

40. Burgemeester J. Hudde zendt aan burgemeester Jac. van Foreest de voorzegde kaart en peiling terug, hopende spoedig daarover met hem van gedachten te wisselen, 8 December 1695.

41. Rapport van A. Kickert omtrent den stuifdijk van het Eijerland, 10 April 1696. Kopij.

42. Peiling van de een en twintig hoofden der Heldersche kust door A. H. Wentel, 8 Junij 1696. Kopij.

43. Profil van den zanddijk van het Eijerland, 15 Junij 1696.

44. Rapport omtrent de hoogte van het water in de Noordzee bij Petten en in de Zuiderzee bij Wieringen tijdens den stormvloed van 30 September en 1 October 1697, door A. Bluzé, 16 Januarij 1698.

45. Dergelijk rapport aangaande den Helder door denzelfden, 2 April 1698.

46. Verklaring van J. van Petersom Hansz., A. H. Wentel, A. J. Adriaen en P. M. Gerbrands omtrent de waarschijnlijke gevolgen eener aanhechting van het eiland Wieringen aan het vaste land, 28 October 1698. Kopij.

47. Consideratiën van J. van Petersom Hansz. over het leggen van eenen zoodanigen dijk, 30 October 1698.

48. Burgemeester Jac. van Foreest noodigt burgemeester J. Hudde uit tot het houden van eene conferentie over

de zeegaten van het Noorder-Kwartier, 18 September 1699.

49. Burgemeester Jac. van Foreest zendt aan burgemeester J. Hudde, na afloop der gehouden conferentie, eenige stukken toe aangaande de zeegaten van dit Kwartier, 1 November 1699.

50. Verklaringen van eenige loodsen en zeelieden betreffende de verbeteringen, aan de zeegaten van het Noorder-Kwartier aan te brengen, 10—12 Junij 1702. Kopij.

51. Berigt van A. Bluzé, P. Muller en A. H. Wentel op eenige, aan hen voorgeslagen, punten betreffende het vernaauwen der zeegaten van Texel, het Eijerland en West-Vlieland, 27 Junij 1702.

52. Aanwijzing van eenige bekwame middelen, om oorlogschepen en geladen koopvaardijschepen over Pampus en andere droogten, zoo ook door alle zeegaten, te halen, door C. Meijer, met een adres aan burgemeester J. Hudde, z. j. Gedr.

5. Rapport aangaande de gesteldheid der zeedijken, uitmakende den dijkring in het Noorder gedeelte van Holland langs de oevers der Zuiderzee met deszelfs zeeboezem het IJ, zoo als dezelve zijn bevonden bij de tienjarige inspectie en waterpassing, in den jare 1797 gedaan op last der commissie tot superintendentie over de zeedijken en zeeweringen van Holland door den landmeter A. F. Goudriaan en C. de Haas, met teekeningen van de zeedijks-profilen.

6. Verhandeling over den waterstaat van Holland en West-Friesland, dienende tot een naauwkeurig onderzoek, of de eb en vloed in de Noordzee en de Zuiderzee hooger worden, dan wel of de landen, binnen de dijkagiën besloten, komen te zakken, met kaarten en bijlagen, geschreven omtrent 1770 en afkomstig van den raadpensionaris Steijn.

7. Rapporten, memoriën en brieven betreffende Neêrlands waterstaat, zoo geschreven als gedrukt, afkomstig van C. Hop, lid der Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland; met eenige kaarten, 1745—1749.

8. Rapport van de inspectiën en peilingen nopens de diepten

van het IJ voor het midden der stad Amsterdam, alsmede voor de Lands- en Compagnie's werven en het Zieke-water, gedaan in de maanden Mei en Junij 1780 door den Lector P. Steenstra met den Directeur van de Stads-werken en Stads-landmeter te Amsterdam, J. Schilling; met kaarten.

9. Brieven, memoriën, resolutiën, enz., deels geschreven en deels gedrukt, betreffende het Haarlemmer-meer, 1742—1772; met een register.

10. Aanteekenboek van inspectiën en verbalen over sluizen, dijken, waterkeeringen en wateren in en omtrent Rijnland, met beramingen, bestekken, metingen, peilingen, enz., gehouden op den huize Zwanenburg, door Dr. J. Engelman, lands-opzigter, 1754—1765.

11. Rapport van W. Vleertman en M. Walraven aan burgemeesteren van Amsterdam aangaande de eilanden Texel en Vlieland, 1719.

12. Verbaal van de proefneming der inundatie rondom de stad Naarden, met kennis en goedvinden van Zijne Hoogheid door de Heeren Gecommitteerde Raden van Holland en West-Friesland gedaan, mitsgaders van de reis te dien einde ondernomen door de Heeren Salomon Dedel, Adriaan van Groenendijk en Dr. Abraham van Bleyswijck, 1748.

13. Tabellen van de wateren, polders en sluizen van Rijnland, zoo ook van de molens, die het water op den boezem van Rijnland uitslaan, opgemaakt door den landmeter van Rijnland, A. Hanegraaff, 1806.

14. Waarnemingen aan den Helder, gedaan door den opzigter van den waterstaat, C. van der Sterr, 1857—1869.

15. Waarnemingen als voren, gedaan door den opzigter van den waterstaat, W. Ph. de Kruijff, 1869—1872.

16. Grondpeilingen en profil-teekeningen van de kust voor de Heldersche zeewering, 1830—1871.

17. Register van verkennings-palen langs het strand der Noordzee in Noord- en Zuid-Holland, 1843—1871.

18. Metingen van de stranden en duinen op den vasten wal van Noord-Holland langs de Noordzee en op Texel, 1860—1871.

19. Register der strandmetingen op de eilanden Texel, Vlieland en Terschelling, 1850—1871.

20. Peilingen in het IJ bij Sparendam, 1848—1857.

21. Staten van waterpassingen van den Noorder IJ- en Zeedijk, 1857.

22. Register van metingen en peilingen van het strand te Muiderberg, 1859—1871.

23. Tabellen van de hoogte, ligging en strekking van den Sint Aagten-zeedijk, 1858.

24. Register van de peilingen en opneming der boorden van de rivieren de Amstel, de Drecht en de Aar in Noord-Holland, gedaan door den provincialen opzigter van den waterstaat, J. Keijzer, onder de leiding van den ingenieur van den waterstaat, G. van Diesen, 1857.

25. Aanteekeningen betreffende den waterstaat der Provincie Noord-Holland, getrokken uit de Resolutiën der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1574—1762.

26. Aanteekeningen als voren, getrokken uit de Acten en Missiven der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1617—1772.

Quarto en Octavo.

1. De natuur en gesteldheid van den Sparendamschen dijk met de wijze van deszelfs onderhoud in 't algemeen, beschreven door F. de Roos, opzigter van dezen dijk, met een register en kaarten, 1727.

2. Memoriaal van heeren dijkgraaf, ingelanden, waarschappen, molenmeesters, penningmeester, secretaris en bode, hunne ambten en stellingen in 't gemeen belangende 't kavel van Geestmer-ambacht, alsmede de regering van de heeren waarschappen in 't bij-

zonder, zoo ten opzigte van de raaksmaat, verponding-geersen als Oosterdijks- en molengeersen, geschreven door Jan Gerritsz. Warmenhuizen, secretaris van het voorzegde ambacht, 1686. Kopij.

3. Hetzelfde werk, gecopiëerd door Klaas Adriaansz. Raap, 1763.

4. C. A. Coleveldt, Bedenkingen over het droogmaken van de Haarlemmer- en Leydsche meer. Afschrift der eerste uitgave van dit werkje, gedrukt te Amsterdam bij Theunisz Jacobsz., wonende in de Wolvenstraat, in de Historie van Josephus, met bijvoeging van eenige punten door N. V. Haegh.

5. Octrooijen, keuren, enz. van den Heer-Hugowaard, beschrijving van de watermolens en de grootte en diepte van andere drooggemaakte meren, geschreven tegen het einde der zeventiende eeuw.

6. Zeldzame rekeningen en andere stukken betreffende landen, meren en polders in Kennemerland en West-Friesland, verzameld en geschreven door Adriaen Fredericksz. Westphalen tegen het einde der zeventiende eeuw.

7. Begrooting der inkomsten en uitgaven van de Purmer, 1858.

8. Register der keuren van het hoogheemraadschap van Rijnland, 1664—1735.

9. Privilegiën van Rijnland, 1255—1783, met het wapen van het hoogheemraadschap in goud op den band gedrukt. Bis.

GEDRUKTE BOEKEN.

Folio.

1. Eenige voorslagen rakende de preservatie der stad Amsterdam tegen hooge zeevloeden, voorgesteld aan de stads-meesters, om daarop exacte informatie te nemen en te dienen van berigt en advijs, met de consideratiën van deze dienaangaande, 1680.

2. Verzameling van stukken betreffende het hoogheemraadschap van den Hondsbossche en duinen tot Petten, bijeengebragt door den dijkgraaf Mr. I. A. Kluppel, 1388—1598.

3. Berigt op de vraag van de Hollandsche Maatschappij der wetenschappen: Welke zijn de ware oorzaken, dat het strand bij Petten en den Hondsbossche sedert eenige jaren zoo merkelijk is afgenomen? en wat is het beste middel om het strand te dier plaatse te bewaren en doen aanwinnen? geschreven door een' der landmeters van den Hondsbossche, 1754.

4. Deliberatiën, gehouden in de vergaderingen van hoofd-ingelanden van den Hondsbossche en duinen tot Petten, 1796—1857. Drie deelen.

5. Verbalen van het verhandelde in de vergaderingen van hoofdingelanden van den Hondsbossche en duinen tot Petten, 1858—1870.

6. S. Lakenman, Ontwerp van een onkostbaar en zeker middel om de West-Friesche zeedijken buiten eenig gevaar van doorbraak te stellen, Amst. 1733.

7. Notulen der vergaderingen van hoofdingelanden der Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland, 1860—1870.

8. Verzameling van rapporten, verbalen en verdere stukken betreffende de doorsnijdingen en werken op de boven-rivieren tusschen Emmerik en Arnhem aangelegd, 's Hage, 1798. Twee deelen. Bis.

9. Tienjarig overzigt der waargenomen watershoogten langs de hoofdrivieren van Nederland, 's Hage, 1861.

10. Registers, bevattende de beschrijving van de peilschalen, hakkelborden en andere verken-merken langs de hoofdrivieren der Nederlanden, 1849—1867. Tien registers met de bijlagen.

11. Verslag van de werkzaamheden tot zamenstelling der groote kaart van de hoofdrivieren in Nederland, 1855. Bijvoegsel tot dit verslag, 1860. Twee deelen.

12. Registers der peilingen van de hoofdrivieren in Nederland, 1852—1864. Acht stuks.

13. Verzamelings-tabellen der watershoogten van de hoofdrivieren in Nederland, 1854—1871.

14. Verzamelings-tabellen der watershoogten langs de Zuiderzee en de Wadden, 1865—1871.

15. Waterstanden te Muiden, 1854—1871.

16. Memoriën van toelichting bij de ontwerp-reglementen van bestuur voor de waterschappen van Noord-Holland, 1855—1872. Twee banden.

Quarto.

1. A. F. Goudriaan, Antwoord op de vraag: Kan de afneming en de verlaging onzer zeestranden alleen door de bekende middelen ter beletting der zandstuiving, te weten, door stroo- en helmbeplantingen of rietschuttingen te keer gegaan worden? Zoo neen, zijn er dan ook andere middelen, dan de met steen gedekte rijsdammen of zoogenaamde steenen hoofden, voorhanden, waardoor het gemelde oogmerk bereikt zou kunnen worden? Zoo ja, welke zijn die middelen? Rott. 1808.

2. A. F. Goudriaan, Verhandeling over het doen van waarnemingen op de hoogte van het water in de onderscheidene riviertakken en stroomen aan de zeeboezems, Amst. 1817.

3. A. F. Goudriaan, Proeven over het terugvoeren van het schutwater op den boven-boezem, Amst. 1818.

4. Consideratiën en middelen, om de duinen te herstellen en door het depopuleren der konijnen bekwaam te maken tot het beweiden met schapen, Haarl. 1739.

5. G. de Vries Az., De kaart van Hollands Noorder-Kwartier in 1288, Amst. 1864.

6. Octrooi van den Heer-Hugowaard met de ampliatie en kavel-conditiën, 1631, benevens het reglement van bestuur, 1839.

7. Privilegiën, octrooijen, keuren en ordonnantiën wegens het heemraadschap van Nieuwer-Amstel, Amst. 1781.

8. Octrooijen van de Buikslooter-, Broeker- en Belmer-meren met de ampliatie en de kavel-conditiën, Monnikendam, 1759.

9. Octrooijen, privilegiën en keuren van de Oude-Zijpe en Hazepolder, Alkm. 1717.

10. Overeenkomst wegens de gemeenschappelijke uitwatering van de verschillende polders in de Vier Noorder-Koggen, Medemblik, 1833.

11. Ordonnantie van den Lekkendijk en Hinderdam, Utr. 1537.

12. J. F. W. Conrad, Verhandeling over de Hondsbossche zeewering, Alkm. 1864.

13. P. I. de Quartel, Verhandeling over de Hondsbossche zeewering en de duinen te Petten, Alkm. 1864.

14. Verslag aan Z. M. den Koning, uitgebragt door de commissie tot onderzoek, omtrent de droogmaking der plassen beoosten de Vecht, 's Hage, 1860.

15. Waterkrijg of eene tweede missive over het sluiten van het water na de Haarlemmer-meer en het dammen van de Drecht en Goudsche vaart, 1670.

16. J. A. Leeghwater, Haarlemmer-meerboeck, Amst. 1710. Dezelfde, Kleine Chronijk van Graft en de Rijp, Amst. 1710. C. Velsen, Aanmerkingen over den tegenwoordigen staat van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727. C. Z. de Koesfelt, Korte schets van het droogmaken van de Groote Meer, Leijden, 1743. Waterkrijg of missive over het sluiten van het water na de Haarlemmer-meer en het dammen van de Drecht en de Goudsche vaart, 1670. C. A. Coleveldt, Bedenkingen over het droogmaken van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727. E. S. Ontwerp om zoet water uit de Vecht binnen Amsterdam te brengen, Amst. 1684. Berigt wegens de wateren der stad Amsterdam, Amst. 1687. Demonstratie belangende het zuiveren van het water der stad Amsterdam, Amst. 1687. Ontwerp-beschrijving ten einde zoet water uit de Vecht binnen Amsterdam te brengen, Amst. 1740. Jacob Marcelis, Ampliatie op de voorgaande demonstratie, Amst. 1741.

17. J. A. Leeghwater, Haarlemmer-meerboeck met de Kleine Chronijk van Graft en de Rijp, Amst. 1714.

18. J. A. Leeghwater, Haarlemmer-meerboeck met de Kleine Chronijk van Graft en de Rijp, Amst. 1724. C. A. Coleveldt, Bedenkingen over het droogmaken van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727. C. Velsen, Aanmerkingen over den tegenwoordigen staat van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727.

19. C. Velsen, Aanmerkingen over den tegenwoordigen staat van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727. (Eerste en tweede druk.)

20. C. A. Coleveldt, Bedenkingen over het droogmaken van de Haarlemmer-meer, Leijden, 1727.

21. C. Z. de Koesfelt, Korte schets van het droogmaken van de Groote Meer, Leijden, 1742.

22. N. Listingh, Incitamentum et Adjumentum, dat is: Opwekking en aanleiding tot het uitvinden van bekwame middelen en gronden, om de zeedijken in Holland en West-Friesland tegen het zoo dikwijls doorbreken en gedurig afspoelen, beter als tot nog toe, te beschermen en bevrijden, Amst. 1702. Incitamentum et adjumentum secundum, Amst. 1705.

23. Keuren en ordonnantiën van het hoogheemraadschap van Rijnland, Leijden, 1769—1803. Drie stukken.

24. J. F. W. Conrad, L. A. Reuvens en T. J. Stieltjes, Beschouwing van het verzekeren van eenen vasten boezem-stand aan Rijnland, Alkm. 1868.

25. Reglement op de dijkagiën binnen de provincie Zeeland, Middelb. 1791.

26. Rapport aan Z. M. den Koning, uitgebragt door de commissie tot onderzoek der beste rivier-afleidingen, 's Hage, 1827.

27. Rapport der inspecteurs van den waterstaat, naar aanleiding eener beschikking van den minister van binnenlandsche zaken, 27 Maart 1861.

28. Aanteekeningen betrekkelijk de ijsbezettingen en overstroomingen langs de Nederlandsche rivieren, zijnde eene bijlage van het voorgaande rapport, 1861.

29. Droogmaking van het zuidelijk gedeelte der Zuiderzee: Verzameling van officiële bescheiden, uitgegeven door de Nederlandsche Maatschappij van grond-crediet, 's Gravenhage, 1868.

30. Verslag over de droogmaking van een gedeelte der Zuiderzee volgens het ontwerp van J. A. Beijerinck, uitgebragt door den raad van den waterstaat, 's Hage, 1868.

Octavo.

1. Catalogus van nagenoeg alle werken en kleine stukken over Neêrlands waterstaat, Amst. 1855. Bis.

2. J. Roëll, Onderzoek naar het algemeen en bijzonder bestuur van den waterstaat in Nederland, van 1795 tot 1848, Utr. 1866.

3. R. Westerhoff, Twee hoofdstukken uit de geschiedenis van ons dijkwezen, Gron. 1865.

4. J. Nierop, Verhandeling over de zeestranden of antwoord op de vraag: Welke zijn de beste, spoedigste, gemakkelijkste en minst kostbare middelen, om Neêrlands zeestranden te doen verhoogen, verbreeden en zoodanig te behouden, zonder dat daardoor schadelijke verzandingen of opslibbingen bij of omtrent sluizen, zeehavens en monden van rivieren veroorzaakt worden. J. van Houweningen, Verhandeling over het verdiepen van het IJ, zijnde een antwoord op de vraag: Welk is het beste en minst kostbare middel, om het IJ zonder behulp van eenige werktuigen zoo te verdiepen, dat het ten allen tijde voor allerlei schepen bevaarbaar zij, Amst. 1777.

5. G. A. Venema, Nieuwe en eenvoudige verklaring van de veranderingen, die de kusten van ons land ondergaan, Gron. 1849.

6. A. F. Goudriaan, Verhandeling over het ontwerp van sluizen volgens de uitgave van J. Blanken Jz., Amst. 1809.

7. J. le Francq van Berkhey, Antwoord op de vraag betreffende de beplanting der zeeduinen, voorgesteld door de Hollandsche Maatschappij van wetenschappen, Haarl. 1780.

8. G. C. C. Vatebender, De cultuur der duinen, Delft, 1802.

9. Beschrijving van de schade en rasering aan de zeedijken van Noord-Holland door den worm in de palen en den daarop gevolgden storm, Hoorn, 1731.

10. Verslagen over den paalworm, uitgegeven door de natuurkundige afdeeling der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Amst. 1860—1869. Zeven stuks.

11. D. Donker Curtius, De regtsmagt der hooge en andere heemraadschappen betwist, 's Gravenhage, 1834.

12. De regtsmagt der hooge en andere heemraadschappen bewezen, Rott. 1835.

13. D. Donker Curtius, Beantwoording der verdediging van de regtsmagt der heemraadschappen, 's Gravenhage, 1835.

14. D. Donker Curtius, Verdere bestrijding der regtsmagt van heemraden, 's Gravenhage, 1836.

15. H. van Sonsbeek, Bijdrage ter regeling van het beheer der dijk- en polderbesturen, Zwolle, 1841.

16. W. Vetter Jr., Handboek voor polderbesturen in de provincie Noord-Holland, Hoorn, 1862.

17. J. R. Douw en A. R. Kool, Beschrijving en onderrichting bij de paskaart der Hollandsche stranden tusschen de Maas en Texel, Amst. 1773.

18. Rapport over eene leg-, bewaar- en werkplaats van 's lands schepen van oorlog in 't noordelijk deel der Republiek, 's Gravenhage, 1796.

19. A. H. Twent, Wandeling naar de zeeduinen van Wassenaar tot digt aan Scheveningen, 's Gravenhage, 1805.

20. J. Kops, Staat van Hollands duinen en ontwerp tot vruchtbaarmaking van deze, Utr. 1818. Twee deelen.

21. J. C. Beijer, Gedenkboek van Neêrlands watersnood in Februarij 1825, 's Gravenhage, 1825.

22. F. Arends, Natuurkundige geschiedenis van de kusten der Noordzee, met aanteekeningen van R. Westerhoff, Gron. 1835. Twee deelen.

23. J. F. Augier, Nota over de jaarlijksche strandmetingen langs de Noordzee, van den Helder tot den Hoek van Holland, 's Gravenhage, 1860.

24. D. J. Storm Buijsing, De kust van Noord- en Zuid-Holland, Amst. 1860.

25. Noodig berigt wegens eene oude kaart van Noord-Holland, in 1575 vervaardigd door Joost Jansz. Beeldsnijder, Amst. 1778.

26. Opdragt van de nieuwe uitgave der voorgaande kaart aan de Staten van Noord-Holland door J. le Francq van Berkhey, Leid. 1779.

27. S. Lakenman, Dringende noodzaak, om aan al de zeedijken, gelegen aan de Zuiderzee en het IJ, te maken nieuwe buitenwerken, Enkh. 1735.

28. P. de l'Epie, Onderzoek over de oude en tegenwoordige natuurlijke gesteldheid van Holland en West-Friesland, Amst. 1753.

29. R. Paludanus, Oudheid- en natuurkundige verhandelingen, meestal betrekkelijk tot West-Friesland of het Noorder-Kwartier, Leid. 1776.

30. Plan tot eene Noord-Hollandsche kanalisatie-, indijking-, droogmaking-, verveening- en spoorweg-maatschappij, Schagen, 1858.

31. G. de Vries Az., De zeeweringen en waterschappen van Noord-Holland, Haarl. 1864. Bis.

32. M. Smit, Verhandeling over de beste middelen, om voor de dijken, aan de Zuiderzee gelegen, voorland aan te winnen of het te bewaren, Haarl. 1782.

33. J. E. Martinet, Verhandeling over het wier der Zuiderzee, Haarl. 1780.

34. De indijking en droogmaking van de Zuiderzee en het IJ met kanalen, van af den IJssel bij Arnhem langs Amsterdam tot in de Noordzee, voorgesteld en aangeprezen, Amst. 1848.

35. J. A. Beijerinck, Proeve van een ontwerp tot het afsluiten, indijken, droogmaken en in cultuur brengen van een gedeelte der Zuiderzee, 's Hage, 1866.

36. P. Straat en P. van der Deure, Ontwerp tot eene minst kostbare herstelling van de West-Friesche zeedijken, Amst. 1735.

37. Ontwerp, om den tegenwoordigen dijk voor en bewesten de stad Medemblik in staat te stellen, om 't geweld der zeebaren in zware stormen en hooge vloeden te kunnen wederstaan, z. j. (1737 ?).

38. Korte remarques over het tegenwoordige gestel van den zeedijk der Vier Noorder-Coggen bewesten de stad Medemblik. Remarques op de voorgaande Korte remarques, Hoorn, 1737.

39. Reglement in furie-werken aan de Vier Noorder-Koggen-zeedijk, Medemblik, 1778.

40. M. den Berger, Nieuw ontwerp, om den Drechterlandschen Noorder-zeedijk door middel van hardsteenen blokken of blaauwe zarken secuur te stellen tegen het geweld der zee, Enkh. 1742.

41. Generale conditiën van aanbesteding der geraamde dijkwerken in Drechterland, Hoorn, 1752.

42. Instructiën en ordonnantiën voor Drechterland, Hoorn, 1763. Zes exemplaren.

43. Looze beraming of petitie van de noodzakelijke werken aan den West-Frieschen omringdijk in Drechterland, met eene begrooting naar de beste calculatie, Hoorn, 1770.

44. Iets over den omslag tot goedmaking der kosten, veroorzaakt door de werken aan den zeedijk in Noord-Holland, 's Hage en Amst. 1820.

45. Ontzenuwing van het aangevoerde in het voorgaande werkje, Alkm., Amst. en Zaand., 1820.

46. Aanmerkingen op het rapport aangaande zeker project ter verbetering van Texel, door L. Brandligt, Amst. 1780.

47. J. O. Huslij, Antwoord op de vraag over de Texelsche zeegaten, Haarl. 1784.

48. Reglement, ordre en instructiën tot beheering der dijken en duinen van de acht en twintig gemeenschappelijke polders van Texel, Hoorn, 1792. Zestien exemplaren.

49. Beschrijving, behoorende bij de hydrographische kaart der Texelsche zeegaten en vaarwaters, 's Hage, 1841.

50. P. Harting, Beschrijving van het eiland Urk, Utr. 1853.

51. M. Bolstra, Antwoord op de vraag: Welke zijn de ware oorzaken, dat het strand bij Petten en het Hondsbosch sedert eenige jaren zoo aanmerkelijk is afgenomen, en wat is het beste middel, om het strand te dier plaatse te bewaren en te doen aanwinnen, Haarl. 1755.

52. A. R. Kool, Aanteekeningen, behoorende tot de kaart

van het Hondsbosch en de duinen te Petten, uitgegeven in 1730 door H. de Leth en in 1782 door J. L. van den Tooren, voornamelijk dienende, om de juiste afneming van het Hondsbosch in den tijd van twee en vijftig jaren aan te duiden, Haarl. 1784.

53. J. Muntjewerff, Tegenwoordige en voormalige staat van den Hondsbossche en de duinen te Petten, Alkm. 1795.

54. G. de Vries Az., Het hoogheemraadschap van den Hondsbossche en de duinen tot Petten. Oorsprong, geschiedenis en inrigting des bestuurs. (Overgedrukt uit de Nieuwe bijdragen voor regtsgeleerdheid en wetgeving, Deel 5, Stuk 3, 1855.)

55. Iets over: Het hoogheemraadschap van den Hondsbossche en de duinen tot Petten van Mr. G. de Vries Az., door een lid van het dijksbestuur van Drechterland, Hoorn, 1856.

56. A. Huët, De zeeweringen van den Hondsbossche en bij Petten, Amst. 1866.

57. G. de Vries Az., Nieuwe bijdrage tot de geschiedenis van het hoogheemraadschap van den Hondsbossche en de duinen tot Petten, Amst. 1869.

58. D. Slob, Redenen tegen het droogmaken en voor het bedwingen der Haarlemmer-meer, Amst. 1766.

59. J. A. Leeghwater, Het Haarlemmermeer-boek, uitgegeven door W. J. C. van Hasselt, Amst. 1838.

60. F. G. Baron van Lijnden van Hemmen, Verhandeling over de droogmaking van de Haarlemmer-meer, 's Hage, 1821, met kaarten en platen in portefeuille.

61. Jac. de Gelder, Memorie over de droogmaking van de Haarlemmer-meer, Leiden, 1821. Drie exemplaren.

62. F. G. Baron van Lijnden van Hemmen, Aanteekeningen op de Memorie van Jac. de Gelder, 's Hage en Amst. 1822.

63. J. Engelman, Verhandeling over de droogmaking van het Haarlemmer-meer, Zutphen, 1820.

64. Het ontwerp van droogmaking van het Haarlemmer-meer beknopt maar volledig voorgedragen, Leiden, 1821.

65. Desséchement du lac de Haarlem, Amst. 1827.

66. Gevers van Endegeest, De droogmaking van het Haarlemmer-meer, Leiden, 1843—1861. Drie deelen.

67. Verslagen over het verhandelde in de zittingen van hoofdingelanden van den Haarlemmermeer-polder, Haarl. 1856—1871.

68. J. P. Amersfoordt, Oorsprong, geschiedenis, droogmaking enz. van het Haarlemmer-meer, Haarl. 1857.

69. C. E. Heynsius, Bedenkingen tegen het rapport der commissie tot onderzoek naar de middelen, om aan den Haarlemmermeer-polder eene behoorlijke water-ontlasting te verzekeren, Amst. 1859.

70. P. Boekel, Geschiedenis van het Haarlemmer-meer, Amst. 1868.

71. Reglementen en instructiën voor die van de Watergraafs- of Diemermeer, Amst. 1756.

72. Hollands en Utrechts hoogheemraadschap van den Zeeburg en Diemerdijk, Amst. 1819.

73. De concessie tot verveening des Middelpolders te Amstelveen aan de waarheid getoetst, 's Hage, 1843.

74. Jac. de Jong, De Amstel, de Drecht en de Aar, voor grootere schepen bevaarbaar gemaakt, Amst. 1825. Bis.

75. P. Opperdoes Alewijn, Memorie, houdende omstandige critische beschouwingen en bezwaren ten opzigte van het reglement op het dragen der kosten van den Noorder Y- en Zeedijk, Purmerend, 1856.

76. J. G. A. Faber, Memorie omtrent de werking van de reglementen voor het collegie van hoofdingelanden van den Noorder Y- en Zeedijk, Hoorn, 1856.

77. Statistiek van het waterschap de Purmer, Purm. 1856.

78. J. Bouman, Bedijking, opkomst en bloei van de Beemster, Purm. 1857.

79. Keuren en ordonnantiën van het heemraadschap de Beemster, Purm. 1613—1832.

80. M. de Vries, Iets over eene oorkonde van 29 Mei 1366 aangaande het Niedorper-ambacht. (Overgedrukt uit de Nieuwe

Reeks van Werken der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde.)

81. G. de Vries Az., De polderbesturen van de Bleekmeer en den Slootgaard, bijdrage tot de geschiedenis dier bedijkingen. (Overgedrukt uit de verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afd. Letterkunde, Deel X.)

82. A. R. Sloos, De geschiedenis der inpoldering en bebouwing van den polder Waard en Groet, Amst. 1858.

83. Keuren van den polder Westzaan, vastgesteld in 1859.

84. J. N. Dreschlaar, Kort begrip van alle de keuren van het hoogheemraadschap van Rijnland, Haarl. 1761. Bis.

85. Aanmerkingen op de verbetering der ontlasting van het Rijnlands boezemwater op het IJ en project van doorgraving uit de Wijker-meer naar de Noordzee, met twee vervolgen, Amst. 1774—1776.

86. A. P. Twent, Bedenkingen en aanmerkingen over den waterstand van Rijnland en over eene uitwatering te Catwijk, 's Hage, 1802.

87. Reglement voor het hoogheemraadschap van Rijnland, gearresteerd 22 November 1803.

88. Reglementen en instructiën voor het hoogheemraadschap van Rijnland, Leiden, 1803—1833.

89. Notulen van het verhandelde in de vereenigde vergaderingen van Rijnland, 1858—1871.

90. L. Brandligt, Ye-spiegel, waarin de gebrekkigheid van het Ye, de noodzakelijkheid van het redres en de middelen daartoe te zien zijn, Amst. 1778.

91. P. Steenstra, Noodig bericht wegens den uitslag der gemaakte werken tot verdieping van het IJ voor Amsterdam, Amst. 1781.

92. Aanmerkingen op de memorie en consideratiën van P. Steenstra en op zijn antwoord aan Brunings, z. j.

93. D. Mentz, Verhandeling over een ontwerp, om het IJ bij Pampus door eenen dijk, van sluizen voorzien, af te dammen, Haarl. 1824.

94. A. F. Goudriaan en D. Mentz, Verhandelingen over de afdamming van het IJ, Haarl. 1824.

95. B. (J. G. Biben), Verhandelingen over de aanslibbing der haven van Amsterdam en de afdamming van Pampus, Amst. 1828. Ter.

96. De afdamming van het IJ en van Pampus. (De Weegschaal voor 1829, N. 9.)

97. F. W. Conrad, De verzinkingen van het Westerhoofd der nieuwe IJ-dijken te Amsterdam, Amst. 1860.

98. J. H. Cordes, Korte beoordeeling der ontworpen doorgraving van Holland op zijn smalst, Amst. 1858.

99. H. A. Insinger, Holland op zijn smalst en de verbetering van het Noord-Hollandsche Kanaal onderling vergeleken, Amst. 1858.

100. J. H. Cordes, Antwoord aan den heer H. A. Insinger op zijne Vergelijking, Amst. 1858.

101. J. Kloppenburg, De indijking van het IJ en het kanaal naar de Noordzee verdedigd, Amst. 1858.

102. P. Opperdoes Alewijn, Bedenkingen tegen de doorgraving van Holland op zijn smalst, Utr. 1860.

103. A. Huët, De Noordzee voor Amsterdam, Amst. 1862.

104. D. v. K. (D. van Ketwich), Iets over de haven in de Noordzee, Amst. 1862.

105. Ontwerp van den vorm en de rigting der haven in de Noordzee voor den nieuwen korten waterweg naar Amsterdam, Amst. 1862.

106. R. G. B. de Vaynes van Brakel, Amsterdam weder eene zee-stad, Arnh. 1862.

107. Reos, Eenige opmerkingen aangaande verschillende plannen tot daarstelling eener zeehaven aan de Noordzee-kust, in verband met eenen korteren toegang van zee naar Amsterdam, 's Hage, 1862.

108. Beantwoording der vraag: Wordt Amsterdam alleen gebaat door de doorgraving van Holland op zijn smalst? Amst. 1862.

109. H. P. G. Quack, De doorgraving van Holland op zijn smalst, Amst. 1862.

110. A. Caland, Eenige beschouwingen over eene Noordzeehaven voor Amsterdam en de afdamming van het IJ bij Pampus, Middelb. 1863.

111. Alof, Het Noordzee-kanaal door Holland op zijn smalst beschreven voor allen, Kampen, 1865.

112. O. G. Heldring, De Anna Paulowna-polder, Amst. 1847.

113. Jr. Mr. Gevers van Endegeest, Het hoogheemraadschap van Rijnland, 's Gravenhage, 1871. Twee deelen, bevattende deel I de beschrijving en deel II de bijlagen.

114. A. A. J. Meylink, Geschiedenis van het hoogheemraadschap en der lagere besturen van Delfland, 's Gravenhage, 1850.

TWEEDE AFDEELING.

Geschreven registers en boeken van verschillenden inhoud.

---

1. Extracten en aanteekeningen betreffende de Nederlandsche geschiedenis, uit verschillende kronijken en andere schriften bijeengebragt, bestaande in:

Bl. 1—72. Extract vuyte Cronijcke van Hollant, gedruckt tot Leyden bij Jan Seversz. anno 1517.

Bl. 73—92. Extracten uyt een boecxken, geïntituleert: Die Nederlantsche Antiquiteyten, gemaeckt bij eenen Richardus Versteganus.

Bl. 93—104. Extracta quaedam ex historia vel chronica Johannis Gerbrandi, Carmelitae Harlemensis.

Bl. 105—164. Catalogus Pontificum Ultrajectensium ex Bockenbergio.

Bl. 165—204. Van de stadt van Damiaten ende 't innemen van dien bij de vrome burgers van Haerlem, (getrokken uit verschillende schrijvers).

Bl. 205—308. Memorabilia quaedam, ex libris sex Rerum Burgundicarum Ponti Heuteri Delfii collecta.

Bl. 309—346. Memorie van de dachgelden van den Heere van Bredenrode ende sijne mannen geëmployeert anno 1497 in Novembri, soo tusschen Dirck Reijerz. van Hoorne aen d' eene zijde ende Harcke Gerritz. van Grotebrouck an d' andere leenrecht gehouden ende berecht is geweest opten huyse tot Bredenrode.

Bl. 347—392. Memorabilia quaedam, quae vel meo contigerunt tempore vel a viris fide dignis collegi.

HS. in quarto, zonder naam van den schrijver, geschreven in het begin der zeventiende eeuw.

2. Extracten betreffende de zeevaart en het zeewezen van den Staat der Vereenigde Nederlanden, getrokken uit de Resolutiën der Staten Generaal, 1552—1648. HS. in folio.

3. Praeëminentiën en magt van den Hove van Holland onder de regering der graven en ook daarna, gecopiëerd door Mr. F. van Limborch naar de geschreven aanteekeningen van Mr. P. de Vos, raadsheer in den Hove van Holland, (overleden 20 October 1720). HS. in folio.

4. Reeckeninge Maerten Ruychavers, bij de Staten 's lants van Hollant gecommitteert ten ontfanghe ende vuytgeven van de penningen, die tot oncosten van de oirloighen ontfanghen ende vuytgegeven souden worden in 't Noorder Quartier, (overgeleverd aan Gecommitteerden der Staten van Holland, 9 April 1575). HS. in folio.

5. Pancraes Castrichom van Alkmaar, Chonijk van West-Friesland (loopende tot het jaar 1526), met eene opdragt aan de Staten en twee rekwesten aan Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier. HS. in folio.

6. Claes Barentsz., Memoriën ofte kort verhael van de gedenckwaerdichste geschiedenissen van Westvrieslant, vervat in VII deelen, Hauwert, 1636. Volgens den titel hebben deze deelen den volgenden inhoud.

Het I^ste deel begrijpt in hem den standt ende gelegentheyt, die Westvrieslant heeft gehadt in 't jaer CCCXIII voor die geboorte Christi tot het jaer MV^cLXX na die verschijninge Christi in 't vleesche.

Het II^de deel begint van 't jaer MV^cLXX ende eyndicht met het jaer 1587. In welcken tijt die oorloge hier in 't landt dapper heeft aengebrant.

Het III^de deel begint met het gouvernement van den Prince van Orangie, Mauritius-vader, namentlijck 1570, ende eyndicht met het jaer 1572, in 't welck hij van de Staten van Hollant ende Westvrieslant voor Gouverneur was verclaert ende onnosel van een verrader is vermoort binnen Delf, 1584.

Het IIIIde deel begint met het gouvernement van Prins Mauritius, namentlijck 1587, ende eyndicht met het jaer 1636.

Het Vde deel vervat in hem eenige particuliere dingen van Drechterlant, als dijcken, molens ende andere meer.

Het VIde deel vervat in hem in 't lange eene particuliere beschrijvinge van veel saecken den Vier Noorder Coggen aengaende.

Het VIIde deel vervat in hem die smaldeelinge van 't Hontsbosch, bedijckinge van de Sijp, alsmede die lanckte van den Sijp-dijck, met de stoelinge van Geestmerambacht ende Schager ende Nieropper Cogge-dijcken. HS. in folio.

7. Tractaat ofte beschrijvinge van de groote questie, ontstaan tusschen de steden van Westvriesland ende de dorpen aldaar over de administratie van de kerkelijke, pastorie- ende costerie-goederen, bijeenvergadert door Claes Barentsz. te Hauwert, zoo hij zelve de zaak heeft helpen uytvoeren ende daarom dese hem wel bekent was, 1630. HS. in folio.

8. Privilegiën van West-Friesland. Op den band staat: *Rare ende oude handvesten van Westfriesland, oock der stede Enchuysen, Medenblick, Schellinckhout, Grootebroeck ende Westwoudt*, en op de eerste bladzijde leest men: *Dese handvesten sijn gecopiëert anno* 1567 *tot Enchuysen van mijn maechscap Adriaen Westphalen.* HS. in quarto.

9. Handvesten en keuren van Schellinkhout en Medemblik. Daaraan ontbreken de acht eerste bladzijden. Dit handschrift heeft toebehoord aan den Rijks-archivaris Mr. H. van Wijn, die op de voorste bladzijde heeft aangeteekend: „Schoon vooraan defect echter zeer essentiëel en misschien uniek." HS. in quarto.

10. Costumen en privilegiën van Kennemerland, alsmede handvesten en octrooijen, gegeven aan eenige dorpen aldaar, geschreven door Gerrit Poot van Zijll, schoolmeester en organist te Beverwijk, mitsgaders procureur voor de vierschaar aldaar, met eene later (in 1593) te Heemskerk daarbij gevoegde voorrede. HS. in quarto.

11. Handvesten en privilegiën van Kennemerland en Kennemergevolg, naar de originele registers ter rekenkamer van Holland afgeschreven en geteekend door L. van der Goes, griffier van de

leenen der grafelijkheid van Holland, in den jare 1601. HS. in quarto.

12. Handvesten van Kennemerland en Kennemergevolg, geschreven door C. W. H(aesz.), secretaris te Crommenie en Crommeniedijk, 1609. HS. in quarto.

13. Het boek van rechten, vrijheden en privilegiën, soo van Rijnlant als oock van Kermerlant en andere, waarbij handvesten van Westzanen, Crommenie, Ursem, Schermer, Westmijsen en het baljuwschap van Nieuwburg, geschreven te Sparendam in 1633. HS. in folio.

14. Handvesten en privilegiën van Waterland, 1275—1546, geschreven in de eerste helft der zeventiende eeuw. HS. in quarto.

15. Handvesten en privilegiën van Waterland, 1275—1590, geschreven in het midden der zeventiende eeuw, met een register van Dr. Volckert Overlander en aanteekeningen over het geslacht der Persijns door Frans Banning Kock, beiden burgemeesters van Amsterdam. HS. in quarto.

16. Recueil van ordonnantiën, keuren en statuten, mitsgaders de privilegiën, door de Graven van Holland aan de stad Haarlem verleend, geschreven door Michiel Jansz, van Woerden en Adriaan Willemszoon, secretarissen der stad Haarlem, 1592. Kopij. HS. in folio.

17 Jac. Barnaart Junior, Dagverhaal van de merkwaardige voorvallen te Haarlem, van 1738 tot 1747. HS. in quarto.

18. Bouwstoffen verzameld en aanteekeningen gemaakt door P. Langendijk, in het jaar 1749 aangesteld tot historieschrijver van Haarlem, ter bewerking van zijne onuitgegeven beschrijving dezer stad. Twee banden HS. in folio.

19. Privilegiën, octrooijen, keuren en regeringslijsten der stad Alkmaar, 1254—1728. Twee banden. HS in folio.

20. Privilegiën, octrooijen, enz. der stad Alkmaar, van 1598 tot 1728, geschreven in de eerste helft der achttiende eeuw. HS. in octavo.

21. Keuren der stad Alkmaar, gemaakt vóór den jare 1620, waarvan eenige in de Nieuwe Keurboeken niet te vinden, rakende

de oproeren van dien tijd, geschreven in de eerste helft der zeventiende eeuw. HS. in quarto.

22. Ordonnantiën, keuren en statuten der stad Alkmaar tot 1676, geschreven in de tweede helft der zeventiende eeuw. HS. in folio.

23. Regeringslijsten van Alkmaar met geschiedkundige aanteekeningen bij verscheidene jaren tot 1598, geschreven door Jacob Dircksz., burgemeester van Alkmaar, vervolgd door zijnen zoon Jan Jacobsz. Stoop, schepen dezer stad, en later nog aangevuld eerst door den bekenden beschrijver van Alkmaar, S. Eikelenberg, en daarna door W. J. Domis tot het jaar 1788. HS. in quarto.

24. Alkmaar en zijne geschiedenissen, beschreven en afgebeeld door Simon Eikelenberg. Dit werk is het eigenhandige opstel van Eikelenberg, door Simon van Hoolwerf uitgegeven en door Gijsbert Boomkamp vervolgd. HS. in quarto.

25. S. Eikelenberg, Alkmaar en zijne geschiedenissen, Alkm. 1739, met eenige geschreven aanteekeningen. HS. in quarto.

26. Handvesten en privilegiën der stad Hoorn, 1356—1470, geschreven in 1622. HS. in quarto.

27. Korte beschrijving van Hoorn, met de oude keuren dezer stad, naar een oud handschrift afgeschreven door C. van Alkemade en geplaatst achter de Kronijk van Hoorn door D. Velius, derde druk, Hoorn, 1648. HS. in quarto.

28. Register van de namen der personen, die te Enkhuizen in het bestuur zijn geweest of eene stadsbediening daar hebben bekleed, gedeeltelijk gedrukt en gedeeltelijk geschreven, voorzien van aanteekeningen betreffende deze stad, 1438—1818. HS. in quarto.

29. Resolutiën van de vroedschap der stad Enkhuizen, 1664—1758. HS in folio.

30. Keuren der stad Enkhuizen, 1580—1637. HS. in quarto.

31. Handvesten en privilegiën der stad Purmerende, 1275—1716. HS. in folio.

32. Beschrijving van Purmerende, handelende tevens over de bedijking van de Beemster, Purmer en Wormer en bevattende

nog andere geschiedkundige bijzonderheden, geschreven in het begin der zeventiende eeuw. HS. in quarto.

33. Geschiedkundige aanteekeningen betreffende Purmerende, getrokken uit verschillende schrijvers, waarschijnlijk met het doel om te dienen, als bouwstoffen ter bewerking van eene geschiedenis dezer stad, geschreven op het einde der vorige eeuw. HS in folio.

34. Geschiedkundige aanteekeningen betreffende de stad Edam, geschreven in het begin der vorige eeuw. HS. in folio.

35. Handvesten van Monnikendam, waarbij ook voorkomen stukken betreffende andere plaatsen van Noord-Holland, als Medemblik, Marken, Spaarndam, enz., 1273—1457. Aan het einde staat geschreven: „Gecopieert na de alderoutste brieven bij mij Jan Pietersz. Kos, coster tot Monickendamme, opten XIIden Novembris XV^{c} ende tseventich". HS. in quarto.

36. Register van schouten, burgemeesteren en schepenen der stad Naarden, 1512—1757, met historische aanteekeningen, geschreven in de tweede helft der vorige eeuw. HS. in folio.

37. Handvesten en privilegiën van Westzanen en Crommenie, 1346—1572, geschreven door Evert Theunisz., oud-schoolmeester aan de Koog, in 1622. HS. in quarto.

38. Begrafenis-boek van West-Zaandam, bevattende de namen der overledenen aldaar, met opgave van hunnen ouderdom en woon plaats, 1759—1778. HS. in quarto.

39. Register authentiek van al de privilegiën, ordonnantiën, keuren, costumen, usantiën en contracten van den dorpe en de heerlijkheid van Assendelft, 1399—1704. HS. in folio.

40. Oude keuren van Grootebroek, geschreven door K. van Alkemade, z. j. HS. in folio.

41. Instructiën voor het bestuur der Beemster, met eenige gedrukte stukken, geschreven in het begin der zeventiende eeuw. HS. in folio.

42. Register van de handvesten en privilegiën der stad Rotter dam, 1355—1577. De titel en twee eerste bladzijden ontbreken. HS. in folio.

43. Historisch berigt wegens Joost Jansz. Beeldsnijder en de

door hem vervaardigde stukken, geschreven door Jacobus Koning en door hem uitgegeven in de Verhandelingen der tweede klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut, Deel 5, bl. 1. HS. in folio.

44. Memorie wegens een ontwerp van eene waterleiding naar Amsterdam, gedeeltelijk met eene opene rigole en gedeeltelijk met buizen, door C. W. Brade en C. D. Vaillant, met bijlagen, bestaande in begrootingen van kosten en andere berekeningen, zoo ook een groot aantal teekeningen. Hierbij is gevoegd eene beoordeeling van dit ontwerp door H. F. Fijnje en M. H. Conrad, 1844. HS. in folio.

DERDE AFDEELING.

Brieven en papieren.

---

1. Handvest, door hertog Jan van Beijeren gegeven aan die van Waterland aangaande de regtspraak en verkiezing van schepenen en heemraden aldaar, 10 Januarij 1420[1]). Kopij.

2. Verlijbrief der heerlijkheid van Warmenhuizen en het Noordambacht van Petten, door hertog Jan van Beijeren verleend ten behoeve van Jan, heer van Egmond, 15 Mei 1421[2]). Kopij.

3. Kennisgeving van wege hertog Karel van Bourgondië, dat hij een verdrag van vrede en vriendschap met den koning van Engeland gesloten heeft, 26 September 1474. Translaat uit het Fransch in het Nederduitsch.

4. Vergunning, door den Roomschen Koning Maximiliaan aan die van Oosterblokker, Westerblokker, Westwoud en Binnenwijzend gegeven, om alle jaren vier burgemeesteren uit hunne ambachten te mogen verkiezen, 4 Maart 1493. Kopij.

5. Sententie van Keizer Karel V aangaande de geschillen tusschen de Staten van Holland met de wethouders der steden Mid-

---

[1]) Van Mieris, Groot Charterboek, Deel 4, bl. 564.
[2]) „ „ „ „ Deel 4, bl, 581.

delburg, Goes en Mechelen ter eene en de Staten van Braband ter andere zijde over het gulden privilegie, 13 Maart 1549 (50). Kopij [1]).

6. Brieven en andere stukken betreffende de diensten, door Nicolaas Ruychaver bij verschillende gelegenheden den lande bewezen.

Op een blad perkament, voor deze verzameling geplaatst, staat geschreven: N. Ruychaver. Papieren, brieven, commissiën ende andere missiven van zaliger gedachtenisse hopman, colonel ende overste Ruychaver, inhoudende genouch alle zijne handelingen ende feyten van wapenen, van den jare XV^C^LXXI tot November anno LXXVII, dat hij in den Heere gerust ende binnen Amsterdamme verslagen is.

De verzameling bestaat uit de volgende stukken:

1. Commissie, door commissarissen des Prinsen van Oranje aan Ruychaver gegeven, om al de oorlogschepen des Hertogen van Alva, zoo in het Vlie als elders liggende, te overvallen, bekrijgen en in brand te steken, 10 Junij 1570.
2. Rekening van het aandeel des Prinsen van Oranje in den buit, door Ruychaver gemaakt en uitbetaald aan den commissaris van den Prins, J. Basius, 21 Julij 1570.
3. Aanstelling van Jonker Lancelot van Brederode en Adriaan Menninck gezamenlijk tot oversten en kapiteinen-generaal over de oorlogschepen, liggende op de rivier van Ooster- en Wester-Eems, door den Prins van Oranje, Dillenburg, 23 September 1570. Kopij authentiek.
4. Missive des Prinsen van Oranje aan Jonker Lancelot van Brederode en Adriaan Menninck, waarin hij deze bedankt voor hunne goede diensten en aan hen de voorgaande aanstelling toezendt, Dillenburg, 23 September 1570. Kopij authentiek.

---

1) P. Scheltema, Archief der IJzeren Kapel in de Oude of Sint Nikolaas-kerk te Amsterdam bl. 198.

5. Punten en artikelen, naar welke al de kapiteinen der schepen in dienst des Prinsen van Oranje onder het bevel van Lancelot van Brederode zich zullen hebben te reguleren, Dillenburg, 15 November 1570. Kopij.

6. Aanstelling van Ruychaver, als kapitein van een oorlogschip, tot welks uitrusting hij gemagtigd wordt door den Prins van Oranje, Dillenburg, 15 November 1570.

7. Missive van J. Basius aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt zekere goederen van Landsmeer te ontvangen en aan Lancelot van Brederode over te leveren. Ook verzoekt Basius hem eenige daalders te verschieten tot aanneming van krijgsvolk, 7 Maart 1571.

8. Aanstelling van Johan Siewertsz. tot kapitein van een oorlogschip door den Prins van Oranje, 7 Maart 1571.

9. Substitutie van Ruychaver, als overste en admiraal der oorlogschepen, liggende op de Ooster- en Wester-Eems, door Lancelot van Brederode in zijne plaats, 18 April 1571.

10. Conditiën, waarop Ruychaver, Troy en Menninck met elkander zijn overeengekomen, om den Prins van Oranje, zoo te water als te land, te dienen, zonder dag- en plaatsteekening.

11. Missive van Lancelot van Brederode aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen de reden opgeeft, waarom Ruychaver zijn schip nog behouden heeft, zijnde gelegen in een accoord, tusschen hen beiden aangegaan, Leijstof, 14 Junij 1571.

12. Lastbrief van Wilhelm van der Marck, waarin hij Jacob Cabeliau beveelt, om met Ruychaver en eenige krijgslieden te trekken naar Enkhuizen, ten einde die stad tegen het geweld des Hertogen van Alva te beschermen, den Briel, 12 Mei 1572.

13. Missive van Diederik Sonoy aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om terstond met zijne krijgsknechten terug te keeren naar Enkhuizen, dewijl wegens de komst van hopman Ripperda met zijn vendel te Haarlem

zijne tegenwoordigheid daar niet langer noodig is, Enkhuizen, 5 Augustus 1572.

14. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin aan dezen gemeld wordt, dat zijne brieven en die van Sonoy, aan zijne Excellentie geschreven, door de vijanden onderschept zijn, met verzoek, indien deze brieven zaken van importantie mogten inhouden, andermaal te willen schrijven, Hellenrade, 18 Augustus 1572.

15. Missive van burgemeesteren der stad Haarlem aan Ruychaver, waarin zij dezen berigten, dat in gevolge van zijn schrijven op den vorigen dag alle door hem verlangde dingen door hunnen secretaris Gerrit van der Laen naar het leger des graven van der Marck zijn opgezonden, Haarlem, 20 Augustus 1572.

16. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze andermaal vermaand wordt, om terstond met zijne knechten naar Enkhuizen te trekken, Enkhuizen, 13 September 1572.

17. Schuldbekentenis der Staten van Holland voor de betaling van eene maand soldij, bedragende 2550 ponden Vlaamsch voor de driehonderd en vijf-en-twintig soldaten van Ruychavers vendel, waarvoor het schoutambacht van Texel met zijn toebehooren aan hem in pandschap gegeven wordt, 's Hage, 22 September 1572.

18. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze nogmaals gelast wordt, om zonder verder uitstel met zijne soldaten zich naar Enkhuizen te begeven, Enkhuizen, 29 September 1572.

19. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om terstond met zijne knechten naar Medemblik te trekken en te doen, wat tusschen hen afgesproken is, Enkhuizen, 19 November 1572.

20. Missive van Pieter van Ghent aan Ruychaver, waarin hij aan dezen schrijft, volgens zijn verzoek niet in Zwaag te kunnen komen, omdat Cabeliau zijne toestemming daartoe niet wil geven, Enkhuizen, 9 December 1572.

21. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om het gat in den dijk, door den vijand toegeworpen, weder door te laten steken. Voorts berigt hij, dat de knechten van Ripperda naar Medemblik gezonden zijn, met bevel tevens aan Ruychaver om zijne krijgslieden in allerijl derwaarts te laten volgen, Hoorn, 10 December 1572.

22. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen berigt, dat de vijand, na het overvallen van Spaarndam, oprukt tegen Haarlem en aanwijst, wat er tot wederstand van zijn geweld dient gedaan te worden, zonder dagteekening. Minuut.

23. Missive van Jan Michiels aan Ruychaver, zijnde toen te Alkmaar, aan wien hij eenen bode zendt, om te vernemen, hoe het met Haarlem en ook met den vijand gesteld is, Medemblik, 16 December 1572.

24. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin hij dezen bedankt voor de overgeschreven nieuwstijdingen en verzoekt om verdere berigten omtrent de aanslagen van den vijand en de plannen van den Prins, Medemblik, 20 December 1572.

25. Lastbrief van Sonoy, waarin hij Ruychaver en Albrecht Albrechtsz., baljuw van Nieuwburg, beveelt, om met adsistentie van de twee provoosten der schutterijen te Alkmaar de omliggende dorpen te dwingen tot het opbrengen van den derden man en het vervoeren van hunne roerende goederen naar Alkmaar, Hoorn, 20 December 1572.

26. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin hij dezen prijst wegens zijnen ijver om den vijand wederstand te bieden en tevens hem verzekert, dag en nacht te arbeiden aan het ontzet der stad Haarlem, Delft, 23 December 1572.

27. Missive des Prinsen van Oranje aan den graaf van der Marck, waarin hij het plan van Ruychaver afkeurt, om zijn leger, tot ontzet der stad Haarlem, met dat

des graven van der Marck te vereenigen. Beter oordeelt de Prins, dat zij in de nabijheid van den vijand zich verschansen en hem allen toevoer, zoo van levensmiddelen als van andere benoodigdheden, afsnijden, Delft, 25 December 1572.

28. Missive van J. Ortell aan Ruychaver, waarin hij dezen met het verlangen van den Prins, in den vorigen brief vermeld, bekend maakt, Delft, 26 December 1572.

29. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin hij dezen vraagt, of het waar is, wat hem in het geheim is medegedeeld, dat Lazarus Muller en zijn volk zich niet wel gedragen hebben, zonder dag- en plaatsteekening.

30. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin hij dezen prijst wegens zijnen ijver maar tevens vermaant tot bezadigdheid en voorzigtigheid, opdat hij niet door den vijand overvallen worde, Delft, 2 Januarij 1573.

31. Missive van Sonoy aan Ruychaver, Fockabels en Duyvel waarin hij deze beveelt, om aan niemand van hun volk verlof te geven, altijd gereed te zijn en zich te wachten voor dronkenschap, Alkmaar, 4 Januarij 1573.

32. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen berigt, op den vorigen dag eenen aanval van den vijand op zijne schans te hebben afgeslagen, Egmond, 16 Januarij 1573. Minuut.

33. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin hij dezen verzoekt, om den brenger van den brief, Jan de Lescluse, volkomen geloof te schenken in alles wat die persoon hem van wege den Prins zal mededeelen, Delft, 7 Januarij 1573.

34. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij dezen verzoekt, om zijnen trompetter niet naar zijn schip te zenden maar bij zich te houden, dewijl men voornemens is, om ook in Noord-Holland schepen uit te rusten, Enkhuizen, 31 Januarij 1573.

35. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij zijn verlangen te kennen geeft, dat deze terstond zal over-

komen, om eene onderneming tegen Waterland te bewerkstelligen, Enkhuizen, 17 Februarij 1573.

36. Missive van Willem Lyves aan Ruychaver, waarin hij aan dezen berigt, op den vorigen dag den vijand, die naar men meende zonder verdediging was, sterk verschanst in Buiksloot te hebben gevonden, Landsmeer, 22 Februarij 1573.

37. Missive van H. Broechuysen aan Sonoy, waarin hij, ook namens andere kapiteinen, aan dezen schrijft, dat de vijand in de nabijheid van Alkmaar ligt, weshalve men daar geen krijgsvolk kan missen en daarom raadt, om den voorgenomen aanslag uit te stellen, Egmond, 27 Februarij 1573.

38. Missive van Cabeliau aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen berigt, uit Amsterdam vernomen te hebben, dat de vijand eenen toeleg op Medemblik en Alkmaar in den zin heeft, weshalve het noodig is, om die steden te voorzien van garnizoen, Egmond, 8 Maart 1573.

39. Missive van Ruychaver aan zijne huisvrouw Katrijn Huybertsdochter, waarin hij haar verzoekt Amsterdam te verlaten en bij hem te komen, daar hij verwacht, dat de Spanjaarden weldra genoodzaakt zullen zijn het beleg van Haarlem op te breken. Minuut zonder plaats- en dagteekening.

40. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij het stuk overzendt, hem den vorigen dag vertoond, over hetwelk door Sonoy ook aan Broechuysen en Rijswijck geschreven is, Alkmaar, 4 April 1573.

41. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin hij zijnen ijver prijst met aansporing, om daarin te volharden, Leiden, 8 Junij 1573.

42. Onderlinge verbindtenis der adelborsten van Ruychaver, waarbij zij beloven, zonder verlof het leger niet te verlaten noch hunne wacht te verzuimen, Egmond, 6 Julij 1573.

43. Missive van Philips van der Aa aan Ruychaver, waarin hij zijne verwondering te kennen geeft, dat deze de bewoners der dorpen, liggende onder de Noorder-Koggen, als Hoogwoud, Aartswoud, Sijbekarspel, Opmeer en Spanbroek, noodzaakt, om aan de schansen van Alkmaar te werken, daar zij thans moeten arbeiden aan de verdedigingswerken van Medemblik, dat geheel open ligt. Waarom hij Ruychaver verzoekt, zich van hunne hulp te onthouden en anderen tot dat werk te gebruiken, Medemblik, 23 Julij 1573.

44. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om terstond met zijn volk op de schepen, liggende in het IJ, zich te begeven, ten einde den vijand te beletten, op de Zuiderzee te komen. Tot de volvoering van welken last hij Ruychaver, als zijnde eertijds vice-admiraal geweest, allezins geschikt oordeelt, Hoorn, 6 Augustus 1573.

45. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin hij aan dezen eenige berigten zendt aangaande de verrigtingen der vijanden in Engeland en Zeeland. Volgens zijn schrijven is men te Alkmaar begonnen, het bolwerk aan de Friesche poort te maken, waarmede hij hoopt den vijand te kunnen wederstand bieden, zoo deze nog tien dagen mogt uitblijven, Alkmaar, 18 Augustus 1573.

46. Lastbrief van Sonoy, waarin hij Ruychaver beveelt, om terstond bij hem in Hoorn te komen en zijne knechten te doen optrekken naar Schoorldam, Hoorn, 26 Augustus 1573.

47. Bevel van Sonoy aan die van Warmenhuizen, om aan Ruychaver en zijn vendel knechten terstond eene leening te doen, die zij mogen korten op hunne eerstvolgende contributie, Hoorn, 27 Augustus 1573.

48. Missive van Ruychaver aan Sonoy, waarin hij aan dezen zijne verwondering te kennen geeft, dat er in Alkmaar geen buskruid voorhanden is, bij gemis van hetwelk men die stad zal moeten verbranden, zonder haar te

kunnen verdedigen. Verder worden door hem aan Sonoy nog eenige berigten aangaande den vijand medegedeeld. Minuut zonder dag- en plaatsteekening.

49. Brief van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, indien Alkmaar door de opening der sluis te Krabbendam kan ontzet en de vijand in het water verdronken worden, terstond daartoe over te gaan, Schagen, 1 September 1573.

50. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin deze wordt geprezen wegens zijne ijverige pogingen tot ontzet van Alkmaar en verzocht daarmede niet op te houden, met de verzekering, dat de vijand de stad niet goedkoop zal hebben. In een onderschrift schrijft Cabeliau nog, dat de vijand zijn geschut begint aan te voeren, zoodat deze waarschijnlijk op den dag van morgen of overmorgen een begin zal maken met het beschieten van de wallen der stad, Alkmaar, 2 September 1573.

51. Lastbrief van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze bevolen wordt, om terstond den Oosterdijk door te steken, de sluis bij Krabbendam te openen en alle wegen en kadijken, daarbij liggende, door te graven, alles moetende dienen tot ontzet der stad Alkmaar, Schagen, 3 September 1573.

52. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze bevolen wordt, om terstond naar Hoorn te trekken, ten einde daar met zijn vendel scheep te gaan, Medemblik, 7 September 1573.

53. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om terstond naar Schardam te trekken, waar hij schepen zal vinden, die hem verder voeren zullen naar de schepen bij Schellingwoude, Schagen, 8 September 1573.

54. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij met aandrang herhaalt den last, aan dezen den vorigen dag door hem gegeven, Schagen, 9 September 1573.

55. Lastbrief van Sonoy aan alle schouten, burgemeesteren en regenten der steden en dorpen van het Noorder-Kwartier, om Ruychaver en zijn volk terstond met schuiten of wagens naar Schardam te voeren, Schagen, 9 September 1573.

56. Missive van eenige hoplieden aan hunne krijgsknechten, waarin zij deze vermanen, om hun voorbeeld te volgen en des anderen daags voor de poort van Hoorn zich bij hen te voegen, Hoorn, 11 September 1573. Minuut.

57. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen schrijft, vroeger genoodzaakt geweest te zijn, om Alkmaar te verlaten, en thans van Sonoy bevel ontvangen te hebben, om derwaarts terug te keeren; waartoe hij bereid is, ook met zijn leven in de waagschaal te stellen, Schellingwoude, 23 (September 1573). Minuut.

58. Missive der Staten van Noord-Holland aan Ruychaver, waarin zij dezen verzoeken, om een weinig geduld te hebben met zijne betaling en ook zijne soldaten dienaangaande tevreden te stellen, daar de verschuldigde penningen weldra aan hen zullen worden uitbetaald, Hoorn, 30 September 1573.

59. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin hij aan dezen schrijft, zijnen brief ontvangen en daaruit vernomen te hebben zijne blijdschap over de bevrijding van Alkmaar. Cabeliau wordt door zwakte verhinderd in bijzonderheden daarvan te treden, welke Ruychaver trouwens ook wel van zijn eigen volk, dat te Alkmaar geweest is, vernemen zal, Alkmaar, 12 October 1573.

60. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij aan dezen berigt geeft van de overwinning, behaald in den zeeslag op de Zuiderzee tegen den graaf van Bossu. Daarbij is gevoegd eene opgave van de personen, die bij dit gevecht gevangen genomen, zoo ook van het geschut en de schepen, welke veroverd zijn. Geschreven op het admiraalschip, 13 October 1573. Minuut.

61. Missive des Prinsen van Oranje aan Ruychaver, waarin hij aan dezen schrijft, met vreugde de victorie, op de Zuiderzee behaald, vernomen te hebben, met de verzekering, dat zijne loffelijke daden tot bevordering der goede zaak naar verdiensten zullen beloond worden, Delft, 16 October 1573.

62. Lastbrief van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze bevolen wordt, om terstond naar Purmerend te vertrekken, Hoorn, 17 October 1573.

63. Missive van Cabeliau aan Ruychaver, waarin hij dezen belooft, zijn logement te Alkmaar van soldaten te zullen bevrijden, zoodra de leening zal zijn gekomen, Alkmaar, 27 October 1573.

64. Missive van eenige hoplieden in het Noorder-Kwartier aan den Prins van Oranje, die zich beklagen, dat vreemdelingen aan hen, zijnde landzaten en inboorlingen, bij de vervulling van ambten voorgetrokken worden, met verzoek, dat Zijne Excellentie daarin eene gewenschte verandering brenge. Minuut zonder plaats- en dagteekening.

65. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij zich bij dezen beklaagt over de onwaardige behandeling, welke hij zelf in het Noorder-Kwartier ondervindt, en de slechte betaling, welke zijne soldaten daar ontvangen. Minuut zonder plaats- en dagteekening.

66. Missive van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij na herhaling van het voorgaande beklag aan dezen de verzekering geeft, de ondervonden behandeling niet te verdienen en voortdurend zijnen pligt te betrachten. Tevens geeft Ruychaver zijnen wensch te kennen, om op de klagten, tegen hem ingebragt, in persoon bij den Prins zich te mogen verantwoorden. Minuut zonder plaats- en dagteekening.

67. Rekwest van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij verzoekt om betaling van zijne krijgsknechten, opdat deze in staat mogen zijn, om tegen

den aanstaanden winter behoorlijk zich te kleeden en des te gewilliger hunnen hopman op zijne krijgstogten te volgen. Minuut zonder plaats- en dagteekening.

68. Verlofbrief van Hendrik van Broechuysen, overste-luitenant in het Noorder-Kwartier, waarbij hij aan Ruychaver verlof geeft, om naar Delft te gaan bij den Prins van Oranje, Hoorn, 26 November 1573.

69. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om in allerijl met zijne krijgslieden Crommenie en Crommeniërdijk te bezetten, waarop de vijand het oog heeft, Alkmaar, 29 November 1573.

70. Missive der Staten van Noord-Holland aan Sonoy, waarin zij dezen verzoeken, om Ruychaver te excuseren, dat hij niet met zijne krijgsknechten volgens het bevel is opgetrokken, daar de schuld hiervan niet bij dien hopman ligt, Hoorn, 3 December 1573.

71. Missive van Hendrik van Broechuysen aan Ruychaver, waarin hij dezen verzoekt, om den volgenden dag naar Crommenie te trekken en daar zich te voegen bij Koenraad van Steenwijck, Westzanen, 12 December 1573.

72. Missive der Staten van Noord-Holland aan Ruychaver, waarbij zij aan dezen zenden eene som van tweehonderd en vijftig gulden tot betaling van zijn vendel, Alkmaar, 8 Januarij 1574.

73. Missive van la Garde aan Ruychaver, waarin hij aan dezen schrijft, wegens zekere nieuwstijdingen nog niet te zullen vertrekken, en vraagt of het goed is, dat zij nu ten uitvoer brengen, wat vroeger door hen overlegd is, Alkmaar, 13 Januarij 1574.

74. Missive van Jan Michiels aan Ruychaver, waarin hij aan dezen berigt zijn aanstaand vertrek naar den Prins van Oranje, om Zijne Excellentie te spreken, hetgeen grootelijks zal strekken tot eer van Ruychaver, dien hij tevens smeekt bij rekwest aan den Prins te verzoeken, om de kinderen van Craenhals uit te wisselen tegen Verlaen, Alkmaar, 29 Januarij 1574.

75. Missive van la Garde aan Ruychaver, waarin hij aan dezen berigt, dat al hunne krijgslieden de dorpen verlaten hebben; hetgeen naar zijne overtuiging niet zou geschied zijn, indien Ruychaver daar geweest ware, Alkmaar, 20 Februarij (1574).

76. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij aan dezen bij provisie het bevel over de vendels van Broechuysen gedurende zijne afwezigheid opdraagt, met verzoek om vooral goede zorg voor de bewaring van het Kalf te dragen, Alkmaar, 21 Februarij 1574.

77. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij dezen ten zelfden dage verzoekt, om zelf met zijne knechten naar Knollendam te trekken, of wel om daar één of twee van zijne vendels te leggen, in welke het meeste vertrouwen gesteld wordt, Alkmaar, 21 Februarij 1574.

78. Missive van la Garde aan Ruychaver, waarin hij dezen aanraadt, om de commissie, hem opgedragen door den Gouverneur, niet te weigeren, omdat zulks voor den dienst van den Prins en het behoud van het vaderland noodzakelijk is. Daarbij berigt hij, dat Middelburg zich aan den Prins heeft overgegeven, Alkmaar, 21 Februarij 1574.

79. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om in Wormerveer te blijven, opdat de vijand geenen verderen inval doe, Alkmaar, 22 Februarij 1574.

80. Missive van Sonoy aan Ruychaver, Hans van de Velde, Aecker en Koenraad van Steenwijck, waarbij hij aan deze eenig buskruid toezendt en belooft meer te zullen laten volgen, Purmerend, 24 Februarij 1574.

81. Missive van Cornelis van Rijswijck aan Ruychaver, waarbij hij aan dezen toezendt soldij voor honderd en vijftig hoofden, met verzoek zijne andere knechten af te danken, Purmerend, 14 Maart 1574.

82. Missive van Sonoy en der Staten van Noord-Holland aan Ruychaver en zijne onderbevelhebbers, waarin zij aan deze te kennen geven, dat de onlangs aangemonsterde

krijgsknechten de nieuwe artikelen, hun voorgehouden door den commissaris-generaal van monstering, bezweren moeten en de afgedankte soldaten uit het land vertrekken zullen, Alkmaar, 15 Maart 1574.

83. Missive van Ruychaver aan zijnen broeder te Amsterdam, waarin hij aan dezen zijn verlangen te kennen geeft, dat die stad eindelijk bij de andere Hollandsche steden zich voege en de zijde des Prinsen van Oranje kieze, wijzende daarbij op het voorbeeld van Middelburg en Antwerpen, aan welke steden hare getrouwheid aan Spanje duur is te staan gekomen. Minuut zonder plaats- en jaarteekening.

84. Missive van Jacob Vynckenberch, kapitein bij de Spanjaarden, aan Ruychaver, waarin hij aan dezen eene uitwisseling van krijgsgevangenen voorstelt, Zaandam, 16 Maart 1574.

85. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij dezen verbiedt, om eene bijzondere uitlegging te geven aan het artikel der ordonnantie, waarbij bepaald is, dat geene vrouwen en kinderen bij de vendels zullen toegelaten worden, met bevel zich stiptelijk aan dat artikel te houden, Alkmaar, 17 Maart 1574.

86. Missive der burgemeesteren van Alkmaar aan Ruychaver, waarin zij aan dezen te kennen geven, dat een gekwetste soldaat van zijn vendel, die zich te Alkmaar bevindt, op hunne kosten niet kan verpleegd worden, met verzoek om daarom voor dezen te betalen, Alkmaar, 19 Maart 1574.

87. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om terstond op te trekken naar Hobreede en de tucht onder zijne knechten beter te handhaven, dewijl Sonoy anders genoodzaakt zal zijn, zelf daar orde te stellen, Purmerend, 25 Maart 1574.

88. Missive van Ruychaver aan Sonoy, waarin hij aan dezen zijne verwondering over het voorgaande schrijven te

kennen geeft, daar er volstrekt geene reden tot klagen over gebrek aan krijgstucht bij zijne soldaten bestaat, Oosthuizen, 26 Maart 1573. Minuut.

89. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij dezen antwoordt, dat zijne verontschuldiging onnoodig is, daar het toch is gebleken, dat zijne knechten boven anderen aan ongeregeldheden zich schuldig maken, Alkmaar, 27 Maart 1574.

90. Verzoekschrift der burgemeesteren van Oosthuizen aan Sonoy, om wegens hunnen armoedigen staat te mogen bevrijd worden van Ruychavers knechten, met zijne apostille daarop, dat zij geene kosten van dit vendel zullen dragen, dan de service van vuur en licht, Alkmaar, 27 Maart 1574.

91. Missive van Arend Jansz. aan Ruychaver, waarin hij dezen op bevel van den overste verzoekt, om Oosthuizen te verlaten, opdat men daar van de kosten, die zijn verblijf veroorzaakt, moge ontlast worden, Purmerend, 28 Maart 1574.

92. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om met zijne knechten naar Schardam of Beets te trekken, Enkhuizen, 30 Maart 1574.

93. Verzoekschrift van Ruychaver aan de Staten van Noord-Holland, waarbij hij deze verzoekt om teruggave van de penningen, door hem verschoten, met de apostille der Staten daarop, 3 April 1574, en vier kwitantiën.

94. Verzoekschrift van Ruychaver aan den Prins van Oranje, waarin hij dezen verzoekt, de Staten van Noord-Holland te ordonneren, om de aan hem verschuldigde gelden te voldoen, zonder plaats- en dagteekening. Minuut.

95. Verlofbrief, door Sonoy aan Ruychaver voor den tijd van acht dagen gegeven, om naar den Prins in Zuid-Holland te gaan, Enkhuizen, 13 April 1574.

96. Lastbrief van Sonoy, waarin Ruychaver bevolen wordt, om met zijn vendel van den Oudendijk naar Beets te trekken, Hoorn, 17 April 1574.

97. Lastbrief van Sonoy, waarin hij die van Grosthuizen beveelt, om de knechten van Ruychaver op te nemen, Enkhuizen, 23 April 1574.

98. Verklaring van Dirk Duyvel en Jan Jansz. van der Nijenburch, afgelegd ten verzoeke van Ruychaver, dat de geweldige provoost te Alkmaar, Jochem Nijenvinck, zich ongunstig over Ruychaver heeft uitgelaten, daarbij Sonoy tot getuige nemende, Dordrecht, 23 April 1574.

99. Missive der stads-regering van Hoorn aan Ruychaver, waarin zij dezen verzoekt, om met zijn volk niet van Beets naar Grosthuizen te trekken, 25 April 1574.

100. Lastbrief van Sonoy, waarin hij Ruychaver beveelt, om met zijn vendel naar Wognum te trekken, Enkhuizen, 27 April 1574.

101. Verzoekschrift der burgemeesteren van Wognum aan Sonoy, waarin zij dezen verzoeken, om hen van Ruychavers soldaten te ontlasten, met de apostille van Sonoy daarop, inhoudende, dat Ruychaver met zijn vendel naar Nibbixwoud en Hauwert zal vertrekken, Hoorn, 30 April 1574.

102. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin hij aan dezen schrijft, berigt van den Prins ontvangen te hebben nopens het aanstaande vertrek van Ruychaver met zijn vendel, daarbij tevens zijn verlangen te kennen gevende, om hem voor dien tijd nog eens te spreken, Purmerend, 5 Mei 1574.

103. Missive van Sonoy aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om zijne knechten, te Hauwert liggende, te voegen bij die in Nibbixwoud en hen in goede discipline te houden, Purmerend, 6 Mei 1574.

104. Paspoort, door Sonoy gegeven aan Ruychaver, om met zijn krijgsvolk, volgens het verlangen van den Prins, naar Zuid-Holland te vertrekken, Purmerend, 10 Mei 1574.

105. Missive van Frederik van den Zevender aan Ruychaver, waarin hij dezen verzoekt, om bij zijn vertrek naar den Prins met zijn volk op Langedijk niet te overnachten, Alkmaar, 11 Mei 1574.

106. Missive van den raad Zijner Excellentie aan Ruychaver, waarin deze gelast wordt, om een schip met koren, den vorigen dag door den vijand genomen, zoo mogelijk, te hernemen, Rotterdam, 17 Junij 1574.

107. Verzoekschrift van Ruychaver aan de Staten van Noord-Holland, waarin hij deze verzoekt, om te mogen weten, of zij al dan niet voornemens zijn, om hunne schulden aan hem af te doen, met de apostille van de Staten daarop, inhoudende, dat zij over die zaak zullen schrijven aan Zijne Excellentie, Hoorn, 13 Julij 1574.

108. Missive van Frederik Ottensz. aan Ruychaver, waarin hij dezen aanspoort, om goeden moed te houden en den vijand zonder vrees af te wachten, gelijk hij zelf ook hoopt te doen, Hoorn, 14 Julij 1574.

109. Missive van de raden der admiraliteit aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om naar Rotterdam te komen, ten einde zijn aandeel in den buit van zes koopvaardijschepen, geladen met verschillende waren en koopmanschappen, te ontvangen, Rotterdam, 22 Augustus 1574.

110. Missive van Ruychaver aan den admiraal Cornelis Dircksz. met een adres aan Frederik Ottensz., commissaris der Staten van Noord-Holland, residerende te Delft, waarin hij zich beklaagt, zijn aandeel in den buit, gemaakt op het schip des graven van Bossu tot nog toe niet ontvangen te hebben, Leiden, 2 Maart 1575. Minuut.

111. Lastbrief van commissarissen der licenten te Rotterdam, om vrij te laten passeren Huybrecht Martensz. met vier tonnen wijn, om die te voeren naar Leiden, Rotterdam, 19 Maart 1575.

112. Missive van de raden der admiraliteit aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om den equipagemeester behulpzaam te zijn in het onderzoek naar de lading van een schip met aangehaalde goederen en waren, Dordrecht, 26 Maart 1575.

113. Rekwest van Willem Breten Engelschman aan de raden der admiraliteit, om zijn schip, door Ruychaver aangehouden, vrij te laten, met de apostille daarop, waarbij dit verzoek aan hem wordt toegestaan, Dordrecht, 29 Maart 1575.

114. Missive van de raden der admiraliteit aan Ruychaver, waarin deze verzocht wordt, om met het maken van kaden en voetpaden tusschen de Oude Wetering en Leiden niet voort te gaan, omdat die van de Rijpe Wetering en Osmade daardoor grootelijks beschadigd zouden worden, Leiden, 10 Mei 1575.

115. Missive des Prinsen van Oranje aan Renoy en Pieter van Ghent, luitenant van Ruychaver, waarin hij aan deze schrijft, gehoord te hebben van den overlast, door hunne soldaten den huislieden van den Klundert en daaromtrent aangedaan, en hen vermaant, om zulke misdrijven naar behooren te straffen, Middelburg, 5 Januarij 1577.

116. Missive der Staten van Noord-Holland aan Ruychaver, waarin zij dezen verwittigen, dat Zijne Excellentie heeft goedgevonden, de compagniën tot honderd en dertien hoofden te reduceren, met verzoek zich daarnaar te willen reguleren, Dordrecht, 20 April 1577.

117. Verklaring van Mr. Jacob Tayart, licentiaat in de regten, aangaande het gedrag, gehouden door Nicolaes Ruychaver, toen deze, met zijn vendel in Noord-Holland zijnde, door de Staten van dit gewest verzocht werd, om de dorpen te dwingen tot het opbrengen van hunne contributiën, Haarlem, 11 Mei 1577.

118. Dergelijke verklaring van Mr. Hendrik Meester, door

den Prins van Oranje belast met het examineren van den gevangen graaf van Bossu, 14 Mei 1577.

119. Missive der Staten van Holland aan Ruychaver, waarin zij dezen gelasten, om de krijgsknechten, die bij Velsen en daaromtrent geweld gepleegd hebben, daarvoor te straffen, Haarlem, 11 Julij 1577.

120. Sauvegarde, door Filips, graaf van Hohenlo, verleend aan Jonkvrouw Cornelia van Outheusden, wonende te Aelberg op de Waard, Vucht, 7 September 1577.

7. Een oud register der voorgaande brieven van Nicolaes Ruychaver met het opschrift: „Inventaris van diversche brieven commissiën ende andere papieren, toecomende aen ende bevonden in den sterfhuyse van zaliger gedachtenisse hopman Nicolaes Ruychaver. Ende eerst van de commissiën ende missiven, waerbij genouch blijct van zijne bijsonderste handelingen, gedaen in feyten van oirloge, inhoudende genouchsamelijck de historie derzelver feyten, bij hem gepleecht." Op dit register zijn ook aangeteekend de stukken betreffende Ruychavers handelingen in Zuid-Holland, welke, even als die aangaande zijne verrigtingen in Noord-Holland, vroeger tot deze verzameling behoord hebben maar thans daarbij gemist worden. Hierbij is gevoegd een afschrift van dit register, in later tijd vervaardigd.

8. Brieven en stukken van en betreffende Diederik Sonoy, ›uverneur van Noord-Holland.

1. Ordonnantie van Sonoy, waarbij hij beveelt, dat allen, die sedert zeven jaren tijds uitgeweken of door den hertog van Alva verbannen zijn, in het land zullen terugkeeren op verbeurte van hunne goederen en op straffe van eene eeuwigdurende ballingschap, Alkmaar, 13 Januarij 1574.

2. Missive van W. Baerdesen aan Sonoy, waarin hij zich bij dezen beklaagt over de handelingen van den rentmeester Colterman en eenige informatiën geeft aangaande zekere vrijbuiters, Enkhuizen, 2 Februarij 1575.

3. Missive van W. Baerdesen aan Sonoy, waarin hij dezen verzoekt, om den brenger van den brief, kapitein Jacob,

een geschrift van recommandatie aan het bestuur van Enkhuizen te geven, ten einde van hetzelve het meesterloon van eene kwetsuur te mogen ontvangen, Enkhuizen, 8 Februarij 1575.

4. Lastbrief des Prinsen van Oranje, waarin hij beveelt, dat de auditeurs, door de Staten van Noord-Holland benoemd, terstond zullen overgaan tot het examineren en sluiten der rekening van Jonker Diederik Sonoy, Dordrecht, 8 Februarij 1575.

5. Missive van D. Sonoy aan de Staten van Noord-Holland, waarin hij aan deze te kennen geeft, dat Gerrit van Tricht te Amsterdam een paspoort voor zijnen zoon verlangt, om naar het Noorder-Kwartier te gaan, met verzoek om daarin te bewilligen, Alkmaar, 13 Februarij 1575.

6. Missive van W. Baerdesen aan Sonoy, waarbij hij aan dezen toezendt zeker project, ontworpen door Jan Michiels, tot schikking der zaak tusschen Sonoy en Cater, en zich verdedigt ten aanzien van de beschuldigingen, door Colterman tegen hem bij de Staten ingebragt, Enkhuizen, 13 Februarij 1575.

7. Missive des Prinsen van Oranje aan Sonoy, waarin hij aan dezen opdraagt, om eenen brief te schrijven aan den graaf van Emden, met verzoek, om twee oorlogschepen, naar Emden afgezonden, op de Eems te laten passeren, Dordrecht, 17 Mei 1575.

8. Missive des Prinsen van Oranje aan den Gouverneur en Gecommitteerde Raden van Noord-Holland, waarin hij deze ten derden male beveelt, om de tachtig gulden, ten onregte door hen aan Cornelis Diericx afgenomen voor het verplaatsen van zijnen korenmolen, terstond aan hem te restitueren, Dordrecht, 28 Mei 1575.

9. Missive van François de Verdugo aan de kapiteinen van Ruychavers regiment, waarin hij aan hen belooft, wanneer een van hen in zijne handen mogt komen, dat deze op eene maand soldij zal ontslagen worden, even

als met zijnen ontslagen kapitein Johan Barnart gehandeld is, Haarlem, 29 Mei 1575.

10. Missive des Prinsen van Oranje aan Sonoy, waarin hij zijn verlangen te kennen geeft, dat de geschillen van Alkmaar en Hoorn voor het Hof van Holland, als den competenten regter in dergelijke zaken, zullen gebragt worden, met bevel tevens aan Sonoy, om middelertijd te beletten, dat de eene partij eenig geweld tegen de andere plege, Geertruidenberg, 17 September 1575.

9. Stukken betreffende de schadevergoeding, door de Staten van Holland toegekend aan Haarlem, tot herstelling van het verlies, door deze stad geleden bij het beleg en den binnenlandschen oorlog, 1577—1581.

10. Continuatie der commissie van het schout-ambacht in de Rijp op Laurens Claesz., 13 Mei 1613. Afschrift z. j.

11. Eenige stukken betreffende de Purmer, Purmerend en Purmerland, als:

1. Aanstelling van Michiel de Rosch tot baljuw en schout der stad Purmerend en kastelein van het slot aldaar, 24 September 1601. Authentiek afschrift van 1622.

2. Berigt en advijs nopens de verandering der polderscheiding in de Purmer, het verstellen van de molens, het hermaken van de togten, enz., 28 Maart 1623. Afschrift z. j.

3. Missive van S. Hugensz. aan Jhr. Volckert Overlander, Heer van Purmerend, over de verkiezing van *goede mannen*, 24 Julij 1628.

4. Verzoek van Jhr. Volckert Overlander, Heer van Purmerend, aan het Hof van Holland, om hem te handhaven in zijn regt tot aanstelling van eenen secretaris van Purmerland en Ilpendam, met het appoinctement van het Hof daarop, 29 Mei 1630.

5. Belofte van eenige Roomschgezinden in Purmerland en Ilpendam aan den Heer dier heerlijkheid betreffende

hunne conventiculen en bijeenkomsten, 7 September 1645.

6. Verzoek der Roomschgezinden van Purmerland en Ilpendam aan Frans Banning Cock om admissie van Jacob Heynsius, als priester te Ilpendam, 8 Julij 1646.

7. Acte van appellatie aan het Hof van Holland, ingediend door Maria van Overlander, weduwe van Frans Banning Cock en Vrouwe van Purmerland en Ilpendam, 4 Julij 1657.

8. Rekwest en contra-rekwest van eenige burgers te Purmerend aan de regering dier stad tot redres van de ingeslopen abuizen aldaar, ter decisie gesteld in handen van den Prins, met zijne dispositie daarop, 8 Maart 1749.

9. Stukken betreffende het beheer der gelden van de algemeene arme-weezen te Purmerend, 1796 en 1797.

12. Stukken van schout, buurmeesteren, schepenen en raden van den dorpe Hilversum over de zanderijen, de vaart, het veer en andere zaken van Gooiland, bijeengebragt door Mr. J. van der Craght, 1721—1743.

13. Stukken aangaande de zanderij bij Naarden, 1723—1798.

14. Stukken betreffende de begeving van officiën en bedieningen in Holland en West-Friesland, 1667—1748.

15. Stukken betreffende de instructiën en ordonnantiën van ambtenaren, 1723—1728.

16. Stukken betreffende de domeinen van Holland en West-Friesland, 1721—1728.

17. Stukken betreffende de personele quotisatie, 1742—1749.

18. Adres der gedeputeerden van Stad en Lande aan Hun Hoog Mogenden tegen de wederaanstelling van den vorst van Waldeck tot chef der troepen van den Staat, 24 Januarij 1747, en een dergelijk adres der gedeputeerden van Friesland, 25 Januarij 1747. Kopij.

19. Twee lijsten van de besmette, gestorven en gebeterde runderbeesten bij de vee-ziekte in het Zuider- en Noorder-Kwartier, 1769.

20. Beredeneerd ontwerp van inrigting der regtbanken in de gemeente Amsterdam, 1810.

21. Bewijzen van eigendom van drie perceelen te Amsterdam, als:
   1. De brouwerij, vroeger genaamd de Lelie en later de Kalkoen, op den Binnen-Amstel bij de Halvemaansbrug (Doodkistemakers-gracht).
   2. Het huis op den Nieuwe-zijds Voorburgwal tusschen de Huiszitten- en Stilsteeg, achter het Paleis en naast het huis van Crevenna.
   3. Het weeshuis der Collegianten op de oostzijde van de Keizersgracht bij de Huidestraat.

22. Geschiedenis van het weeshuis te Grootebroek. Verslag dienaangaande uitgebragt door den Provincialen Archivaris, met bijlagen, 1861.

23. Jaarlijksche verslagen van den Provincialen Archivaris over den toestand van het Provinciale Archief en dien van andere Archieven in de Provincie Noord-Holland aan Heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, 1850—1872. Minuut.

VIERDE AFDEELING.

Archieven.

ARCHIEF DER GEMEENTE GRAFT.

I.

Perkamenten en losse papieren.

1. Keizerin Margaretha geeft aan die van Graft en Zuid-Schermer dezelfde regten en vrijheden, als door haar aan die van Kennemerland verleend zijn, dingsdag voor Sint Bartholomeus-dag (22 Augustus) 1346. Kopij.

2. Graaf Willem geeft aan hen, die onder *de Crumbenije* geland zijn, vergunning om *de Crumbenije* over te dijken, en maakt eenige bepalingen aangaande het beheer en de schouw van deze dijkage, Sint Mauritius-dag (22 September) 1357 [1]). Kopij.

3. Belofte der buren van Akersloot aan die van Groot-oosthuizen en Schaderwoude, dat zij den damdijk, liggende over *de Crommenije* voortdurend zullen onderhouden, Sint Catharijnen-avond (24 November) 1369.

4. Belofte van die der Oostervennen, dat zij den nieuwen dijk gelijkelijk op hunne kosten zullen onderhouden, maandag na Sint Mauritius-dag en zijne gezellen, (23 September) 1448.

---

[1]) Van Mieris, Groot Charterboek van Holland, Deel 3, bl. 30.

5. Dagvaarding van Dirk Pietersz. voor het Hof van Holland, om zijn aandeel in de lasten van Graft over de twee vorige jaren te betalen, 4 December 1525.

6. Accoord tusschen die van Graft en Zuid-Schermer over hunne molens, gemaakt bij tusschenspraak van den commissaris van den Hove, 18 Augustus 1542.

7. Uitspraak van scheidslieden in het geschil tusschen die van Graft en Zuid-Schermer over de onkosten van hunne watermolens, 31 Mei 1550.

8. Accoord tusschen die van Graft en Zuid-Schermer over hunne afdijking van die van Noord-Schermer, 10 Augustus 1557.

9. Brief van keizer Karel V, waarin hij eenige bepalingen maakt aangaande de regtspraak van schout en schepenen te Graft en op andere dorpen, 4 Februarij 1557.

10. Accoord tusschen die van Graft en Zuid-Schermer met die van Noord-Schermer over hunne dijken en wateringen, gemaakt bij tusschenspraak van den commissaris van den Hove, 15 Junij 1560.

11. Condemnatie van het Hof van Holland op het accoord van schout en schepenen te Graft met schepenen van Noord-Schermer over het onderhoud van hunne watermolens, de scheiding van hunne wateringen en de separatie van hunne dijken, 10 December 1560.

12. Sollicitatie van die van Graft aan het Hof van Holland, om te hebben condemnatie op hun accoord met die van Noord-Schermer, 21 April 1561.

13. Kwijtschelding, door die van Akersloot aan die van Graft gegeven voor den koop van honderd vijf en zestig maden lands, 10 Februarij 1561.

14. Octrooi der Staten van Holland voor de schoolvoogden van Oostgraftdijk, om elke drie maanden ten behoeve van de school en den schoolmeester zekere contributie van de vermogende ingezetenen aldaar te mogen heffen, 22 September 1561. Kopij.

15. Brief van koning Filips II, waarbij hij vergunning geeft aan eenige dorpen van Kennemerland, om de verdronkenen en

verslagenen aldaar door den baljuw van Kennemerland te laten schouwen, 24 Maart 1562. Kopij.

16 Uitspraak van het Hof van Holland in het geschil van het Zuideinde van Schermer met Graft over het maken van den Zeeburg, 16 November 1562.

17. Condemnatie van het Hof van Holland op het accoord van Zuid-Schermer met Graft en de Rijp over de contributiën van den Hondsbossche, 11 October 1564.

18. Uitspraak van het Hof van Holland in het geschil van schout en schepenen van Graft met die van het Noordeinde van Schermer ter zake van hun contract, den 10den December 1560 gemaakt, 1 December 1565.

19. Verklaring, door twee buurlieden te Graft afgelegd voor schepenen aldaar, aangaande de landen, toebehoorende aan de pastorij van Graft, 25 Augustus 1569.

20. Brief van koning Filips II, waarbij hij vergunning geeft aan die van Graft, om van hen, die uit hun dorp vertrekken, zeker regt van *Exue* te vorderen, 7 Mei 1572. Kopij.

21. Accoord tot mortificatie van het regt van *Exue* tusschen die van het Noordeinde van Schermer met Graft en het Zuideinde van Schermer, 3 Junij 1574.

22. Magtiging op eenige personen, om, als scheidslieden, uit den weg te ruimen de kwestiën tusschen de ingeërfden der binnenlanden van den ringdijk van Graft en de ingeërfden van de Oostervennen, liggende onder zekere zomerkade, 9 Maart 1577.

23. Verkoop van eenen watermolen, eertijds gestaan hebbende in den ban van Akersloot maar later verplaatst in den ban van Graft, ten behoeve van de laatstgenoemde gemeente, 15 Junij 1577.

24. Inspectie van den Kerkweg, genaamd de Zeeburg, toebehoorende aan die van Noord-Schermer, 22 April 1578.

25. Verbod der Staten van Holland, om in de Schermer, Langemeer, Uitgeestermeer en Starmeer te mogen visschen met waterschepen, 22 Januarij 1593. Kopij.

26. Uitgift in erfpacht van zekeren uiterdijk, genaamd *de Ca-*

pelrij, gelegen in den ban van Graft op de Vuile-gracht, door de rekenkamer van Holland, 11 September 1593.

27. Contract van Graft en Zuid-Schermer met Noord-Schermer en Schermerhorn over het onderhoud van hunne dijken, 2 April 1597.

28. Contract tusschen die van Graft en Zuid-Schermer over het onderhoud van hunne dijken, waarbij onder anderen bepaald wordt, dat die van Noord-Schermer en Schermerhorn zullen dijken op gelijke wijze, als die van Graft en Zuid-Schermer, 1 Junij 1597.

29. Separatie van Graft en de Rijp, 8 Mei 1607. Kopij.

30. Octrooi der Staten van Holland voor die van Graft, om in hun dorp te maken eene straat, strekkende van de kerk zuidwaarts, met bepaling, dat aan de ingezetenen, die daarbij eenigen grond verliezen, hun verlies vergoed zal worden, 10 Julij 1620.

31. Uitspraak van scheidslieden in de kwestie tusschen Graft en de Rijp over het hangen van looze deuren in de sluis van Graftdijk, 26 Junij 1626.

32. Kwijtschelding van eenige perceelen lands, ten behoeve van dijkgraaf en heemraden van Graft en de Rijp overgenomen tot verhooging en verbreeding van hunne dijken, 31 Augustus 1644.

33. Accoord van Graft en het Noordeinde van Schermer met Graftdijk over het bouwen van eene kerk, pastorie en school op Graftdijk, 9 Januarij 1645.

34. Autorisatie, door de rekenkamer verleend aan kerkmeesteren van Graft en Graftdijk, om een veer te mogen leggen van de Oosterbuurt over de ringsloot van de Starmeer op den Laanweg, 22 Februarij 1646. Bis.

35. Condemnatie van den Hoogen Raad op het accoord van Zuid-Schermer, Graft en de Rijp met Noord-Schermer en Schermerhorn over het onderhoud van hunnen Zeeburg, 19 September 1646. Bis.

36. Transport van den Glopdijk ten behoeve van B. Coenders van Helpen, 11 September 1651.

37. Uitspraak der Gecommitteerde Raden van West-Friesland

en het Noorder-Kwartier aangaande den Copdammerdijk, 19 October 1651. Kopij.

38. Pacht van de waag te Graft voor den tijd van zeventien jaren, 17 Maart 1660.

39. Meting van een stuk van den Eilandsdijk, 7 Junij 1671.

40. Uitspraak der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier in de differenten van Graft, de Rijp en Zuid-Schermer met de Ooster- en Westerbuurt van Graft over het verzwaren van den ouden dijk of het leggen van eenen nieuwen kadijk, 8 Julij 1676. Kopij.

41. Contract van Graft, de Rijp en Zuid-Schermer over de aanstelling en het onderhoud der molenaars van hunne drie gemeene watermolens, 18 December 1680, met de ampliatie van dit contract, 14 Mei 1699.

42. Octrooi der Staten van Holland voor die van Oostgraftdijk tot het oprigten van eene loterij ter somme van vierhonderd duizend gulden, om het provenu daarvan te gebruiken naar goedvinden der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 14 Maart 1709.

43. Transport van een huis te Oostgrafdijk, zijnde aangeteekend op het quohier der verponding, als N°. 340, aan de regenten aldaar ten behoeve van het dorp, 2 October 1783.

44. Plan eener negotiatie ten behoeve der ambachtsheerlijkheid van Graft, 23 December 1799.

45. Lijst der boeken en papieren, behoorende aan Oostgraftdijk, 1801.

46. Kwijtschelding van een huis en erf benevens een ledig erf, gelegen in de Lievelands-buurt te Rijp, 30 December 1826.

47. Uitspraak der arrondissements-regtbank te Hoorn aangaande de nalatenschap van Jacob de Haan en Maartje Stammes, echtelieden te Westgraftdijk, 29 November 1843.

II.

Bundels of verzamelingen papieren.

1. Sommatiën aan die van Graft en de Rijp tot betaling van hun aandeel in verschillende omslagen, 1550—1600.

2. Missiven aan die van Graft en Graftdijk, 1 September 1568—3 Mei 1799.

3. Verschillende verklaringen, afgelegd voor schepenen en andere autoriteiten te Graft en in de Rijp, 1568—1649.

4. Rekwesten aan verschillende autoriteiten te Graft, 1573—1719.

5. Stukken betreffende het geschil van Graft met de Rijp over de schouw van hunnen dijk, gemeen zijnde met die van Zuid-Schermer, 1608.

6. Stukken betreffende de meting der landen in den ban van Graft door schout Reijer, gezworen landmeter, 1609.

7. Stukken betreffende het proces van den baljuw van de Nieuwburgen met Cornelis Cornelisz. Groot over het halen van palen door dezen uit den dijk bij de Rijp, 1611.

8. Kwitantiën, 1621—1712.

9. Stukken betreffende den watermolen in den ban van Graft, 1626—1655.

10. Stukken betreffende het proces van Graft en de Rijp met Zuid-Schermer over den dijk benoorden het Noordeinde, 1626—1628.

11. Lijst der haardsteden in het Noordeinde, 1627.

12. Bestekken en conditiën aangaande het maken van de dijken, gelegen in de bannen van Graft, de Rijp en Zuid-Schermer, 1628—1652.

13. Stukken betreffende de Starmeer, 1631—1645.

14. Dijksrekeningen, 1642—1665.

15. Stukken betreffende de kerk van Graftdijk, 1643—1798.

16. Stukken betreffende het proces van Graft, de Rijp en Zuid-Schermer met Noord-Schermer en Schermerhorn over de verzwaring van hunne dijken, 1646.

17. Bestek en conditiën, waarop de regenten van den gemeenen ring der Eilands-dijkage willen besteden het maken en stellen van eenen achtkanten watermolen in den ban van Graft bij de Leije, 1652.

18. Stukken betreffende ambten en officiën, 1652—1800.

19. Ordonnantiën op de weeskamer te Graft, 1655.

20. Stukken betreffende de loterij te Graft, 1707—1712.

21. Stukken aangaande den koop der ambachtsheerlijkheid van Graft door de regering aldaar, 1731.

22. Rekeningen van ontvangst en uitgaaf rakende de dominiale revenuen der ambachtsheerlijkheid van Graft, Graftdijk en Noordeinde, met de kwitantiën daarbij behoorende. Drie en veertig stuks behalve de bijlagen, 1731—1774.

23. Register van ontvangst en uitgaaf der ambachtsheerlijkheid van Graft, Graftdijk en Noordeinde, 1734—1739.

24. Register als voren, 1740—1760.

ARCHIEF DER HEERLIJKHEID CALLANTSOOG.

I.

Privilegiën[1]).

1. Hendrik van Brederode en zijne vrouw Isabelle de Fontaines geven eenige punten van regten en keuren aan die van het Ooge, volgens welke deze zullen bestuurd worden, zaturdag na Onzer Vrouwendag te Middenoogst (17 Augustus) 1325. Defect.

2. Willem van Brederode bevestigt den hoofdzakelijken inhoud der regten en keuren, door Hendrik van Brederode en zijne vrouw Isabelle de Fontaines aan die van het Ooge gegeven, zondag na Paschen (10 April) 1328.

3. Dirk van Brederode bepaalt, dat alle landen, gelegen binnen den ban van het Ooge, schot zullen geven, behalve die, welke behooren tot de *papelijcke proven* of toekomen aan de heeren van Brederode, Sint Pontiaans-avond (18 November) 1365.

4. Reinoud van Brederode geeft aan die van het Ooge eene manier van regt, die hij wil dat deze zullen houden bij het heinen van hunne landen, zaturdag na Sint Aachtendag (9 Februarij) 1387. Bis.

5. Dezelfde verklaart, dat allen, die woonachtig zijn in den lande van het Ooge, gelijkelijk in alle schattingen en beden zullen gelden, donderdag na Pinksteren (21 Mei) 1388.

6. Johan van Brederode stelt eenige punten van regten vast, waaraan die van het Ooge voortaan zich zullen houden, Palmzondag (27 Maart) 1401.

7. Willem van Brederode beleent, op magtiging van zijnen

[1]) Het zijn afschriften op papier, gemaakt naar het origineel. Vijftien van de oorspronkelijke brieven, behalve een van Reinoud van Brederode gegeven 8 Julij 1532, hier niet vermeld, berusten nog in het Archief der gemeente Callantsoog.

broeder Walraven, Arend, heer van Egmond en IJsselstein, met de heerlijkheid van het Ooge, 29 April 1405.

8. Walraven van Brederode geeft aan die van het Ooge den wind en den windmolen aldaar ten behoeve van hunne kerk, 19 April 1415.

9. Dezelfde geeft eenige punten en artikelen van regten aan die van het Ooge, 18 November 1415. Bis.

10. Willem van Grimbergen schenkt aan de kerkmeesters van het Ooge de kosterij aldaar, hem gegeven door Johan van Brederode, ten behoeve van hunne kerk, Sint Maria Magdalena-dag (22 Julij) 1418.

11. Willem van Brederode geeft, als momber en voogd van zijnen neef, eenige regten aan die van het Ooge, Sint Baven-avond (30 September) 1420. Bis.

12. Dezelfde geeft den Jewel met zijn toebehooren aan de kerk van het Ooge, Sint Baven-avond (30 September) 1420.

13. Dezelfde bevestigt het handvest, door Willem van Brederode op zondag na Paschen 1328 en dat door Reinoud op donderdag na Pinksteren 1388 aan die van het Ooge gegeven, en geeft daarbij den Wavel met zijn toebehooren aan de kerk aldaar, Sint Baven-avond (30 September) 1420.

14. Reinoud van Brederode schenkt eenige handvesten en privilegiën aan die van het Ooge, zaturdag na Onzer Vrouwendag Purificatio (5 Februarij) 1452. Bis.

15. Dezelfde maakt voor die van het Ooge eenige bepalingen aangaande de vangst en den afslag van den visch, Sint Pontiaansdag (19 November) 1461. Bis.

16. Dezelfde verleent nog eenige nieuwe handvesten en privilegiën aan die van het Ooge, 30 Januarij 1465. Bis.

17. Walraven van Brederode geeft aan die van het Ooge ten behoeve van hunne kerk eenen duit van elke ton schol, die daar zal aankomen, en eenen stuiver van elk honderdtal kabeljaauwen, 23 November 1478.

18. Dezelfde belooft aan die van het Ooge te zullen betalen

eene jaarlijksche rente van vijftig Rijnsche gulden voor de gelden, ten zijnen behoeve door hen uitbetaald, met belofte van deze rente binnen den tijd van zes jaren te zullen aflossen, Sint Pieters-avond ad Cathedram naar den loop van den Hove (22 Februarij) 1487(8).

19. Dezelfde maakt voor die van het Ooge eenige bepalingen aangaande het versperren en stoppen der konijnengaten in de duinen. Verder confirmeert hij hunne oude privilegiën, usantiën en costumen, 31 Augustus 1512. Bis.

20. Dezelfde vergunt aan die van het Ooge, dat zij hunne molens, wanneer deze omver gewaaid of door ouderdom ingestort zijn, weder zullen mogen opbouwen of herstellen, 5 April 1520.

21. Dezelfde ordonneert die van het Ooge, om eenige punten van regten na te komen, tot herstel van eenige *corruptile ende quade usantiën*, dagelijks in dat dorp gebeurende. De dag- en jaarteekening ontbreekt.

22. Verklaring, door twee personen voor burgemeesteren van Alkmaar afgelegd, dat die van het Ooge tolvrij zijn te Spaarndam, Gouda, Schoonhoven en Gorinchem, 17 Januarij 1526(7).

23. Verklaring van drie poorters te Middelburg, afgelegd voor burgemeesteren, schepenen en raden dier stad, dat de inwoners van het Ooge nooit eenigen tol te Arnemuiden hebben betaald, zijnde op vertoon van hunnen tolbrief altijd daarvan vrijgesteld, 6 April 1526(7). Bis.

24. Reinoud van Brederode geeft vergunning aan die van het Ooge, om den Jewel, dikwijls door het water der zee overstroomd, te bedijken, 27 Mei 1536. Bis.

25. Dezelfde doet uitspraak in de geschillen van zijnen baljuw Gerrit van Spaernwoude met die van het Ooge over de betaling der gewone boeten en vergunt daarenboven aan zijne onderzaten van het Ooge, dat men daar op hooge feestdagen geene regtspraak zal houden, 9 September 1548.

26. Hendrik van Brederode bevestigt alle privilegiën, door zijne voorvaderen, heeren van Brederode, aan die van het Ooge gegeven, en voegt daarbij eenige nieuwe vrijheden, 25 Junij 1558. Bis.

II.

Perkamenten en losse papieren.

1. Erfpachtbrief van eene partij duinlands, gelegen in de heerlijkheid van Callantsoog, genaamd *de Kiefteglop*, 8 Maart 1589. Kopij.

2. Octrooi, door de Staten van Holland verleend aan Johan Colterman, om te mogen disponeren, testeren en ordonneren van al zijne goederen, zoo roerende als onroerende, zoowel in leen als in eigendom door hem bezeten, 23 Junij 1607.

3. Verlijbrief van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Philips Doublet, Johan Colterman, David Colterman en Albert de Veer, ieder van hen voor een geregt vierde part, 18 Januarij 1611.

4. Octrooi, door de Staten van Holland verleend aan de eigenaars der heerlijkheid Callantsoog, om de landen, aldaar liggende, op nieuw te bedijken, met vergunning van verschillende vrijdommen voor den tijd van vijftien jaren, 13 Maart 1612.

5. Conditiën, waarop de heeren van Callantsoog willen aanbesteden, om zekere roetalen slooten te graven, zoo ook wallen en greppels te maken, 23 April 1613.

6. Conditiën, waarop de heeren van Callantsoog willen verhuren hunne landen, 11 Mei 1613.

7. Staat en repartitie van de onkosten, gevallen op de dijkage in het noordoosten van Callantsoog, 28 December 1613.

8. Staat der kosten van den koop en de bedijking der heerlijkheid Callantsoog, 6 Januarij 1614.

9. Conditiën, waarop de heeren van Callantsoog voor den tijd van zes jaren willen verhuren de visscherij en de vogelarij aldaar, 1614.

10. Octrooi, door de Staten van Holland verleend aan Johan Colterman en zijne huisvrouw Susanna van Vlierden, om te mogen disponeren, testeren en ordonneren van al hunne goederen, 29 Augustus 1615.

11. Verlijbrief van het vierde part van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Johan Colterman, hem aanbestorven door den dood van zijnen vader, even zoo geheeten Johan Colterman, 15 September 1616.

12. Transport van een stuk lands, groot vierhonderd en veertig roeden, gelegen op den Jewel, 2 Februarij 1620.

13. Testament van Neel Cornelisdochter te Callantsoog, 15 October 1620.

14. Transport van een stuk lands, groot driehonderd zeven en zeventig roeden en dertien voeten, genaamd *de Bouweerem*, gelegen te Callantsoog, 20 Januarij 1625.

15. Transport van een stuk lands, groot honderd vijf en vijftig roeden, gelegen in *de Bouweerem*, 26 Januarij 1625.

16. Accoord der heeren van Callantsoog met de geërfden en ingelanden van het poldertje *de Kiefteglop*, 5 April 1626.

17. Transport van een stuk lands, groot omtrent zeshonderd roeden, gelegen in het binnenland van het bosch bij Callantsoog, 20 Januarij 1627.

18. Transport van een stuk weilands, genaamd *de Vooryen*, groot honderd en veertig roeden en twaalf voeten, gelegen in het binnenland bij Callantsoog, 3 Maart 1629.

19. Transport van een akkertje lands, groot vijf en dertig roeden, gelegen in het binnenland bij Callantsoog, 26 November 1629.

20. Transport van een stuk lands, groot zevenhonderd en zes roeden, gelegen op den Jewel in den ban van Callantsoog, 27 Februarij 1631.

21. Schuldbekentenis eener som van dertienhonderd een en veertig gulden en acht stuivers, spruitende uit den koop van het voorgaande land, 27 Februarij 1631.

22. Transport van een stuk lands, genaamd *het Rondstuck*, groot driehonderd negen en veertig roeden, gelegen op den Jewel in den ban van Callantsoog, 12 Maart 1634.

23. Schuldbekentenis eener som van achthonderd twee en ze-

ventig gulden, spruitende uit den koop van het voorgaande land, 12 Maart 1634.

24. Verlijbrief van een zesde part in een vierde part van het goed van Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Susanna Colterman, haar aanbestorven door den dood van haren vader Daniël Colterman, 5 November 1638.

25. Rekening van Mr. Clemens Boon, advokaat te Alkmaar, wegens onkosten, gevallen in Callantsoog, 1638.

26. Mutueel testament van Adriaan Cornelisz. Vos en Neel Cornelisdr. Vos, echtelieden te Callantsoog, 25 December 1649.

27. Vrijbrief, door de regering van Callantsoog afgegeven aan Jan Maartensz. Vester, schipper op het schip *de zwarte os*, met verzoek aan alle autoriteiten, om hem overal vrij te laten passeren, 2 April 1652.

28. Schuldbekentenis eener som van vijfhonderd Carolus-gulden door Aeriën Aeriënsz., poorter te Alkmaar, 1 Mei 1652.

29. Rekening van ontvangst en uitgaaf voor Gerard Colterman, heer van Callantsoog, 1655—1667.

30. Verlijbrief van het vierde part van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Mr. Johan van der Dussen, 30 Junij 1656.

31. Verlijbrief van twee zesde parten in een vierde part van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Bartha van Santen, 7 Mei 1678.

32. Reliëf der verzuimde leenverheffing van twee zesde parten in een vierde part van het goed in Callantsoog ten behoeve van Bartha van Santen, verleend door de Staten van Holland, 27 Mei 1678.

33. Reliëf der verzuimde leenverheffing van een vierde part van het goed in Callantsoog ten behoeve van Johan Colterman, verleend door de Staten van Holland, 19 September 1678.

34. Verlijbrief van vier perceelen van leenen van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Deliana de Vooght, weduwe van Diederik van Santen, 27 October 1679.

35. Deductie aangaande de oude gelegenheid van Callantsoog door Dirk Abbestee, secretaris en rentmeester dier heerlijkheid, 1686, met bijlagen.

36. Transport van twee perceelen lands, het eene gelegen in den Jewel, groot driehonderd en twaalf roeden, en het andere in den Zandpolder, groot omtrent tweehonderd en vijf roeden, 30 Januarij 1689.

37. Transport van zeker perceel lands, genaamd *de Halve Hasekamer*, groot omtrent vijfhonderd roeden, 2 Januarij 1694.

38. Transport van zeker stuk lands, genaamd *de Halve Hasekamer*, groot vierhonderd en vijf roeden, 1 November 1694.

39. Verlijbrief van zes perceelen van leenen van het goed in Callantsoog, gegeven door de Staten van Holland, op Wendelina Colterman, 6 Mei 1704.

40. Inventaris van al de brieven en papieren specterende de leengoederen van Callantsoog, 1713. Bis.

41. Inventaris van boeken en schrifturen betreffende de heerlijkheid Callantsoog, gekomen uit het kantoor van den overleden secretaris Dirk Abbestee, 1713.

42. Accoord aangaande de limietscheiding van Petten en Callantsoog, met de condemnatie van het hof van Holland daarop, 30 September 1722.

43. Obligatie ten behoeve der heeren van Callantsoog en ten laste van T. Muller, secretaris dier heerlijkheid, spruitende uit het slot zijner rekening, 31 Maart 1744.

44. Memorie van Mr. Jacob Coren van der Mieden, over het werk van den zanddijk, gedeeltelijk onder Callantsoog en gedeeltelijk onder den Helder en Huisduinen gelegen, 1 November 1746.

45. Attestatie aangaande den rijweg en het voetpad, gelegen te Callantsoog bij het pakhuis der heeren van deze heerlijkheid, 29 October 1750.

46. Verbaal eener reis naar de Schagerbrug en Callantsoog, gedaan door de heeren van Valkenburg, Smeeding en van Heezel in de maand Mei 1758.

47. Memorie aangaande het regt der heeren van Callantsoog op de zee- en strandvonderij aldaar, 1775.

III.

Bundels of verzamelingen papieren.

1. Brieven en andere stukken, ingekomen bij de heeren en vrouwen van Callantsoog, 1610—1783.

2. Koopbrieven en andere acten betreffende de heerlijkheid Callantsoog, 1602—1728.

3. Stukken betreffende de tienden van Callantsoog, 1611—1645.

4. Rekeningen van ontvangst en uitgaaf der heerlijkheid Callantsoog, 1612—1657.

5. Rekeningen en kwitantiën der heeren van Callantsoog, 1713—1776.

6. Stukken betreffende de houtvesterij van Callantsoog, 1622—1750.

7. Memoriën rakende de heerlijkheid Callantsoog, 1630—1645, met een register.

8. Proces-stukken der heeren van Callantsoog, 1643—1762.

9. Particuliere afrekeningen aangaande de buitengorsen en de duinmaaijerij der heerlijkheid Callantsoog, 1682—1727.

10. Stukken betreffende het verlij der heerlijkheid Callantsoog, 1702—1762.

11. Stukken betreffende de zee- en strandvonderij van Callantsoog, 1703—1777.

ARCHIEF VAN HET EILAND WIERINGEN.

Privilegiën, perkamenten en losse papieren.

1. Hertog Albrecht geeft eenige regten en vrijheden aan die van *Wieringherlant*, dingsdag na Beloken Paschen (15 April) 1382[1]).

2. Hertog Albrecht geeft eene nadere verklaring der regten en vrijheden, door hem in hetzelfde jaar aan die van *Wieringherlant* gegeven, maandag na Sint Laurens-dag (11 Augustus) 1382[2]).

3. Hertog Albrecht belooft aan die van *Wieringherlant*, dat hij en zijne nakomelingen hen nooit zullen scheiden van de heerlijkheid van Holland noch van het baljuwschap van Kennemerland en van Friesland, en dat zij altijd hunne vierschaar zullen houden te *Alcmer*, dingsdag na Sint Lucas-dag (20 October) 1388[3]).

4. Hertog Albrecht bevestigt al de privilegiën en handvesten, door hem en zijne voorvaderen, graven van Holland, gegeven aan die van *Wieringherlant*, Sint Nicolaas-dag (6 December) 1389.

5. Hertog Albrecht geeft Vidimus van eenen brief van graaf Willem van Henegouwen, waarbij deze aan die van *Wieringherlant* verkoopt het regt van den molen, den wind en de gruit op donderdag na Paschen (1 April) 1344[4]) en voegt daarbij nog de bijzondere vergunning, dat noch hij, noch iemand anders, ten ware hij een schotbaar man en woonachtig in *Wieringherlant* zij, aldaar eenen molen zal zetten, 27 Mei 1391.

6. Hertog Albrecht vergunt aan die van *Wyeringen*, dat zij

---

[1]) Van Mieris, Groot Charterboek van Holland, Deel 3, bl. 386.

[2]) Van Mieris, t. z. p. Deel 3, bl. 389.

[3]) Van Mieris, t. z. p. Deel 3, bl. 506.

[4]) Deze brief is te vinden bij van Mieris, Groot Charterboek van Holland, Deel 2, bl. 681, waar echter verkeerdelijk *grind* voor *gruit* geschreven staat. De beteekenis van gruit en gruitgeld wordt door Wagenaar verklaard in zijne Beschrijving van Amsterdam, Deel 1, bl. 99.

wegens de vermindering van het getal buurlieden aldaar voortaan niet meer, zoo als vroeger, met zes en twintig maar slechts met veertien riemen en zoo vele mannen, als daarbij behooren, hem zullen dienen bij heervaarten en andere gelegenheden, 22 November 1399.

7. Graaf Willem beveelt die van *Wieringen*, om van de tweehonderd nobelen, die zij hem schuldig zijn, de helft te betalen aan Dirk Coppier en Arend Coppier, kooplieden van *Culenburg*, in korting der gelden, hun verschuldigd voor geleverde wijnen, Sint Jacobs-dag Apostel (25 Julij) 1406.

8. De hertogin Margareet van Bourgondië bevestigt alle privilegiën en vrijheden, door hare voorouders en haren overleden echtgenoot, graaf Willem, aan die van *Wyeringen* verleend, 17 December 1418.

9. Hertog Jan van Beijeren bevestigt de privilegiën en handvesten, door de vorige graven van Holland aan die van *Wyeringen* gegeven, 4 Maart 1421 hofstijl.

10. Hertog Filips stelt eenige punten van regten vast, te volgen door schout en schepenen van *Wieringen* bij de regtsbedeeling aldaar, 14 Mei 1447. Kopij.

11. Hertog Filips geeft regten en vrijheden aan die van *Wyeringen*. Uit dit stuk blijkt, dat de vrijheid van dat eiland buitendijks toen vijfhonderd roeden verre zich uitstrekte, 8 Mei 1452.

12. Hertog Filips verzoent zich met de bewoners van *Wyeringen*, die met de Kennemers tegen hem opgestaan waren, en herstelt hen in het bezit van hunne deswege verbeurde regten en vrijheden, Junij 1456.

13. Magtiging van den Raad in Holland op den eersten deurwaarder, om zes heemraden op *Wieringen* aan te stellen, ten einde aldaar den dijk te keuren en te schouwen (1478). Kopij.

14. Hertog Albrecht van Saksen schenkt aan die van *Wyeringen*, met de Kennemers tegen hem opgestaan zijnde, vergiffenis voor hunne ongehoorzaamheid en geeft aan hen hunne verbeurde regten en vrijheden terug, 25 Mei 1492 [1]).

---

[1]) Lams, Handvesten van Kennemerland, bl. 85.

15. Onderlinge verbindtenis der regenten van *Wieringen*, dat, wanneer iemand van hun eiland aangaande zaken van het gemeene land voor het hof geroepen wordt, de buren het regt voeren en de onkosten betalen zullen, 4 Julij 1540 [1]). Kopij.

16. De rekenkamer van Holland geeft voor den tijd van twintig jaren vergunning aan die van *Wieringen*, om aan den rentmeester van Kennemerland veertig in plaats van negentig ponden, zoo als vroeger het geval was, jaarlijks te betalen voor erfpacht van de visscherij binnen den bedrijve van *Wieringen*, 29 October 1586.

17. Onderlinge verbindtenis der gemeene waarschappen en schepenen van *Wieringen*, dat, wanneer iemand, voor het gemeene land zaken doende, in kosten of schade mogt vervallen, zij deze gelijkelijk zullen dragen, 10 Januarij 1597 [2]).

18. Request der regering van *Wyeringen* aan de rekenkamer der grafelijkheid met beklag over eene nieuwe ordonnantie, op het dijkregt van dat eiland geconcipiëerd door den officier, met verzoek, om bij de oude keuren en ordonnantiën gemaintineerd te mogen worden; waarbij gevoegd is de apostille der rekenkamer daarop, 5 October 1609.

19. Verklaring van dijkgraaf en heemraden van *Wyeringen*, voor schepenen van dat eiland afgelegd, aangaande het wegzinken en weder herstellen van den dijk op *den Oever*, 13 Junij 1610.

20. Verklaring der schepenen van *Wieringen*, dat de betrekking van voogden der weezen op dat eiland altijd onderscheiden is geweest van die van voogden der armen, 19 November 1618.

21. De Staten van Holland geven vergunning aan die van *Wieringen*, om jaarlijks op den gewonen tijd burgemeesteren en schepenen voor hun eiland te verkiezen, 11 Junij 1621.

22. De rekenkamer van Holland gelast, op verzoek der regering van *Wieringen*, den rentmeester-generaal van Kennemerland

---

[1]) Geschreven bij de kopij van den brief van 22 November 1399.

[2]) Insgelijks geschreven bij de voorgaande kopij.

en West-Friesland Johan Colterman, om in zijne voorwaarden van de verkooping der tienden op het eiland *Wieringen* de volgende woorden te stellen: „Elcke tiendecooper sal gehouden zijn, als hem de weete gedaen is, 't zij van den eygenaer ofte pachter, binnen vier ende twintich uren te comen vertienden ende de hoopen ommeslaen aleer hij deselve op zijnen wagen lade, ofte indien hij in gebreecke blijft ende binnen deselve vier ende twintich uren niet gereet en is, noch en compt ofte ommeslaet, dat de eygenaer ofte pachter alsdan sal mogen vertienden ter presentie van twee schepenen ofte twee gebuyeren ende daerop zijn cooren ende vruchten uyten velde t'huys voeren, 22 Mei 1623.

23. Verklaring, ten verzoeke der regering van *Wyeringen* voor schepenen aldaar door vier personen afgelegd, dat bij dijkbreuk op dat eiland de gebroken dijken altijd door de gemeente of het gemeene land zijn gemaakt tot de hoogte van drie voeten boven dagelijksch tij en ter breedte van zes voeten, 21 Julij 1625.

24. Request der regenten van *Wieringen*, om wegens hunne zware lasten en desolate dijken ontslagen te mogen worden van de betaling van het vierde deel van hun hoofdgeld, met de afwijzende beschikking der Staten van Holland op dit verzoek, 17 Mei 1627.

25. Verklaring, ten verzoeke van burgemeesteren en regenten van *Wieringen* door drie personen afgelegd, dat een vorige pachter te *Ivolitushouff*, genaamd Jan Albertsz. Raef, die de bezaaide landen van het eiland in pacht had, meer ontvangen heeft dan hem regtens toekwam, waarom hij dit weder heeft moeten teruggeven, 4 December 1628.

26. Request van burgemeesteren en regeerders van *Wieringen* aan de rekenkamer van Holland, waarbij zij verscheidene klagten tegen hunnen schout Pieter Albertsz. inbrengen en verzoeken, dat deze, ter bevordering der rust op hun eiland, uit zijne betrekking ontslagen worde, z. j. (1629).

27. Verklaringen, afgelegd door de heemraden van *Wieringen*, zoo ook door anderen, ten laste van Pieter Albertsz., als dijkgraaf van dat eiland, 28 Junij 1629.

28. Request der regenten van *Wieringen* aan Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier om continua-

tie van hunne subsidie tot onderhoud van den openbaren godsdienst op hun eiland, met het antwoord van deze daarop, waarbij hun nogmaals maar voor de laatste maal eene som van honderd gulden te dien einde wordt toegelegd, 4 Julij 1629.

29. De Staten van Holland vergunnen aan die van *Wieringen*, om ieder jaar op Pinksteren hunne wethouderschap te mogen verzetten, zonder dat iemand zal gehouden zijn, langer dan een jaar tijds de magistratuur daar te bedienen, 28 Mei 1638.

30. Ordonnantie, naar welke de secretaris van het eiland *Wieringen* zich zal hebben te reguleren in het stuk van zijn officie, gearresteerd door de rekenkamer van Holland, 3 December 1638.

31. Overeenkomst der rekenkamer van Holland met de regering van *Wieringen*, waarbij aan deze de etting der oude dijken met de barmte voor dertig en de visscherij aldaar voor twintig ponden in gebruik wordt gegeven, 5 December 1648. Kopij.

32. De Staten van Holland geven vergunning aan die van *Wieringen*, om bij continuatie gedurende den tijd van tien jaren op elke ton bier, bij de tappers of herbergiers van hun eiland in te leggen, te heffen drie en twintig stuivers, ten dienste van hunne kerk en godsdienstoefening, 16 December 1647.

33. Accoord der burgemeesteren van *Wieringen* met den schout van dat eiland Jan van Westerholt over de voordeelen, door dezen te genieten bij de waarneming van zijn ambt, 1 Julij 1648.

34. Request der regering van *Wieringen* aan de Staten van Holland, om te mogen hebben eene subsidie tot herstelling van hun eiland en dijken, zwaar beschadigd door den storm tusschen den 4den en 5den Maart 1651, met de apostille der Staten daarop, waarbij zij aan die van *Wieringen* eene subsidie van vijf duizend gulden toeleggen, 25 Mei 1651.

35. Transport van eenige landen, gelegen op Wieringen, 3 Julij 1656.

36. Accoord van de rekenkamer der domeinen van Holland met den Heer van Schagen over de exercitie der vogelarij op het eiland Wieringen, 2 Februarij 1660.

37. Advijs van Gecommitteerde Raden van West-Friesland en

het Noorder-Kwartier aan de Staten van Holland, om volgens het request der regering van *Wieringen* het octrooi, aan die van *Wieringen* den 16den December 1656 verleend, weder voor tien jaren te continueren, 21 October 1666.

38. Lijst der bierstallen, na gedane visitatie gevonden op het eiland Wieringen, 1 Julij 1669.

39. Schuldbekentenis van vijfhonderd gulden, spruitende uit den koop van een huis en erf aan de *Schagerbrugh*, 28 Februarij 1695.

40. Transport van een huis en erf, gelegen in de Zijpe, 30 April 1699.

41. Losrente-brief op naam van Gerbrand Aartsz. ten laste van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, 1 Mei 1702.

42. Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier verzoeken het bestuur van *Wieringen*, om aan het einde van den wierdijk bewesten *den Oever* eenen wierriem te leggen en hun berigt te geven aangaande den toestand der gronden en dijken op den hoek van *Westerland* bij *de Balg*, met opgave hoe veel die gronden sedert eenige jaren zijn afgenomen en verdiept, 4 October 1703.

43. Dijkgraaf en burgemeesters van *Wieringhen* geven aan Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier berigt aangaande het verlengen van de wierriemdijken bewesten *den Oever* en betreffende den uitslag van de peiling der diepten omtrent het westeinde van het eiland, 8 November 1703.

44. Inspectie der wierhoofden bij *den Oever* door Adriaan Wentel op order der Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, met eene calculatie der kosten, waarop eene reparatie van deze hoofden zal komen te staan, 26 Augustus 1706.

45. Request der regenten van *Wieringen* aan Gecommitteerde Raden van West-Friesland en het Noorder-Kwartier, om hun de behulpzame hand te bieden tot reparatie der dijken van hun eiland, op negen plaatsen doorgebroken bij den storm van 25 December 1717, met eene specificatie van de schade, daardoor veroorzaakt, 30 December 1717.

46. Missive van R. de Glarges, griffier der Staten van Holland aan I. van Greuningen, baljuw en dijkgraaf van *Wieringen*, met verzoek om antwoord op de volgende vragen: Van wie en op wat wijze *Wieringen* aan de grafelijkheid gekomen is, om welke reden deze dat eiland heeft aangekocht, en of er redenen bestaan, waarom *Wieringen* door de grafelijkheid niet kan of mag verkocht worden, 24 Januarij 1720.

47. Transport van een huis en erf, gelegen in den polder van Laag Boskoop, 5 Mei 1721.

48. Transport van een huis en erf, gelegen in den Hazepolder, 6 Junij 1721.

49. Transport als voren, 27 November 1725.

50. —— — —— 22 Januarij 1751.

51. Transport van een huis en erf, gelegen in den polder van Laag Boskoop, 5 Mei 1756.

VIJFDE AFDEELING.

Inventarissen van Archieven [1]).

Abbekerk.	Gemeente.
Akersloot en Woude. *	———
Alkmaar.	———
Amsterdam	———
Ankeveen. *	———
Assendelft. *.	———
Barsingerhorn.	———
Beemster.	Waterschap.
Beets. *	Gemeente.
Beetskoog.	Waterschap.
Bennebroek. *	Gemeente.
Benningbroek. Zie Zijbecarspel.	
Bergen.*	Gemeente.
Beverwijk. *.	———
———	———
Blaricum. *	———
Bloemendaal. *	———

[1]) De Archieven, waarop deze Inventarissen betrekking hebben, bevinden zich niet in het Provinciale Archief maar op de plaatsen, tot welke zij behooren. De Inventarissen der plaatsen, met een sterretje geteekend, zijn door een ander, gewoonlijk eenen burgemeester of secretaris, bewerkt, terwijl al de ongeteekende door mij vervaardigd zijn, somtijds zijn er twee Inventarissen van ééne plaats, waarvan ik dan den tweeden gemaakt heb.

Blokker (Ooster en Wester).*	Gemeente.
Bovencarspel.*	——
Broek in Waterland.*	——
Buiksloot.*	——
Bijlmermeer.*	Waterschap.
Callantsoog.	Gemeente.
Castricum.*	——
——	——
Diemen.*	——
Edam.	——
Egmond aan Zee.*	——
Egmond binnen.*	——
Enkhuizen.*	——
——	——
Geestmerambacht.	Waterschap.
Gooiland.	Baljuwschap.
Graft.*.	Gemeente.
——	——
's Graveland.*	——
Grootebroek en Lutjebroek.*	——
—— —— ——	——
Haarlem.*	——
——*.	Arrondissements-regtbank.
Haarlemmerliede en Spaarnwoude.*	Gemeente.
Haringcarspel.*.	——
Hazedwarsdijk.*	Waterschap.
Hazepolder. Zie Zijpepolder.	
Heemskerk.*	Gemeente.
——	——
Heemskerker Noord- en Zuidbroek.	Waterschap.
Heemstede.*	Gemeente.
Heilo.	——
Helder (De)*	——
——	——
Hensbroek.*	——

Hollaardsbroek.	Waterschap.
Hondsbosch en duinen tot Petten. *	Zeewering.
Hoogcarspel. *	Gemeente.
Hoogwoud.*	———
Hoorn. *	———
Houtrijk en Polanen. *	———
Huizen. *	———
Ilpendam.	———
Jisp. *	———
Katwoude. *	———
———	———
Koedijk. *	———
Koog aan de Zaan.*	———
Kortenhoef. *	———
Krommenie. *	———
Laander-polder. Zie Westbijlmerpolder.	
Landsmeer. *	Gemeente.
Laren. *	———
Lutjebroek. Zie Grootebroek.	
Maarten (Sint).*	Gemeente.
Marken binnen. Zie Uitgeest.	
Medemblik. *	———
Midwoud. *	———
———	———
Monnikendam.	———
Muiden.*	———
Naarden. *	———
———	———
Nederhorst den Berg. *	———
Nibbixwoud.	———
Nieuwe Niedorp. *	———
——— ———	———
Nieuwendam. *	———
Nieuwer Amstel. *	———
Noord Scharwoude.*	———

Noorder-Koggen (Vier)	Waterschap.
Noorder-Kwartier. *	Gecommitteerde Raden.
Obdam. *	Gemeente.
Oosthuizen	———
Oostwoud	———
Oostzaan. *	———
Oterleek.	Kerk.
Oudcarspel.*	Gemeente.
———	———
Oude Niedorp. *	———
Oudorp. *	———
———	Kerk.
Petten. Zie Hondsbosch.	
Polanen. Zie Houtrijk.	
Purmerend.	Gemeente.
Ransdorp.	———
Rijp (De) *.	———
———	———
Schaalsmeer. *	Waterschap.
Schagen. *	Gemeente.
Schellinkhout.	———
Schoorl.	———
Schooten. *	———
Sloten. *	———
Spaarndam *.	———
Spaarnwoude. Zie Haarlemmerliede.	
Spanbroek.	Heerlijkheid.
Terschelling. *	Gemeente.
Texel.	———
———	Kerk.
Twisk	Gemeente.
Uitgeest en Marken binnen. *	———
——— —— ——— ———	
Uitwaterende Sluizen	Waterschap.
Velsen.*	Gemeente.

Vlieland.	Gemeente.
Warmenhuizen.*	————
Watergraafsmeer.*	————
Waterland.	.Heerlijkheid.
Weesp.*	Gemeente.
Weespercarspel.*	————
Westbijlmer- en Laanderpolder	Waterschap.
Westerkoog.	————
Westzaan.*	Gemeente.
————	.Heerlijkheid.
Wieringen	Gemeente.
Winkel.*	————
Wognum.*	————
————	————
Wormer.*	————
————	————
Wormerveer.*	————
Woude. Zie Akersloot.	
Wijdenes.	Gemeente.
Wijde Wormer.*	————
Zaandijk.*	————
Zwaag.*	————
Zijbecarspel en Benningbroek.*	————
———— — ————	————
Zijpe (De)*.	————
Zijpe- en Hazepolder.*	Waterschap.

DERDE GEDEELTE.

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN [1]).

EERSTE AFDEELING.

Algemeene kaarten van Nederland.

1. Carte nouvelle de la Comté de Hollande et de la Seigneurie d'Utrecht, ou sont exactement marqués toutes les villes, villages, hamaux et généralement tout se qui s'y trouve, Amst. chez I. Covens et C. le Mortier. *

2. Carte de la Hollande, comprenant le Limbourg Hollandais et le Grand Duché de Luxembourg, 1835.

3. Nieuwe Etappe-kaart van het Koningrijk der Nederlanden, vervaardigd op het Topographische Bureau van het Departement van oorlog, 1848. Zes bladen.

4. Staatkundige kaart van het Koningrijk der Nederlanden, vervaardigd door I. I. van Kerkwijk, 1858.

5. Algemeene kaart, waarop zijn aangewezen de onderscheidene ontwerpen, welke door de commissie tot onderzoek der beste rivier-afleidingen bij haar rapport zijn voorgesteld, geteekend door L. A. Paulmier en voltooid door A. Outies onder directie van den kolonel I. E. van Gorkum, z. j..

---

[1]) De kaarten worden bewaard in twee kaarten-kasten, behalve de met een sterretje geteekende, welke aan den muur gehangen of afzonderlijk geplaatst zijn.

6. Kaart van den loop der rivieren de Rijn, de Maas, de Waal, de Merwede, de Lek en de Linge, waarop alle door die rivieren veroorzaakte belangrijke dijkbreuken, alsmede de zich in dezelve vastgezet hebbende ijsdammen sedert de XV^{de} eeuw met het jaartal zijn aangeduid door D. I. Glimmerveen, 1843.

7. Kaart van de rivier de IJssel, van Westervoort tot Kampen, vervaardigd op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken door L. I. A. van der Kun en R. Musquetier. Twintig bladen benevens twee supplementaire bladen.

8. Kaart van de rivier de Boven-Maas, van Visé tot Woudrichem, op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken onder directie van L. I. A. van der Kun en R. Musquetier opgemeten en vervaardigd door E. Olivier Dz.. Vier en dertig bladen.

9. Kaart van de rivieren de Boven- en Neder-Rijn, de Lek en de Nieuwe Maas, van Lobith tot Brielle, vervaardigd op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken onder directie van B. H. Goudriaan. Twintig bladen benevens twee supplementaire bladen voor den Ouden Rijn en voor de Noord.

10. Kaart van de rivieren de Oude en Nieuwe Merwede, op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken onder directie van L. I. A. van der Kun opgemeten en vervaardigd door E. Olivier Dz. en F. F. I. Machen. Negen bladen.

11. Kaart van de rivier de Hollandsche IJssel, van Gouda tot IJsselmonde, op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken onder directie van L. I. A. van der Kun opgemeten en vervaardigd door E. Olivier Dz. en I. Leijds. Drie bladen.

12. Kaart van de Nieuwe Merwede en het Hollandsche Diep, van de Tongplaat tot de Noordschans, op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken onder directie van I. A. Beijerinck opgemeten, gepeild en geteekend door E. Olivier Dz. en C. B. Olivier. Twee bladen.

13. Topographische en militaire kaart van het Koningrijk der Nederlanden, vervaardigd door de officieren van den generalen

staf en gegraveerd op het Topographische Bureau van oorlog. Twee en zestig bladen, benevens een verzamelingsblad.

14. Kaart van Amstelland, zijnde een verzamelingsblad, overgenomen uit het Kaartboek van Amsterdam Lr. D: „Waerin vertoont werden de landen, toebehoorende aen de Stadt Amstelredamme, alsoo deselve gheleghen ende bevonden sijn in den jare onses Heeren ende Salichmaeckers MDCXXIII, geteekend door C. Danckertsz. de Rij. Kopij, vervaardigd in 1867 door J. G. van Niftrik, stads-ingenieur van Amsterdam.

15. Nieuwe accurate kaart van Amstellandt met een gedeelte van 't Sticht, Rhijnlandt en Noord-Hollandt, met de IJe-stroom en de banscheidingen van de steden en dorpen, daarin gelegen, benevens de situatie van al de polders, molens, enz., gemeten en geteekent door I. van Petersom, z. j..

16. Nieuwe kaart van het baljuwschap van Amstelland, uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion, 1749.

17. Nieuwe kaart van het hoogheemraadschap van Rijnland alsmede van Amstelland, het waterschap van Woerden, met alle de uitgeveende plassen, droogmakerijen, enz., uitgegeven te Amsterdam bij Is. Tirion, 1745.

18. Groote kaart van het hoogheemraadschap van Rijnland, vernieuwd, geampliëerd en gecorrigeerd in 1687, en weder vernieuwd in 1746. Twaalf bladen behalve de wapens. Bis.

19. Kaart van een gedeelte van het hoogheemraadschap van Rijnland, geteekend door F. W. Conrad, 1800.

20. Kaart van het hoogheemraadschap van Rijnland, vervaardigd naar de nieuwste kaarten en eigene meting en opneming, alsook mededeeling van den landmeter W. I. van Kampen, door I. Kros, 1855.

21. Kaart van het oosterdeel en het oostelijk gedeelte van het zuiderdeel der grensscheiding van het hoogheemraadschap van Rijnland, geteekend door I. Kros, 1855.

22. Kaart van het hoogheemraadschap van Rijnland, gemeten

en geteekend door de landmeters van Rijnland. Een en zestig bladen [1]).

23. Chemin de fer Neerlandais Utrecht-Zwolle, carte générale et profil en long, indiquant la situation des travaux, 1860.

24. Album van staats-spoorwegen. Vierhonderd bladen.

---

[1]) Bij het slot van het eerste artikel van het reglement van Rijnland, gemaakt in 1857, werd bepaald, dat eene kaart van de grenslijn van Rijnland, onder toezigt van Gedeputeerde Staten, zou worden opgemaakt. In het jaar 1866 ontvingen de provinciën Noord- en Zuid-Holland elk een exemplaar van deze grenskaart. Het derde exemplaar werd geplaatst in het Archief van Rijnland.

TWEEDE AFDEELING.

Provinciale kaarten van Nederland, uitgenomen die van Noord-Holland.

---

1. *Noord-Braband.* Kaart der provincie Noord-Braband volgens de opmetingen van het kadaster, 1842. Twaalf bladen met eene verzamelingskaart.

2. *Gelderland.* Topographische kaart van de provincie Gelderland, op last der Staten van dat gewest vervaardigd door W. Kuyk Jr., 1843. Vijftien bladen.

3. *Zuid-Holland.* Kaart van de provincie Zuid-Holland, opgemaakt op last der Provinciale Staten van dat gewest, 1846. Negen bladen.

4. *Zuid-Holland.* Tweede en gewijzigde uitgave van de voorgaande kaart, vervaardigd in 1867. Negen bladen.

5. *Zeeland.* Kaart van het eiland Walcheren volgens de opmetingen van het kadaster, door P. Lampert, 1852.

6. *Zeeland.* Kaart van de provincie Zeeland in hare tegenwoordige gesteldheid, met al de bedijkingen, kanalen, afwateringen, kunstwegen, telegraaf-lijnen enz., door A. Magielse en I. I. Brandt, 1860.

7. *Utrecht.* Statistieke kaart van de provincie Utrecht, vervaardigd door L. van de Kasteele, 1844.

8. *Utrecht.* Kaart van de provincie Utrecht, vervaardigd op last der Staten van dat gewest door J. H. Kips, 1850. Vier bladen.

9. *Friesland.* Nieuwe atlas van de provincie Friesland, bevattende kaarten van de dertig grietenijen of gemeenten met de daarin gelegen elf steden en haar grondgebied, alsmede van de eilanden Ameland en Schiermonnikoog, naar de kadastrale plannen geteekend op last der Provinciale Staten van Friesland, 1849—1859. Twee en dertig bladen.

10. *Friesland.* Algemeene kaart van de provincie Friesland, uit kadastrale en andere officiële bescheiden zamengesteld en uitgegeven op last der Staten van Friesland, 1863. Vier bladen.

11. *Overijssel.* Topographische kaart der provincie Overijssel, op last der Staten van dat gewest vervaardigd, 1849. Vier bladen.

12. *Groningen.* Nieuwe kaart van de provincie Groningen, bewerkt naar de topographische kaart van het Departement van oorlog door I. H. van de Weijer, z. j.. Negen bladen.

13. *Drenthe.* Nieuwe kaart van de provincie Drenthe, vervaardigd naar de nieuwste bronnen onder toezigt van het provinciaal bestuur van dat gewest door I. Smulders, 1869.

14. *Limburg.* Kaart van het hertogdom Limburg, vervaardigd met goedkeuring der Provinciale Staten volgens de uitkomsten van het kadaster door I. F. Bonniver, 1849. Vier bladen.

15. *Limburg.* Tweede en vermeerderde uitgave van de voorgaande kaart, vervaardigd in 1859. Vier bladen.

DERDE AFDEELING.

Kaarten van de provincie Noord-Holland.

---

1. Plattegronden in kleuren der steden van Noord-Holland, geteekend door Jacob van Deventer omstreeks het jaar 1570. Het is de minuut der kaarten, door hem vervaardigd op last van koning Filips II, welke later overgeteekend naar Spanje zijn opgezonden. Zij zijn dertien in getal, bevattende afbeeldingen van Amsterdam, Haarlem, Alkmaar, Hoorn, Enkhuizen, Medemblik, Purmerende; Edam, Grootebroek, Monnikendam, Weesp, Muiden en Naarden. Daarbij zijn gevoegd gedrukte plattegronden van lateren tijd ter aanwijzing van de uitlegging dier plaatsen.

2. Kaart van Noord-Holland, gecopiëerd door den heer D. Delcroix naar de originele kaart, voorkomende in een Atlas met acht en dertig kaarten van de Nederlanden, op last van koning Filips II in of kort na het jaar 1572 vervaardigd door Jacob van Deventer. Welke Atlas door den heer Gachard, Rijks-archivaris van België is aangekocht voor dat rijk en daarna geplaatst in de koninklijke bibliotheek te Brussel.

3. Dezelfde kaart op grootere schaal, maar waaraan het noordelijke gedeelte der provincie Noord-Holland, gelegen boven Schagen, ontbreekt.

4. Vernieuwde kaart van Noord-Holland en West-Friesland benevens het voornaamste gedeelte van Rijnland en de daaraan grenzende landen, gevolgd naar de kaart van Joost Jansz. Beeldsnijder anno 1575, door I. van Jagen, 1778. Bis.

5. Kaart van een gedeelte der provincie Noord-Holland, gevolgd naar de kaart van Joost Jansz. Beeldsnijder, gegraveerd z. n. en j..

6. Caerte van Noord-Holland en West-Friesland door Joost Jansz. Beeldsnijder anno 1575, geteekend in 1776 door ...., geadmitteerd landmeter van Noord-Holland. *

7. Noord-Hollands Noordelijkste en Zuidelijkste gedeelte, uitgegeven te Amsterdam bij I. Tirion, z. j.. Twee bladen.

8. Kaart der provincie Noord-Holland, geteekend door I. Covens en gegraveerd door C. van Baarsel, 1792. Bis.

9. Paskaart van Texel tot aan de Hoofden met de zeekust van Noord-Holland, Amst. bij H. Doncker, z. j..

10. Nieuwe, zeer accurate zeekaart van den Hollandschen wal, strekkende van de Maas tot Texel, opgenomen door Rokusz. Douw en geteekend door Agge Roskam Kool, z. j..

11. Kaart van het noordelijke gedeelte der zeekusten van het Koningrijk Holland, onder directie van F. W. Conrad zamengesteld door J. W. de Thomeze, 1807.

12. Kaart van het zeestrand der provincie Noord-Holland, van Zandvoort tot Egmond aan Zee, get. z. n. en j. (1846).

13. Kaart van de Noord-Hollandsche kust langs de Noordzee, van het Nieuwe Diep tot bezuiden Zandvoort, vervaardigd op last en onder directie van Jhr. I. Ortt van Schonauwen door C. van der Sterr, 1853.

Op deze kaart zijn geplaatst afteekeningen van de volgende bijzondere kaarten.

1. Kaart van Huisduinen en den Helder, door P. Muller, 1688.
2. Peiling van de Heldersche kust, door A. Wentel, 1694.
3. Kaart van Huisduinen en den Helder, door Adrianus Antonii, 1571.

4. Kaart van de Camper- en Hondsbossche duinen en dijken, door Dirk Abbestee, 1682.
5. Het dorp Callantsoog, 1848.
6. Het dorp Callantsoog, door D. Zoutman, 1665.
7. Situatie-teekening van het strand voor Callantsoog, 1818.
8. Kaart van den Hondsbossche en de duinen tot Petten, door J. Spruytenburgh, 1730.
9. Egmond aan Zee, 1848, z. n..
10. Egmond aan Zee, door I. Rollerus, 1717.
11. Egmond aan Zee, door I. Rollerus, 1686.
12. Kust-triangulatie, door A. Tindal, 1837 en 1838.
13. Peilingen voor de Noord-Hollandsche kust, door C. van der Sterr en P. van der Sterr, 1851.
14. Het dorp Wijk aan Zee, 1853.
15. Recapitulatie van de veranderingen der Noord-Hollandsche kust van Kijkduin tot Zandvoort, van 26 September 1843 tot 18 Junij 1853.
16. Het dorp Zandvoort, 1853.
17. Kaart van het strand bij Callantsoog, door C. W. Klijn, 1817.

14. Kaart van het strand der Noordzee langs den vasten wal van de provincie Noord-Holland ter aanwijzing van de strandmijlpalen, geplaatst langs de kust voor de jaarlijksche strandmetingen, die sedert 1833 worden verrigt, uitgegeven op last van Gedeputeerde Staten der provincie Noord-Holland, 1863. Zes bladen.

15. Schetskaart van eene veronderstelde grensscheiding tusschen de provinciën Noord- en Zuid-Holland volgens de strekking der gronden ten jare 1531 in de Haarlemmer- en Leidsche meren, get. z. n. en j. (1843).

16. Kaart van de provincie Noord-Holland, gemaakt op last van de Staten dezer provincie door Cornelius Groll, z. j.. Twaalf bladen.

17. Waterstaats-kaart van Noord-Holland, zijnde een gedeelte der waterstaats-kaarten van Nederland, vervaardigd op last van Zijne Excellentie den minister van binnenlandsche zaken onder toezigt van den Inspecteur van waterstaat in algemeenen dienst F. W. Conrad en den Luitenant-kolonel van den generalen staf I. A. Besier, 's Gravenhage, 1865.

18. Kaart der provincie Noord-Holland, vervaardigd door A. Koot Jr. en H. F. Puls, Amst. 1848. Zes bladen.

19. Kaarten van landen, gelegen onder de gemeenten van de provincie Noord-Holland, vervaardigd op specialen last van de hoofdcommissie tot de zaken der verponding in Holland en door de administratie van het kadaster in de Hollandsche Departementen in de jaren 1810 en 1811 [1]). Acht en zeventig stuks, zijnde:

1. Kaart van een gedeelte van den Sloter-binnenpolder, gelegen onder de jurisdictie van Sloten, arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, gemeten en in kaart gebragt door I. F. Burgers, 1810.
2. Kaart van een gedeelte van den Sloter-binnenpolder, gelegen onder de jurisdictie van Sloten en Sloterdijk, arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, opgemeten en in kaart gebragt door B. Bijnen, 1810.
3. Kaart van een gedeelte van den Aker-Polder, gelegen onder de jurisdictie van Sloten, arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, gemeten en in kaart gebragt door A. van Dongen, 1810.
4. Kaart van een gedeelte van den Aker-polder, gelegen onder de jurisdictie van Sloten, arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, gemeten en in kaart gebragt door I. A. Knaap, 1810.
5. Kaart van een gedeelte der jurisdictie Osdorp, opgemeten door W. Swaan, 1810.

---

[1]) Daar de landen dezer kaarten op verschillende plaatsen der provincie gelegen zijn, heb ik gemeend, de geheele verzameling, als één geheel uitmakende, onder de provinciale kaarten van Noord-Holland te moeten brengen.

6. Kaart van een gedeelte van den Osdorper-binnenpolder, gelegen onder de jurisdictie van Sloten, arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, gemeten en in kaart gebragt door D. Munro van Filpen, 1810.

7. Kaart van den Osdorper-bovenpolder, gelegen onder het arrondissement Amsterdam, tweede afdeeling, gemeten door C. Bisschoppen, 1810.

8. Kaart van de landerijen, gelegen in de Spieringhornerpolders, opgemeten en gecarteerd door C. Kool Az., 1810.

9. Kaart van de landen, gelegen in een gedeelte van den Buitendijkschen Buitenvelderschen polder onder de gemeente Nieuwer-Amstel, opgemeten door A. Hansum, 1810.

10. Kaart van den Bovenkerker-polder, gelegen onder de gemeente Nieuwer-Amstel, opgemeten door C. W. de Jongh en J. Gaijkema Dz., 1810.

11. Kaart van de landen, gelegen in de gemeente Rietwijk en Rietwijkeroord, opgemeten door M. Hogersijl, 1811.

12. Kaart van den Diemerpolder met zijne buitenlanden, gelegen onder de gemeente Diemen, opgemeten door I. I. Joosten en C. W. de Jongh, 1811.

13. Kaart van de landen, gelegen in de Diemer-meer, arrondissement Ouderkerk, opgemeten door C. Groll, 1810.

14. Kaart van de landerijen, gelegen in den Ronden Hoeperpolder onder de gemeente Ouder-Amstel, arrondissement Ouderkerk, opgemeten door J. Gaijkema Dz., S. P. van Diggelen en A. A. Holster, 1810 en 1811.

15. Kaart van de landen, gelegen in den Grooten Duivendrechtschen polder onder de gemeente Ouder-Amstel, opgemeten door J. Gaijkema Dz., 1810.

16. Kaart van de landerijen, gelegen in den Binnen-Bullewijker- en Holendrechter-polder onder de gemeente Ouder-Amstel, arrondissement Ouderkerk, opgemeten

door S. P. van Diggelen, A. A. Holster en A. D. Zillesen, 1811.

17. Kaart van de landerijen, gelegen in de gemeente Ouder-Amstel, arrondissement Ouderkerk, opgemeten door W. van Wijngaarden Az., S. P. van Diggelen en A. A. Holster, 1810 en 1811.

18. Kaart van de landerijen, gelegen in den West-Bijlmerpolder onder de gemeente Ouder-Amstel, arrondissement Ouderkerk, en onder de gemeente Weesper-karspel, arrondissement Weesp, opgemeten door A. A. Holster en A. D. Zillesen, 1811.

19. Kaart van de landen, gelegen in den Venser-polder in de gemeenten Ouder-Amstel, Diemen en Weesper-Karspel, opgemeten door J. Gaijkema Dz., 1810.

20. Kaart van de vrijheid der stad Haarlem en daarbij van den geheelen Schooterveenschen-polder, gelegen gedeeltelijk onder Schooten en de gehuchten, den geheelen Veer-polder, gelegen gedeeltelijk onder de Haarlemmer-Liede, en den geheelen Roomolen-polder, ook gedeeltelijk onder de Haarlèmmer-Liede gelegen, opgemeten door H. Janssen, 1810.

21. Kaart van de landen, gelegen onder halfweg Amsterdam en Haarlem, opgemeten door H. G. Harms, 1810.

22. Kaart van de landerijen, gelegen onder de jurisdictie van het Hof-ambacht, arrondissement Haarlem, gemeten en gecarteerd door L. Verhagen, 1810.

23. Kaart der landerijen van den Vijfhuizer-polder, gelegen onder de jurisdictie van Zuid-Schalkwijk en Haarlemmer-Liede, arrondissement Haarlem, opgemeten door F. Ferdinandusse, 1810.

24. Kaart van de landerijen, gelegen in den Waard-polder onder het arrondissement Haarlem, opgemeten door M. van Eekeren, 1810.

25. Kaart van het eiland Ruigoord, gelegen in het IJ, behoorende het gedeelte N°. 1 onder Houtrijk, arron-

dissement Amsterdam, en het gedeelte N°. 2 onder West-Zanen, opgemeten door H. G. Harms, 1810.

26. Kaart van de jurisdictie van Raesdorp, gemeten door I. S. van der Putten, 1810.

27. Kaart van een gedeelte der landerijen, gelegen in de jurisdictie van Zuid-Schalkwijk, arrondissement Haarlem, gemeten en in kaart gebragt door J. F. Burgers, 1810.

28. Kaart van de landen, gelegen in de jurisdictie van Spaarnwoude, opgemeten door P. Chabot, 1810.

29. Kaart van de landen, gelegen onder het ambacht van Spaarnwoude buitendijks in den Inlaagpolder, arrondissement Haarlem, opgemeten door M. Veenstra, 1810.

30. Kaart van den Spaarndamschen polder, gelegen onder het arrondissement Haarlem, opgemeten door B. Bijnen, 1810.

31. Kaart van de landerijen, gelegen in de jurisdictie van Zandvoort, opgemeten door C. Bisschoppen, 1810.

32. Kaart van Berkenrode en een gedeelte der jurisdictiën van Heemstede en Haarlem, opgemeten door W. Swaane, 1810.

33. Kaart der landerijen, gelegen onder de jurisdictie van Heemstede, opgemeten door L. Verhagen, 1810.

34. Kaart van een gedeelte van Heemstede, opgemeten door Antonij Smits, 1810.

35. Kaart van Bennebroek, opgemeten door M. van Eekeren, 1810.

36. Kaart der landerijen van den Vogelenzang, gelegen onder het ambacht van den Vogelenzang, Aalbertsberg en Tetterode, opgemeten door M. Veenstra, 1810.

37. Kaart van een gedeelte van den Vogelenzang, behoorende onder de jurisdictie van Tetterode, Vogelenzang en Aalbertsberg, eerste arrondissement van Haarlem, opgemeten door M. Kobold, 1810.

38. Kaart van de landen, gelegen onder de geregten van Schooten, Vlieland en Noord-Akendam, zoo ook de gehuchten van Schooten, opgemeten door I. H. Jappé, 1810.

39. Kaart van een gedeelte der jurisdictie van Schooten en de gehuchten, gelegen onder het arrondissement van Haarlem, opgemeten door B. Bijnen, 1810.

40. Kaart van de jurisdictie van Nieuwerkerk, opgemeten door I. C. van der Putten, 1810.

41. Kaart van den Poel-polder, gelegen onder de jurisdictie van Haarlem, arrondissement Haarlem, opgemeten door B. Bijnen, 1810.

42. Kaart van de duinen, gelegen onder de jurisdictie van Bloemendaal, arrondissement Haarlem, opgemeten door I. S. van der Putten, 1810.

43. Kaart van de landen, gelegen onder de jurisdictie van Bloemendaal, opgemeten door I. S. van der Putten, 1810.

44. Kaart van de landerijen, gelegen in de jurisdictie van Overveen, opgemeten door C. Kool Az., 1810.

45. Kaart der landen, genaamd de Velser-broek en Meerwijde, gelegen in de heerlijkheid van Velsen, opgemeten door den landmeter C. M. van Hoey, 1810.

46. Kaart van de Velserbroek, z. n. en j..

47. Kaart van een gedeelte der landerijen, gelegen in de jurisdictie van Velsen, opgemeten door A. van Diggelen, 1810.

48. Kaart van een gedeelte van het Duin, gelegen onder de jurisdictie van Velsen, opgemeten door A. van Diggelen, 1810.

49. Kaart van de landerijen, gelegen in de Gein-, Gaasper- en Oost-Bijlmer-polders, gelegen onder de jurisdictie van Abcoude en Weesp, opgemeten door A. C. Meijer, 1810.

50. Kaart der landerijen van de gemeente Kortenhoef, ge-

legen in het arrondissement Weesp, gemeten en gecarteerd door A. C. Meijer en H. G. Harms, 1811.

51. Kaart van de landen, gelegen in den Stichtschen Ankeveenschen polder onder de gemeente Ankeveen, arrondissement Weesp, opgemeten door H. van Dingstee, 1811.

52. Kaart van de landen, gelegen in de gemeente van Nederhorst den Berg, opgemeten door I. van Lodensteyn, 1810.

53. Kaart van den Blijk-polder en den Uitermeerdijkschen polder, gelegen in de jurisdictie van Nederhorst den Berg, arrondissement Weesp, opgemeten en gecarteerd door H. G. Harms, 1811.

54. Kaart van de landen, gelegen in den Heintjesraks-polder onder de gemeente Weesper-karspel, arrondissement Weesp, opgemeten door H. van Dingstee, 1811.

55. Kaart van de landen, gelegen in den Binnendijkschen Overscheenschen polder en de buitenlanden, gelegen onder de gemeente Naarden, arrondissement Weesp, opgemeten door H. van Dingstee, 1811.

56. Kaart van de landen, gelegen in den Keverdijkschen polder onder de jurisdictie van Weesper-karspel, opgemeten door A. Bal, 1810.

57. Kaart van de landen, gelegen in den Gemeenschapspolder onder de jurisdictie van Weesper-karspel en Diemen, arrondissement Ouderkerk, opgemeten door A. Bal, 1810.

58. Kaart van de landen, gelegen in den Bloemendaalschen polder onder de jurisdictie van Weesp en Muiden, opgemeten door A. Bal, 1810.

59. Kaart van de landen, gelegen in den Hollandschen Ankeveenschen polder onder de gemeente Weesper-karspel, arrondissement Weesp, opgemeten door H. van Dingstee, 1811.

60. Kaart van de landen, gelegen in den Broeker-polder

onder de gemeente Weesper-karspel, arrondissement Weesp, opgemeten door H. van Dingstee, 1811.

61. Kaart van de landerijen, gelegen in den Noord-polder onder de jurisdictiën van Muiden en Muiderberg, opgemeten door A. Bal, 1810.

62. Kaart van de landerijen, gelegen in den Zuid-polder onder de jurisdictie van Muiden, opgemeten door I. Peeck, 1810.

63. Kaart van de landen, gelegen in de gemeenten Diemen en Muiden, opgemeten door J. G. Schick, 1810.

64. Kaart van de landen, gelegen in de jurisdictie van Oud-Loosdrecht, opgemeten door A. Hansum, 1811.

65. Kaart van de landen, gelegen in de jurisdictie van Nieuw-Loosdrecht, opgemeten door A. Hansum, 1811.

66. Kaart van de landen, gelegen in den Oosteindschen polder onder de gemeenten Kalslagen en Nieuwveen, opgemeten door A. van Wijngaarden Az., 1810.

67. Kaart van de landen, gelegen in den Wassenaarschen-polder onder de gemeenten Rhijnsaterswoude, Vriesekoop, Kalslagen, Nieuwveen, ter Aar en Leimuiden, opgemeten door Masseur, 1810.

68. Kaart van de landen, gelegen in den polder van Kalslagen onder de gemeente Kalslagen, opgemeten door W. van Wijngaarden, 1810.

69. Kaart van de landen, gelegen in den Griet- en Vriesekoopschen-polder onder de gemeenten Vriesekoop, en van het eiland Beinsdorp, gelegen onder de gemeente Leimuiden, opgemeten door W. Rees, 1810.

70. Kaart van de landen, gelegen in de Groote en Kleine Heilige-Geest-polders, gelegen onder de gemeenten Rhijnsaterwoude en Leimuiden, opgemeten door A. H. Hiemcke, 1810.

71. Kaart van de landen, gelegen in den Griet-polder onder Leimuiden, opgemeten door H. Kooimans, 1810.

72. Kaart van de landen, gelegen in de gemeente 's Graveland, gecarteerd door M. D. Colters van Leeuwen, 1811.

73. Zes onvoltooide kaarten van het arrondissement Alkmaar, z. n. en j..

74. Kaart van de landerijen, gelegen onder de jurisdictie van Beverwijk, arrondissement Alkmaar, opgemeten door P. van der Grunten, 1810.

75. Kaart van den Ooster-Lijpolder onder de jurisdictie van Heilo, opgemeten door A. Sieuwerts Bz., 1810.

76. Kaart van de gemeente Heemskerk, opgemeten door M. Kobold, 1810.

77. Kaart van de gemeente Uitgeest, opgemeten door Frisse, z. j.. Twee stuks.

78. Kaart van de gemeente Castricum, opgemeten door D. Janse, z. j..

VIERDE AFDEELING.

Kaarten van landen en plaatsen in de provincie Noord-Holland, gerangschikt in alphabetische volgorde der namen.

A.

Aalbertsberg. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 36 en 37.

1. *Aalsmeer.* Kaart van het oosteinde van Aalsmeer, waarop afgeteekend zijn de meest afgeveende rietlanden tusschen het Oosteinder dijkje en het Haarlemmer-meer, door K. Vis, 1772. Vier exemplaren.

2. ——— Concept der droogmaking van den polder bij Aalsmeer, get. z. n. en j.. Twee bladen.

——— Zie Stommeer. Lr. S, N°. 16.

Aartswoud. Zie Hoogwoud, Lr. H, N°. 27.

3. *Abbekerk.* Kaart der gemeente Abbekerk met de banscheiding van Abbekerk en Lambertschaag, get. door W. A. A. de Haan, 1858.

Aker-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 3 en 4.

4. *Alkmaar*, Plattegrond van Alkmaar (Alcmaria), uitgegeven bij I. Covens en C. Mortier, z. j..

5. *Alkmaar.* Grondteękening van de stad Alkmaar, opgemeten in den jare 1823 door S. P. van Diggelen. Bis.

6. ——— Kaart van Alkmaar en omstreken, uitgegeven bij H. Coster en zoon, 1865.

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 73.

7. *Alkmaarder-hout (De).* Kaart van den Alkmaarder-hout met de daarin liggende huizen, tuinen en landen, gemeten en geteekend door A. van Panders, 1765.

Amstelland. Zie de Eerste Afdeeling, N°. 14—17.

Amstelveensche polder. Zie Middelpolder, Lr. M, N°. 10.

8. *Amsterdam.* Vijf plattegronden van Amsterdam, waarop de verschillende vergrootingen dezer stad van 1400 tot 1663 zijn aangewezen.

9. ——— Amstelodamum, urbs Hollandiae primaria, emporium totius Europae celeberrimum. Petrus Bastius fecit et Hermanus Alardi excudit, Amst. 1599. Vier bladen en een dubbeld blad.

10. ——— Afbeeldinge van de wijdvermaarde en beroemde koopstad Amsteldam, met de omliggende landen, gemeten en geteekend door G. Drogenham, z. j.. Bis.

11. ——— Amstelodami veteris et novissimae urbis accuratissima delineatio apud I. Covens et C. Mortier, s. a..

12. ——— Plattegrond van Amsterdam, bij I. Covens en zoon, z. j.. Vier bladen.

13. ——— Nieuwe kaart van de wijdberoemde koopstad Amsterdam met deszelfs gebied, bij I. Covens en zoon, z. j..

14. ——— Carte des environs d'Amsterdam, représentant d'un coup d'oeil les avenues fortifiées avec les inondations de cette ville célèbre, telles quelles étaient vers le fin de Septembre 1787, et en même temps les quartiers des troupes Prussiennes, par C. G. de Schaikowskij.

15. ——— Nieuwe plattegrond van Amsterdam, gegraveerd door C. van Baarsel in 1795 en gecorrigeerd in 1820.

16. ——— Ruwe schetsteekeningen, dienende tot ophel-

dering van de opgave der buitenste eigendommen, gelegen binnen den verboden kring der fortificatiën van Amsterdam, get. door C. D. Vaillant, 1826. Achttien bladen.

17. *Amsterdam.* Perceel-kaart van het ontwerp van den IJzeren Spoorweg van Amsterdam naar Haarlem, opgemaakt in de jaren 1834 en 1835. Kopij der kaart, goedgekeurd door het Gouvernement. Zes bladen.

18. ———— Plattegrond der stad Amsterdam, zamengesteld door H. P. Eskes, 1842. Bis.

19. ———— Nieuwe kaart der stad Amsterdam, waarop gebragt is het beloop der hoofdvertakkingen en dienstbuizen ter waterverzorging, door C. D. Vaillant, 1843.

20. ———— Nieuwe kaart der stad Amsterdam, waarop is gebragt het beloop der aanvoer- en vertakkingsbuizen, door W. C. Brade, 1843.

21. ———— Ontwerp van eenen zijtak van het station van den Rijn-spoorweg naar het Entrepôt-dok te Amsterdam, get. door N. J. van der Lee, 1846.

———— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

———— Zie Haarlemmer-meer, Lr. H, N°. 9.

22. *Ankeveen.* Kaart van de gemeente Ankeveen, met deszelfs omtrek op eenen afstand van nagenoeg vierhonderd ellen, z. n. en j. (1832).

23. ———— Plan der veenderij van de gemeente Ankeveen, opgemaakt op last van Heeren Gedeputeerde Staten van Noord-Holland door A. Griffijn, 1841. Drie bladen.

Ankeveensche polder (Hollandsche). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 59.

24. *Ankeveensche polder (Stichtsche).* Kaart van de verveeningen in den Stichtschen Ankeveenschen polder, waarop de gedane boringen zijn aangetoond, get. 1859.

———————— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 51.

25. *Anna Paulowna-polder.* Kaart van een gedeelte der Zuiderzee, strekkende langs de polders de Wieringerwaard en de Zijpe tot aan het Nieuwe Diep, waarop is gesteld het project tot omdijking en bepoldering van het zoogenaamde Balgzand, get. door H. P. Eskes, 1844.

26. ——————— Teekening van de aangebragte wijzigingen der constructie, afmetingen en voorzieningen in de waterkeeringen van den Anna Paulowna-polder, get. door I. Ortt, 1847.

27. ——————— Situatie van de van Ewijcks-sluis en omliggende terreinen in den Anna Paulowna-polder, get. door H. P. Eskes, 1850.

28. *Assendelft.* Accurate kaart van Assendelft, daarin men sien kan, waar de dijken sijn ingebroken door den hoogen watervloed op den 25sten December 1717, getekent en gemeten door Tijs Claasz.. Kopij van 1757.

29. ———— Teekening, aanwijzende het plan der wederdroogmaking van den uitgeveenden plas onder Assendelft, get. door A. B. Mentz, 1845.

30. ———— Situatie-teekening van het gedeelte van den Noorder-polder, gelegen onder Assendelft, waarvoor door de gezamenlijke landeigenaren concessie tot verveening is aangevraagd, get. door A. B. Mentz, 1847. Kopij.

Avenhorn. Zie Hoorn, Lr. H, N°. 31.

B.

Baafjes-polder. Zie Vennewaters-polder, Lr. V, No. 4.

Barsingerhorn. Zie Schagen, Lr. S, No. 1.

1. *Beemster.* Beemsterlants-caerte met sijne dijcken ende ommelanden, soo als deselve in den jare MDC ende XII met XL meulens droochgemalen sijn ende in sijne wegen, wateringen, polders ende cavelen respective afgeleyt op den 30sten Julij den ingelanden ende bedijckers derselve sijn toegecavelt, z. j..*

2. *Beemster.* Agri Biemstrani descriptio a L. I. S., exc. C. I. Visscher, 1625.

3. ———— Beemsterlants-caerte met zijne dijcken, ringslooten, wegen, enz., gemeten door Balthasar Florisz. van Berkenrode in 1640 en in coper gesneden door D. van Breen, 1644. Zes bladen. Bis.

4. ———— Beemsterlants-kaarte, volgens resolutie van Heeren Hoofd-ingelanden, op Paasch-vergadering 1769 genomen, onder opzigt van de Heeren Dijkgraaf en Hooge Heemraden op nieuw naargezien en verbeterd door I. Switzers.

———— Zie Zijpe, Lr. Z, N°. 15.

Beinsdorp. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 69.

Belmer-meer. Zie Buikslooter-meer, Lr. B, N°. 13 en 14.

Bennebroek. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 35.

5. *Bergen.* Kaart van Bergen en de Bergermeer, gedr. z. n. en j..

6. ——— Territorii Bergensis accurata descriptio. J Dou mensuravit et delineavit, s. a..

7. ——— Kaart der polders onder Bergen, get. door F. J. Krieger, 1859. Vijftien bladen.

8. ——— Plattegrond van het kasteel te Bergen en van den tuin, daarbij behoorende, get. z. n. en j..

Berkenrode. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 32.

9. *Berkmeer-dijk.* Caerte van de Belckmeer-dijck, alsoo deselve leyt met sijn out lant ende eylanden in eenige cavels, ende hoe ver deselve van den ringhdijck leggen ofte gelegen hebben, gemeten ende op het papier gestelt door C. Claesz. Bommers, z. j..

Beverwijk. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 74.

Binnen-wijzend. Zie Westwoud, Lr. W, N°. 5.

Blaricum. Zie Huizen, Lr. H, N°. 39.

Bloemendaal. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 42 en 43.

Bloemendaalsche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 58.

Blijkpolder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 53.

Blijkpolder. Zie Nederhorst den Berg, Lr. N, N°. 7.

10. *Bovenkerker-polder.* Kaart van den Bovenkerker-polder, gelegen bij Amstelveen, get. door C. van Nieuwenhoven, 1773.

——————— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 10.

Breukelen. Zie Mijnden, Lr. M, N°. 19.

Broek (Oost en West-). Zie Velsen, Lr. V. N°. 2.

Broeker-meer. Zie Buikslooter-meer, Lr. B, N°. 13.

Broeker-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 60.

11. *Buiksloot.* Plan van een gedeelte van de Buikslooter vaart, get. z. n. en j..

12. ————— Kaart, aanwijzende de grenzen der banne Buiksloot en die van den Buikslooter-polder, get. door F. H. van Egmont, 1859.

13. *Buikslooter-meer.* Caarte van de Buyckslooter-, Broecker- ende Belmer-meeren in Waterlandt, gemeten ende geteekent door Mr. S. N. Boonacker, 1628, gedr. bij Judocus Hondius.

14. ——————— Dezelfde kaart, gedr. bij Claes Jansz. Visscher.

Buitenveldersche polder (Buitendijksche). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 9.

Bullewijker-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 16, en Lr. H, N°. 17.

15. *Bijlmer-meer.* Kaartje van de Bijlmer-meer, get. door C. D. de Rij en gedr. bij C. I. Visscher, 1626. Bis.

Bijlmer-polder (Oost). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 49.

Bijlmer-polder (West). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 18.

C.

Callantsoog. Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 4—7 en N°. 17.

Camp. Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 4.

1. *Castricum.* Kaart der heerlijkheid van Castricum, gedr. bij I. Covens en C. Mortier, 1737.

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 78.

D.

Diemen. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 63.

1. *Diemerdijk.* Kaart van den zeedijk tusschen Amsterdam en Muyden, vertoonende den dijk met de te maaken agtervaart en kaade, z. n. en j..

2. ——— Kaart van alle de dijkpligtige en eenige waalpligtige landen, behoorende onder het hoogheemraadschap van den Zeeburg en Diemerdijk, geteekend en gegraveerd door I. Wandelaar, 1751. Acht bladen behalve de wapens en platen.

3. ——— Kaart, aantoonende de grenslijn tusschen de dijkpligtige en waalpligtige landen, van af de ringsloot van de Diemermeer tot in den Diem, get. door G. Meijers, 1859.

4. *Diemermeer.* Ware afbeeldinge van de Watergraefs-meer, anders genaempt de Diemermeer, afgemeten en afgeroyt door C. Dankertsz. de Rij, 1653.

5. ——— Watergraafs- of Diemermeer, in het koper gesneden door P. van den Berge, 1719. Vier bladen.

6. ——— Kaart van de Diemermeer voor en bij derzelver bedijking in 1629, uit de oude kaarten getrokken en geteekend door C. van der Sluys Jr., 1793.

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 13.

7. *Diemerpolder.* Situatie van den Diemer buiten-polder, opgemeten en in kaart gebragt door L. I. du Celliée Muller, 1858.

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 12.

8. *Drechterland.* Nieuwe kaarte van het Dijkgraafschap van Dregterlandt door Govert Oostwoudt, 1723. Acht bladen.

9. ——— Caarte van Dregterlandt en de Vier Noorder Coggen, waarin vertoont werden de buyten- en binnendijc-

ken, mitsgaders de voornaamste wegen en wateringen, volgens naaukeurig ondersoek en bevindinge van I. Benningbroek en I. Harge in loco gedaan, gemeten, gepeylt en getekent door P. Straat en I. Harge in de jaren 1735 en 1736. *

10. ———— Nieuwe kaart van het Dijckgraafschap van Dregterland door G. Oostwoudt, 1723, met de veranderingen der dijkagie en buiten-oevers, zoo als die waren in 1775. Vier bladen.

11. *Drechterlandsche zeedijk.* Project van de werken tot herstelling der Fluithoek en de daarbij geruïneerde zeventig roeden wierdijk aan den Dregterlandschen zeedijk door L. Schenck Jansz. 1776. Twee bladen. Bis.

Duivendrechtsche polder (*Groote*). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 15.

E.

1. *Edam.* Edamum, vulgo Edam, ed. I. Covens et C. Mortier, s. a..

2. ——— Situatie-kaart van de stad Edam en een gedeelte van den polder de Zeevang, waarop is aangeduid de zuidelijke waterkeerende grens van genoemden polder, zoo als deze nagenoeg midden door de stad en in haar verlengde langs het Oorgat loopt, get. z. n. en j..

3. ——— Vergroote situatie-schets, waarop is aangetoond de vervallen sluis, genaamd het Boeren-verdriet en het Gemeenschap-slootje tusschen de nieuwe haven en de Schuttersgracht achter langs de Vischmarkt en Gevangenpoort-straat te Edam, get. z. n. en j. (1859).

4. ——— Uittreksel van eene kaart, gemaakt in 1630, waarop is aangetoond de Edammer banscheiding door de Hoevesloot, get. z. n. en j. (1859).

——— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

Eenigenburg. Zie Maarten (Sint), Lr. M, N°. 1.

5. *Egmond.* Plattegront van Egmont op Zee met desselfs rijswerken tot conservatie van de tooren en kerk aldaar, door A. Torck aangeleght in 1718, wijders gemeten en geteekent door I. Rollerus, 1719.

——— Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 9—11.

6. ——— Situatie van het dorp Egmond aan Zee in de jaren 1686, 1718 en 1864, volgens de oorspronkelijke kaart van I. Rollerus, de kadastrale stukken en latere opmetingen zamengesteld en op gelijke schaal gebragt door de ambtenaren van den waterstaat, 1865.

7. *Enkhuizen.* Eene oude geteekende afbeelding van Enkhuizen (*Inkusen*), z. n. en j..

8. ——— Afbeeldingh der stadt Enkhuysen, soo als deselve geweest is voor de laetste vergrootingh tot den jare 1590.

9. ——— Eene verzameling gedrukte plattegronden der stad Enkhuizen van verschillende jaren.

10. ——— Nieuwe afteekening van alle de banken, canaalen, tonnen en dieptens, geleegen voor de stad Enkhuysen, door J. Belkmeer, z. j..

11. ——— Plattegrond der stad Enkhuizen, opgenomen en opgemaakt door F. H. van Egmond, 1860. Drie bladen.

——— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

Etershem. Zie Oosterkoog, Lr. O, N°. 2.

12. *Eijerland.* Meting van den stuifdijk op Eijerland, door P. Muller, 1697.

F.

Friesland (*West-*). Zie Geestmerambacht.

G.

Gaasper-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 49.

1. *Geestmerambacht.* Nieuwe caarte van het Dijkgraafschap

van West-Vriesland, genaamd Geestmerambacht, Schager- en Niedorper-cogge, in 't coper gebragt door H. de Leth, z. j.. Drie exemplaren.

Gein-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 49.

Gemeenschaps-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 57.

2. *Gooiland.* Nieuwe kaart van Gooilandt, gegraveerd door H. Post en uitgegeven door R. en I. Ottens, z. j.. Drie exemplaren.

3. ———— Kaart van de verdeeling der landen in Gooiland, get. z. n. en j. (1842).

4. ———— Kaart van Gooiland na de heide-verdeeling van 1843, aanwijzende de soort van bebouwing en alle veranderingen tot op gemeld tijdstip, vervaardigd door A. van Oosterhout en N. Nelemans.*

's Graveland. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 72, en Mijnden, Lr. M, No. 19.

Grind. Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 6.

Grootebroek. Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

H.

1. *Haarlem.* Plattegrond der stad Haarlem, door Romeyn de Hooghe, 1688. Vier bladen, behalve de daarbij behoorende wapens en platen.

2. ———— Kaart van de gemeente Haarlem, volgens de perceelsgewijze plans voor het kadaster opgemaakt door F. I. Nautz, 1822.

———— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1 en 19, N°. 20 en 32.

———— Zie Amsterdam, Lr. A, N°. 17.

3. *Haarlemmer-hout (De).* Kaart van den Haarlemmer-hout, ç. a., gemeeten en gekaarteerd in 1756 en in plaat gebragt in 1769 door J. van Varel.

4. *Haarlemmer-liede.* Kaart van de situatie der Liede bij het Penningsveer, waarop aangewezen wordt de plaats, alwaar tusschen het Tolhek en de tegenwoordige duikers eene nieuwe duikersluis zoude behooren gelegd te worden, gemeten en in kaart gebragt door F. W. Conrad, 1799, en gecopiëerd door M. H. Conrad, 1815.

5. ——————— Kaart van de vijf vereenigde polders in de gemeente Haarlemmer-liede, c. a., get. z. n. en j..

6. ——————— Kaart van de vereenigde binnen-polders onder Spaarnwoude en Haarlem, Houtrijk en Polanen, zoo ook van den Rottepolder, get. z. n. en j..

7. *Haarlemmer-meer.* Afbeeldinge van zeker concept tot bedijkinge van de Haarlemmer, Leydse en andere bijleggende meeren, uitgevonden bij J. B. Veeris en in 't koper gebragt door D. van Breen, z. j..

8. ——————— Naauwkeurige kaart van de Haarlemmer- of Leidse meer volgens de kaart van M. Bolstra, uitgegeven door Is. Tirion, 1745.

9. ——————— Kaarten der onteigende gronden voor de verdedigingswerken van Amsterdam in verband met de droogmaking van de Haarlemmer-meer, get. door I. Kraijenhoff, 1843. Vijf bladen.

——————— Zie Huigsloter-polder, Lr. H, N°. 34.

10. *Haringhuizen.* Kaart van den polder Haringhuizen, gelegen in de gemeente Barsingerhorn c. a., zijnde deze polder verdeeld in den Slikven- en Hooglands-polder, get. door I. van Cantfort, 1858.

Heemskerk. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 76.

Heemskerker-broek. Zie Uitgeester-broek, Lr. U, N°. 2.

Heemstede. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 32—34.

11. *Heer Hugowaard.* Caerte van de Heer Huygenwaert met de omliggende dorpen ende huysen, gecavelt ende gemeten bij Antonius Metius, Cornelis Cornelisz., Baert Claesz., Dirck Verdoes ende Thomas Sevenhuysen, 1631. Vier exemplaren.

12. *Heer Hugowaard.* Kaart van eenige landen, gelegen in de Heer Huigenwaard, geteekend door C. Claesz. Bommers en gecopiëerd door I. van Swieten, 30 Mei 1656.

Heilige-Geestpolder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 70.

Heintjesraks-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 54.

13. *Helder (De).* Kaart van den afgeschoven en nedergezonken oever voor het dorp de Helder, naar de meting van L. den Berger verkleind door L. Bolstra, 1760. Drie bladen.

14. ———— Plattegrond van den Helder met aanduiding der toegangen tot het spoorwegstation, uitgegeven te Alkmaar bij H. Coster en zoon, 1864.

———— Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 1—3.

15. *Heldersche zeewering.* Schets van een gedeelte der Heldersche zeewering, get. door I. Peereboom, 1810. Drie bladen.

16. ———— Kaart van den Helderschen zeedijk, met aanwijzing van het aan de gemeente Helder in gebruik te geven gedeelte van de binnenberm van den Helderschen zeedijk, get. door J. W. Conrad, 1861.

———— Zie Huisduinen, Lr. H, N°. 35—37.

———— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 1 en 2.

Hem. Zie Venhuizen, Lr. V, N°. 3.

Hem (De). Zie Zaanland, Lr. Z, N°. 2.

Hensbroek. Zie Obdam, Lr. O, N°. 1.

Hof-ambacht. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 22.

17. *Holendrechter-polder.* Kaart van een gedeelte weiland, gelegen in de gecombineerde Holendrechter- en Bullewijker-polders onder de gemeente Ouder-Amstel, get. door I. Obeloo, 1827.

———— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 16.

18. *Holland op zijn smalst.* Het kanaal van Holland op zijn smalst, uitgegeven door C. F. Stemler, z. j..

19. *Hondsbosch (Het).* Dijkgraaf- en hoogheemraadschap van den Hondsbossche en duynen tot Petten, gemeeten en geteekent

door I. Spruytenburgh en in 't koper gebragt door H. de Leth, 1730. Drie exemplaren.

20. *Hondsbosch (Het).* Verkleinde kaart van een gedeelte van het dijkgraaf- en hoogheemraadschap der zeeweringen van den Hondsbossche en duinen tot Petten, z. j..

21 ——————— Kaart van de Hondsbosscher zeewering, opgenomen en volvoerd in 1806 door I. Peereboom Bz. en N. I. Peterse, get. door C. Boling en gegr. door D. Veelwaard, 1808. Drie exemplaren.

22. ——————— Profil der smalste plaats van den zanddijk der Hondsbosscher zeewering, zoo als dezelve was bij den storm van 31 December 1833 en 1 Januarij 1834, get. door P. T. Grinwis.

23. ——————— Kaart van de Hondsbosscher en Pettemer zeewering, opgemeten door I. Verheij Bz. en P. van der Sterr Cz. onder directie van J. G. van Gendt, 1841.

24. ——————— Kaart van de landscheiding der hoogheemraadschappen van den Hondsbossche en Rijnland, liggende tusschen het IJ en de Noordzee, uitg. door R. de Vries Jr., z. j. (1842). Twee exemplaren.

25. ——————— Kaart van de Hondsbosscher en Pettemer zeewering, get. door G. Timmerman, 1847.

26. ——————— Situatie en profilteekeningen van de Hondsbosscher zeewering, opgenomen in November 1849, tevens door gestippelde lijnen aanwijzende den toestand van den zanddijk omtrent 1840, uitg. door R. de Vries Jr. en C. I. Bollée. Tien bladen met eene algemeene lijst van uitkomsten, getrokken uit de waarnemingen, gedaan bij het heijen der palen in het strand voor den zanddijk van den Hondsbossche.

——————— Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 4 en 8.

——————— Zie Pettemer-zeewering, Lr. P. N°. 1—3.

Hooglands-polder. Zie Haringhuizen, Lr. H, N°. 10.

27. *Hoogwoud.* Kaart van de polders onder Hoogwoud en Aartswoud, get. z. n. en j..

28. *Hoorn.* Eene oude geteekende afbeelding der stad Hoorn, z. n. en j..

29. ——— Eene verzameling gedrukte plattegronden der stad Hoorn van verschillende jaren.

30. ——— Plan figuratief van Hoorn ter ververschîng der riolen en verbetering van de scheepvaart, nader beschreven en opgehelderd door den hoofd-ingenieur van den waterstaat in Noord-Holland en behoorende bij zijn rapport van 22 Januarij 1830.

31. ——— Kaart van het nieuw te maken kanaal van Avenhorn en den Oudendijk tot de stad Hoorn, get. z. n. en j..

——— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

Horntje (Het). Zie Texel, Lr. T, N°. 10.

32. *Horst (De).* Kaart van de zandplaat de Horst bij het eiland Texel volgens de groote kaart, gemeten en geteekend door M. Bolstra in 1757. Kopij van den directeur Meybaum, 1758.

33. *Horstermeer.* Kaart van de polders ten zuidoosten van Amsterdam tot aan de Horstermeer, get. z. n. en j..

Houtrijk. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 21.

——— Zie Haarlemmer-liede, Lr. H, N°. 6.

34. *Huigsloter-polder.* Kaart van een gedeelte van den Huigsloter-polder binnen de bedijking van den Haarlemmermeer-polder, naar een uittreksel uit de kadastrale plans, get. door A. van Egmond, 1856.

35. *Huisduinen.* Naukeurige afbeeldingh van den tegenwoordigen zeedijk, liggende voor de landen van Huysduynen en de Helder, strekkende van het Nieuwe Diep tot aan Kijkduin, door F. de Mutsert Aartsz., 1749. Bis.

36. ——— Kaart van den tegenwoordigen zeedijk, liggende voor de landen van Huisduinen en de Helder, strekkende van het Nieuwe Diep tot aan Kijkduin, door P. Harge en L. den Berger. Kopij naar het origineel door D. Klinkenberg, 1774.*

37. ——— Kaart van Huisduinen, den Helder en het Nieuwe Diep, waarop is voorgesteld de toestand in 1571, opgenomen door Adrianus Anthonii, de ligging van den zeedijk

tusschen de voornoemde dorpen, opgemeten in 1702 door I. Muller, en de toestand in 1866, opgemeten door C. van der Sterr, zamengesteld naar de oorspronkelijke kaarten door I. F. W. Conrad, 1867.

——— Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 1—3.

——— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 2.

38. *Huizen.* Schets der situatie van een gedeelte der Groenlanden en van het strand nabij Huizen, met de gewijzigde dwarsprofilen voor de ontworpen haven aldaar, get. door B. van Diggelen, 1852.

39. ——— Ontwerp van een kanaal, van de haven te Huizen door de Meend tot bij Blaricum, get. door A. Egar, 1865. Drie bladen.

I.

Inlaag-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 29.

K.

Kalslagen. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 68.

Kamerhop. Zie Starnmeer, Lr. S, N°. 15.

1. *Kanaal (Het Noord-Hollandsche).* Algemeene kaart van het Groote Amsterdamsche Kanaal door Noord-Holland, van het IJ tot in 's Rijks-zeehaven het Nieuwe Diep, volgens 's Konings besluit van 9 Julij 1819 begonnen in dat jaar, get. door J. Blanken Jansz..

2. ——————— Kaart van het Noord-Hollandsche Kanaal bij het Alkmaarder-meer, Westgraftdijk en Spijkerboor, get. door P. T. Grinwis, 1837.

3. *Katwouder-zeedijk.* Kaart van de Katwouder- en Zuidpolder-zeedijken met bijvoeging der lengte en dwars-profilen, opgemaakt na de stormvloeden van 19 December 1835 en 17 Februarij 1836, get. door P. T. Grinwis.

4. *Koegras.* Afbeeldinge van de gelegenheid van het groot onbedickt landt het Koegras op de inspectie van 1647 en 1648, van nieuws gepeilt en naegesien door D. Abbestee, 1652.

5. ——— Kaerte van 't Koegras, geleegen tusschen Wieringen ende Wieringerwaardt, Zijpe, Callantsooge ende Huysduynen, gemeeten ende geteekent door D. Abbestee ende in 't kooper gebraght bij F. de Witt, 1672.

6. ——— Kaerte yan alle de sanden, gorsingen, slicken ende kreecken, gelegen tusschen Huysduynen, Wieringen, Wieringerwaardt, Zijpe ende Kalandsooge, genaemt het Koegras, in dewelcke de erfgenamen van I. le Maire van meininge zijn te bedijcken den polder van I. le Maire, gedr. te Amst. bij C. I. Visscher, z. j..

Kortenhoef. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 50.

Kijkduin. Zie Huisduinen, Lr. H, N°. 35 en 36.

L.

Lambertschaag. Zie Abbekerk, Lr. A, N°. 3.

1. *Langemeer.* Kaart van de Langemeer en Uitgeestermeer met de aangrenzende landen, get. door C. Vastersz. op perkament, 1637.

Lei-polder (Ooster). Zie de Derde Afdeeling, 19 N°. 75.

2. *Limmer-polder.* Plattegrond van den Limmer-polder, get. z. n. en j..

3. ————— Kaart van den Groot Limmer-polder, get. door F. J. Krieger, 1859. Zes bladen met twee verzamelingskaartjes. *

4. *Lisserbroek.* Kaart der verveening van het, in den Haarlemmer-meer polder gelegen, gedeelte van den Lisserbroek, get. door E. D. Waart, 1860.

Loendersloot. Zie Mijnden, Lr. M, N°. 19.

Loosdrecht. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 64 en 65.

———— Zie Mijnden, Lr. M, N°. 19 en 20.

M.

1. *Maarten (Sint).* Kadastrale kaart van de bannen Sint Maarten, Valkoog en Eenigenburg onder de gemeente Sint Maarten, get. door F. J. Krieger, 1859. Acht bladen met een verzamelingsblad. *

2. *Marken.* Kaart van het eiland Marken, get. door Klaas Kos, 1774.

3. ———— Kaart van het eyland Marken wegens de strekkinge van desselfs zeedijken, alsmede de wegen, wateringen en rietlanden, om hetselve gelegen, get. in Julij 1779 door Klaas Kos.

4. ———— Kaart van het eiland Marken naar de voorgaande, met de sedert 1779 aangelegde steenglooijingen, get. en vermeerderd door C. de Haas.

5. ———— Kaart van het eiland Marken, opgemeten ter aanwijzing van de havenwerken, den omringdijk, de steenglooijingen, paalwerken, sluisjes, enz., door I. van der Vegt, 1867.

———— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 10.

6. *Medemblik.* Medemblik in West-Vrieslandt, get. door Joannes Schagen en uitg. door F. de Wit, z. j..

7. ———— Project der verwijding van den haven-mond en verlenging van de hoofden der stad Medemblik, aanbesteed op den 25sten September 1804. Drie bladen.

8. ———— Plattegrond der stad Medemblik, get. door I. Braaff, 1812.

———— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

———— Zie Noorder Koggen, Lr. N, N°. 13.

9. *Meerenberg.* Situatie-kaart van Meerenberg, get. z. n. en j..

Meerweide. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 45.

10. *Middelpolder.* Kaart van den Amstelveenschen of Middenpolder, get. z. n. en j. (1843). Kopij. Vier bladen.

Middelveldsche polder. Zie Sloter Binnen-polder, Lr. S, N°. 10.

11. *Monnikendam.* Een oude geteekende plattegrond van Monnikendam, z. n. en j..

12. ———— Eene verzameling gedrukte plattegronden der stad Monnikendam van verschillende jaren.

———— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

13. *Monnikmeer.* Kaart der bedijking van het Monnikmeer, get. door C. Kater Tz., 1844.

14. ———— Kaart van het plan tot indijking en droogmaking van de Monnik- en Noordmeren in Waterland na de gemaakte wijzigingen, get. door C. Kater Tz., 1846. Kopij.

15. ———— Ontwerp tot droogmaking van het Monnikmeer, get. z. n., 1863. Kopij. Twee bladen.

16. *Muiden.* Kaart van de gemeente Muiden, aantoonende de wijze, waarop een stoomgemaal achter de groote zeesluis kan worden gesticht voor de verbetering van de afwatering der Vechtlanden, door E. de Kruyff, 1846. Extract uit de kadastrale sectie-kaart.

———— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

———— Zie Naarder-meer, Lr. N, N°. 5.

———— Zie Zuid-polder, Lr. Z, N°. 10.

17. *Muider-zeedijk.* Caarte van den nieuw vermaakten zeedijk beoosten Muyden, gemeten en geteekent door Jac. van Hoorn en in 't koper gebragt door H. de Leth, 1737.

18. *Muiderberg.* Kaart van het strand voor Muiderberg, get. door van Diesen, 1856.

19. *Mijnden.* Nieuwe kaart van de Mijnen en de twee Loosdrechten, mitsgaders van 's Graveland, benevens het Gerecht van Breukelen en Loendersloot, uytgegeven door N. Visscher, z. j..

20. *Mijnden.* Nieuwe kaart van Mijnden en Loosdrecht, gemeeten door Jan Spruytenburch en uitg. door I. Covens en C. Mortier, 1734.

N.

1. *Naarden.* Drie oude geteekende afbeeldingen der stad Naarden, z. n. en j..

2. ——— Plattegrond der stad Naarden, get. door G. W. Winter, 1756.

3. ——— Eene verzameling plattegronden der stad Naarden van verschillende jaren.

——— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

——— Zie Naarder-meer, Lr. N, N°. 5.

4. *Naarder-meer.* Caerte van de Naerder of Uytermeerse meer, ghemeeten ende in cavelingen van twintich Rijnlantse morgens verdeelt, door N. Bonifatius, 1629.

5. ———— Situatie van de Naarder-meer met deszelfs kaden, uitwaterings-, togt- en verdere daartoe betrekkelijke werken, overgenomen uit de kadastrale kaarten van de drie gemeenten Muiden, Naarden en Weesper-karspel, get. door P. T. Grinwis, 1821. Twee bladen.

6. *Nebsloot.* Situatie-teekening, aanduidende de ligging der Nebsloot, gemeenschap hebbende met de Purmer-ringvaart, get. door I. van der Vegt, 1861.

7. *Nederhorst den Berg.* Kaart van de veenderij, gelegen in de gemeente Nederhorst den Berg, Sectie B en C in den Spiegel- en Blijkpolder, get. door A. van Oosterhout, 1850.

——————— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 52.

Niedorper-kogge. Zie Geestmerambacht, Lr. G, N°. 1.

8. *Niedorper-polder.* Kaart van het polder-district Oude Niedorp, get. z. n., 1857.

9. *Nieuwe Diep.* Tafel van peilingen in het Nieuwe Diep, 1784.

10. ———— Tafel van peilingen in het Nieuwe Diep, 1782—1796.

11. *Nieuwe Diep.* Kaart van het Nieuwe Diep aan den Helder, aanwijzende de werken en de peilingen der diepte, vervaardigd door L. den Berger, 1785. Twee bladen. Drie exemplaren.

12. ———— Situatie van de rijks-zeehaven het Nieuwe Diep, get. door I. S. Bretz, 1847. Vijf bladen met twee tabellen van de gemiddelde diepten der ligplaats van de schepen in 's rijks-zeehaven aldaar.

———— Zie Huisduinen, Lr. H, N°. 35—37.

Nieuwland (op Texel). Zie Texel, Lr. T, N°. 10.

Nieuwland (op Wieringen). Zie Wieringen, Lr. W, N . 10.

Nieuwerkerk. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 40.

Noordmeer. Zie Monnikmeer, Lr. M, N°. 14.

Noorder-polder. Zie Assendelft, Lr. A, N°. 29 en 30.

13. *Noorder IJ- en Zeedijk.* Kaart van den Noorder IJ- en Zeedijk, get. 1827. Twee en twintig bladen. *

Noord-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 61.

14. *Noordscharwouder-polder.* Kaart van den Noordscharwouder-polder, overgenomen uit de kadastrale kaart, Sectie C, get. z. n. en j..

Noordzee. Zie de Derde Afdeeling, N°. 9 en 10.

O.

1. *Obdam.* Kaart der gemeente Obdam, met de banscheiding van Obdam en Hensbroek, z. n. en j. (1844).

Oosteindsche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 66.

Oost- en Westbroek. Zie Velsen, Lr. V, N°. 2.

2. *Oosterkoog.* Caart van den Buitenpolder, genaamd Ooster-coog, gelegen voor de Etershemmer- en Zeevangs-Keukendijken, benevens het dorp Etershem, opgemeten en gecaarteerd door N. I. Peters, 1807.

3. *Oosterzij-polder.* Kaart van den Oosterzij-polder onder de gemeente Heilo, get. door F. J. Krieger, 1861. Zes bladen.

4. *Oostzaan.* De banne van Oostzaan en Oostzaandam, gedr. z. n. en j..

5. ——— Nieuwe en zeer naaûwkeurige kaart van een gedeelte der landerijen, behoorende onder Oostzaan, gemeten en in kaart gebragt door Jacob van Oostwoud en Jan van Heteren, 1780.

6. ——— Nieuwe en zeer naauwkeurige kaart van Oostzaandam met alle de landen, paden, molens, vaarten en slooten, daar onder behoorende, door J. van Oostwoud en J. van Heteren, 1794. Drie bladen.

Osdorp. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 5.

Osdorper-binnenpolder. ——————— N°. 6.

Osdorper-bovenpolder. ——————— N°. 7.

Oudendijk. Zie Hoorn, Lr. H, N°. 31.

Ouder-Amstel. Zie de Derde Afdeeling, 19. N°. 17.

7. *Overamstelsche polder.* Caarte, daarin vertoont wordt de Overamstelsche polder, zo die nu lest bepoldert is, met alle zijne meeren en ingelanden, aldus afgeteekent ten versoeke van de regenten van 't Leproozenhuys der stad Amsterdam in Januarij 1639, gemaakt door C. Danckertsz. de Rij en gecopiëert door Jacob Bosch in Augustus 1694.

Overscheensche polder (Binnendijksche). Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 55.

Overveen. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 44.

P.

Pampus. Zie IJ (Het), Lr. IJ, N°. 14.

1. *Pettemer zeewering.* Kaart van het strand bij Petten en

den Hondsbossche en het concept van eenen inleg-wakerdijk en de hoofden aldaar, door M. Bolstra, 1754.

2. *Pettemer zeewering.* Verkleinde kaart van een gedeelte der Pettemer zeewering, door M. Bolstra, 1754.

3. ——————— Situatie en profil-teekening van de zeewering, het strand en de duinen langs de Noordzee voor en benoorden Petten met de ontworpen hoofden en den paalregel tot voltooijing der provinciale zeewering aldaar, opgemeten en geteekend door F. J. Krieger, 1860. Drie bladen.

——————— Zie Hondsbosch (Het), Lr. H, N°. 23 en 25.

4. *Petten.* Kaart van Oud- en Nieuw- Petten, get. door C. I. Visscher, 1608.

5. ——— Kaart van de gemeente Petten, get. 1856.

——— Zie Hondsbosch (Het), Lr. H, N°. 19—26.

Poel-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 41.

6. *Purmer.* Kaart van de Purmer en omstreken, naar eene kaart, door Gerrit Dircksz. gemaakt in 1603, gecopiëerd door Floris Jacobsz., 1607.

7. ———— Caerte van de Purmer met hare wegen, wateringhen, cavels ende watermolens, also deselve gecavelt is den XIIIden Augusti anno 1622, mitsgaders de omleggende steden, dorpen en landen, aldus in coper ghemaeckt door I. Covens en C. Mortier. Vier bladen.

8. ————— De Purmer, gemeeten door Mr. Lucas Jansz. Zink in 1622 en op nieuw oversien, verbeetert en in 't licht gebragt d o o Joannes Leupenius, 1683. Twee exemplaren.

————— Zie Nebsloot, Lr. N, N°. 6.

————— Zie Zijpe (De), Lr. Z, N°. 15.

9. *Purmerend.* Grondteekening van Purmerend, get. z. n. en j..

10. ————— Purmerenda vulgo Purmereynd, ed. F. de Wit, s. a..

————— Zie de Derde Afdeeling, N°. 1.

R.

Raesdorp. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 26.

1. *Repelplaat.* Peiling der diepten omtrent de Repel- of Rijpelplaat in het Zuider-Zwin bij het eiland Wieringen, door A. H. Wentel en P. Muller, 1688.

Rietwijk. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 11.

2. *Rietwijkeroorder-polder.* Profil-teekening van het in den jare 1802 nieuw gemaakte oeverwerk ter beveiliging van den Rietwijkeroorder-polder, get. door F. W. Conrad.

3. ——————— Situatie van een gedeelte der waterkeering van Rietwijkeroord tegen het Haarlemmer-meer, met eenige profilen, waarop zijn gebragt de projecten van versterking, get. door P. T. Grinwis, 1835.

4. *Ronde Hoeps-polder.* Caarte van den Ronden Hoeps-polder, gedr. z. n. en j..

——————— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 14.

Roomolen-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 20

Rottepolder. Zie Haarlemmer-liede, Lr. H, N°. 6.

Ruigoord. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 25.

Rijnland. Zie de Eerste Afdeeling, N°. 17—22.

——— Zie Hondsbosch (Het), Lr. H, N°. 24.

S.

1. *Schagen.* Uittreksel uit de kadastrale kaarten der gemeenten Schagen en Barsingerhorn, met aanwijzing der banscheiding van die gemeenten, get. door van Gestel, 1856.

Schager-kogge. Zie Geestmerambacht, Lr. G, N°. 1.

2. *Schalkwijk (Zuid-).* Kaart van den grooten en kleinen

polder van Zuid-Schalkwijk, benevens den Vijfhuizer-polder, get. z. n. en j. (1858).

——————— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 27.

3. *Schermer.* Caerte van de Schermeer met haer dijcken, wegen, wateringen ende cavel-slooten, te samen gestelt ende geteyckent door P. Wils, 1635.

4. ——— Caerte van de Schermeer, alsoo deselve is bedijckt ende bij cavels van vijftien morgen suyver landt door lotinge uytgedeelt op den 25sten October anno 1635 ende aldus met groote verbeteringe in 't licht gegeven door Claes Jansz. Visscher.

5. ——— Kaart van de bedijkte Schermeer, gelegen in acht gemeenten, met de verdeeling der sectiën volgens de kadastrale plans, opgemaakt in den jare 1836 door A. van Diggelen.*

6. *Schinkel-polder.* Kaart van den Schinkel-polder, bevattende een ontwerp van de droogmaking en verkaveling, get. naar het origineel door I. Kros, 1858.

7. *Schokland.* Kaart van het eiland Schockland, get. z. n. en j..

8. ——— Kaart van het eiland Schokland, get. z. n. en j..

9. ——— Kaart van het eiland Schokland, gevolgd naar de originele opmeting, door den landmeter Peereboom in het jaar 1800 gedaan, en gecopiëerd door P. de Leeuw, 1805.

——— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 9.

Schoorlsche zeedijk. Zie Zijpe (De), Lr. Z, N°. 16.

Schooten. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 38 en 39.

Schooteryeensche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 20.

Slikyen-polder. Zie Haringhuizen, Lr. H, N°. 10.

10. *Sloter Binnen-polder.* Landkaarte van den Binnen-polder van Sloten en het Middelvelt, gemeten door C. Koel, met opgave van de toenmalige eigenaars; 1675.

——— ——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 1 en 2.

11. *Smuigelpolder.* Kaart van den Smuigelpolder in de gemeente Haringcarspel, naar de kadastrale kaart gecopiëerd door Bruinier, 1859.

12. *Spaarndam.* Kaart van de verveening in de gemeente Spaarndam en Spaarnwoude, gevolgd naar de kadastrale kaart door C. Pous, 1852.

Spaarndamsche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 30.

Spaarnwoude. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 28.

——— Zie Haarlemmer-liede, Lr. H, N°. 6.

Spiegelpolder. Zie Nederhorst den Berg, Lr. N, N°. 7.

Spieringhorner-polders. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 8.

13. *Spieringmeer.* Kaart van de situatie der oevers van het Spieringmeer bij den Vijfhuizer hoek, met aanwijzing der diepten, gemeten en in kaart gebragt door F. W. Conrad, 1797. Twee bladen.

Spijke (Het). Zie Texel, Lr. T, N°. 10.

14. *Spijkerpolder.* Kaart van den Spijkerpolder, get. z. n. en j..

15. *Starnmeer.* Caerte van de Starnmeer met de omliggende dorpen en huysen, soo die tegenwoordich bedijckt is, en het Camerhop, onder dese bedijcking geloot en-verdeelt, gemeten en gecavelt door Nicolaes Stierp, 1643.

16. *Stommeer.* Afbeeldinge van de Stommeer, alsoo deselve tegenwoordich is bedijckt met sijn in- ende omgelegen landen, huysen ende erven, alsmede het dorp van Aelsmeer, gemeeten ende gekaerteert door Claes Vastersz. Stierp, 1650.

T.

1. *Terschelling.* Kaart van het Westend van het eiland Ter Schellingh, van het soogenaamde *Makkelijk Oud* tot aan en met den nieuwen dijk, leggende beoosten het dorp West-Terschellingh, gemeeten, gepijlt ende gekarteert door Frans de Mutsert Aartsz., 1749.

2. *Terschelling.* Kaarte van een gedeelte van Wester-schelling, dienende om den grooten rijs- en steenendam, voor het dorp gelegen, alsmede de andere werken der zeeweering aan te wijzen, get. door I. Peereboom Bz., z. j..

3. ——————— Kaart van een gedeelte van het eiland Terschelling, aanwijzende een gedeelte der buitenwaarden, langs de zuidzijde van dit eiland gelegen, get. door E. de Kruijff, 1847.

4. ——————— Situatie van de haven op het eiland Terschelling, gedr. 1866.

——————— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, No. 4 en 5.

5. *Terschellinger-polder.* Situatie-teekening van den Terschellinger-polder, get. z. n. en j. (1860).

6. *Terschellinger-zeegaten.* Kaart van het zeegat tusschen Terschelling en Ameland, get. z. n. en j..

7. ——————————— Peiling der platen vóór Westerschelling, get. z. n. en j..

Tetterode. Zie de Derde Afdeeling, 19, No. 36 en 37.

8. *Texel.* Afbeeldinge van de gelegentheyt, wijdte ende diepte van de dijckbraack beoosten het Schil op den eylande van Texel, geschiedt den eersten October 1697, afgemeten ende getekent den 8sten October van dat jaar door den landmeter P. Muller.

9. —— Kadastrale kaart der sectiën H en I van de gemeente Texel, get. door P. van Diggelen, 1842. Kopij.

10. —— Kaart van het Horntje, mitsgaders van de dijkagie van den polder het Nieuwe Land, het Spijke en den Texelsen zeedijk tot de paal No. 137 bij het tweede Wier-hooft beoosten het Oude Schild, gemeeten en geteekend door M. den Berger, 1751.

11. —— Kadastrale kaarten van de gemeente Texel, 1853, get.. Veertien bladen.

12. Kaart van Texel met de ingedijkte polders, zamengesteld en geteekend door I. L. Kickert en vermeerderd uitgegeven in 1854, waarbij eene geschreven aanwijzing van verschillende strandingen van schepen.

13. *Texel.* Kaart van het eiland Texel naar verschillende bestaande kaarten en door C. van der Sterr gedane opmetingen vervaardigd door R. Kroon onder de leiding van P. I. H. Hayward, 1854. *

14. *Texelsche zeegaten.* Nieuwe paskaart van Texel en den Horst, bij I. van Keulen en zoonen, z. j..

15. ——————— Texel en Fliestroom, bij eygen herhaalde pijlingen en lange ondervindinge ontworpen door N. Witsen, Amst. 1712. Bis.

16. ——————— Het eiland Texel met den loop der stroomen bij beginnende en doortrekkende ebbe, gedr. z. n. en j..

17. ——————— Hydrographische kaart der Texelsche zeegaten en vaarwaters, opgenomen en in kaart gebragt op last van het Departement van Marine door A. van Rhijn, 1840. Twee bladen.

18. ——————— De Texelsche zeegaten door I. F. W. Conrad, 1863. Dertien bladen met twee brochures. Twee exemplaren.

——————— Zie Horst (De), Lr. H, N°. 32.

——————— Zie Texel, Lr. T, N°. 10.

U.

1. *Uitermeer.* Plan aanwijzende 's rijks militaire gronden, behoorende tot het fort Uitermeer, en die welke bijzondere eigendommen uitmaken, opgemaakt door C. J. Kraijenhoff van de Leur, 1847.

Uitermeersche meer. Zie Naarder-meer, Lr. N, N°. 4.

Uitermeerdijksche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 53.

Uitgeest. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 77.

2. *Uitgeester- en Heemskerker-broek.* Kaart van dezen polder,

naar de kadastrale kaarten en de inlichtingen van het polderbestuur opgemaakt door F. J. Krieger, 1866. Drie bladen.

Uitgeestermeer. Zie Langemeer, Lr. L, No. 1.

3. *Uitwaterende Sluizen.* Het hooghcemraetschap der Uytwaterende Sluysen in Kennemerlandt ende West-Vrieslandt, z. n. en j..

4. ——————— Het hoogheemraetschap van de Uytwaterende Sluysen in Kennemerlandt ende West-Vrieslandt, afgemeeten ende afgeteyckent door Johannes Douw, z. j..

5. ——————— Nieuwe kaart van het hoogheemraadschap der Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland, op last van dijkgraaf en hoogheemraden van de Uitwaterende Sluizen op nieuw geteekend en de voorgevallene veranderingen daarin gebragt door C. W. Klijn, 1825. Twee exemplaren.

6. *Urk.* Kaart van het eiland Urk, get. door J. Schilling en gegr. door C. van Baarsel, 1791.

7. ——— Figurative schetsen der werken, behoorende tot de Pilotage op het eiland Urk, opgenomen door I. Peereboom Bz., 1805. Twee bladen.

8. ——— Kaart der gebouwen op het eiland Urk met een ontwerp tot regeling der bebouwing bij eene vermeerdering van de bevolking dier gemeente, get. door van Gendt, 1859.

——— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, No. 8.

9. *Ursem.* Kadastrale kaart der gemeente Ursem, Sectie A en B, met aanwijzing der scheiding van den polder, get. z. j..

V.

Valkoog. Zie Maarten (Sint), Lr. M, No. 1.

Veer-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, No. 20.

1. *Velsen.* Plattegrond van het kwartier van Velsen, gemeten en get. door P. Corver, z. j..

2. *Velsen.* Kaart van de Oost- en Westbroek, gelegen in de gemeente Velsen, vervaardigd door F. I. Nautz, 1824. Twee exemplaren.

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 47 en 48.

Velser-broek. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 45 en 46.

3. *Venhuizen.* Kadastrale kaart der gemeente Venhuizen met de banscheiding van Hem en Venhuizen, get. door W. A. de Haan, 1857.

4. *Vennewaters-polder.* Kaart van den Vennewaters- en Baafjespolder onder Heilo, get. door F. J. Krieger, 1827. Vier bladen.*

Venser-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 19.

5. *Vier Noorder-koggen.* Nieuwe kaart van het dijkgraafschap van het Ooster-baljuwschap van West-Vriesland, genaamt Medemblick en de Vier Noorder-çoggen, get. door P. Straat en in 't koper gebragt door H. de Leth, z. j.. *

6. ——————— Nieuwe kaart van al de wegen der Vier Noorder-koggen, get. z. n., 1846.

7. ——————— Plan van afdamming der hooge en lage gronden in de Vier Noorder-koggen, get. z. n. en j..

——————— Zie Drechterland, Lr. D, N°. 9.

8. *Vlieland.* Kaarte van West-Vlieland met deszelfs dijken, duynen en stranden, gemeeten en geteekent door I. Harge, 1756.

9. ——— Kaart van Vlieland, opgemeten door L. I. de Sonnaville en I. Gorter, 1866.

10. ——— Situatie van de haven- en oeverwerken aan het noordoost-punt van het eiland Vlieland, opgemeten door L. I. de Sonnaville en I. Gorter, 1866.

Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 3.

Vogelenzang. Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 36 en 37.

11. *Vuilrak.* Kaart van het water, genaamd het Vuyl-Rack, van het Penningsveer af tot aan het Noorder Spaarne, gemeten en in kaart gebragt door Klaas Vis, 1772.

Vijfhuizer-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, No. 23.
———— Zie Schalkwijk (Zuid-), Lr. S, No. 2.

.W

Waard-polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, No. 24.

Wassenaarsche polder. Zie de Derde Afdeeling, 19, No. 67.

Watergraafsmeer. Zie Diemermeer, Lr. D, No. 4—6.

1. *Waterland.* Kaart van Waterland, aanwijsende de strekking van den zeedijk en de agterdigting, alsmeede de voornaamste wegen en wateringen, in dezelve gelegen, gemeeten en geteekent door M. en L. den Berger, 1760. Vier bladen. Drie exemplaren (waarvan één geteekend).

2. ———— Kaart van Waterland, get. z. n. en j. (1840).

———— Zie Zijpe (De), Lr. Z, No. 15.

3. *Weel-polder.* Teekening, aanduidende de bepoldering, verkaveling en bemaling van den Weel-polder, get. door M. Mentz, 1856.

Weesp. Zie de Derde Afdeeling, No. 1.

4. *Weesper-karspel.* Kadastrale kaart der gemeente Weesperkarspel, Sectie G, genaamd Naarder-meer, get. z. j..

———— Zie Naarder-meer, Lr. N, No. 5.

Westerland. Zie Wieringen, Lr. W, No. 7 en 8.

5. *Westwoud.* Kadastrale kaart der gemeente Westwoud, Sectie A. en B, met de banscheiding van Westwoud en Binnenwijzend, get. z. n. en j. (1858).

6. *Wieringen.* Caarte ende afbeeldinge van het eylant Wieringen, gemeten en gecaarteert door Isaäc Haringhuysen, Adriaan van Twuyver en Abram Bluzé, 1688.

7. ———— Kaart van een gedeelte van het eiland Wieringen, aantoonende het Westerlander Klif, get. z. n., 1802.

8. *Wieringen.* Kaart van een gedeelte van het Hooge Klif van Westerland op het eiland Wieringen, aanwijzende den aanleg eener quarantaine-plaats, gemeeten en gekaarteerd door D. Mentz, 1805, met eene teekening van het logement voor het werkvolk in de quarantaine-plaats op Wieringen. Twee bladen.

9. ——— Schets van een gedeelte van het oosteinde van het eiland Wieringen, dienende om de door den stormvloed van 15 Januarij 1808 meest beschadigde plaatsen van den oeverdijk aan te wijzen, gevolgd naar de kaart van 1791 door C. Boling, 1808.

10. ——— Kaart van de geprojecteerde indijking, genaamd het Nieuwland, strekkende langs het zuid-oostelijke gedeelte van het eiland Wieringen, opgemeten en geteekend door P. van Diggelen, 1845.

——— Zie Repelplaat, Lr. R, N$_{o}$. 1.

——— Zie Zuiderzee, Lr. Z, 7, N°. 7.

11. *Wieringer-waard.* Chaerte van de Wieringerwaert, dewelcke in den jare XVI^{C} acht begost is bedijckt te worden, door Adrianus Anthonii, 1611. Twee exemplaren.

12. *Willems-oord.* Situatie-teekening van de bebouwing bewesten Willems-oord, van nabij den zeedijk tot aan de brug van het Heldersche kanaal, get. door P. T. Grinwis, 1840.

13. *Wormer (Wijde-).* Caerte van de Wormer, gecavelt den eersten Augusti 1625, hermeeten a^{o}. 1626 door R. C. P. van der Meers en andere landmeters, met eene tafel van de grootte der kavels. Twee bladen. Twee exemplaren.

14. ——— ——— Caerte van de Wormer met haere weegen wateringen en watermolens, in koper gesneden door L. van Teijlingen, 1627, geampliëerd en gecorrigeerd door A. Deur, 1668. Drie exemplaren.

15. *Wormer (Enge-).* Caerte van de Einghe Wormer, gemeten ende geteeckent door M. I. Jz. Backer, 1638.

Wijk aan Zee. Zie de Derde Afdeeling, 13, N°. 14.

16. *Wijkermeer.* Kaart van het Wijkermeer met de aangren-

zende landen, get. door P. Bruijnsz., op last van H. Colterman, rentmeester van Kennemerland, 1593. Kopij.

17. ——— Kaart van het Wijkermeer met de daaraan liggende landen, get. door P. Bruijnsz., op verzoek der ingelanden, 1594. Kopij.

——— Zie IJ (Het), Lr. IJ, N°. 10.

IJ.

1. *IJ (Het)*. Caarte van het IJe, vertoonende desselfs diepte voor en omtrent Amsterdam, door 't ijs gepeylt in 't jaer 1674 en op 't papier gebracht door Nicolaes van der Heyde. Twee bladen.

2. ——— Kaart van het IJe omtrent de stad Amsterdam met eenige geprojecteerde werken ten noorden en oosten der gemelde stad, zoo om de steeds toenemende ondiepten voor de Admiraliteits- en Oost-Indische Compagnie's boomen voor te komen, als om in het algemeen het vaarwater aldaar geregelder en dieper te maken, gegr. door L. Schenk Jansz. 1773.

3. ——— Kaarte van het IJe, vertoonende deszelfs diepte voor en omtrent de stad Amsterdam, door 't ijs gepeylt in de jaren 1776 en 1777.

4. ——— Profil-teekeningen van het IJ, met aanwijzing der diepte van den bodem, in 1674 en 1784 door het ijs gepeild.

5. ——— Kaart figuratief van het IJ met de situatie van den Rijnlandschen slaperdijk bij Spaarndam, get. z. n. en j..

6. ——— Dezelfde kaart, gegr. door D. Veelwaard.

7. ——— Figurative schets der werken, behoorende tot de Pilotage aan en bij den vuurtoren van het IJ, opgenomen door I. Peereboom Bz., 1805. Twee bladen.

8. ——— Kaart van een gedeelte van het IJe voor de stad Amsterdam, waarop in roode lijnen en geele kleur wordt aangetoond het project van afsluiting der haven voor deze stad, 1828. Vier bladen.

9. *IJ* (*Het*). Teekening der doorsneden, aanwijzende het voornaamste verband tusschen de oude en nieuwe peilingen in het IJ sedert het jaar 1674, opgemaakt door W. A. Froger, 1849.

10. ——— Plan, aanwijzende de rigtingen, waarin het IJ en het Wijkermeer te peilen is, get. door W. A. Froger, 1849. Kopij.

11. ——— Kaart van het IJ en de aangrenzende hoofdwateren, steendruk van Desguerrois en Co., 1849. Negen bladen.

12. ——— Kaart van het IJ voor Spaarndam aangaande de lijnen en gemiddelde diepten der peilingen, gedaan in 1848 en 1854, get. door P. van Campen, 1854.

13. ——— Peilkaart van het IJ voor Amsterdam, gegr. door D. Veelwaard, z. j..

14. ——— Peilkaart van het IJ en Pampus, van het eiland den Hoorn tot de stad Muiden, get. z. n. en j..

15. ——— Peilkaarten der diepte van het water voor de dijken, gelegen aan het IJ, get. z. n. en j.. Negen bladen.

Z.

1. *Zaan* (*De*). Afbeeldinge of schetskaart van de rivier de Zaane, zoo als deszelfs loop was in den jare 1100, 1250 en later, gedr. z. n. en j..

2. *Zaanland*. Kaart van den Hem of het Overzaansche land, gemeten door Jacob van Oostwoud, 1781.

3. ——— Afbeelding der zeedijken van Oost- en West-Zaandam, met derzelver gaten en beschadiging door den vloed op 15 November 1775, door Jacob van Oostwoud. Waarbij geschreven peilingen van de Zaan, gedaan in 1784.

4. ——— Omtrek figuratief wegens het beveiligen van den oever aan het Westzaner buitenland, geëffectueerd in 1803, met eene profilteekening, z. n.. Twee bladen.

Zandvoort. Zie de Derde Afdeeling, 13, No. 16.
——— ——————— 19, No. 31.

Zeeburg. Zie Diemerdijk, Lr. D, N°. 1—3.

5. *Zeeyang.* Kaart van de polders, liggende achter den Zeevangs-zeedijk, den Schardam en Keukendijk, get. door H. W. L. Doeters van Leeuwen, 1856.

——— Zie Edam, Lr. E, N°. 2.

——— Zie Oosterkoog, Lr. O, N°. 2.

6. *Zuiderzee.* Pascaarte van de Zuyderzee, Texel en de Vliestroom, alsmede het Amelander gat, z. n. en j., uitgegeven bij Jacob Theunisz. te Amsterdam.

7. ——— Kaarten van de Heldersche kust en de eilanden in de Zuiderzee, vervaardigd door J. Peereboom Bz., op last der commissie tot de superintendentie over de zeedijken en zeeweringen in Holland, 1796, bestaande in:

1. Schets van een gedeelte der Heldersche zeewering.

2. Kaart van den tegenwoordigen zeedijk, liggende voor de landen van Huisduinen en den Helder.

3. Kaart van het eiland Vlieland.

4. Kaart van het eiland Terschelling.

5. Vergroot gedeelte van Westerschelling.

6. Kaart van het eiland Grind.

7. Kaart van het eiland Wieringen.

8. Kaart van het eiland Urk.

9. Kaart van het eiland Schokland.

10. Kaart van het eiland Marken.

Aan deze verzameling ontbreken de kaarten van Texel, Eijerland en de Zeegaten.

8. ——— Kaart van de Zuiderzee met derzelver boorden langs de provinciën Vriesland, Overijssel, Gelderland, Utrecht en Noord-Holland, opgemaakt uit de beste voorhanden zijnde kaarten door D. I. Thomkins, 1841.

9. ——— Hydrographische kaart van de Zuiderzee, trigonometrisch opgenomen en in kaart gebragt door A. van Rhijn

en A. R. Blommendal, 1846. Vier bladen met eene beschrijving der kaart.

10. *Zuid-polder* (bij Muiden). Kaart van een gedeelte van den Zuidpolder, gelegen in de gemeente Muiden, get. z. n. en j. (1848).

——— Zie de Derde Afdeeling, 19, N°. 62.

11. *Zuid-polder* (bij Edam). Situatie-kaartje, aanduidende de waterkeering en de grenzen van den Zuid-polder, get. z. n. en j. (1859).

Zuidpolder-zeedijk. Zie Katwouder-zeedijk, Lr. K, N°. 3.

12. *Zijpe (De).* Afcontrafeytinge van 't landt van den Zype, bedijckt in den jaere 1597.*

13. ——— Afbeelding van de Zijpe, haer waere gelegentheit van dijckage, weegen, wateringen ende scheyslooten, gemeeten ende gecarteert door J. Dircksz. Zoutman, 1860. Zes bladen. Twee exemplaren.

14. ——— Dezelfde kaart, verkleind op één blad, 1665.

15. ——— Kaart van de Zijpe, Beemster, Purmer en Waterland, gedr. op één blad, z. j.. Twee exemplaren.

16. ——— Situatie-kaart van een gedeelte der Zijpe en van den Schoorlschen zeedijk nabij het Jacob Klaasz. of Zijpersluisje, gelegen in den voornoemden dijk, get. door Jan Nierop, 1798.

VIERDE GEDEELTE.

GEDRUKTE BOEKEN.

BOEKEN IN FOLIO.

1. F. van Mieris, Groot Charterboek der Graven van Holland, van Zeeland en der Heeren van Vriesland, Leiden, 1753—1756. Vier deelen.

2. P. Bondam, Charterboek der hertogen van Gelderland en graven van Zutphen, Utr. 1783.

3. G. F. Baron thoe Schwartzenberg, Groot Placaat- en Charterboek van Vriesland, Leeuw. 1768—1793. Vijf deelen.

4. Handvesten ende privilegiën van Monnickendam ende Waterlandt met den aencleven van dien, 1624.

5. Handvesten ende privilegiën van Weesp, Muyden ende Naerden met den aencleven van dien, 1624.

6. Repertorium van alle die placcaten, octrooijen ende ordonnantiën, staende in de Memoriaelboecken 's Hofs van Hollandt, van 1513 tot 1623, 's Hage, 1624.

7. Groot Placaet-boeck, vervattende de placaten, ordonnantiën en edicten van de Staten Generaal en der Staten van Hollandt en Zeelandt, 's Hage en Amst. 1658—1796. Negen deelen. Met een register over de vier eerste deelen, 's Hage, 1706, en een generaal register over alle de negen deelen, Amst. 1797.

8. J. van de Water, Groot Placaat-boek van Utrecht, Utr. 1729. Drie deelen.

9. C. W. Moorrees en P. I. Vermeulen, Vervolg van het Groot Placaat-boek 's lands van Utrecht, Utr. 1856 en 1860. Twee deelen.

10. Resolutiën der Staten van Holland en West-Vriesland van consideratie, sedert den aanvang der bediening van Johan de Witt, als raadpensionaris, 1653—1668, 's Hage, 1672.

11. Handtvesten ofte privilegiën der stadt Aemstelredam, mitsgaders een concept van de geraemde poincten op 't stuck van de Justitie, alsmede de zee- en scheepsregten van Wisbuy. Hier achter zijn bijgevoeght de rechten ende costumen van Antwerpen, Amst. 1639.

12. Handtvesten, privilegiën, octrooijen en willekeuren der stad Amsterdam, Amst. 1663.

13. H. Noordkerk, Handvesten ofte privilegiën ende octrooijen mitsgaders willekeuren, costumen, ordonnantiën ende handelingen der stad Amstelredam, Amst. 1748. Met het eerste Vervolg, Amst. 1755, en het tweede Vervolg, Amst. 1778. Vier deelen.

14. Ceremonie-boek van de regering der stad Amsteldam, Amst. 1747.

15. Handvesten en privilegiën der stad Haarlem, Haarl. 1751.

16. Keuren en ordonnantiën der stad Haarlem, Haarl. 1755. Twee deelen.

17. Handvesten, privilegiën, willekeuren en ordonnantiën der stadt Enchuysen, daer noch bij gevoeght zijn de handtvesten en privilegiën der steden Alckmaer, Hoorn en Medenblick, mitsgaders andere West-Vriesche en Drechterlandtsche voorrechten, Enkh. 1667. Bis.

18. C. Commelin, Beschrijvinge van Amsterdam, Amst. 1694. Twee deelen.

19. O. Dapper, Historische beschrijving der stadt Amsterdam, Amst. 1663.

20. G. W. van Oosten de Bruyn, De stad Haarlem en hare geschiedenissen, Haarl. 1765.

21. M. Brouërius van Nidek, Het zegepralend Kennemerland, Amst. 1729.

22. De Vechtstroom van Utrecht tot Muiden, verheerlijkt door honderd gezichten en opgehelderd met oudheid- en geschiedkundige aanteekeningen, daartoe betrekkelijk, Amst. 1791.

23. G. Mees, Historische Atlas van Noord-Nederland, van de zestiende eeuw tot op heden, Rott. 1865.

24. J. et H. Amersfoordt, Novus catalogus bibliothecae publicae Franequeranae. Partis primae sectio prima, libros theologicos continens, Leov. 1842.

25. L'art de vérifier les dates des faits historiques, des chartes, des chroniques et autres anciens monumens, Paris, 1770.

26. Rechtelicke bedenckingen ende advijsen over de aldus genoemde Hoefijsersche schult van de vijf universiteyten der Geuniëerde Nederlantsche Provintiën ende eenige andere voorname rechtsgeleerden aldaer, 's Hage, 1662.

27. Afbeelding van 't Stadthuys van Amsterdam in dartigh coopere platen, geordineert door Jacob van Campen en geteeckent door Jacob Vennekool, Amst. 1661.

28. De Unie van Utrecht, bevattende ten eerste: 't Origineel provisioneel tractaat van de naardere Unie, 6 December 1578, ten tweede: 't Origineel tractaat van de naardere Unie, 23 Januarij 1579, en ten derde: De origineie acte van submissie, waarbij de middelen van constraincte tegen de onwillige provinciën zijn gearresteert, 13 Junij 1579. Met de oude letters en handteekeningen gedrukt ter boekdrukkerij van Joh. Enschedé en Zonen, Haarl. 1778.

BOEKEN IN QUARTO.

1. L. Ph. C. van den Bergh, Oorkondenboek van Holland en Zeeland, Amst. en 's Hage, 1866—1872. Twee deelen.

2. S. van Leeuwen, Costumen, keuren ende ordonnantiën van het baljuwschap van Rijnland, Leiden, 1667.

3. B. van Santen, Generale privilegiën ende hantvesten van Kennemerlandt ende Kennemergevolgh, 's Hage, 1652.

4. W. G. Lams, Groot privilegie- en hantvestboeck van Kennemerlandt en Kennemergevolgh, Amst. 1664.

5. Generale keuren en ordonnantiën van de zes hoofddorpen van Waterland, Amst. en 's Hage, 1746.

6. Handvesten en privilegiën, mitsgaders keuren en ordonnantiën van Assendelft, Amst. 1768.

7. S. Eikelenberg, Gedaante en gesteldheid van West-Vriesland vóór den jare 1300 en teffens de ondergang van het dorp Vroonen, Alkm. 1714.

8. Hetzelfde werk, benevens J. van Leyden, Chronijk van Egmond of Jaarboeken der vorstelijke abten van Egmond, vertaald door K. van Herk, Alkm. 1732.

9. Hetzelfde werk, benevens Privilegiën en handvesten der stede en des eilands van Texel, Amst. 1745. F. van der Vorm, Rechtsgeleerde verhandeling van 't vlotrecht van West-Friesland en Noord-Holland, Amst. 1743. Tweejarige reyse rondom de wereld ter nadere ontdekkinge der onbekende Zuydlanden, Dordr. 1728.

10. T. van Domselaer, Beschrijving van Amsterdam, Amst. 1665.

11. Willekeuren en ordonnantiën der stad Amsterdam voor de zee- en riviervischmarkt, Amst. 1684.

12. Brandkeur der stad Amsterdam, vervat in drie deelen, Amst. 1807.

13. Reglement voor de stedelijke politie der stad Amsterdam, Amst. 1816.

14. Th. Schrevelii Harlemum sive urbis Harlemensis incunabula, etc., Lugd. Bat. 1647.

15. ———————— Harlemias ofte de eerste stichtinghe der stadt Haerlem, Haarl. 1648. Bis.

16. ———————— Hetzelfde werk, tweede druk, Haarl. 1754.

17. C. van der Woude, Kronijck van Alkmaar met zijne dorpen, Amst. en Alkm, 1743.

18. S. Eikelenberg, Alkmaar en zijne geschiedenissen, Rott. 1747.

19. G. Boomkamp, Alkmaar en deszelfs geschiedenissen, Rott. 1747.

20. ———————— Aenmerkingen over Alkmaers stederegt, Alkm. 1741. Bis.

21. Th. Velius, Chronijk van Hoorn, vermeerderd door Seb. Centen, Hoorn, 1740.

22. R. Westerop, Hoorns Buitensingel, Hoorn, 1728.

23. D. Burger van Schoorl, Chronijk van de stad Medenblik. Vervolg op de Chronijk van de gantsche oude heerlijkheid van het dorp Schagen, Hoorn, 1767.

24. E. van den Hooff, Historie der vermaerde zee- en koopstadt Enkhuizen, Enkh. 1666.

25. G. Brandt, Historie der vermaerde zee- en koopstadt Enkhuisen, met het vervolg van Seb. Centen, Hoorn, 1747.

26. Keuren ende ordonnantiën der stede Enchuysen, Enkh. 1655.

27. Nieuwe ordonnantie op het stuk van de schutterswacht en de bewaring der stad Enkhuizen, Enkh. 1789.

28. Placcaat en ordonnantie betreffende de groote visscherij, Delft, 1795.

29. Publicatie en reglement voor opzieners en buurtmeesters der wijken binnen de stad Enkhuizen, Enkh. 1804. Bis.

30. D. A. Valkooch, Chronijk van de Sijpe, Amst. 1740.

31. Bijzondere privilegiën ende handvesten, verleent aan de inwoonders van Westzaanden ende Crommenie, waarin zijn begre-

pen de ingezetenen van Zaardam aan de westzijde van de Zaan, Koogh, Zaandijk, Wormerveer, 't Westend van Knollendam, Westzaanden aan den Regel, Crommenie ende Crommeniedijk, Zaandam, 1661.

32. J. A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, Arnh. 1830—1862. Zes deelen.

33. Annales Academici, annis 1837—1840, Hagae Com. 1840—1842. Drie deelen.

34. Annales Academici, annis 1851—1868, Lugd. Bat. 1855—1873. Zestien deelen.

35. Verslagen van de openbare vergaderingen der Tweede Klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut, gehouden in 1837 en 1838, Amst. 1837 en 1839. Twee deelen.

36. Verhandelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afdeeling Letterkunde, Amst. 1858—1872. Zeven deelen.

37. Verhandelingen als voren, Afdeeling Natuurkunde, Amst. 1854—1871. Twaalf deelen.

38. Nahuys, Histoire numismatique du royaume de Hollande sous la règne de S. M. Louis Napoléon, Amst. et Paris, 1858.

39. ——— Histoire numismatique de la Hollande pendant la réunion à l'Empire Français, Utr. 1863.

40. W. I. Baron d'Ablaing van Giessenburg, Nederlandsche gemeentewapens of wapenboek der gemeenten, enz. van het Koningrijk der Nederlanden, 's Hage, 1862.

41. G. Luttenberg, Register van wetten en besluiten in de Nederlanden betrekkelijk het openbaar bestuur over het tijdvak van 1795 tot en met 1839, Zwolle 1840—1843. Vijf afleveringen met een alphabetisch register.

42. Luttenbergs Register der wetten en besluiten, voortgezet door L. N. Schuurman, Zwolle, 1849—1851. Twee afleveringen.

43. Crimineel wetboek voor het koningrijk Holland, Amst. 1809.

44. S. G. Heringa, Aardrijkskundig Handwoordenboek van Nederland, Breda, 1853.

45. I. K. van der Wulp, Catalogus van de tractaten, pamfletten, enz. over de geschiedenis van Nederland, aanwezig in de bibliotheek van Isaäc Meulman, 1866—1868. Drie deelen.

46. Verslag over de gevolgen der doorgraving van de landengte van Suez voor den handel en de reederijen van Nederland, 's Hage, 1859.

47. Congrès international de statistique à la Haye 1869.

48. Ontwerp tot het aanleggen eener breede aanzienlijke hoofdstraat en het bouwen eener nieuwe centrale burgerwijk (cité ouvrière) te Amsterdam, Amst. 1866.

49. A. Perk, Verslag omtrent den oorsprong en den aard der gebruikregten op de heiden en weiden in Gooiland, bijzonder in betrekking tot de vraag, wie de geregtigden zijn tot dat gebruik, Arnh. 1842.

50. P. Scheltema, The live and genius of Rembrandt, with thirty photographs of Rembrandts most celebrated etchings, taken from the collection in the British Museum, edited by Joseph Cundall, London and Cambridge, 1867.

BOEKEN IN OCTAVO.

1. P. Scheltema, Hadriani Junii vita et merita literaria, Amst. 1836.

2. ———— Hadriani Junii epistolae selectae, nunc primum editae, Amst. et Lipsiae, 1839.

3. ———— Oud en nieuw, uit de vaderlandsche geschiedenis en letterkunde verzameld, Amst. 1844 en 1847. Twee deelen.

4. ———— De Beurs van Amsterdam, Amst. 1846.

5. ———— Hendrik van Brederode te Amsterdam in 1567. Geschiedkundig overzigt, uit echte bronnen geput en met authentieke bewijzen gestaafd, Amst. 1846.

6. ———— De IJzeren Kapel der Oude of Sint Nikolaas-kerk te Amsterdam, Amst. 1848.

7. ———— Het leven en de letterkundige verrigtingen van den geschiedschrijver Mr. Jacobus Scheltema, Amst. 1849.

8. ———— Catalogus van de boeken en handschriften, behoorende tot de bibliotheek der Remonstrantsch-gereformeerde kerk te Amsterdam, Amst. 1849.

9. ———— Het Archief der IJzeren Kapel in de Oude of Sint Nikolaas-kerk te Amsterdam, Amst. 1850.

10. ———— Demande d'informations touchant les chartes, accordées à la ville d' Amsterdam par les comtes de la Hollande, de la Maison de Hainaut, Bruxelles, 1850. (Extrait du Messager des sciences historiques de Belgique.)

11. ———— De Graaf van Leicester te Amsterdam in de jaren 1586 en 1587, Amst. 1861.

12. ———— Rembrand, Redevoering over het leven en de verdiensten van Rembrand van Rijn, met eene menigte geschiedkundige bijlagen, meerendeels uit echte bronnen geput, Amst. 1853.

13. P. Scheltema, Levensberigt van G. van Enst Koning, Leiden, 1853. (Overgedrukt uit de werken der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde.)

14. ——————— Aemstels Oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam, Amst. 1855—1872. Zes deelen.

15. ——————— Het Sint Agnieten klooster op Texel, Arnhem, 1856. (Overgedrukt uit de Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde door I. A. Nijhoff, Deel 9.)

16. ——————— B. van der Helst, Bruxelles, 1857. (Extrait de la revue universelle des arts.)

17. ——————— G. Flinck, Bruxelles, 1858. (Extrait de la même revue.)

18. ——————— Het Historisch-diplomatische Archief van Amsterdam, Amst. 1859.

19. ——————— Proeve ter verklaring van een nog onverklaard opschrift aan den ingang der kerk te Nederhorst den Berg, Arnhem, 1859. (Overgedrukt uit de Bijdragen van I. A. Nijhoff, Nieuwe Reeks, Deel I.)

20. ——————— Rembrand, Discours sur sa vie et son génie, traduit par A. Willems, Bruxelles, 1859.

21. Ferdinand Bol, Bruxelles, 1860. (Extrait de la revue universelle des arts.)

22. ——————— Het Archief van Amsterdam, beschreven door den Archivaris, Amst. 1862.

23. ——————— Aanwijzing der schilderijen, oudheden, modellen, enz., zich bevindende op het raadhuis der stad Amsterdam, Amst. 1864.

24. ——————— M. Hobbema, Quelques renseignements sur ses oeuvres et sa vie, Paris, 1864. (Extrait de la gazette des beaux arts.)

25. ——————— Inventaris van het Amsterdamsche Archief, Amst. 1866 en 1870. Twee deelen [1]).

---

[1]) Het derde deel, waarmede dit werk compleet zal zijn, is nog niet in het licht verschenen.

26. P. Scheltema, Rembrand, Discours sur sa vie et son génie, publiée et annotée par W. Bürger, Paris, 1866.

27. ———— Inventaris van het Archief der gemeente Alkmaar, Alkm. 1869.

28. Hedendaagsche historie of tegenwoordige staat van alle volkeren, Amst. 1736—1801. Drie en veertig deelen.

29. J. Wagenaar, Beschrijving van Amsterdam, Amst. 1760—1768. Dertien deelen.

30. ———— Vervolg op de voorgaande beschrijving, Amst. en Harlingen, 1788—1801. Tien deelen.

31. ———— Vaderlandsche historie met de bijvoegselen en aanmerkingen achter ieder deel, Amst. 1790—1796. Een en twintig deelen.

32. ———— Onmiddelijk vervolg op de vaderlandsche historie, Amst. 1788 en 1789. Drie deelen.

33. ———— Nalezingen op de vaderlandsche historie, Amst. 1797—1801. Twee deelen.

34. ———— Vervolg op de vaderlandsche historie, Amst. 1788—1811. Acht en veertig deelen.

5 . ———— Verzameling van historische en politieke tractaten, Amst. 1776 en 1780. Twee deelen.

36. ———— De geschiedenissen der Christelijke Kerk in de eerste eeuw, Amst. 1773.

37. ———— Historische verhandeling over het Stadhouderschap, Amst. 1737. P. Huisinga Bakker, Het leven van J. Wagenaar, benevens eenige brieven van en aan denzelven, Amst. 1776. M. Siegenbeek, De eer van Wagenaar, als historieschrijver, verdedigd tegen W. Bilderdijk, Haarl. 1835. De eer van Jacoba van Beijeren verdedigd, Haarl. 1835.

38. Jac. Kok, Vaderlandsch Woordenboek met de bijvoegsels, Amst. 1785—1798. Zes en dertig deelen.

39. A. I. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden, Gorinchem, 1839—1848. Dertien deelen.

40. Antiquitates Belgicae of Nederlandsche Oudheden, Amst. 1700.

41. C. Bruin, Noord-Hollandsche Arcadia, Amst. 1732.

42. G. Acker Stratingh, Aloude staat en geschiedenis des vaderlands, Gron. 1847—1852. Twee deelen.

43. J. Piek van Langen, Neêrlands betrekkingen met andere staten, volken en mogendheden van 1813 tot 1817, Dordrecht, 1818.

44. Krayenhoff, Geschiedkundige beschouwing van den oorlog op het grondgebied der Bataafsche Republiek in 1799, met de kaarten daarbij behoorende, Nijmegen, 1832.

45. C. van Breugel, Mémoires sur ce qui s'est passé de remarquable après la capitulation de Bois-le-duc relativement aux négociations entamées entre la France et la Hollande et à la mission de Messieurs Brantzen et Repelaer à Paris en 1794, Amst. et la Haye, 1821.

46. Noord-Hollands ontrusting ofte verhael der oproeren, voorgevallen in 1678, Amst. 1678.

47. A. van Halmael Jr., H. van Wijn en B. A. Plemper van Balen, Wetenswaardigheden uit de geschiedenis van Noord-Holland, Hoorn, 1840.

48. Notes sur la Nord-Hollande par un voyageur Suisse, Bruxelles, 1827.

49. Reglementen op de invordering der stedelijke belastingen te Amsterdam, Amst. 1818. Bis.

50. W. I. C. van Hasselt, Ontwerpen, om de stad Amsterdam van zoet water te voorzien, in de zeventiende eeuw voorgesteld door Elias Sandra, Amst. en 's Hage, 1841.

51. H. A. Bake, Waterleiding te Amsterdam, 's Hage, 1841.

52. M. J. Fijnje en M. H. Conrad, Advies over verschillende ontwerpen van waterleiding, om de stad Amsterdam van versch duinwater te voorzien, Amst. en 's Hage, 1844.

53. Statuten eener op te rigten naamlooze maatschappij tot

het daarstellen eener waterleiding naar Amsterdam, Amst. en 's Hage, 1845.

54. I. P. Taunay, Verslag over het daarstellen van eene waterleiding naar Amsterdam, Amst. en 's Hage, 1845.

55. Vrijmoedige beoordeeling van de vijf plannen eener waterleiding naar Amsterdam, Amst. 1845.

56. Bedenkingen van eenige bewoners der duinen over de physieke en finantiële mogelijkheid van eene waterleiding naar Amsterdam, Amst. 1850.

57. J. J. A. Santhagens, De uitbreiding van Amsterdam aan de oostzijde van het IJ, beschouwd in het belang der stad en van het gewest. (Overgedrukt uit de Verhandelingen en berigten betrekkelijk het zeewezen en de zeevaartkunde door Jacob Swart, 1855, N°. 2.)

58. Het Gymnasium te Amsterdam, met eene Vede van driehonderd jaren, historische monographie van W. J. Hofdijk, Amst. 1860.

59. C. de Koning, Tafereel der stad Haarlem, Haarl. 1807 en 1808. Vier deelen.

60. Reglementen op de invordering der stedelijke belastingen te Haarlem, Haarl. 1824.

61. J. L. de Bruin Kops, Stukken der grafelijke tijden uit het Archief der stad Haarlem, Haarl. 1850.

62. A. J. Enschedé, Verslag van de geschiedenis en den eigendom van het Sint Elisabeths of Groote Gasthuis te Haarlem, Haarl. 1860.

63. ———————— Verslag over de geschiedenis en den eigendom van eenige godshuizen te Haarlem, Haarl. 1861.

64. A. J. Enschedé, Inventaris van het Archief der stad Haarlem, Haarl. 1866 en 1867. Drie stukken.

65. H. J. Koenen, Over de oudheid en beteekenis van het wapen der stad Haarlem. (Overgedrukt uit de Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afdeeling Letterkunde, Deel 10, Stuk 3.)

66. C. Ekama, Geschiedenis der stad Haarlem, in tabellarische volgorde, Haarl. 1865.

67. C. Ekama, Beleg en verdediging van Haarlem in 1572 en 1573, Haarl. 1872.

68. H. Gerlings Cz., Beschrijving van het Memoriaal van Cornelis Bartholomeussen betreffende het beleg van Haarlem in 1572 en 1573. (Overgedrukt uit het Haarlemsche Nieuwsblad, November 1871.)

69. ——————— Verscheidenheden van Haarlems bodem, Haarl. 1862.

70. ——————— Haarlemsche bijdragen, Haarl. 1869.

71. Kronijk der stad Alkmaer, Amst. en Leiden, 1725.

72. J. J. de Gelder, Brieven en andere bescheiden rakende het beleg van Alkmaar in 1573, Alkm. 1865.

73. Chronijk van de vermaarde zee- en koopstad Hoorn, Hoorn, 1706.

74. C. A. Abbing, Beknopte geschiedenis der stad Hoorn en van de Groote Kerk aldaar, Hoorn, 1839.

75. ——————— Geschiedenis der stad Hoorn of Vervolg op Velius Chronijk, Hoorn, 1841 en 1842. Twee deelen.

76. J. A. Snellebrand, Geschiedenis der kerkhervorming te Hoorn, Hoorn, 1866.

77. Stukken betreffende de stad Enkhuizen, verdeeld in drie banden, als:

1. Enkhuizer gedachtenis-stukken.
2. Enkhuizer stads-bestuur en politie.
3. Stukken van het Enkhuizer Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

78. Naamlijsten der haringschepen, zoo te Enkhuizen als op andere plaatsen der Provincie uitgerust, met de namen der boekhouders en stuurlieden, Enkh. 1740—1845.

79. Beschrijving van Enkhuizen, Gorinchem, 1843. (Overgedrukt uit A. J. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden.)

80. O. van Tricht Az., Overzigt van de geschiedenis der kerkhervorming in de stad Enkhuizen, Enkh. 1849.

81. F. Allan, De stad Enkhuizen en hare geschiedenis geschetst, Schagerbrug, 1856.

82. C. Boon, Bede, gerigt tot de hooge regering onzes lands ter zake van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, Medembl. 1849.

83. G. van Sandwijk, Kronijkmatige en geschiedkundige beschrijving van Purmerende, Purm. 1839.

84. W. A. Tielenius Kruythoff, Geschiedverhaal van de vuur- en watersnoodt der stadt Edam, Hoorn, 1756.

85. F. Allan, De stad Edam en hare geschiedenis, voornamelijk beschouwd met betrekking tot de beide kerkbranden van de jaren 1602 en 1699, Edam, 1857.

86. H. Meijer, Korte beschrijvinge der stadt Monnickendam, Monn. 1767.

87. Hortensius, Over de opkomst en den ondergang van Naarden, met vertaling en aanteekeningen van Prof. Peerlkamp en nalezingen en bijvoegselen van A. Perk, Utr. 1866.

88. Jac. Koning, Geschiedenis van het slot te Muiden, Amst. 1827.

89. G. van Enst Koning, Het huis te Ilpendam en deszelfs voornaamste bezitters, Amst. 1826.

90. H. H. B. Binnewiertz, Beschrijving van Heemstede, Rotterdam, 1854.

91. H. Soeteboom, Oudheden van Zaanland, Stavoren, Vronen en Waterland, Amst. 1702. Twee deelen.

92. P. Loosjes, Beschrijving van de Zaanlandsche dorpen, Haarl. 1794.

93. J. Honig, Geschiedenis der Zaanlanden, Haarl. 1849. Twee deelen.

94. F. Allan, Het eiland Marken en zijne bewoners geschetst, Amst. 1854.

95. S. S. Coronel, Schetsen uit het Markersche volksleven, Amst. 1860.

96. F. Allan, Het eiland Texel en zijne bewoners geschetst, Amst. 1856.

97. ——— Het eiland Wieringen en zijne bewoners geschetst, Amst. 1856.

98. ——— Het eiland Schiermonnikoog en zijne bewoners geschetst, Amst. 1856.

99. J. van Dam den Boumeester, Beschrijving van den Helder met het Nieuwe Diep en Huisduinen, Nieuwe Diep, 1847.

100. J. Persijn, Een viertal geschriften betreffende de Doopsgezinde gemeente in de Rijp, Hoorn, 1857.

101. J. van Nuyssenburg, Korte beschrijving van Geertruidenberg, Dordr. 1774.

102. J. P. Goedhart, Beknopte geschiedkundige en plaatselijke beschrijving der stad Dordrecht, Dordr. 1850.

103. J. J. F. Noordziek, Archiefwezen, 1826—1852, met eene korte opgave van den inhoud van eenige boekerijen, 's Gravenhage, 1853.

104. Chronologisch register op het Vervolg van het Groot Charterboek van v. Mieris, aanwezig op het Rijks-archief te 's Gravenhage, Utr. 1859.

105. L. Ph. C. van den Bergh, Register van Hollandsche en Zeeuwsche oorkonden, die in de Charterboeken van v. Mieris en Kluit ontbreken, Amst. 1861.

106. P. A. S. van Limburg Brouwer, Boergoensche charters, 1428—1482, derde afdeeling van het Oorkondenboek van Holland en Zeeland, uitgegeven van wege de Koninklijke Akademie van wetenschappen, Amst. en 's Hage, 1869.

107. R. C. Bakhuizen van den Brink, Overzigt van het Nederlandsche Rijks-archief, 's Gravenhage, 1854.

108. Het Nederlandsche Rijks-archief, verzameling van onuitgegeven oorkonden en bescheiden voor de geschiedenis des vaderlands, 's Gravenhage, 1857.

109. H. O. Feith, Register van het Archief van Groningen, Gron. 1853—1858. Zes deelen.

110. J. Telting, Register van het Archief van Franeker, Fran. 1867.

111. J. van Doorninck, Tijdrekenkundig register op het Oud Provinciaal Archief van Overijssel, Zwolle, 1857—1872. Vijf deelen. (Het vijfde deel is bewerkt door Mr. J. I. van Doorninck.)

112. Charters en bescheiden over de betrekking der Overijsselsche steden, bijzonder van Kampen, op het Noorden van Europa gedurende de dertiende en veertiende eeuw, 1251—1398, Deventer, 1861.

113. P. C. Molhuysen, Register van charters en bescheiden in het Oude Archief van Kampen, Kamp. 1862—1864. Drie deelen.

114. Inventaris van het Deventer Archief, Dev. 1870.

115. R. A. van Zuijlen Jr., Inventaris van het Groot Archief der gemeente 's Hertogenbosch, 's Bosch, 1862.

116. ———————— Inventaris der Archieven van de stad 's Hertogenbosch, 's Bosch, 1863—1866. Twee deelen.

117. J. N. G. Sassen, Charters en privilegie-brieven in het Archief van 's Hertogenbosch, 's Bosch, 1865.

118. R. W. Tadama, Tijdrekenkundig register van alle oorkonden, in het Stedelijk Archief van Zutphen berustende, Zutphen, 1854 en 1862. Twee deelen.

119. P. Nijhoff, Inventaris van het Oud Archief der gemeente Arnhem, Arnh. 1864.

120. ———— Inventaris van het Oud Archief der gemeente Nijmegen, Arnh. 1864.

121. ———— Kort overzigt van het Oud Provinciaal Archief van Gelderland, Arnh. 1865.

122. J. Soutendam, Inventaris der charters en privilegiën, berustende op het Archief der gemeente Delft, Delft, 1860.

123. ——————— Register der bescheiden, die berust hebben in het *Secreet Vertreck* van Heeren Burgemeesteren en Regeerders der stad Delft, Delft, 1861.

124. ——————— Mededeelingen uit het Archief der stad Delft, Delft, 1862.

125. P. van den Brandeler, Inventaris van het Archief der gemeente Dordrecht, Dordr. 1862—1866. Drie stukken.

126. W. I. C. Rammelman Elsevier, Inventaris van het Archief der gemeente Leiden, Leid. 1863. Twee deelen.

127. J. H. Hingman, Inventaris van het Oud Archief der gemeente 's Gravenhage, 's Hage, 1868.

128. Catalogus der Provinciale Bibliotheek van Friesland, Leeuwarden, 1854.

129. Catalogus der Provinciale Bibliotheek van Zeeland, Middelburg, 1860.

130. Catalogus der Provinciale Bibliotheek van Zeeland, Middelburg, 1863 en 1869. Twee deelen.

131. Catalogus van de Bibliotheek der stad Amsterdam, Amst. 1856—1871. Vijf deelen.

132. Catalogus bibliothecae publicae Harlemensis, Harl. 1848, cum supplementis 1852 et 1864.

133. D. Lubach, Catalogue de la bibliothèque du Musée Teyler à Harlem, Harl. 1865.

134. W. Eekhoff, Catalogus der stedelijke bibliotheek van Leeuwarden, gevolgd door eene geschiedkundige bibliographie van die stad, Leeuw. 1870.

135. H. C. Rogge, Beschrijvende catalogus der pamfletten-verzameling van de boekerij der Remonstrantsche kerk te Amsterdam, Amst. 1861.

136. A. M. Ledeboer, Notices bibliographiques des livres imprimés avant 1525, conservés dans la bibliothèque publique de Déventer, Dev. 1867.

137. Catalogus der boekwerken, afkomstig van de oude Latijnsche school te Edam en berustende in de Groote Kerk der hervormde gemeente aldaar, Edam, 1867.

138. J. J. de Gelder, Bibliographische en wetenschappelijke catalogus der oude bibliotheek van Alkmaar, Alkm. 1868.

139. Catalogus van de bibliotheek der Polytechnische school te Delft, Delft, 1867.

140. Inventaris der verzameling kaarten, berustende in het Rijks-archief te 's Gravenhage, 's Hage, 1867 en 1871. Twee deelen.

141. Catalogus der verzameling kaarten van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, 's Hage, 1872.

142. Repertorium der verhandelingen en bijdragen betreffende de geschiedenis des vaderlands, in mengelwerken en tijdschriften tot 1860 verschenen, Leiden, 1863. Met het supplement van 1872.

143. Register van academische dissertatiën en oratiën betreffende de geschiedenis des vaderlands, Leiden, 1865.

144. Lijst van Nederlandsche plaatsnamen, naar de nieuwe regelen gespeld, Amst. 1864.

145. J. T. Bodel Nijenhuis, Bibliographie der plaatsbeschrijvingen van het koningrijk der Nederlanden, Amst. 1862.

146. Catalogus van den Atlas van Amsterdam van Louis Splitgerber, Amst. 1863, met het bijvoegsel van 1870.

147. Catalogus van de algemeene tentoonstelling der voortbrengselen van Nederlandsche volks- en kunstvlijt te Haarlem in de maand Julij 1825, Haarl. 1825.

148. Catalogue de l'exposition générale d'industrie nationale à Harlem, Harl. 1825.

149. Catalogus der werktuigen en gereedschappen van 's Rijks kabinet van landbouw te Utrecht, 's Gravenhage, 1840, met de twee vervolgen van 1844 en 1846.

150. Catalogue des instruments et machines à l'usage de l'agriculture, réunis au Cabinet de l'Etat d'agriculture à Utrecht, la Haye, 1846.

151. J. van Leeuwen, Alphabetisch Register of Algemeen Repertorium op het Groot Plakkaat- en Charterboek van Friesland, Workum, 1857.

152. G. Luttenberg, Vervolg op het Groot Plakkaatboek of verzameling van wetten betrekkelijk het openbaar bestuur in de Nederlanden, Zwolle, 1838—1840. Vier deelen.

153. Algemeen en beredeneerd register op alle de publicatiën en ordonnantiën van de gemeene middelen der Bataafsche Republiek, 's Hage en Amst. 1806.

154. Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afdeeling Letterkunde, Amst. 1855—1872.

155. Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afdeeling Natuurkunde, Amst. 1853—1872.

156. Jaarboeken der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Amst. 1856—1872.

157. Processen-verbaal van de gewone vergaderingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen, Afdeeling Natuurkunde, 1867—1872.

158. Latijnsche gedichten, bekroond door de Koninklijke Akademie van wetenschappen, 1857—1872.

159. Catalogus der boekerij van de Koninklijke Akademie van wetenschappen, Amst. 1857—1868. Twee deelen.

160. Tijdschrift van het genootschap *Vis unita fortior* te Hoorn, Amst. 1823—1833. Drie deelen.

161. J. P. Heije, Archief voor geneeskunde, Amst. 1841—1846. Vijf deelen.

162. F. A. G. Miquel en J. O. Groenewegen, Catalogus horti botanici Amstelodamensis, Amst. 1857.

163. Hugonis Grotii ad Joh. Oxenstiernam et Joh. Adl. Salvium, et Johannis Oxenstiernae ad Cerisantem epistolae ineditae, Harl. 1829.

164. Gedenkschriften betrekkelijk tot de kweekschool voor de zeevaart, Amst. 1791.

165. P. van Duyse, Verhandeling over den Nederlandschen versbouw, 's Gravenhage, 1854. Twee deelen.

166. L. Ph. C. van den Bergh, Grondtrekken der Nederlandsche zegel- en wapenkunde, Amst. 1861.

167. P. I. Vermeulen, Nederlands vlag, Utr. 1865.

168. Informacie op 't stuck der verpondingh van Hollant ende Vrieslant, Leiden, 1866.

169. I. S. Magnin, Geschiedkundig overzigt van de besturen in Drenthe vóór de herstelling van Nederland in 1814, Gron. 1838—1850. Vijf deelen.

170. De Hollandsche zeevisscherijen in haren aard, omvang en belangrijkheid geschetst, Rott. 1842.

171. Reglementen omtrent de zamenstelling van de Staten der verschillende provinciën, 1814.

172. F. Frets, De betrekking van den Staat tot den godsdienst volgens de grondwet, Rott. 1837.

173. Gedachten over het belang der keuze van volksvertegenwoordigers in grondwettige staatsmaatschappijen, gedrukt als Manuscript voor de heeren leden der Staten van Holland, 1830.

174. Handelingen over de voorstellen tot grondwetsherziening in 1845, 's Gravenhage, 1846.

175. Het ministerie en de materiële belangen van Nederland in het algemeen en in het bijzonder van de hoofdstad door IJ en Amstel, Amst. 1858.

176. H. A. Wynne, Provinciale geldmiddelen, Gron. 1869. (Overgedrukt uit het Staatkundig en Staathuishoudkundig jaarboekje, jaargang 1869, bl. 217.)

177. W. G. van de Poll, De gemeentebesturen onder de Staatsregelingen van 1798, 1801, 1805 en 1806, 's Gravenhage, 1849.

178. G. H. Bast, Handleiding tot de geregelde uitvoering der werkzaamheden van de gemeentebesturen in de provincie Noord-Holland, Hoorn, 1859.

179. A. van Tonderen, Beknopte handleiding voor eigenaars en administrateurs van vaste goederen, Deventer, 1845.

180. F. W. van Eeden, De duinen en bosschen van Kennemerland, Gron. 1868.

181. ——————— De omstreken van Alkmaar. (Overgedrukt uit het Album der natuur van 1872.)

182. A. C. Carillon, Leerredenen over de tijdsomstandigheden van ons vaderland, Amst. 1832—1836.

183. Rapport van de algemeene commissie tot regeling en uitdeeling van den onderstand voor de noodlijdenden door den watersnood, Amst. 1811.

184. Verslag der algemeene commissie te Amsterdam voor de noodlijdenden door den watersnood in de provinciën Gelderland, Noord-Braband, Utrecht en Zuid-Holland, Amst. 1855.

185. Jaarboekje voor de Provincie Noord-Holland, Haarl. 1840, 1842 en 1847. Drie stuks.

186. Korte beschrijving van het door den Ingenieur W. C. Brade uitgegeven Prospectus van eenen ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam, Amst. 1835.

187. I. B. Beschouwing van de ontworpen communicatie-middelen, de vaart over Pampus, de Noord-Hollandsche Spoorbrug en het Centraal Spoorweg-station, Amst. 1867.

188. M. H. Jansen, Eene brug over den Oceaan, stoomvaart op Amerika, Delft, 1869.

189. Algemeene statistiek van Nederland, beschrijving van den maatschappelijken toestand van het Nederlandsche volk in het midden der negentiende eeuw, Leiden, 1869—1872. Tien afleveringen.

190. Statistische bescheiden van het koningrijk der Nederlanden, eerste gedeelte, enkel provinciale en huishoudelijke rekeningen, tweede gedeelte, gemeente-rekeningen over 1865 en 1866, uitgegeven door het Departement van binnenlandsche zaken, 's Gravenhage, 1870.

191. De Hervorming van Amsterdam in den jare 1578, met eenige bijgevoegde naamlijsten der regering en verscheidene bijzonderheden van vele voorname regenten dezer stad, Amst. 1778.

192. A. Fokke Simonsz., Historie van de Waag te Amsterdam, Amst. 1808.

193. P. van Cuyck, Beschrijving van eenige oudheden, gevonden in een tumulus of begraafplaats op het eiland Texel in November 1777, Amst. 1780.

194. F. Allan, Geschiedenis en beschrijving van Haarlem, van de vroegste tijden tot op onze dagen, Haarl. 1871—1873.

195. Catalogus der handschriften op de bibliotheek der Remonstrantsch-gereformeerde gemeente te Rotterdam, Amst. 1869.

196. Catalogus der verzameling handschriften, in de zeventiende en de eerste helft der achttiende eeuw bijeenverzameld door K. van Alkemade en Mr. P. van der Schelling, Amst. 1848.

197. P. H. Witkamp, Handboekje der aardrijkskunde van Noord-Holland, Amst. 1849.

198. A. Beeloo, Aanspraak, gehouden bij de plegtige opening der tusschenschool en der nieuw-gebouwde stads-armenscholen te Hoorn, Hoorn, 1846.

199. ———— Noord-Holland en de Noord-Hollanders in den vrijheidsoorlog tegen Spanje, Haarl. 1852.

200. A. Brugmans, Feestrede bij het vijftigjarig bestaan van het collegie *Zeemanshoop*, Amst. 1872.

201. Jaarboekje voor de Provincie Noord-Holland ten dienste der gemeente-, dijk-, waterschap- en polderbesturen, Amst. 1870—1873. Vier stuks.

INHOUD.

EERSTE GEDEELTE.

TWEEDE GEDEELTE.

DERDE GEDEELTE.

Kaarten en plattegronden.

VIERDE GEDEELTE.

Gedrukte boeken.

